Кыргызстандын жана Дүйнөнүн тарыхы предмети боюнча тесттер

Кыргызстандын жана Дүйнөнүн тарыхы предмети боюнча мектептер жана жогорку окуу жайлары үчүн тапшырмалар топтому.

ЖРТ, Олимпиада, БАЖСКО (5-6-7-8-класстардын олимпиадасы), ОДС га (окуучулардын диагностикалык сынагы) даярдануу үчүн тапшырмалар жана маалыматтар.

УДК: 93/94
ББК: 63.3

Т22

Колдонмо китеп ОшМУнун тарых факультетинин Окумуштуулар кеңешинин 2019-жылдын 14-март №9 жыйынынын №5 токтомунун чечими менен басмага сунушталган.

Колдонмо китептин түзүүчүлөрү:

Бабаназар уулу Исабек
Ош шаарындагы №18-мектеп-гимназиясынын тарых мугалими
Маманов Муратали
Ош шаарындагы КӨУнун колледжинин окутуучусу

Жооптуу редактор: тарых илимдеринин кандидаты, доцент **Жумашова Г.С.**

Рецензенттер:
тарых илимдеринин кандидаты, доцент: **Арстанов С. А.**
тарых илимдеринин кандидаты, доцент: **Чыныкеева Г. Э.**

Т22 **Тарых предмети боюнча колдонмо жана тесттер жыйнагы:** Түзгөн: Бабаназар уулу Исабек, Маманов Муратали. – Ош-2019 446.бет

ISBN 979-9967-18-540-1

Колдонмо окуучулардын олимпиадага даярдануусуна жана тарых сабагы боюнча терең билим алуусуна, Жалпы Республикалык Тестирлөөдө (ЖРТ) ийгилик жаратуусуна жана окуучулардын тарыхый билимдерин өркүндөтүүгө жардам берет. Ошондой эле Кыргызстан тарыхы жана дүйнөлүк тарых боюнча жаңы предметтик стандартка, ЖОЖ жана орто кесиптик окуу жайлардын программаларына дал келет.

Китеп тарых мугалимдерине, мектеп окуучуларына, студенттерге жана жалпы эле тарых илимине кызыккан окурмандарга сунушталат.

Т0503000000-19
ISBN 979-9967-18-540-1

УДК: 93/94
ББК: 63.3

Киришүү

Азыркы мезгилде тестирлөө өлкөбүздүн заманбап орто жана жогорку билим берүү мекемелеринде билим алуучулардын билим деңгээлин, көндүмдөрүн текшерүүнүн жана өзүн-өзү текшерүүнүн негизги формасы болуп калды. Классикалык тесттик тапшырмалардын негизги жетишкендиги катары туура стандарттуулук, сандык баалоо мүмкүнчүлүгү, статистикалык материалдардын негизинде билимди массалык түрдө текшерүүгө алуу жана булардын натыйжасында обьективдүү жана туруктуу жыйынтыктарга жетүү экендигин белгилесек болот.

Турмуш ар дайым тынымсыз кыймылда болуп тургандыктан, анын бардык тармактарында да заманбап өзгөрүүлөрдүн болуп турушу мыйзам ченемдүү көрүнүш. Мына ошондой артыкчылыктуу багыттардын бири - билим берүү тармагы экендигине жалпы коом өз учурунда көңүл буруп, аны жаңылантуу зарылдыгына басым жасады. Анткени, мамлекетибиз кубаттуу, күчтүү болуусу үчүн анын ар бир жараны билимдүү, жогорку маданияттуу болушу шарт.

Тарых сабагы боюнча түзүлгөн колдонмо жана тесттер жыйнагында дүйнө мамлекеттери жана борбор шаарлары, тарыхый даталар, тарыхтагы маанилүү аймактык ачылыштар, тарыхый инсандар, архитектуралык эстеликтер жана олимпиадага даярдоочу тапшырмалар берилген.

Колдонмодо сунушталган тесттик тапшырмалар Ата Мекендик жана дүйнөлүк тарых боюнча негизги фактылык билимдерди (даталар, окуялар, тарыхый инсандар боюнча) бекемдейт. Окуучуларда тарыхка болгон туруктуу кызыгууну калыптандырууда, билимдерди тесттик көзөмөлдөөнүн бул формасы өзүнүн олуттуулугу менен маанилүү боло алат. Өз кезегинде тиешелүү окуу сабагы боюнча, ошондой эле түрдүү деңгээлдердеги олимпиадаларда жана жалпы республикалык тестирлөөдө жогорку көрсөткүчтөргө жетишүүнү жогорулатууга шарт жаратат.

Жыйнактагы тапшырмалар, текшерүү үчүн сунушталган суроолор мектеп программасынын жаңы стандартына негизделип, окуу китептеги материалдардын мазмунуна ылайык бардык темалар өз-өзүнчө берилди. Түзүлгөн тесттер жыйнагы хронологиялык тартипте Кыргызстандын жана Дүйнөнүн байыркы мезгилден азыркы күнгө чейинки тарыхын камтыйт.

Тарыхтын таасын сөздөрү

"Тарых сабак берет, эгер аны өздөштүрө албасаң катуу жазалайт!"

(В. Ключевский)

"Тарых – бул доордун күбөсү, чындыктын нуру, турмуштун эскерүүсү, өткөндүн өкүлү!"

(Цицерон)

"Тарыхын жоготкон эл , өзүнөн өзү эле кумга чачылган суу сымал жоголуп кетет."

(Токтогул)

"Кайсы бир элди кулга айландыруу үчүн алардын тарыхын гана жок кылып салуу керек. Андай эл макулук сымал кул болуп берет."

(Геббельс)

"Жүрөгүндө оту бар жигиттер тарых жазат."

(О. Сыдык уулу)

«Келечекти көрө билүү үчүн өткөндү окуп үйрөнгүлө"

(Конфуций)

"Миңдеген илимдерди билбей эле билимдүү болууга болот, бирок тарыхты сүйбөгөн акылы кем адамга гана таандык"

(Н. Чернышевский)

"Тарыхты карап өткөндөн сабак алмайынча, турмуш бизди кайра-кайра жазалайт!"

"Тарыхын жоготкон эл - куураган жыгач сымал, башкалардын казанына отун катары гана жарап калат"

"Тарых тепкичи канчалык бийик болсо – келечек ошончолук кенен көрүнөт"

"Эл тарыхын айта жүр, элиң сени эскерер. Бабалар даңкын айта жүр балдарың сени эскерер"

(Эл оозунан)

ДҮЙНӨ МАМЛЕКЕТТЕРИНИН БОРБОР ШААРЛАРЫ

МАМЛЕКЕТТЕР	*БОРБОР ШААРЛАР*
Австралия	Канберра
Австрия	Вена
Азербайжан	Баку
АКШ	Вашингтон
Албания	Тирана
Алжир	Алжир
Англия	Лондон
Ангола	Луанда
Андорра	Андора-ла-Велья
Антигуа и Барбуда	Сент-Джонс
Антиль аралдары	Виллемстад
Аргентина	Буэнос-Айрес
Армения	Ереван
Аруба	Ораньестад
Афганистан	Кабул
Багам аралдары	Нассау
Бангладеш	Дакка
Барбадос	Бриджтаун
Бахрейн	Манама
Беларусия	Минск
Белиз	Бельмопан
Белгия	Брюссель
Бенин	Порто-Ново
Бермуд аралдары	Гамильтон
Биргелешкен Араб Эмираты	Абу-Даби
Бор.Афр.Республикасы	Банги
Болгария	София
Боливия	Ла-Пас
Босния жана Герцоговина	Сараева
Ботсвона	Габороне
Бразилия	Бразилиа
Бруней	Бандар-Сери-Бегаван
Буркина Фасо	Уагадугу

Брунди	Бужумбура
Бутан	Тхимпху
Вануату	Порт-Вила
Ватикан	Ватикан
Венгрия	Будапешт
Венесуэла	Каракас
Виргин аралдары	Род-Таун
Вьетнам	Ханой
Габон	Либревиль
Гаити	Порт-о Пренс
Гайана	Джорджтаун
Гамбия	Банжул
Гана	Аккра
Гватемала	Гватемала
Гвиана	Кайенна
Гвинея	Конакри
Гвинея Бисау	Бисау
Германия	Берлин
Гибралтар	Гибралтар
Гондурас	Тегусигальпа
Гренада	Сент-Джорджес
Греция	Афина
Грузия	Тиблис
Гуам	Аганья
Ганконг	Сянган
Дания	Копенгаген
Джибути	Джибути
Доминика	Розо
Доминика Республикасы	Санто-Доминго
Египет	Каир
Жаны Зеландия	Веллингтон
Замбия	Лусака
Зимбабве	Хараре
Израиль	Иерусалим
Индия	Дели
Индонезия	Джакарта
Иордания	Омман

Ирак	Багдад
Иран	Тегеран
Ирландия	Дублин
Исландия	Рейкьявик
Испания	Мадрид
Италия	Рим
Йемен	Сана
Кабо-Верде	Прая
Казахстан	Астана
Кайманов аралдары	Джорджтаун
Камбоджа	Пномпень
Камерун	Яунде
Канада	Оттава
Катар	Доха
Кения	Найроби
Кипр	Никосия
Кирибати	Байрики
Кытай	Пекин
Комор аралдары	Морони
Конго	Киншаса
Корея	Сеул
Коста-Рика	Сан-Хосе
Кот-Д-Ивуар	Ямусукро
Куба	Гавана
Кувейт	Эль кувейт
Кыргызстан	Бишкек
Лаос	Вьентян
Латвия	Рига
Лесото	Масеру
Либерия	Монровия
Ливан	Бейрут
Ливия	Триполи
Литва	Вильнюс
Лихтенштейн	Вадуц
Люксенбург	Люксембург
Маврикий	Порт-Луи
Мадагаскар	Антананариву

Македония	Скопье
Малави	Лилонгве
Малайзия	Куала-Лумпур
Мали	Бамако
Мальдивы	Мале
Мальта	Валлетта
Марокко	Рабат
Маршалл аралдары	Маджуро
Мексика	Мехико
Микронезия	Паликир
Мозамбик	Мапуту
Малдова	Кишинев
Маноко	Монако
Монголия	Улан-Батор
Намибия	Виндихук
Непал	Катманду
Нигер	Ниамей
Нигерия	Абуджа
Нидерландия	Амстердам
Никарагуа	Манагуа
Норвегия	Осло
Оман	Маскат
Өзбекистан	Ташкент
Пакистан	Исламабад
Палау	Корор
Панама	Панама
Папуа-Новая Гвинея	Порт-Морсби
Парагвай	Асунсьон
Перу	Лима
Полша	Варшава
Португалия	Лиссабон
Пуэрто-Рико	Сан-Хуан
Россия	Москва
Руанда	Кигали
Румыния	Бухарест
Сальвадор	Сан-Сальвадор
Сан-Марино	Сан-Марино

Сауд Аравиясы	Эр-Рияд
Сингапур	Сингапур
Сирия	Дамаск
Словакия	Братислава
Словения	Любляна
Соломон аралдары	Хониара
Сомали	Могадишо
Судан	Хартум
Суринам	Парамарибо
Тажикстан	Душанбе
Тайланд	Бангок
Тайвань	Тайбей
Танзания	Дар-эс-Салам
Түндүк Корея	Пхеньян
Түштүк Корея	Сеул
Түштүк Африка Республикасы (ТАР)	Кейптаун
Түркмөнстан	Ашхабад
Түркия	Анкара
Украина	Киев
Улуу Британия (Англия)	Лондон
Уругвай	Монтевидео
Фиджи	Сува
Филиппин	Манила
Финляндия	Хельсинки
Франция	Париж
Хорватия	Загреб
Швейцария	Берн
Швеция	Стокгольм
Шри-Ланка	Коломбо
Эквадор	Кито
Экватордук Гвинея	Малабо
Эстония	Таллин
Эфиопия	Аддис-Абеба
Югославия	Белград
Япония	Токио

5-класстар үчүн тандалма тесттер

1. Тарых илими эмнени окутуп үйрөтөт?
а) жер планеталары жөнүндө үйрөтүүчү илим
б) адамзат коомунун басып өткөн жолун изилдөөчү илим*
в) байыркы буюмдарды изилдөөчү илим
г) элдердин келип чыгышы жөнүндө баяндайт

2. Төмөндөгүлөрдүн кайсылары тарых илиминин курамдык бөлүмүн түзүшөт?
а) археология, этнология
б) сфрагистика, эпиграфика
в) геральдика, нумизматика
г) жогоруда аталгандардын баары*

3. Төмөнкүлөдүн кайсынысы адамзат тарыхын заттык булактар аркылуу изилдейт?
а) антропология б) археология*
в) этнография г) нумизматика

4. "Археология" деген сөз грек тилинен кандай которулат?
а) "Күн системасындагы планеталар" жөнүндөгү илим
б) "Жер планетасынын жаралышы" жөнүндөгү илим
в) "Байыркылар жөнүндөгү илим"*
г) "Байыркы буюмдар жөнүндөгү илим"

5. Тарыхый булактар канчага бөлүнөт?
а) 3 кө (жазуу, заттык, оозеки)*
б) 2 ге (жазуу-оозеки)
в) 4 кө (жазуу, оозеки, санжыра, заттык)
г) эч кандай бөлүнбөйт

6. Тарыхий летописте, грамоталар, келишимдер, мемуарлар, арноо тексттери кайсы булактарга кирет?
а) буюм б) жазуу*
в) оозеки г) санжыра

7. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы тарыхый булактарга кирет?
а) заттык буюмдар (эмгек куралдары, архитектуралык эстеликтер)
б) жазуу булактары (кагаз ,таш бетиндеги жазуулар)
в) оозеки булактар (санжыра, уламыштар)
г) жогорудагылардын баары тарыхый булак болуп эсептелет*

8. Археологиялык жана этнографиялык табылгалар: эмгек куралдары, чарба буюмдары жана эмеректер, турак-жай, сыйынуучу жайлар булар кандай булактарга кирет?
а) санжыра булактары б) буюм булактары*
в) жазуу булактары г) оозеки булактар

Археологдор иш үстүндө

Академик В. М. Плоских

9. Географиялык аттарды-алардын келип чыгышын, маанисин жана башка жактарын изилдөөчү илим бул:
а) нумизматика б) геральдика
в) топонимика* г) мистика

10. Тарыхый убакыттын чен өлчөмдөрүн изилдөөчү илим бул:
а) геральдика б) хронология*
в) топонимика г) археология

11. Рассалардын, адамдардын келип чыгышын жана өнүгүшүн изилдөөчү илим:
а) геральдика б) геология
в) археология г) антропология*

12. Төмөнкү илимдердин кайсынысы адамдын сөөгүнүн калдыктарынан анын келип чыгышын изилдейт?
а) геральдика б) геология
в) археология г) антропология*

13. Акча, тыйындарды, соода тарыхын изилдөөчү илим:

а) нумизматика* б) хронология

в) антропология г) этнология

Кошумча маалымат!

Акча, тыйындарды, соода тарыхын изилдейт	Нумизматика
Кагаз акчаларды изилдейт	Биотистика
Медалдарды, значокторду, ордендерди, жетондору изилдейт	Фолеристика

14. Нумизматика илимин негиздеген окумуштуу, нумизмат?

а) В. Бернштам б) И.Х.Эккель*

в) Д. Томсон г) В. Бартольд

15. Көрүстөндөгү таштын бетине жазылган жазуунун аталышы:

а) паелография б) эпитафия*

в) графика г) петрглиф

16. Урук жана уруулардын келип чыгышынын тарыхын, адамдардын жана муундардын туугандык байланыштарын кайсы илим изилдейт?

а) генеалогия* б) геральдика

в) нумизматика г) этнография

17. Адам аттарын жана алардын тарыхын изилдөөчү илим.....бул:

а) Этнология б) Сфрагистика

в) Ономастика* г) Нумизматика

18. Ар кайсы өлкөлөрдүн, шаарлардын гербдерин үйрөтүүчү илим кайсы?

а) санжыра б) топонимика

в) геральдика* г) нумизматика

№	*Жети ата:*	№	*Жети эне:*
1	Өз атасы	1	Өз энеси
2	Чоң атасы	2	Тай энеси
3	Бабасы	3	Чоң тай энеси
4	Бубасы	4	Бөнө (бүйүк эне)
5	Кубаары	5	Жоно (ажа эне)
6	Жотосу	6	Алана (алты эне)
7	Жэтэси	7	Жэтэне (жети эне)

19. Санжыра – деген эмне?

а) кыргыз элинин келип чыгышы жөнүндө уламыш
б) түрк элдериндеги кошок-кошуу салты
в) эл, уруу жана уруктарды изилдөөчү илим*
г) байыркы адамдардын туткан дини

"Санжыра" – араб тилинен которгондо "чажара", бизче дарак дегенди түшүндүрөт.

Генеалогия – грек тилинен которгондо Санжыра дегенди билдирет.

20. Таштагы, чоподогу, металлдагы жазуулар жөнүндө кайсы илим изилдейт?

а) этнография
б) этнология
в) эпиграфика*
г) хронология

21. Эпиграфикалык жазуу деген эмне?

а) папирус жана таштагы жазуулар
б) катуу бюмдардагы жазуулар*
в) темирдеги жана колодогу жазуулар
г) аска беттериндеги байыркы сүрөттөр

Тарыхка негизги көмөкчү илимдер:

Хронология -(грекче chronos – убакыт; logos – илим) тарыхый убакыттын чен өлчөмдөрүн изилдөөчү илим.

Антропология-(грек тилинен *anthropos* - адам, *logos* - илим) – рассаларды, адамдын келип чыгышын анын сөөк калдыктары аркылуу изилдөөчү илим.

Нумизматика -(от лат. *nomisma*, б.-грек. νόμισμα — тыйын) – акча, тыйындарды жана акча-товар мамилелерин үйрөтүүчү илим.

Генеология -(грек тилинен сөзмө-сөз которгондо "ата-тегин үйрөтүү") дегенди түшүндүрөт. Урук жана уруулардын келип чыгышынын тарыхын, адамдардын жана муундардын туугандык байланыштарын изилдөөчү илим.

Топонимика-(грек –topos –"жер,орун" onoma –"ат, аталыш") дегенди түшүндүрөт. Географиялык аттарды алардын келип чыгышын, маанисин жана башка жактарын изилдөөчү илим.

Археология -(грек тилинен *archaios* - байыркы, *logos* - илим) - адам баласынын байыркы тарыхын зат түрүндөгү (буюм) булактар боюнча таанып изилдөөчү илим.

Этнография -(байыркы гр. этнос — эл жана графия — жазам) — элдердин этностук өнүгүшүн, алардын келип чыгышын, каада-салтын, турмуш-тиричилигиндеги жана тарыхый-маданияттарындагы мамилелерин изилдей турган коомдук илим.

Геральдика -(соңку латынча heraldus – жарчы), герб тааануу тарых илиминин көмөкчү тармагы.

Эпитафия -(грек. epitaphios – мүрзө жазуусу) – көрүстөндүн бетине коюлган таштардагы жазууларды изилдейт.

Тарыхка көмөкчү илимдерди, туура келген жообуна дал келтиргиле:

1	Тарыхый убакыттын чен өлчөмдөрүн изилдөөчү илим.	А	Нумизматика
2	Адамзат тарыхын буюм булактары аркылуу изилдөөчү илим.	Б	Хронология
3	Географиялык аттарды-алардын келип чыгышын, маанисин жана башка жактарын изилдөөчү илим.	В	Археология
4	Урук жана уруулардын келип чыгышынын тарыхын, адамдардын жана муундардын туугандык байланыштарын изилдейт.	Г	Топонимика
5	Рассалардын, адамдардын келип чыгышын жана өнүгүшүн изилдөөчү илим.	Д	Эпитафия
6	Көрүстөндүн бетине жазылган жазууларды изилдөөчү илим.	Е	Генеалогия
7	Адам аттарын жана алардын тарыхын изилдөөчү илим.	Ж	Сфрагистика
8	Мөөрлөр тууралуу изилдөөчү илим.	З	Ономастика

Жоопторду таблицага толтургула:

1	2	3	4	5	6	7	8

Мекеним Кыргызстан!

1. «Кыргыз» деген этноним кайсы мезгилден бери белгилүү?

а) б.з.ч. 201-ж* б) б.з.ч. 103-ж

в) б.з.ч. 100-ж г) б.з.ч. 110-ж

2. Алгачкы кыргыз деген аталыш качан, кимдин эмгегинде эскерилген?

а) б.з.ч. 201-ж Сыма Цяндын*

б) б.з.ч. 203-ж Бан Гунун

в) б.з.ч. 209-ж Геродоттун

г) б.з.ч. 200-ж Цицерондун

3. Кыргыз Республикасынын жалпы аянты:

а) 152, 5 миң км^2 б) 198, 5 миң км^{2*}

в) 340 миң км^2 г) 188, 5 миң км^2

4. Кыргыз Республикасында канча област бар?

а) 10 б) 7* в) 2 г 4

Кыргыз Республикасы менен чектеш мамлекеттер!

Чыгышынан	Кытай
Батышынан	Өзбекистан
Түндүгүнөн	Казакстан
Түштүгүнөн	Таджикстан

5. 1989-жылы 23-сентябрда Кыргыз Республикасында кандай окуя болгон?

а) Кыргыз Республикасынын желеги кабыл алынган

б) мамлекеттик тил жөнүндө мыйзам кабыл алынган*

в) Бул күнү эч кандай окуя болгон эмес

г) Кыргыз Республикасы эгемендүүлүгү жарыяланган

6. Кыргыз Республикасынын эгемендүүлүк майрамы белгиленет:

а) 22-январда б) 31-августта*

в) 30-ноябрда г) 12-апрелде

7. Кыргыз Республикасынын көз карандысыздык декларациясы качан кабыл алынган?
а) 1990-ж 15-декабрь*
б) 1999-ж 15-январь
в) 1992-ж 14-август
г) 1996-ж 12-декабрь

8. Кыргыз Республикасынын гимни качан кабыл алынган?
а) 1990-ж 5-августта
б) 1992-ж 18-январда*
в) 1994-ж 12-апрелде
г) 1996-ж 17-ноябрда

9. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик желеги (туусу) качан кабыл алынган?
а) 1990-ж 5-мартта
б) 1992-ж 3-мартта*
в) 1996-ж 12-майда
г) 1998-ж 17-майда

10. Кыргыз Республикасынын герби качан кабыл алынган?
а) 1990-ж 14-январда
б) 1992-ж 14-январда
в) 1996-ж 14-январда*
г) 1998-ж 17-майда

11. Кыргыз Республикасынын улуттук валютасы качан кабыл алынган?
а) 1990-ж 15-майда
б) 1993-ж 10-майда*
в) 1995-ж 15-мартта
г) 1998-ж 17-ноябрда

12. Кыргыз Республикасынын конституциясы качан кабыл алынган?
а) 1993-ж 5-майда*
б) 1994-ж 14-январда
в) 1996-ж 21-октябрда
г) 1998-ж 17-майда

13. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) КРнын мамлекеттик туусу кабыл алынган
б) КРнын герби кабыл алынган
в) КРнын улуттук валютасы кабыл алынган
г) КРнын конституциясы кабыл алынган
д) КРнын эгемендүүлүгүнүн жарыяланышы

1	2	3	4	5

14. Кыргыз Республикасынын борбору Фрунзе шаары кайсы жылы кайрадан Бишкек болуп өзгөртүлгөн?
а) 1992-ж 5-февралда*
б) 1993-ж 5-январда
в) 1994-ж 5-октябрда
г) 1995-ж 5-майда

15. Кыргыз Республикасы кайсы жылы БУУга (Бириккен Улуттар уюму) мүчө болгон?
а) 1991-ж 5-февралда
б) 1992-ж 2-мартта*
в) 1995-ж 21-октябрда
г) 1998-ж 17-майда

16. Кыргыз Республикасынын гимнинин сөздөрүн кимдер жазышкан?
а) Б. Сарногоев, С. Эралиев
б) С. Жусуев, А. Белеков
в) Ж. Садыков, Ш. Кулуев*
г) А. Малдыбаев, М. Абдраев

17. Кыргыз Республикасынын гимнине музыканы кимдер жазышкан?
а) Ж. Шералиев, К. Эралиева
б) А. Малдыбаев, М. Абдраев
в) Н. Давлесов, К. Молдобасанов*
г) Ж. Садыков, Ш. Кулуев

18. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Манас эпосунун 1000 жылдыгы майрамдалган
б) Кыргызстан БУУга мүчөлүккө кабыл алынган
в) Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн 2200 жылдыгы белгиленген
г) Ош шаарынын 3000 миң жылдыгы майрамдалган
д) Кыргыз Республикасынын биринчи президенти шайланган

1	2	3	4	5

19. Кыргыз Республикасынын гербинин авторлорун белгилегиле:
а) Ж. Сыдыков, К. Умедов
б) С. Дубанаев, А. Абдраев*
в) А. Асанов, С. Айылчиев
г) Ж. Садыков, Ш. Кулуев

20. Кыргыз Республикасынын желегинин авторлору:
а) Э. Айдарбеков, Б. Жайчибеков*
б) К. Каниметов, А. Жээнбаев
в) Ш. Токтониязов, Т. Бекматов
в) Ж. Садыков, Ш. Кулуев

21. "Манас" эпосунун 1000 жылдыгы качан майрамдалган?
а) 1994-ж октябрда
б) 1995-ж августта*
в) 1994-ж декабрда
г) 1995-ж апрелде

22. Кыргыз Республикасынын биринчи президенти болуп ким шайланган?
а) Курманбек Бакиев б) Аскар Акаев*
в) Алмазбек Атамбаев г) Сооронбай Жээнбеков

23. Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн 2200 жылдыгы качан белгиленген?
а) 2003-ж* б) 2002-ж в) 2006-ж г) 2001-ж

Төмөндөгү катарлар кайсы принцип боюнча берилген?
Жооту жазгыла:

Палеолит, Мезолит, Неолит

Археология, Нумизматика, Хронология

Клинопис, Шынаа жазуу, Иероглиф, Руна

Ж. Садыков, Ш. Кулуев, С. Дубанаев, А. Абдраев

Нумизматика, Биотистика, Фолеристика

Бурана мунарасы, Өзгөн мунарасы, Өзгөн комплекси

Саймалуу-Таш, Ош тургун жайы, Чуст маданияты

А. Акаев, К. Бакиев, А. Атамбаев

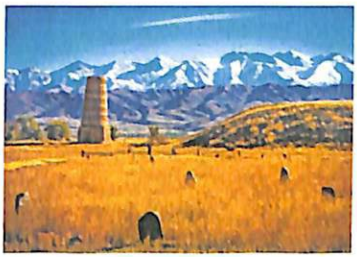
Ч. Түлөбердиев, Д. Асанов, Д. Шопоков

Сулайман-Тоо, Бабурдун үйү, Ош тургун жайы

Кыргызстандагы тарыхый-архитектуралык эстеликтер

А_____

Б_____

В_____

Г_____

Д_____

Е_____

Ж_____

З_____

Кыргызстандагы тарыхый-архитектуралык эстеликтер

А_____

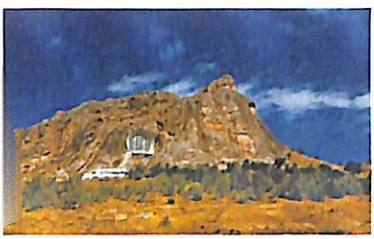
Б_____

В_____

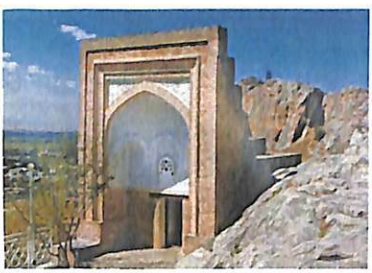
Г_____

Д_____

Е_____

Ж_____

З_____

Тарыхта жылдарды саноо

1. Кайсы окуядан кийин биздин заман (б.з) башталган?
а) Грециядагы биринчи олипиада оюндарынан кийин
б) Байыркы Рим шаарынын негизделишинен кийин
в) Исус Христос төрөлгөндөн кийин*
г) 622-жылы мусулман календарынын түзүлүшү менен

2. Исус Христостун төрөлүшүнө чейинки убакыт кандай аталган?
а) биздин заманга чейин*
б) биздин доордун келечеги
в) биздин доор
г) биздин доордун башталышы

3. Азыркы учурда төмөнкү календарлардын кайсынысын колдонобуз?
а) Григориан календары* б) Юлиан календары
в) Исус календары г) Хижра календары

4. Мусулман жыл эсеби (Хижра) кайсы жылдан башталат?
а) 612-жылдан б) 622-жылдан*
в) 634-жылдан г) 645-жылдан

5. Биздин доорго чейинки 209-жыл менен биздин доордогу 451-жылды канча жыл бөлүп турат?
а) 4 жыл бөлүп турат б) 476 жыл бөлүп турат
в) 660 жыл бөлүп турат* г) 546 жыл бөлүп турат

6. Жыл эсептөөлөрдү карап чыккыла жана кайсынысы мурда башталгандыгын аныктагыла:
а) Римде б.з.ч. 753-ж Рим шаарынын негизделиши
б) Грецияда б.з.ч. 776-ж Олимпиадалык оюндардын башталышы*
в) Христиандарда б.з. I Исус Христостун туулган жылы
г) Хижра жыл эсептөөсүнүн башталышы 622-жыл

7. XV кылымдан ортосу кайсы жылдарга туура келет?
а) 1350-жылдарды б) 1450-жылдарды*
в) 1250-жылдарды г) 1550-жылдарды

8. Биздин замандагы жана биздин заманга чейинки жыл санагы кандайча эсептелет?

а) эч нерсе менен айырмаланбайт

б) убакыт тилкесинде 500-жылдан баштап кайра эсептелет

в) убакыт тилкеси боюнча 0-жылдан баштап эки жакка карай эсептелет*

г) убакыт тилкеси боюнча 10-жылдан баштап жогору карай эсептелет

9. Биздин заманга чейинки 1560-жыл кайсы кылымга таандык?

а) биздин доорго чейинки X кылымга

б) биздин заманга чейинки VII кылымга

в) биздин доордун XVI кылымга*

г) биздин эрага чейинки XI кылымга

10. Биздин заманга чейинки 201-жылы "кыргыз" этнонимибиринчи жолу эскерилген. Ал эми биздин замандын 840-жылы Улуу Кыргыз дөөлөтү түзүлгөн. Эки датанын ортосунда канча жыл бар?

а) 1300 жыл

б) 1041 жыл*

в) 1492 жыл

г) 1724 жыл

11. Биздин заманга чейин 160-жылы Усундар Жети-Сууга көчүп келишип, өздөрүнүн мамлекетин негиздешкен. Ал эми Христофор Колумб Американы 1492-жылы ачкан. Ушул окуялардын аралыгында канча убакыт бар экендигин эсептегиле:

а) 1300 жыл

б) 1652 жыл*

в) 1492 жыл

г) 1724 жыл

12. Биздин заманга чейин 776-жылы Грецияда биринчи олимпадалык оюндар өткөрүлгөн. Ал эми Биздин замандын 476-жылы Батыш Рим империясы кулаган. Ушул окуялардын аралыгында канча убакыт бар экендигин белгиле:

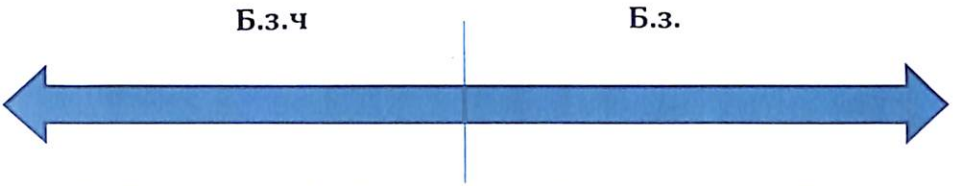
а) 1300 жыл

б) 1252 жыл*

в) 1492 жыл

г) 1724 жыл

Исус Христостун туулган жылы

Араб жана Рим цифралары

Араб цифрасы	Рим цифрасы	Араб цифрасы	Рим цифрасы
1	I	11	XI
2	II	12	XII
3	III	13	XIII
4	IV	14	XIV
5	V	15	XV
6	VI	16	XVI
7	VII	17	XVII
8	VIII	18	XVIII
9	IX	19	XIX
10	X	20	XX

1	I	**5**	V	**10**	X	**50**	L
100	C	**500**	D	**1000**	M	**2000**	MM

Азыркы биз колдонуп жаткан цифралар, эмне үчүн "Араб цифрасы" деп аталып калган? Себебин жазгыла:

6-класс Кыргызстан тарыхы

I Бөлүм: Байыркы мезгил

Байыркы адамдардын үйүрү

1. Адамдар айбандар дүйнөсүнөн бөлүнүп чыккандан кийин кандай коомдо жашаган?

а) алгачкы жамааттык коомдо*
б) матриархат доорунда
в) кул ээлөөчүлүк түзүлүштө
г) капиталисттик коомдо

2. Байыркы адамдар жаныбарлар дүйнөсүнөн кайсы мезгилде бөлүнүп чыга баштаган?

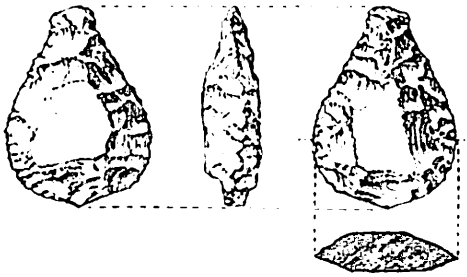
а) 2 млн жылдай мурда
б) 2,5 млн жыл мурда*
в) 5 млн жылдай мурда
г) 8 млн жылдай мурда

3. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы эң байыркы адамдардын кесиби болгон?

а) аң уулоочулук жана балыкчылык
б) жыйноочулук жана аңчылык*
в) малчылык жана дыйканчылык
г) мал чарба жана кол өнөрчүлүк

4. Төмөнкүлөдүн кайсынысы алгачкы адамдардын куралдары болгон?

а) жаа, найза, кылычтар, бычактар, ороктор
б) кырдуу таштар жана жер казуучу союлдар*
в) балталар, канжарлар, кош миздүү кылычтар
г) найза, кылыч, калкан, ай балта, жаа-жебе

5. Эң байыркы аңчылык кылуу куралы:

а) жаа б) найза* в) кылыч г) канжар

6. Байыркы адамдар ар түрдүү сүрөттөрдү тартышкан:

а) кагазга б) жыгачка
в) ташка* г) папируска

7. Дыйкандардын эң байыркы отурукташкан жерлерин белгилегиле:

а) 15 миң жыл мурда Түндүк Кытайда
б) 10 миң жыл мурун Алдыңкы Азияда*
в) 6 миң жыл мурун Батыш Африкада
г) 5 миң жыл мурун Түштүк Азияда

8. Адамзат тарыхында темир доору кайсы жерде башталган?

а) Египеттин аймагында б) Алдыңкы Азияда*
в) Эки дарыя аралыгында г) Европанын чыгышында

9. "Аксакалдар кеңеши" кандай иштерди аткарган?

а) уруудагы бардык маанилүү иштерди башкарган*
б) диний ырым-жырымдарды өткөрүп турушкан
в) эч кандай маселени чече алган эмес
г) мамлекеттеги эң ардактуу инсандар болушкан

10. Түндүк Испаниядагы эзелки адамдар мекендеген Альтамира үңкүрүн тапкан археолог?

А) Рыбаков б) Аристотель
в) Геродот г) Саутуола*

Кошумча маалымат!

1) Байыркы таш доору	палеолит
2) Ортоңку таш доору	мезолит
3) Жаңы таш доору	неолит
4) Жез-таш кылымы	эниолит

11. Кайсы таш кылымы – мезолит деп аталат?

а) байыркы б) ортонку*
в) жаңы г) билбейм

12. Байыркы таш доору кандай аталат?

а) палеолит* б) мезолит
в) неолит г) эниолит

13. Эрте палеолит доору кайсы мезгилди камтыйт?

а) б.з.ч. 2,6 млн – б.з.ч. 40 миң
б) б.з.ч. 140 миң –б.з.ч. 40 миң*
в) б.з.ч. 2,6 млн – б.з.ч. 800 миң
г) б.з.ч. 2,4 млн – б.з.ч. 500 миң

14. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Ортоңку палеолит доору
б) Жез-Таш кылымы
в) Өндүрүштүк чарба пайда болгон мезгил
г) Мезолит доору
д) Темир кенинин ачылышы

1	2	3	4	5

15. "Эниолит" деп .....кылымы аталат:

а) темир б) коло
в) жез-таш* г) жаңы таш

16. Таш доору кайсы миң жылдыкка чейин созулган?

а) 5 миң жылдык б) 8 миң жылдык*
в) 3 миң жылдык г) 2 миң жылдык

17. Палеолит доорундагы адамды эмне үчүн "неандерталец" деп аташкан?

а) "неандерталец" деген сөз байыркы дегенди түшүндүрөт
б) биринчи сөөгү табылган жер ушундай аталган*
в) ал жаа менен жебени ойлоп тапкандыгы үчүн
г) гигант жаныбарларды колго үйрөткөндүгү үчүн

18. Кыргызстандын аймагында табылган алгачкы адамдардын издери кайсы таш дооруна тиешелүү болуп саналат?

а) эниолитке б) мезолитке
б) неолитке в) палеолитке*

19. Төмөнкүлөдүн кайсынысы палеолит доорундагы эң маанилүү окуя болуп эсептелет?

а) алгачкы жаныбарды колго үйрөтүшкөн
б) адамдар аңчылылык кылганды билишкен эмес
в) жыйноочулук жана аңчылык кылышкан*
г) кол өнөрчүлүк пайда болуп, соода өнүккөн

20. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) адамдар колго итти үйрөтө баштаган
б) дыйканчык менен мал чарбачылыгы келип чыккан
в) адамдар дөңгөлөктү ойлоп табышкан
г) байыркы адамдар отту пайдалана баштаган
д) байыркы адамдар жыйноочулук менен кесип кылышкан

1	2	3	4	5

21. Кыргызстандын аймагынан табылган эң жөнөкөй таш куралдары кайсы миң жылдыкка таандык?
а) б.з.ч. 800-10 миң жылдыктарга*
б) б.з.ч. 500-10 миң жылдыктарга
в) б.з.ч. 300-10 миң жылдыктарга
г) б.з.ч. 100-10 миң жылдыктарга

22. Таштан жасалган эң байыркы буюмдар Кыргызстандын кайсыл аймактарынан табылган?
а) Он Арча суусунун боюнда, Кожо-Бакырган Сайда*
б) Кочкор, Атбашы, Чаткал өрөөндөрүндө
в) Ош, Баткен, Жалал-Абад облустарынан
г) Ош шаарындагы Сулайман-Тоосунун жанынан

23. Кыргызстандагы Саламат-Булак комплекси палеолит доорунун кайсы мезгилине тиешелүү?
а) эрте палеолит* б) орто палеолит
в) чоңку палеолит г) палеолит

24. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) адамдар колодон эмгек куралдарын жасай башташкан
б) байыркы адамдар жылкыны колго үйрөтүшкөн
в) адамдар темир кендерин өздөштүргөн
г) жаа менен жебе ойлонуп табылган
д) алгачкы таптар жана мамлекеттер пайда боло баштаган

1	2	3	4	5

25. Байыркы мезгилде адамдар жездин кандай түрлөрүн колдонушкан?

а) муздак жана катуу б) муздак жана ысык*
в) бир эле түрү болгон г) катуу жана жумшак

26. Жез-таш кылымы кимдер тарабынан ачылган?

а) археологдор б) химиктер*
в) тарыхчылар г) саякатчылар

27. Түркмөнстандагы Анау жана Намазга-Тепе эстеликтери кайсы мезгилге таандык?

а) таш дооруна б) Эниолитке*
в) палеолитке г) коло дооруна

28. "Акыл эстүү адам" (гомо-сапиенс) – деп аталаган адамдар байыркы таш доорунун кайсы мезгилине тиешелүү?

а) эрте палеолит б) ортонку палеолит*
в) соңку палеолит г) эч бирине

29. Неандерталдык адам бул.....?

а) Homosapiens* б) Homoerectus
в) Байыркы жаныбар г) Орто кылымдагы адам

Дал келтиргиле:

1) Саймалуу-Таш галареясы таандык	А) эниолитке
2) Анау жана Намазга-Тепе эстеликтери таандык	Б) ортоңку палеолитке
3) "Акыл эстүү адам" (гомо-сапиенс) таандык	В) коло дооруна
4) жаа менен жебе таандык	Г) неолитке
5) өндүрүштүк чарба таандык	Д) мезолитке

1	2	3	4	5

30. Өзбекстандагы Тешик-Таш үңүрүнөн табылган баланын көмүлгөн сөөгү, байыркы адамдар сөөктү көмүү салтын качан колдонгонунан кабар берет?

а) 10 миң жыл мурда
б) 50 миң жыл мурда
в) 40 миң жыл мурда*
г) 30 миң жыл мурда

31. Кайсы доордо аталык бийлик (патриархат) энелик бийликти (матриархат) алмаштырган?

а) неолит*
б) палеолит
в) мезолит
г) эниолит

32. Жыйноочулуктан кандай чарба келип чыккан?

а) дыйканчылык*
б) балык уулоочулук
в) мал чарбачылыгы
г) кол өнөрчүлүк

33. Байыркы мезгилде аңчылыктан эмне келип чыккан?

а) дыйканчылык
б) балык уулоочулук
в) мал чарбачылыгы*
г) кол өнөрчүлүк

34. Кыргызстандын түштүгүндө таш доорунун эстеликтери кайсы жерден табылган?

а) Он арча суусу
б) Кожо-Бакырган-Сай*
в) Кани-Гут кени
г) Капчыгай

35. Окумуштуулардын айтуусу боюнча өздөштүрүү чарбасынан өндүрүштүк чарбага өтүү кандай деп аталган?

а) илимий-техникалык революция
б) неолиттик революция*
в) кол өнөрчүлүк революциясы
г) мезолиттик революция

36. Неолит доорунун негизги айырмачылыгы кайсы?

а) өндүрүштүк чарба пайда болду (жер иштетүү жана малчылык)*
б) кол өнөрчүлүк жана соода келип чыккан
в) адамдар темир кендерин иштете баштаган
г) биринчи жолу жаа менен жебе пайда болду

Ачылыштар!

1) Адамдар отту пайдаланганды үйрөнүшкөн	Ортоңку палеолит
2) Адамдар итти колго үйрөтүшкөн	Мезолитте
3) Жаа менен жебе пайда болгон	Мезолитте
4) Дөңгөлөк ойлонуп табылган	Коло доорунда
5) Өндүрүштүк чарба пайда болгон	Неолитте

37. Төмөнкү варианттардын кайсынысында Кыргызстандын аймагында "Петроглифтер" пайда болгон?

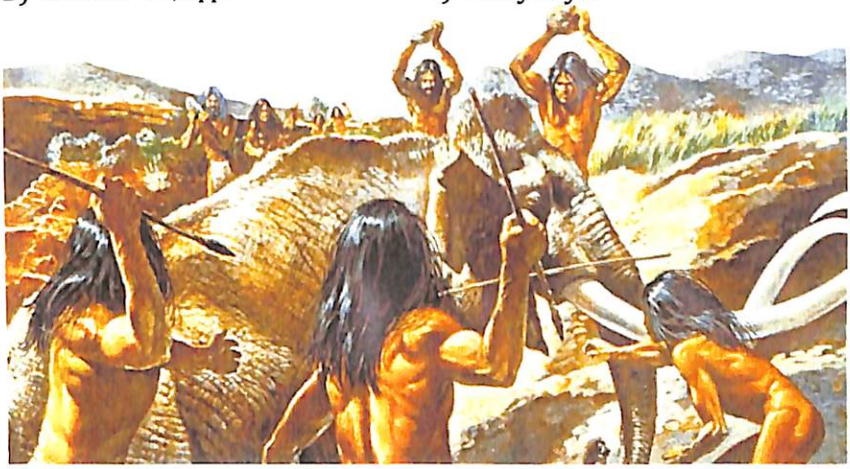
а) б.з.ч. 35 миң жылга жакын
б) б.з.ч. 30 миң жылга жакын
в) б.з.ч. 10 миң жылга жакын*
г) б.з.ч. 13 миң жылга жакын

38. Төмөнкү металлдардын кайсынысынан алгачкы эмгек куралы жасалган?

а) калай б) жез* в) коло г) темир

39. Ысык-Көл областынын Сары-Жаз өрөөнүндөгү мезолит жана неолит урууларына тиешелүү үңкүр?

а) Сары-Булак б) Ак-Чуңкур*
в) Сасык-Үңкүр г) Чилустун

Аңчылык учуру

Дал келтиргиле:

1) Фергана тоо кыркасындагы атактуу петроглиф	А) Ак-Чуңкур
2) Ысык-Көлдүн Сары-Жаз өрөөнүндөгү үңкүр	Б) Кожо-Бакырган Сай
3) Кыргызстандын түштүгүндө таш доорунун эстеликтери табылган жер	В) Саймалуу-Таш
4) Чүй өрөөнүндө көптөгөн түрк тилдүү өлкөлөрүнүн борбору болгон шаар	Г) Атлах
5) 751-жылы арабдарын менен кытайлардын ортосунда болгон согуш	Д) Суяб

1	2	3	4	5

40. Ош тургун жайы байыркы Фергананын маданий идеологиялык борбору болуп эсептелет. Ал кайсы доорго таандык?

а) таш б) темир в) коло* г) энеолит

41. Байыркы мезгилдеги Кыргызстандын аймагындагы уруулар жана уруу бирикмелери кайсы мезгилге таандык?

а) Палеолитте б) Неолитте
в) Энеолитте г) Коло доорунда*

42. Кыргызстандын аймагында коло кылымындагы кайсы турак жай байыркы Фергананын маданий идеологиялык борбору болуп эсептелет?

а) Чуст б) Дальверзин
в) Ош тургун жайы* г) Чаян-Дөбө

43. Саймалуу-Таш аска бетиндеги галарея кайсы доорго таандык?

а) мезолит б) неолит в) коло* г) полеолит

44. Фергана тоо кыркасындагы кайсы атактуу петроглифти билесиңер?

а) Ак – Чуңкур
б) Капчыгай
в) Сасык-Үңкүр
г) Саймалуу-Таш*

45. Андронов маданиятындагы уруулардын негизги чарбасы?

а) балык уулоо
б) мал чарба*
в) дыйканчылык
г) багбанчылык

46. Андронов жана Чуст уруулук маданий бирикмелердин өкүлдөрүнүн тышкы кебетеси кайсыл рассага таандык?

а) Монголоид
б) Индо-европалык*
в) Негроид
г) Австролоид

47. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) андронов урууларынын маданияты өкүм сүргөн
б) көчмөндөрдүн алгачкы империясы түзүлгөн
в) Кыргызстандын аймагында петроглифтер пайда болгон
г) Кыргызстандын аймагында алгачкы уруулар жашашкан
д) Чуст маданияты Кыргызстандын аймагында пайда болгон

1	2	3	4	5

48. Андронов урууларынын маданияты кайсы мезгилде өкүм сүргөн?

а) б.з.ч XX-XVI кк.
б) б.з.ч XX-XVII кк.
в) б.з.ч XV-XIII кк.
г) б.з.ч XVII-IX кк.*

49. Чуст маданиятындагы уруулардын негизги чарбасы?

а) балык уулоо
б) мал чарба
в) дыйканчылык*
г) багбанчылык

50. Кыргызтандын аймагында коло доорунда эки маданият өнүккөн. Ал маданияттын өкүлдөрү төмөндөгүдөй аймакта жашашкан:

а) түндүктө андрон, түштүктө чуст уруулары*
б) түштүктө андрон, түндүктө сак уруулары
в) түштүктө даван, түндүктө усун уруулары
г) түндүктө кангүй, түштүктө кушан уруулары

Тема: Сак уруу союзу

Тарыхта сактардын үч бөлүгү эскерилет.

Аталышы	*Жашаган аймагы*
1. Тиграхауд сактары - (төбөсү шуштугуй баш кийим кийген сактар)	Сыр-Дарыя, Жети-Суу, Тянь-Шань аймактары
2. Парадарайа сактары - (деңиздин өйүзүндөгү сактар)	Орто Азиянын түштүк бөлүгү, Жети-Суу өрөөндөрүнөн, Сыр-Дарыя менен Аму-Дарыянын батышы, Арал деңизинин жээктери
3. Хаомаварга сактары – (хаом өсүмдүгүн урматтаган сактар)	Мургаб, Аму-Дарыя, өрөөндөрүндө, Индиянын түндүгүндө, Алай тоолорунун этегинде, Ферганада, Кыргызстандын түштүгүндө

1. Төмөнкү элдердин кайсынысы Кыргызстандын аймагындагы эң алгачкы уруулук бирикме болуп саналат:
а) усундар б) сактар* в) карахандар г) түргөштөр

2. Сактардын коргондорунан табылган буюмдардын жасалышы кандай стилде болгон?
а) согдиялык стилдеги
б) готика стилиндеги
в) жырткычтардын стилиндеги*
г) кыргыздардын стилиндеги

3. Сактар Борбордук Азиядагы байыркы элдердин бири болуп саналат. Алардын негизги кесипчилиги эмне болгон?
а) дыйканчылык б) кой-эчки өстүрүү
в) көчмөндүү малчылык* г) балык уулоо

4. Сактардын негизги азык-түлүгү:
а) эт жана сүт азыктары* б) дан азыктары
в) жер-жемиштер г) тамыр жана чөптөр

5. Сактардын башкаруучулары кандай титулду алып жүрүшкөн?

а) күнбий б) падыша* в) шанүй г) император

6. Иран булактарында сактарды кандай жазышкан?

а) күчтүү жоокер* б) он-урук эл

в) нормаддар г) күчтүү-бекем

7. Сактардын коргондорунан табылган буюмдардын стили:

а) согдиялык б) персиялык

в) жырткычтардын* г) византиялык

8. Кайсы тарыхый булактарда сактарды "скиф" деп жазышкан?

а) перс булагында б) грек булактарында*

в) араб булактарында г) орус булактарында

9. "Байыркы грек тарыхчылары кимдер жөнүндө төмөнкүдөй деп жазып калтырышкан: ".....алар жаа атуу боюнча эң мыкты чеберлер, алардын ар бир аткан жебеси бутага таамай тийип жатты"?

а) сактар* б) наймандар

в) усундар г) хунндар

10. Грециялык тарыхчы (тарыхтын атасы) Геродот сактардын башкаруучусун кандай атаган?

а) император б) падыша*

в) ханзада г) шанүй

11. Сактар эли кайсы тилде сүйлөшкөн?

а) араб тилинде б) чыгыш Иран

в) байыркы түрк* г) согду тилинде

12. Томирис, Зарина, Спаретра булар .....болушкан:

а) Сак урууларынын баатыр аялдары*

б) Сактардын белгилүү кошокчулары

в) Сактардын дин кызматкерлери

г) Сак урууларынын баатыр ханзаадалары

13. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Сак ханышасы Томирис курман болгон
б) Кир II өзүнүн армиясы менен Сактарга кол салган
в) Сактар Марафон салгылашына катышкан
г) Дарий I сактарды өзүнө каратып алууга жетишкен
д) Сактар Фермопиль салгылашына катышкан

1	2	3	4	5

14. Томирис деген тарыхый инсан ким болгон?
а) хундардын башкаруучусу
б) сактардын падыша аялы*
в) кыргыз элчиси
г) усун башкаруучусу

15. Сак ханышасы Томиристин башкарган жылдары:
а) б.з.ч 499-446-жж
б) б.з.ч 570-520-жж*
в) б.з.ч 550-530-жж
г) б.з.ч 530-518-жж

16. "Сен кан төгүүнү каалайсыңбы каалашыңча кан төгүлөт" – бул фраза.....таандык:
а) Заринага
б) Модеге
в) Томириске*
г) Эрен Улукка

17. Ахеменийлер династиясынын негиздөөчүсү Кир II өзүнүн "өлбөстөр" деп аталган 200 миң армиясы менен сактарга качан басып кирген?
а) б.з.ч 550-ж
б) б.з.ч 530-ж*
в) б.з.ч 534-ж
г) б.з.ч 512-ж

18. Сактар персиялыктардын кайсы падышасын жеңип алган?
а) Дарий Іди
б) Камбисти
в) Кир II ни*
г) Дарий III тү

19. Перстер менен болгон согушта курман болгон Томиристин уулунун ысымын белгиле:
а) Спаретра
б) Спаргапис*
в) Зарина
г) Рустам

20. Томиристин Иран падышасы менен согушун баяндап, ким төмөндөгүчө жазат: "Бул салгылашууну мен варварлар жүргүзгөн уруштардын өтө кыйын кезеңи деп эсептеймин"?

а) Цицерон б) Геродот*
в) Дарий I г) Кир II

21. Байыркы сактар жөнүндө маалыматты ким жазып калтырган?

а) Сыма-Цянь б) Геродот*
в) Бань Гу г) Цицерон

22. Сактардын куралдары:

а) кылыч, найза, кыска канжар, жаа жана жебе, калкан*
б) кылыч, кыска найза, орок, кырдуу таштар, жыгач канжар
в) мылтык, соот, ай балта, кош миздүү кылыч, жаа жана жебе
г) ай балта, орок, кылыч, канжар,жаа жана жебе

23. Канчанчы кылымдарда сак атчандарында пластиналуу соот-шаймандар жана металл туулгалар менен корголгон оор куралданган аскер отряддары пайда болгон?

а) VIII-VII-кк б) б.з.ч. V-IV кк*
в) б.з.ч. VI-III г) б.з.ч. III кк

25. Сактардын туусуна көбүнчө эмненин сүрөтү түшүрүлгөн?

а) карышкыр жана аюунун
б) жыландын жана ажыдаардын*
в) бугунун жана арстандын
г) жылкынын жана төөнүн

24. Сактардын жоокерлери жөнүндө төмөнкүдөй окуя кайсы булактарда баяндалат.

"Эки көчмөн жоокер жекеме-жекеге чыгышат жана анын бири экинчисин өлтүрөт. Салт боюнча жеңүүчү жеңилгендин соот-шаймандарын жана куралдарын алгысы келет, бирок курман болгондун аты аны «тиштегилеп жана туягы менен тепкилеп өлтүрөт".

а) Кытай булактарында б) Грек булактарында*
в) Перс булактарында г) Араб булактарында

Грек-Перси согуштарына катышкан	**Б.з.ч 500-549-жж**
Марафон салгылашына катышкан	**Б.з.ч 490-ж**
Фермопиль салгылашына катышкан	**Б.з.ч 480-ж**
Платея салгылашына катышкан	**Б.з.ч 479-ж**

26. Сактардын эң белгилүү "карагай майрамы" азыркы календарь боюнча качан майрамдалган?

а) 21-мартта
б) 25-декабрда*
в) 31-декабрда
г) 1-январда

27. Александр Македонскийге сактардан элчилер келип төмөнкүдөй сөздөрдү айтышкан:
«Танаисти (Сырдарыя) кечип өтсөң сен биздин аймактын учу-кыйырсыз кенендигин билесиң: сен сактарды эч качан кууп жете албайсың... Экинчи жолу бизди алыста калды деп ойлосоң, сен бизди өз лагериңдин жанынан көрөсүң. Биз артыңардан сая түшө кууп, ошол эле учурда көзгө илешпей качып кетебиз» -ушундан кийин Македонский Сыр-Дарыя сактарына кол салган. Бул окуя качан болгон?

а) б.з.ч 223-ж
б) б.з.ч 249-ж
в) б.з.ч 329-ж*
г) б.з.ч 334-ж

28. Теңир-Тоого сактардын чыгыш канаты кайсы кылымда көчүп келишкен?

а) VIII-VII-кк
б) б.з.ч. VI кк*
в) б.з.ч. VI-III
г) б.з.ч. III кк

29. Ширак деген ким болгон?

а) хун аскери
б) сактардын баатыр койчусу*
в) усун башкаруучусу
г) даван элчиси

30. "Скифтер" деп Европалыктар кимдерди аташкан?

а) Сактарды*
б) Усундарды
в) Хундарды
г) Түрктөрдү

31. Кыргызстанда «падышалык» мүрзө дөбөлөр бар. Алар кимдерге таандык?

а) Усун урууларына
б) Сак урууларына*
в) Хун урууларына
г) Андрон урууларына

32. Б.з.ч. 519-жылы перстердин кайсы эң белгилүү падышасы сактарды басып алган?

а) Кир II
б) Тутмос I
в) Закир шах
г) Дарий I*

33. Узун Канжар-Акинак; аскер балтасы, уч канаттуу жебелер Кыргызстандагы байыркы кайсы урууларга тиешелүү?

а) Андронов
б) Усундарга
в) Сактарга*
г) Давандыктарга

34. Төмөндөгүлөрдүн кайсынысы Казакстандагы атактуу "САК" эстелиги болуп саналат?

а) Ыссык мүрзө дөбөсү*
б) Ак-Чуңкур үңкүрү
в) Саймалуу-Таш
г) Сасык-Үңкүр

35. Борбордук Азиядагы сактар (скифтер) жөнүндө баалуу маалымат жазылган аска кандай аталат?

а) Сасык-Үңкүр
б) Ак Чуңкур
в) Бехистун*
г) Саймалуу Таш

36. Б.з.ч. 490-жылы Марафон салгылашуусу болуп өткөн. Бул согушка Кыргызстандын аймагындагы кайсы уруулар катышкан?

а) тиграхауд сактары*
б) юэчжилер
в) чигилдер
г) гунндар

37. Кыргызстандын түндүк аймагында сактарыдын кайсы бөлүгү жашаган?

а) хаомаварга сактары
б) тиграхауд сактары*
в) парадря сактары
г) эч кайсынысы жашаган эмес

38. Кыргызстандын түштүк аймагында сактарыдын кайсы бөлүгү жашаган?

а) хаомаварга сактары*
б) тиграхауд сактары
в) парадря сактары
г) эч кайсынысы жашаган эмес

Тема: Даван мамлекети

1. Даван мамлекти кайсы аймакта пайда болгон?

а) Орто Азияда
б) Түштүк Сибирде
в) Фергана өрөөнүндө*
г) Борбор Азияда

2. Даван мамлекетинин падышасын көрсөткүлө:

а) Унгийми
б) Мугуа*
в) Моде
г) Бумын

3. Төмөнкү мамлекеттердин кайсынысы "асман аргымактарынын" өлкөсү деп аталган?

а) усун мамлекети
б) даван мамлекети*
в) сак уруулары
г) түрк мамлекети

4. Кытай булактарында даван мамлекетинде канча шаар болгон деп жазышкан?

а) 45 шаар
б) 70 шаар*
в) 64 шаар
г) 55 шаар

5. Даван мамлекетинин борбор шаары кайсы?

а) Суяб шаары
б) Эрши шаары*
в) Чигу шаары
г) Ак-Суу шаары

6. "Көктөн түшкөн аргымактар өлкөсү" – деп кайсы байыркы мамлекетти аташкан?

а) Усундарды
б) Даванды*
в) Каңгүйдү
г) Вавилонду

7. Даван мамлекетинин калкы.....кишини түзгөн:

а) 400 миң
б) 500 миң
в) 300 миң*
г) 380 миң

8. Перстер «Сог», ал эми кытайлар «Полоно» деп.....аташкан:

а) Даванды*
б) Усунду
в) Каңгүйдү
г) Хорезмди

9. Эрши шаарын Кытайлыктарын камалоосу канча күнгө созулган?

а) 34 б) 40* в) 55 г) 8

Негизги окуялар!

А) Даван мамлекетинин пайда болушу	Б.з.ч. I миң жылдык
Б) Даван мамлекетинин өнүккөн мезгили	Б.з.ч. II кылым
В) Даван мамлекетине кытайлыктардын биринчи жортуулу.....	Б.з.ч. 103-ж
Г) Хан-Даван согушу болгон мезгил	Б.з.ч. 103-101-жж
Д) Даван мамлекетине кытайлыктардын экинчи жортуулу.....	Б.з.ч. 101-ж

10. Кайсы мамлекет жөнүндө сөз болууда?
Кытай тарыхый жылбаяндарында мындай деп жазылган: Бул өлкөнүн калкы 300 миң кишини түзөт. Бардык жерлеринде жүзүмдөн шарап жасашып, аттары беде жейт. Ал өлкөдө 70тен ашуун шаар бар. Тургундары пайда табууну көздөп, дайыма атаандашат. Алар эритүүчү мештерди колдонгону менен, чоюндан буюмдарды куюп жасоону билишпейт. Асыл тукум жылкылары бар.
а) даван* б) усун
в) түрктөр г) сактар

11. Даван падышачылыгына кытайлар биринчи жолу басып кирип жеңилип калган, ал эми тез эле убакыттын ичинде кайрадан экинчи жортуулун уюштуруп кыйынчылыктар менен басып алышкан. Кытайлар эмне үчүн экинчи жортуулду тез арада уюштурган?
а) Кошуна элдердин арасында аброюн калыбына келтирүү үчүн*
б) Даван мамлекетинен асыл тукум аргымактарды алыш үчүн
в) Индияга кеткен Улуу Жибек жолун көзөмөлдөө үчүн
г) Давандыктарды кулга айландырып, басып алуу үчүн

12. Даван мамлекетин басып алуу үчүн император У-Ди армияга кимди жетекчи кылып дайындаган?
а) Ли Гуанлини* б) Мугуаны
в) Моцайды г) Ли Линди

13. "Даван жылкыларынын" аска-таштагы сүрөттөрү Кыргызстандын кайсы жеринде жайгашкан?

а) Талас б) Ноокат

в) Алай г) Араван*

14. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Хан-Даван согушу болгон

б) Даван мамлекетине кытайлыктардын биринчи жортуулу

в) Даван мамлекетинин өнүккөн мезгили

г) Даван мамлекетине кытайлыктардын экинчи жортуулу

д) Улуу Жибек жолунун негизделе башташы

1	2	3	4	5

15. Даван-Кытай согуштары болгон мезгилиндеги (б.з.ч. 101-99-жж) Кытай императору ким болгон?

а) У-Ди* б) Цзинь

в) Ли-Гуанли г) Тоуман

16. Б.з.ч 105-жылы кайсы кытайлык император усундар менен шериктештик түзүп, Даван мамлекетин каратып алууну көздөгөн?

а) У-Ди* б) Цзинь

в) Ли-Гуанли г) Тоуман

Император У–Ди (Б.з.ч. II-I кк)

Б.з.ч 101-ж Даван-Кытай согушу

Тема: Усун мамлекети

1. Усундар Улуу Кытай дубалынын батыш тарабында көчүп жүргөн эл болушкан. Алар Теңир-Тоо менен Жети-Суу аймагына кайсы мезгилде журт которушкан?

а) б.з.ч. 160-жылы* б) б.з.ч. 201-жылы
в) б.з.ч. 101-жылы г) б.з.ч. 103-жылы

2. Кайсы жылы сактарды жана юэджилерди талкалап Усундар Теңир-Тоого жана Жети-Сууга көчүп келишкен?

а) б.з.ч. 109-жж б) б.з.ч. 201-жж
в) б.з.ч. 160-жж* г) б.з. 603-жж

3. Усун мамлекетинин пайда болгон мезгили:

а) VIII кк. б) б.з.ч. VI кк.
в) б.з.ч. -III г) б.з.ч. II кк.*

4. Усун мамлекетинин борбору?

а) Чигу* б) Эрши в) Атбашы г) Суяб

5. Усун мамлекетинин борбору Чигу шаары Кыргызстандын кайсы аймагында жайгашкан?

а) Ысык-Көлдө* б) Ферганада
в) Таласта г) Суусамырда

Чигу шаарынын калдыгы (Б.з.ч II кк Ысык-Көл)

6. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Жети-Сууда Усун мамлекетинин негизделиши

б) Усун мамлекети кулаган

в) Күнбаг Унгийминин бийликке келиши

г) Усун-Кытай армиясы Хунндарды талкалаган

д) Усун-Кытай союзу түзүлгөн

1	2	3	4	5

7. Усун мамлекетинин борбору Чигу шаарынын котормосу:

а) "Белгилүү шаар" б) "Кызыл өрөөндөгү шаар"*

в) " Бактылуу шаар" г) "Чоң шаар"

8. Б.з.ч. II к. Тянь-Шанды басып алган усундардын жогорку башкаруучусунун борбору Кыргызстандын кайсы аймагында жайгашкан?

а) Сыр дарыяда б) Жетисууда

в) Ысык-көлдө* г) Ферганада

9. Усун мамлекетинин башкаруучулары кандай титулду алып жүрүшкөн?

а) шанүй б) күнбий*

в) падыша г) каган

10. Ысык-Көлдүн аймагындагы кайсы шаарды кытай тарыхчысы Бань Гу тарыхта биринчи жолу эскерген?

а) Баласагун б) Эрши

в) Суяб г) Чигу*

11. Б.з.ч. 64-ж. күнбаг Фейван тактынын расмий мурасчысы деп өзүнүн кытай аялынан төрөлгөн уулу.....жарыялаган.

а) Чан-Фынды б) Юаныуймини*

в) Ли-Гуанлини г) Ли-Линди

12. Усун мамлекетинин б.з.ч I кылымдын башындагы күнбагы (башкаруучусу):

а) Мугуа б) Унгийми*

в) Модэ г) Ли Гуанли

13. «Фейван» деген эмне?
а) мамлекетти түзүүчү династиянын аталышы
б) Фейван деген бул Усундардын байыркы мифтери
в) Усун мамлекетинин өнүгүшүнө чоң салым кошкон белгилүү усун башкаруучусу*
г) Усун мамлекетин негиздеген биринчи күнбаг болгон

14. Б.з.ч. I кылымдын башталышында усундар мамлекетинин башына күнбаг Унгийми туруп, такка отурганда .....деген атка ээ болгон:
а) Күнбаг б) Фейван*
в) Каган г) Шанүй

15. Кыргызстандын аймагындагы эң байыркы мамлекет бул:
а) Усун* б) Кангүй
в) Византия г) Түргөш

16. Усундардын борбору Чигуда алардын жашоо турмушун жазып калтырган, кытай дипломаты, Улуу Жибек жолуна негиз салган инсан:
а) Чжан Цянь* б) Гао Сяньчжи
в) Сыма Цзянь г) Гаутама

17. Усун мамлекетинин борбору Чигу шаары (Ысык-Көлдө) кайсы аймакта, качан пайда болгон?
а) б.з.ч. VI к. Чыгыш Теңир-Тоодо
б) б.з.ч. V к. Фергана өрөөнүндө
в) б.з.ч. II к. Ысык-Көлдүн түштүгүндө
г) б.з.ч. III к. Кашгар аймагында

18. VI кылымда усундар кайсы мамлекеттин курамына кирген?
а) Түрк мамлекетинин* б) Карлук мамлекетинин
в) Хунн мамлекетинин г) Даван мамлекетинин

19. VI кылымда түрктөр көптөгөн аймактарды басып алышкан. Ал эми Усундар Түрк каганатына кайсы мезгилде каратылган?
а) б.з. V к. ортосу б) б.з.ч. IV к. аягы
в) б.з. VI к. ортосу* г) б.з.ч. VII к. башы

Негизги окуялар!

А) Усун мамлекети пайда болгон мезгил	Б.з.ч. II к.
Б) Усундарды Түрктөрдүн каратып алышы	Б.з. VI к. ортосу
В) Усундардын Теңир-Тоого жана Жети-Сууга көчүп келиши	Б.з.ч. 160-ж
Г) Чигу шаарынын негизделиши	Б.з.ч II к.
Д) Усундар менен Кытайлардын ортосундагы союз	Б.з.ч. 107-ж
Е) Усундар менен Кытайлардын бириккен армиясы Хунндарды талкалаган	Б.з.ч. 71-ж

Төмөнкү суроолорго жооп жазгыла:

Усун мамлекети качан түзүлгөн?

Усун мамлекетинин борбору?

"Чигу" шаарынын котормосу кандай?

Усун мамлекетинин башкаруучуларынын титулу?

Усун мамлекетинин жайгашкан аймагы?

Н. А. Аристов усундар жөнүндө эмне деп айткан?

Усун мамлекетин чарбасы кандай болгон?

Усундар VI к. ортосунда кайсы мамлекеттин курамына кирген?

Тема: Эне-Сай кыргыз мамлекети

Негизги окуялар!

1) «Кыргыз» деген этнонимдин алгачкы жолу эскерилиши	Б.з.ч. 201-ж
2) Түрктөргө каршы коалициянын түзүлүшү	709-ж
3) Суңга салгылашуусу	711-ж
4) Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгынын кыргыздарга каршы жортуулу	710-711-жж
5) Эне-Сайдагы кыргыз мамлекети биротоло кулаган	1218-ж
6) Хундардын бытырандылыгынан пайдаланган Эне-Сайлык кыргыздар көз карандылыкка жетишкен	Б.з.ч. 56-ж
7) Барсбектин тапшырмасы менен Эрен Улуктун Тибетке элчиликке баршы	710-ж
8) Тапу Алп Солдун Кытайга элчиликке барышы	843-ж

1. Алгачкы кыргыз деген аталыш качан, кимдин эмгегинде эскерилген?

а) б.з.ч. 201-ж Сыма Цяндын*
б) б.з.ч 203-ж Бан Гунун
в) б.з.ч. 209-ж Геродоттун
г) б.з.ч. 302-ж Конфуцийдин

2. Орто Азияда көптөгөн түрк элдеринин ичинен эң байыркысы болуп эсептелет:

а) Кыргыздар* б) Түрктөр
в) Түргөштөр г) Казактар

3. «Тан династиясынын жаңы хроникасы» булагында кыргыздарды кандай аташкан?

а) цзегу б) хягас
в) гянгун г) цзянь-гунь*

4. Кыргыздар кайсы цивилизацияга кирет?

а) көчмөн* б) персиялык

в) европалык г) кытайлык

5. "Кыргыздар орто азиянын эң байыркы элдеринин бири. Азыркы убакта орто азияда жашап жаткан элдердин ичинен тарыхта аты ушунча эрте жолуккан бир да эл жок болуш керек" – деп кайсы орустун окумуштуусу айткан?

а) В.В. Бартольд* б) В. Радлов

в) А. Аристов г) Ч. Валиханов

6. Б.з.ч. 99-74-жылдарда Кыргыз ээлигин башкарган кытай аскер башчысын аныктагыла:

а) Ли Гуанли б) Мугуа

в) Ли Лин* г) Бумын

7. Хундар доорундагы эң алгачкы көз карандысыз Кыргыз мамлекети кайсы мезгилде өкүм сүргөн?

а) б.з.ч 56-49-жж* б) б.з.ч. 104-99-жж

в) б.з.ч 70-45-жж г) б.з.ч. 99-74-жж

8. Хундар доорундагы кыргыздардын көз карандысыз мамлекети кайсы жылы негизделген?

а) б.з.ч. 91-ж б) б.з.ч. 174-ж

в) б.з.ч. 56-ж* г) б.з.ч. 209-ж

9. Б.з.ч. 99-ж Кыргыз ээлигин башкарууга хунндарга туткунга түшкөн Кытай аскер башчысы дайындалган. Бул башкаруучунун ысымы:

а) Ли Гуанли б) Тоуман

в) Ли Лин* г) Маодун

10. Б.з.ч. 74-жылы .....курман болгон:

а) Ли Гуанли б) Тоуман

в) Ли Лин* г) Маодун

11. Байыркы кыргыздардын калкынын негизги катмары:

а) карапайым көчмөндөр*

б) жер иштеткен карапайымдар

в) соода менен алектенгендер

г) кол өнөрчүлөр, зергерлер

12. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Хундардан бөлүнүп өз алдынча мамлекетти негиздешкен
б) Эне-Сай кыргыз мамлекетинин негизделиши
в) Эне-Сайга көчүп барышкан
г) Кыргыз деген этноним биринчи жолу эскерилген
д) Хун империясы негизделген

1	2	3	4	5

13. Кыргызстандын аймагында биринчи жолу шаарлардын маданияты кайсыл мамлекеттин тушунда өнүккөндүгүн аныктагыла:
а) Хунну б) Усун* в) Сак г) Даван

14. Кытай жылнаамаларында "кыргыз" деген ат төмөнкүдөй берилген.
а) цигу* б) хяргыс
в) хягас г) киликис

15. Енисей Кыргыз мамлекети канча округдан турган?
а) 9 б) 4 в) 3 г) 6*

16. Кыргыздар Эне-Сайга кайсы кылымда журт которушкан?
а) б.з. VI к б) б.з. VII к в) б.з. V к* г) б.з. IV к

17. Эне-Сайдагы Кыргыз мамлекетинин калкынын саны канча болгон?
а) 500 миң* б) 300 миң в) 100 миң г) 1 млн

18. Байыркы Енисей кыргыздарынын коңшулары кимдер болгон?
а) аздар, чиктер* б) чиктер, түргөштөр
в) аздар, кытайлар г) түрктөр, чиктер

19. Энесай кыргыздары жана түрктөр колдонгон жазууну атагыла?
а) грек б) перс в) руникалык* г) кытай

20. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Барсбек каган курман болгон
б) Барсбек "Ынанчы алп-билге" титулун алган
в) Түрктөргө каршы "Үчитик" союз түзүлгөн
г) Элтерис каган дүйнөдөн кайткан
д) Орхон-Энесай жазуусу пайда болгон

1	2	3	4	5

21. Төмөн жакта келтирилгендердин кайсынысы энесай кыргыздарында мамлекет калыптангандыгынын далили боло албайт?
а) Өз аймагы
б) Салык салуу системи
в) Жогорку башкаруучу
г) Калың төлөө

22. Төмөнкү алфавиттердин кайсынысын Эне-Сайлык кыргыздар колдонушкан?
а) б. з. ч. III к. кытайлыктардан үйрөнгөн иероглифтерди
б) III к. грек алфавитинин негизинде түзгөн жазууну
в) VII к. өзүлөрү түзүшкөн руна сымал жазууну*
г) VIII к. арабдар колдонушкан жазууну

23. Кытайлык кыргыз окумуштуусу Анвар Байтурдун изилдөөлөрүнө караганда кыргыз эли Эне-Сай жазуусун:
а) VII кылымдан баштап пайдаланган
б) VI кылымдан баштап пайдаланган*
в) IX кылымдан баштап пайдаланган
г) V кылымдан баштап пайдаланган

24. Барсбек каганга таандык болгон эстелик канчанчы кылымга таандык?
а) VIII кылымга*
б) IX кылымга
в) XI кылымга
г) X кылымга

25. Төмөнкү инсандардын кайсынысы Орхон-Энесай жазуусу жөнүндө алгачкы маалыматты жазып калтырган?
а) М. Жувейни*
б) В. Радлов
в) В. Бартольд
г) Ч. Валиханов

Дал келтиргиле:

1) VII к.аягы VIII к. башындагы түрк аскер башчысы	А) Сакал
2) Элтерис кагандын иниси	Б) Эрен-Улуг
3) VII к.аягы VIII к. башындагы Эне-Сай кыргыздарынын каганы	В) Тон-Йокук
4) VII к.аягы VIII к. башындагы Эне-Сай кыргыздарынын атактуу элчиси	Г) Капаган
5) 709-жылы кыргыздар менен союз түзгөн Түргөш каганы	Д) Барсбек

1	2	3	4	5

26. Эне-Сай кыргыздарынын ажосу Барсбек каган бийлик жүргүзгөн мезгилди аныктагыла:
а) VI к.аягы VII к.башы б) VII к.аягы VIII к. башы*
в) VIII к.аягы IX к. башы в) VI к.аягы IX к. башы

27. VII кылымдын аягы VIII кылымдын башындагы атактуу кыргыз элчисин белгиле:
а) Эзгене б) Могилян
в) Эрен Улук* г) Шибокюй

28. Эрен Улук элчилик сапары менен Тибетке канча жашында барган?
а) 19 б) 41 в) 38* г) 26

29. Кыргыздардын Борбордук Азиядагы саясий үстөмдүгү үчүн күрөшүн ким жетектеген?
а) Эзгене б) Истеми
в) Барсбек* г) Алп-Сол

30. Миң өзөндө табылган "Алтын-Көлдүн таш жазуулары" эпитафиясы кимге таандык?
а) Капаганга б) Күл-Тегинге
в) Барсбекке* г) Бумынга

Дал келтиргиле:

1) Түргөш мамлекетин негиздеген	А) Капаган
2) Элтерис кагандын баласы	Б) Тапу Алп-Сол
3) 843-жылы Тан империясына элчиликке барган	В) Тон-Йокук
4) кыргыз-түрк согушу мезгилиндеги түрк каганы	Г) Үч-Элиг
5) Экинчи Чыгыш Түрктөрүнүн аскер башчысы	Д) Күлтегин

1	2	3	4	5

31. Суңга токоюндагы салгылашуу качан болгон?
а) 709-ж б) 712-ж в) 711-ж* г) 716-ж

32. Эне-Сай кыргыздары 711-жылы Суңга токоюнда кимдер менен согушкан?
а) Батыш түрктөр менен
б) Экинчи Чыгыш түрктөрү менен*
в) Цин империясы менен
г) Түргөш кагандыгы менен

33. "Барсбек болду. Биз ал кырдаалда ага каган даражасын ыроолодук жана ага менин карындашымды бердик" – деп кимге арналган таш эстелигинде жазылган?
а) Барсбекке арналган ташта
б) Күлтегинге арналган ташта*
в) Элтериске арналган ташта
г) Тон-Йокукка арналган ташта

34. VIII кылымдын башында Барсбектин Борбордук Азияга үстөмдүк кылууга аракети эмне менен аяктаган?
а) жеңиш менен б) келишим түзүү менен
в) жеңилүү менен* г) Суңгада бийлигин орнотуу менен

35. Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгынын кыргыздарга каршы жортуулу кайсы жылдары болгон?

а) 698-699-жж б) 710-711-жж*

в) 712-713-жж г) 715-717-жж

36. VIII кылымдын башында Энесай кыргыздарынын күчтүү душманы кайсы мамлекет болгон?

а) Улуу Түрк кагандыгы

б) Карлук мамлекети

в) Кытай мамлекети

г) Экинчи Түрк кагандыгы*

37. Кыргыз, кытай жана түргөштөрдүн биримдиги качан түзүлгөн?

а) 700-ж б) 705-ж в) 715-ж г) 709-ж*

38. 709-жылы кимдер Барсбектин демилгеси менен Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгына каршы союз түзүшкөн?

а) Арабдар жана Тибет

б) Кидандар жана Татарлар

в) Түргөштөр жана Кытайлар*

г) Түргөштөр жана кыпчактар

39. Эне-Сайдагы кыргыз мамлекети биротоло кулаган жыл?

а) 1366-ж б) 1237-ж

в) 1218-ж* г) 1293-ж

Кыргыз жоокерлери

40-41-суроолор: төмөн жакта келтирилген маалыматка тиешелүү:

....Хягастар (Кыргыздар) ....Жайында топурагы саздак: кышында кар көп. Аялдар узун бойлуу, чачтары сары, беттери кызыл, көздөрү көк.....Эркектери кулагына шакек тагынышат. Намыскөй жана чыдамдуу келишет.....

Таруу, арпа, буудай жана Гималай арпасын эгишет. Унду кол тегирменге - жаргылчакка тартышат.....Шарапты боткодон ачытышат. Дарак мөмөлөрү да, жашылчалары да жок. Жылкылары москоол жана бойлуу. Төөлөрү менен уйлары бар, бирок көбүнесе уй менен кой багышат.....Алтыны, темири, калайы бар...Жасаган куралдары аябагандай курч: аларды такай түрктөргө алып барышат. Согушта жаа менен жебелерди колдонушат. Өкүмдарын ажо деп аташат.....Киш менен сүлөөсүн терисинен тигилген баш кийимдерди кийишет. Ажо кышкысын Киш терисинен тигилген тумакты, жайкысын алкагы алтын, төбөсү шоңдогой, асты бүгүлгөн калпак киет.Аялдардын кийгени Парфия менен Бактриядан келген жүн жана жибек кездемелерден тигилген көйнөктөр. Ажонун турагы Кара тоонун этегинде. Анын конушу тегерете мамылар менен курчалган. Үйү - кийиздер менен капталган чатыр....Аскери бардык жаш курактагы жоокерлерден түзүлөт. Жасак төлөөчүлөр (алык-салыкчылар) салыкты киш жана тыйын чычкан териси менен төлөшөт.
Кызмат адамдары 6 даражага бөлүнүшөт: министрлер, жогорку башчылар, башкаруучулар, иш жүргүзүүчүлөр, башчылар жана дагандар. Алардын баары аскерди башкарышат.
Жегени эт, ичкени жылкынын сүтү.....Үйлөнгөндө калыңды жылкы жана кой менен төлөшөт. Байлар жүз баштан миң башка чейин мал беришет.
Хягас....ээлеген аймагы боюнча түрк өкүмдарлыгына барабар келчү. Түрк үйү алардын аксакалдарына өз кыздарын берчү.

40. Жогорудагы маалыматта энесай кыргыздарынын кайсы мезгили көрсөтүлгөн?

а) III-V кк.
б) V-VI кк.
в) VIII-IX кк*
г) X-XI кк.

41. Жогорудагы булакта төмөнкүлөдүн кайсынысы жөнүндө сөз болгон жок?

а) Таруу, арпа, буудай жана Гималай арпасын эгишет
б) Өкүмдарын (башкаруучусун) ажо деп аташат
в) Аялдары Бактриядан келген жибектен көйнөк кийишет
г) негизги тамак ашы, мөмө-жемиштер жана гүрүч эсептелет*

42. Кайсы перс (Фарс) тарыхчысы Эне-Сай кыргыздарынын отко сыйынаарына өзгөчө көңүл бөлгөн?
Ал: "Индиялыктар сыяктуу эле кыргыздар да маркумдун сөөгүн өрттөп жиберишет. От эң таза нерсе; отко түшкөндүн баарысы тең арууланып тазаланат. Өлгөн адамды да от кирден жана күнөөдөн арылтат деп айтышат".
а) Гардизи* б) Күл-Тегин
в) Абу-Дулаф г) Ибн Хордодбек

43. Перс тарыхчысы Гардизи кыргыз бакшысын кандай атаган?
а) Фагинун* б) Бакшы
в) Арбак г) Теңирчи

44. "Кыргыздардын жаза турган каламы бар" – деп кайсы араб саякатчысы жазып калтырган?
а) Гардизи б) Күл-Тегин
в) Абу-Дулаф* г) Ибн Хордодбек

45. Энесай кыргыздары отурукташкан эл болуп, чарбасы комплекстүү болгон деген көз караштагы окумуштуулар:
а) В. Бартольд, А. Бернштам Ю. Худяков
б) Л. Гумилев, Д. Савинов, Л. Казыласов*
в) В. Бутанаев, В. Бартольд, А. Бернштам
г) Л. Казыласов, А. Бернштам, Ю. Худяков

Жооп жазгыла:

1. Он төрт таш жазуу эстеликтери Кыргызстандын кайсы аймагынан табылган?

_____

2. Эмне үчүн "Руна сымал жазуу" деп аташкан?

_____

3. Енисейдеги кыргыз жазуулары XIX кылымдын аягында кайсы окумуштуулар тарабынан окулган?

_____

Улуу Жибек Жолу

1. Улуу Жибек жолу деген эмне?
а) чексиз бакыттын өлкөсүнө карай жол
б) соодагерлер жибек кездемелерин жашыруун алып өткөн жол
в) Кытайды, Орто Азияны жана Жер Ортолук деңиздин чыгыш жагын байланыштырган жол*
г) Америка менен Европаны бириктирген деңиз жолу

2. Кыргызстан үчүн Улуу Жибек жолу кандай пайда алып келген?
а) Кыргызстандын аймагындагы бардык элдер байып кетишкен
б) Кыргызстандын аймагындагы элдер соодагерлерди тоноп байыган
в) Кыргызстандын аймагындагы элдер биринчи жолу жибекти көрүшкөн
г) Жаңы шаарлар, чептер пайда болуп, соода дүркүрөп өнүккөн*

3. Улуу Жибек жолу канчанчы кылымда негизделген?
а) б.з.чейинки III кылымда
б) б.з.чейинки II кылымда*
в) б.з.чейинки I кылымда
г) б.замандын V кылымда

4. Б.з.ч II кылымда Улуу Жибек жолун кайсы кытайлык саякатчы ачкан?
а) Сыма Цянь
б) Чжан Цянь*
в) Геродот
г) Конфуций

5. Ысык-көл жана Суяб аркылуу кеткен Улуу Жибек жолунун бир бутагы:
а) Памир-Алай
б) Чүй*
в) Фергана
г) Тибет

6. Орто Азияны, Чыгыш түркстанды Эне-Сай өрөөнү менен бириктирген жол илимде кандай аталат?
а) Кытай жолу
б) Уйгур жолу
в) Кыргыз жолу*
г) Түрк жолу

7. XV кылымдын аягында Улуу Жибек жолундагы сооданын начарлашына эмне себеп болгон?

а) кытайда жибек кездемелердин түгөшү
б) Каракчылардын көбөйүп кетиши
в) монголдордун Европаны басып алышы
г) деңиз жолдорунун ачылышы*

8. Улуу Жибек жолу кайсы мезгилде маанилүү ролду ээлеген?

а) б.з.ч VI к.аягы – б.з.VII к.башы
б) б.з.ч II к. – б.з. XVк. аягы*
б) б.з.ч VII к. – б.з. VIII к. башы
в) б.з.ч III к. –б.з IX к. башы

9. Кыргызстанда Улуу Жибек жолунун эстелиги катары кайсы кербен сарай сакталып калган?

а) Бабурдун үйү
б) Таш-Рабат*
в) Бурана мунарасы
г) Кошой-Коргон

10. Эмне үчүн "Жибек жолу" деп аталып калган?

а) алгач бул жолдо жибек ташылгандыгы үчүн*
б) Кытайдын жибек өндүргөн жеринен башталгандыгы үчүн
в) Европада жибек жок болгондугу үчүн
г) жогорудагылардын баары туура

Улуу жибек жолунун тарыхый мааниси жөнүндө кыскача эссе жазгыла:

Тапшырмалар:

Төмөндөгү таблицаны толтургула:

Өлкө	Мезгили	Башкаруучулары	Борбор шаары
Сактар			
Усун мамлекети			
Хун империясы			
Даван мамлекети			
Эфталит мамлекети			
Түрк мамлекети			
Батыш Түрк кагандыгы			
II Чыгыш Түрк кагандыгы			
Түргөш мамлекети			
Карлук мамлекети			
Уйгур мамлекети			
Улуу Кыргыз дөөлөтү			
Караханийлер мамлекети			
Селжук мамлекети			
Хорезм шахтыгы			
Бухара эмирлиги			

II Бөлүм: 6-класс Дүйнө тарыхы

1. Борбордук Азиядагы байыркы көчмөн цивилизацияларды белгилегиле:
а) Сактар, Динлиндер, Перстер
б) Усундар, Тохарлар, Кытайлар
в) Сактар, Усундар, Хундар*
г) Кушан, Даван, Усундар

2. Борбордук Азиядагы отурукташкан цивилизациялар:
а) Даван, Бактрия, Парфия, Согдиана*
б) Даван, Кытай, Усун, Сак
в) Хунндар, Усундар, Сактар
г) Греко-Бактрия, Хунндар, Усундар

3. Намазга-Тепе жана Алтын-Тепе шаар калдыктары Орто Азиядагы кайсы мамлекеттин аймагынан табылган?
а) Кыргызстан б) Өзбекистан
в) Түркмөнстан* г) Казакстан

4. Намазга-Тепе шаар калдыгын .....изилдешкен:
а) Б.А.Куфтин, В.М.Массон*
б) В. Бартольд, Б. Бернштам
в) Ю. Заднепровский, В. Радлов
г) Б. Бернштам, В. Радлов

5. Борбордук Азиядагы эң байыркы мустье дооруна таандык эстелик кайсыл жерден табылган?
а) Тешик-Таш б) Фергана
в) Намазга-Тепе* (энеолит) г) Топрак-кала

6. Шаар тибиндеги кыштактар Борбордук Азияда.....пайда болгон:
а) Б.з.ч 3 миң жылдыкта* б) Б.з.ч 2 миң жылдыкта
в) Б.з.ч 1 миң жылдыкта г) Б.з.ч 5 миң жылдыкта

7. Андронов маданиятынын өкүлдөрү кандай чарба жүргүзүшкөн:
а) балык уулоо б) дыйканчылык
в) кол өнөрчүлүк г) мал чарбачылык*

8. Андронов маданиятынын алгачкы эстелиги кайсы жердлен табылган?

а) Самарканддагы Чуст кыштагынан
б) Сибирдеги Андронов кыштагынан*
в) Кыргызстандагы Сел-Үңкүрдөн
г) Казакстандагы Алмата шаарынан

9. Андронов маданиятын изилдеген археолог:

а) В.М.Массон
б) Ю. Заднепровский
в) В. Бартольд
г) С. А. Теплоухов*

10. Андронов урууларынын маданияты өкүм сүргөн мезгилди аныктагыла:

а) б.з.ч. XX-XVI кк.
б) б.з.ч. XX-XVII кк.
в) б.з.ч. XV-XIII кк.
г) б.з.ч. XVII-IX кк.*

11. Өзбекстандын Наманган облусундагы кайсы кыштактан коло дооруна таандык маданияттын эстеликтери табылган?

а) Андрон кыштагы
б) Чуст кыштагы*
в) Намазга-Тепе кыштагы
г) Алтын-Тепе кыштагы

12. Чуст маданиятынын өкүлдөрү кандай чарба жүргүзүшкөн?

а) балык уулоо
б) дыйканчылык*
в) кол өнөрчүлүк
г) мал чарбачылык

13. Зороастризм дининин ыйык китеби?

а) "Авеста"*
б) Махабхарата
в) Ригведа
г) Ясна

14. Борбордук Азиянын тарыхын чагылдырган тарыхый булакты көрсөткүлө?

а) Бабур нааме
б) Тарых-и-Шахрухи
в) "Авеста" китеби*
г) Кут-алчу билим

15. Кайсы китепте Борбордук Азиянын отурукташкан жана көчмөн чарбалар, алардын өз-ара мамилелери жөнүндө конкреттүү маалыматтар берилет?

а) "Авеста"*
б) Махабхарата
в) Ригведа
г) Ясна

16. Байыркы Хорезм жөнүндө кайсы булакта кеңири берилген?

а) Бабур нааме
б) Тарых-и-Шахрухи
в) "Авеста" китеби*
г) Кут-алчу билим

17. Б.з.ч VII кылымда борбордошкон Хорезм мамлекети негизделген. Анын бобору кайсы шаар болгон?

а) Афросиаб
б) Кузаликыр*
в) Кангүй
г) Баласагун

19. Байыркы Хорезм калкы эмне менен алектенген?

а) мал чарбачылык
б) дыйканчылык*
в) аң улоочулук
г) балык улоочулук

18. Байыркы Хорезм мамлекетинен калган шаар калдыктары:

а) Намазга-Тепе жана Алтын-Тепе
б) Калалкир жана Топрак-Кала*
в) Сел-Үңкүр жана Саймалуу-Таш
г) Сасык-Үңкүр жана Капчыгай

20. Бактрия мамлекетиндеги экинчи чоң шаар Мараканда азыркы.....шаары:

а) Бухара
б) Самарканд*
в) Наманган
г) Фергана

21. Б.з.ч I миң жылдыкта байыркы Бактрия мамлекетинде кайсы шаарлар пайда болгон?

а) Мараканда, Кира, Мерв, Окса, Ай-Ханум, Кызыл-Тепе*
б) Бактар, Кузаликыр, Афрасиаб, Намазга-Тепе, Алтын-Тепе
в) Битян, Фанней, Суяб, Баласагун, Эрши, Чигучен
г) Самарканд, Мерв, Бухара, Чымкент, Алмата

22. Б.з.ч VI кылымда Бактрия мамлекетин кимдер басып алган?

а) Ахеменидер*
б) А. Македонский
в) Кушан мамлекети
г) Кытайлар

23. Б.з.ч 312-255-жылдарда Бактрия кайсы мамлекетке көз каранды болуп турган?

а) Кушан мамлекетине
б) Селевкид мамлекетине*
в) Перс падышачылыгына
г) Кытай империясына

26. Греко-Бактрия мамлекетинин негиздөөчүсү:

а) Кудзулла Кадфиз
б) Канишка
в) Вима Кадфиз
г) Диодот*

27. Греко-Бактрия мамлекетин кимдер басып алышкан?

а) Кушан мамлекети*
б) Селевкид мамлекети
в) Перс падышачылы
г) Кытай империясы

28. «Согд» аталышы биринчи жолу кайсы жерде эскерилген?

а) Перс булактарында
б) Ыйык Авеста китебинде*
в) Араб булактарында
г) Ши-цзи эмгегинде

29. Байыркы Согду мамлекетинин борбору:

а) Бухара
б) Самарканд
в)Наманган
г) Афросиаб*

30. Согдулуктардын негизги чарбасы.....болгон:

а) мал чарбачылык
б) дыйканчылык*
в) аң улоочулук
г) балык уулоочулук

Греко-Бактрия тыйындары

Тема: Хундардын көчмөн империясы

1. Борбордук азиядагы биринчи көчмөндөрдүн Хун империясы кайсы мезгилде түзүлгөн?

а) б.з.ч. V-IV кк
б) б.з.ч. III-II кк*
в) б.з.ч. II-I кк
г) б.з.ч. I-кк

2. Модэ козголоң уюштуруп, бийликтин толук ээси болуп калды. Бул окуя кайсы жылы болгон?

а) б.з.ч. 209-жылы*
б) б.з.ч. 207-жылы
г) б.з.ч. 201-жылы
г) б.з.ч. 204-жылы

3. "Мен жерди эч кимге бербейм. Жер – бул мамлекеттин негизи". Бул сөздөр кимге таандык?

а) Модэге *
б) Мугуага
в) Огуз каганга
г) Тоу Манга

4. Зароастризм динининн ыйык китеби "Авестада" эскерилген Борбордук Азиядагы көчмөндөрдүн аталышы:

а) хундар*
б) турлар
в) номаддар
г) сарматтар

5. Алгачкы Хун падышасы Тоу-Ман кандай титулду алып жүргөн?

а) күнбаг
б) шанүй*
в) ажо
г) каган

6. Кайсы Хун башкаруучусу аскерлери үчүн «ышкырып учуучу» жебелерди ойлоп тапкан?

а) Модэ *
б) Мугуа
в) Чжи-Чжи
г) Тоу Ман

7. Б.з.ч. 174-ж. каза болгон:

а) Модэ шанүй*
б) Мугуа
в) Чжи-Чжи
г) Тоу Ман

8. Биринчи көчмөндөр империясын кимдер түзгөн?

а) Хунндар*
б) Кыргыздар
в) Сактар
г) Карлуктар

9. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Хундар кыргыздарды басып алган
б) Хундар "Байден" буктурмасында Кытайларды жеңген
в) Чжи-Чжи шанүйдүн бийликке келиши
г) Хун империясы экиге бөлүнүп кеткен
д) Көчмөндөрдүн алгачкы Хун империясы түзүлгөн

1	2	3	4	5

10. "БАЙДЕН" буктурмасы хунндардын кимдер менен болгон согушунан кабар берет?
а) йүэчжилер б) кыргыздар
в) түрктөр г) кытайлар*

11. Б.з.ч. 198-жылы Байден буктурмасынан кийин хунндар менен кытайлар "тынчтык менен тууганчылыкка негизделген келишим" түзүшкөн. Бул келишим кимдерге көбүрөөк пайда алып келген?
а) кытайларга
б) хунндарга*
в) бул тең келишим болгон
г) бул келишим иш жүзүнө ашкан эмес

12. Кайсы шанүйдүн мезгилинде Борбордук Азиядагы хунндар күч кубаттуу мамлекетке айланган?
а) Бумын кагандын б) Барсбек кагандын
в) Модэ шанүйдүн* г) Чжи-Чжи шанүйдүн

13. Хуннулардан коргонуу үчүн "Улуу Кытай дубалын" курдура баштаган кытай императорун көрсөткүлө:
а) Ли Лин б) Ли Гуанли
в) Цинь-Шихуан* г) Моцай

14. Биздин заманга чейин кайсы жылы Хунндардын империясы экиге бөлүнгөн?
а) Б.з.ч 41-жылы б) Б.з.ч 51-жылы*
в) Б.з.ч 61-жылы г) Б.з.ч 71-жылы

15. Байыркы түрк тилдүү калктардын орток ата-бабалары кимдер болгон?

а) хунндар б) сактар
в) перстер г) тохарлар

16. Европада Аттиланын гунн державасы кулагандан кийин (V к.) ага баш ийген Дондон Түндүк Кавказга чейинки уруулардын бөлүгү Орто Азияга көчө баштаган. Перстер аларды кандай аташкан?

а) "кызыл гунндар"* б) "ак гунндар"
в) "сары хунндар" г) "хунндар"

17. Хунндардын алгачкы мекени деп азыркы кайсы аймактар аталат?

а) Теңир-Тоо аймагы
б) Азыркы Казакстандын аймагы
в) Монголиянын аймагы*
г) Чыгыш Сибирь аймагы

18. Хунндардын чыгыш жактагы коңшулары кайсы уруулар болгон?

а) Йүечжилер б) Дунхулар*
в) Кыргыздар г) Динлиндер

Төмөнкү суроолорго жооп жазгыла:

1. Хундардын көчмөн империясы кайсы мезгилде түзүлгөн?

2. "Мен жерди эч кимге бербейм" – деп ким айткан?

3. Кайсы шанүйдүн мезгилинде хунндар күч кубаттуу болушкан?

4. Хундардын негизги чарбасы?

5. Хун империясынын аймактары?

6. Атилла деген инсан ким болгон?

7. "Байден" буктурмасында Хундар кимдерди талкалаган?

8. Чжи-Чжи деген инсан ким болгон?

Гунн, Каңгүй жана Эфталит мамлекеттери:

1. Сыр – Дарыянын грек маалыматтарында аталышы:
а) Йенчу-Огуз б) Йакшарт
в) Яксарт* г) Окс

2. Окс, Яксарт дарыяларынын бүгүнкү аталыштары?
а) Кызылсуу, Көксуу б) Амударыя, Сыр дарыя*
в) Нарын, Ак-буура г) Инди жана Ганга

3. Элдердин улуу көчү мезгили?
а) б.з. II-IV кк. б) б.з.ч. V-VI кк.
в) б.з.II-V кк.* г) б. з. III-VII кк.

4. Гунндардын жол башчысы Рим империясына кол салган аны Батыш Европада "Кудайдын каары" деп аташкан:
а) Моде б) Тоу-Ман
в) Атилла* г) Ли Лин

5. Гунндарды Аттила башкарган мезгилди белгиле:
а) 434-453-жж* б) 400-453-жж
в) 541-599-жж г) 201-300-жж

6. Атилланын аскеринин саны канча миңге жеткен?
а) 200 миң б) 700 миң* в) 100 миң г) 300 миң

7. 451-жылы Батыш Рим империясы менен Гунндардын ортосундагы салгылашуу кайсы жерде болгон?
а) Парижге жакын Каталаун талаасында*
б) Ла-Манш кысыгында
в) Фракиянын аймагында
г) Константинопол шаарында

8. Бледа ким болгон?
а) Рим аскер башчысы б) Атилланын бир тууганы*
в) Гундардын шанүйү г) Кытай саякатчысы

9. 445-жылы Атилла кимди өлтүрүп гунндарды жалгыз башкарууга өткөн?
а) Рим аскер башчысын б) бир тууганы Бледаны*
в) Рим императорун г) кытай саякатчысын

10. Кушан мамлекети качан негизделген?

а) Б.з.ч 121-120-жж б) Б.з.ч 140-130-жж

в) Б.з.ч 123-112-жж г) Б.з.ч 120-110-жж

11. Кушан мамлекетин негиздөөчүсү?

а) Кудзулла Кадфиз* б) Канишка

в) Вима Кадфиз г) Кушини

12. Кушан мамлекети кайсы падышанын мезгилинде күчтүү мамлекетке айланган?

а) Кудзулла Кадфиз б) Канишка*

в) Вима Кадфиз г) Кушини

13. Кушан мамлекети качан кулаган?

а) б.з. V к.* б) б.з. III к.

в) б.з. VII к. г) б.з. VI к.

14. Каңгүй мамлекети жашаган мезгилди белгиле:

а) б.з.ч. III - б.з. V кк.* б) б.з.ч. II - б.з. V кк.

в) б.з.ч. V - б.з. V кк. г) б.з.ч. IV- б.з. VI кк.

15. Каңгүй мамлекети кайсы мезгилде күчтүү мамлекетке айланган?

а) б.з. III - V кк. б) б.з. I -III кк.*

в) б.з. V -VII кк. г) б.з. IV-VI кк.

16. Каңгүй мамлекетинин борбор шаары:

а) Суяб б) Битян –Фанней*

в) Чигучень г) Эрши

17. Төмөндөгү мамлекеттердин кайсынысында эки борбор шаар болгон?

а) Усун б) Каңгүй*

в) Даван г) Түрк

18. Б.з.ч 44-жылы Каңгүй мамлекети хунндар менен биргеликте кайсы шаарды талкалашкан?

а) Суяб б) Битян

в) Чигучень* г) Эрши

19. Эфталиттердин негизги чарбачылыгы:

а) мал чарбачылык б) дыйканчылык*

в) аң улоочулук г) балык уулоочулук

Түрк мамлекеттери

1. "Түрк" деген сөз эмнени түшүндүрөт?

а) "күчтүү бекем"*
б) "бийик" "күчтүү"
в) "кара тору"
г) "эркүү"

2. Төмөндөгү булактардын кайсынысында 546-жылы "түрк" этноними биринчи жолу эскерилген?

а) Индиялык
б) Персиялык
в) Гректик
г) Кытайлык*

3. Борбордук Азиядагы империя – Улуу Түрк каганаты кайсы жылы түзүлгөн?

а) 512-ж
б) 542-ж
в) 532-ж
г) 552-ж*

4. VI кылымда Борбордук Азияда жуан-жуандар менен түрктөрдүн ортосундагы согуштун жүрүшүндө Түрк кагандыгы түзүлгөн. Жеңишке жетишүүгө түрктөргө аскердин жаңы түрүн жаратуу жардам берген. Төмөндөгү варианттардын кайсынысы буга туура келет?

а) Темир жабдык менен корголгон атчан аскер*
б) Жаалар менен куралданган жеңил атчан аскер
в) Ок атуучу куралы бар жөө аскер
г) Согуштук ат арабалар

5. 552-жылы Улуу Түрк кагандыгын ким негиздеген?

а) Бумын*
б) Томирис
в) Барсбек
г) Истеми

6. Түрк кагандыгы качан түзүлгөн жана аны ким негиздеген?

а) 552-ж Бумын каган*
б) 603-ж Истемин каган
в) 682-ж Элтерис каган
г) 744-ж Элетмиш Билге каган

7. Түрк кагандыгын негиздеген Бумын кандай титулга ээ болгон?

а) жабгу-каган
б) илги-каган
в) эл-каган*
г) күнбий

8. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Мухан кагандын бийликке келиши
б) Истеминин Иранга элчилик жибериши
в) Улуу Түрк кагандыгынын түзүлүшү
г) Истеминин курман болушу
д) Биринчи жолу түрк этниминин эскерилиши

1	2	3	4	5

9. Түрк каганаты 552-жылы кайсы мамлекеттин ордуна пайда болгон?
а) Даван б) Юэчжи
в) Авар (Жужан)* г) Усун

10. Түрк кагандыгы кайсы аймакта жайгашкан?
а) Монголия б) Борбордук Азия*
в) Сибир аймагы г) Сыр Дарыя

11. Ашина уруусунун жетекчилиги астында V к. орто ченинде түзүлгөн Алтай уруулар союзу кабыл алган этноним:
а) Түркмөн б) Түрк*
в) Түрк-эл г) Коман

12. Борбордук азиядагы түрк урууларынын орто кылымдарда пайда болгон бүткүл Евразиялык биринчи держава.....деп аталат:
а) Түрк* б) Түргөш
в) Карлук г) Кыргыз

13. "Каганат" деген эмне?
а) үлүш, княздын ээлиги
б) мамлекет, уруунун ээлиги
в) ээлик, кагандын мамлекети*
г) мамлекеттин башкаруучусу

14. Б.з. VI к. ортосунда түрк урууларынын аскердик-саясий союзу түзүлгөн аймакты аныктагыла:

а) Чыгыш Түркстан б) Алтай*

в) Енисей г) Нарын

15. Алтайда түрктөрдүн уруулар бирикмесин негиздешкен Ашина уруусунан чыккан ага-инилерди белгилегиле:

а) Аттила, Модэ б) Бумын, Истеми*

в) Капаган-Элтерис г) Ли-Гуанли, У-Ди

16. Түрк кагандарынын династиясынын жазма булактардагы аталышы:

а) эфталит б) Дешти-кыпчак

в) Сансыз түрк г) Көк түрк*

17. Төмөнкүлөдүн кайсынысы түрктөрдүн желегинде түшүрүлгөн?

а) Ашина түлкүсү б) ай балтанын сүрөтү

в) жыландын сүрөтү г) карышкырдын башы*

18. Төмөн жакта келтирилген даталардын кайсынысы Түрк кагандыктарынын биринин да түзүлүшүнө тиешеси ЖОК?

а) 552-ж б) 744-ж в) 751-ж* г) 766-ж

19. Грек тарыхчысы Геродот түрк деген аталышты өз эмгегинде кандайча эскерет?

а) аргипеи в) йурки

в) исседоны г) скутхии*

20. Түрктөрдүн коңшулаш уруулларга кол салып турушунун башкы максаты эмне болгон?

а) Борбордук Азияга үстөмдүк кылуу*

б) коңшулардын малдарын ээлеп алуу

в) туткундарды колго түшүрүү жана аларды кулга айландыруу

г) Орто-Азиядагы кыргыздарды каратуу

21. Мифологиялык түшүнүктөр боюнча түрктөр өздөрүнүн ата-бабаларын ким деп эсептешет?

а) Теңир б) Истеми в) Ашина* г) Умай-Эне

22. Борбордук Азиядагы Улуу Түрк кагандыгы экиге качан бөлүнүп кеткен?

а) 630-ж б) 568-ж в) 603-ж* г) 679-ж

Негизги окуялар!

1) Улуу Түрк кагандыгынын түзүлүшү	552-ж
2) Улуу Түрк кагандыгынын экиге жиктелиши	603-ж
4) Мухан кагандын бийлик жүргүзгөн мезгили	553-572-жж
3) Таспар кагандын бийлик жүргүзгөн мезгили	572-581-жж
5) Түрктөр менен Ирандыктардын тынчтык келишими	571-ж
6) Сакал каган менен Барсбектин курман болушу	711-ж
7) Тон Жабгу кагандын башкаруусу	618-630-жж
8) Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгынын түзүлүшү	682-ж
9) Түрктөргө каршы каолициянын түзүлүшү	709-ж
10) Истеми кагандын курман болушу	575-ж

Түрк каганатынын башкаруучулары!

Башкаруучу	*Башкарган мезгили*
1) Бумын каган	552-553-жж
2) Кара Ысык каган	553-ж
3) Мухан каган	553-572-жж
4) Таспар каган	572-581-жж

23. Түрк кагандыгы Чыгыш жана Батыш кагандыктарга качан бөлүнгөн?

а) 630-ж б) 558-ж в) 603-ж* г) 679-ж

24. Истеми каган (VI к.) башкарган уруулар бирикмеси:

а) Чыгыш Түрктөр
б) Он ок будун*
в) Кыргыздар
г) Калуктар

25. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Таспар кагандын бийликке келиши
б) Истеми кагандын Византияга элчи жибериши
в) Мукан кагандын кыргыздарды өзүнө каратуусу
г) Эфталиттер мамлекетинин кыйрашы
д) Түрк кагандыгынын экиге жиктелиши

1	2	3	4	5

26. Улуу Түрк кагандыгында VII кылымдын башында орун алган ич ара талаштардын натыйжасында:

а) Кыргыз кагандыгы менен согуш башталган
б) Түрк кагандыгы экиге ыдырап кеткен*
в) Түрктөр кучтүү мамлекетке айланышкан
г) Түргөштөр Түрк кагандыгын басып алышкан

27. Төмөндөгү өлкөлөрдүн ичинен кайсынысы VII к. башында "Он ок эли" деп аталган?

а) Кыргыз кагандыгы
б) Чыгыш Түрк кагандыгы
в) Батыш Түрк кагандыгы*
г) Түргөш кагандыгы

28. Батыш Түрк каганатынын элдик тилде аталышы төмөнкүдөй:

а) Он бир ок эли
б) Алты ок эли
в) Жети ок эли
г) Он ок эли*

29. Элтерис кагандын балдары Билге менен Күлтегиндин урматына жазылган текст кайсы жазуу түрү менен жазылган?

а) согдиялык
б) руна сымал*
в) иероглиф жазуусу
г) араб жазуусу

Дал келтиргиле:

1) Түрк мамлекетин негиздеген инсан	А) Кытайлар
2) Батыш Түрк каганатынын белгилүү башкаруучусу	Б) Бумын каган
3) Түргөш мамлекетинин белгилүү башкаруучусу	В) Тон Жабгу каган
4) Жети-Суудагы түрк мамлекеттеринин борбору	Г) Сулук-Чабыш Чор
5) Биринчи Чыгыш Түрк кагандыгын басып алышкан	Д) Суяб

1	2	3	4	5

30. Алтайда ашина уругунун беги Бумынга союздаш болуу максатында кайсыл кытай падышалыгы элчи жөнөткөн?

а) Чыгыш Вей падышалыгы
б) Батыш Вей падышалыгы*
в) Түштүк Сун династиясы
г) Түндүк Сун династиясы

31. Улуу Түрк кагандыгына Түндүк Кытайдагы мамлекеттер салык катары эмне жөнөтүп турууга милдеттүү болгон?

а) фарфорду б) жибекти*
в) компасты г) кагазды

32. Түрктөр VI кылымда кайсы өлкө менен түз соода байланышын жүргүзүүгө аракет кылган?

а) Византия* б) Кытай
в) Афганистан г) Россия

33. Истеми кагандын хан ордосу Кыргызстандын кайсыл аймагында жайгашкан?

а) Ысык-Көлдө* б) Алтай тоосунда
в) Жалал-Абадда г) Алматада

34. Түрк каганатынын атынан Иран шахы Ану Ширванга 567-жылы жөнөтүлгөн элчиликтин жетекчиси ким болгон?

а) Земарх
б) Тагма тархан
в) Маниах*
г) Тарду Боке

35. Истеми кагандын атынан Император Юстиниан II ге 568-жылы жөнөтүлгөн элчиликтин жетекчиси ким болгон?

а) Земарх
б) Тагма тархан
в) Маниах*
г) Тарду Боке

36. Эмне үчүн VI кылымда түрк каганы Истеминин Византияга жиберилген элчилигин согдиялык Маниах баштап барган?

а) Маниах Истеминин оң колу болгон жана ал көп тил билген
б) Маниах византияда көптөгөн жылдар бою жашаган
в) Түрктөрдөн жакшы дипломат боло алышкан эмес
г) Маниах Византияга барчу соода кербен жолдорун жакшы билген*

37. Византиядан Түрк каганатына 569-жылы жөнөтүлгөн элчиликти ким жетектеп келген?

а) Земарх*
б) Элтерис
в) Маниах
г) Истеми

38. Түрктөр Иранга каршы кайсыл мамлекет менен союз түзгөн?

а) Византия*
б) Кытай
в) Кушан
г) Эфталит

39. Түрк каганатынын аскерлери Иран менен бирдикте VI кылымдын орто ченинде Орто Азиядагы кайсыл күч-кубаттуу мамлекетти талкалашкан?

а) Кангүй
б) Эфталит*
в) Даван
г) Карлук

40. Тон Жабгу кагандын бийлик жүргүзгөн мезгили:

а) 618-622-жж
б) 600-611-жж
в) 682-693-жж
г) 618-630-жж

41. Кыргызстандын аймактары аркылуу 630-жылы саякат кылып өткөн белгилүү кытай монахы, окумуштууну аныктагыла:

а) Сюань Цзан*
б) Сыма Цянь
в) Ли Гуанли
г) У-Ди

42. Борбордук Азиянын ири бөлүгү, анын ичинде Жети-Суу, Тянь-Шань, Фергана жана Чыгыш Түркстан.....мамлекеттин курамында турган:

а) Чыгыш Түрк
б) Батыш Түрк*
в) Түндүк түрк
г) Түргөш

44. Батыш Түрк каганатынын борбору Суяб шаары кайда жайгашкан?

а) Фергана өрөөнүндө
б) Таласта
в) Байкал көлүнүн жанында
г) Чүй өрөөнүндө*

43. *"Ал эч нерседен тартынбаган баарын алдын ала билген, көрөгөч адам болгон. Анын ар кандай кармашуусу, жеңиш менен аяктаган",* - деп кытай жазма булактары кайсы түрк каганы жөнүндө жазып калтырышкан?

а) Истеми каган
б) Бумын каган
в) Тон Жабгу каган*
г) Мухан каган

45. Батыш Түрк каганатын түрктөрдүн кайсы уруусу талкалаган?

а) Түргөштөр*
б) Карлуктар
в) Уйгурлар
г) Чигилде

46. Түрктөр алгач кайсы жазууну колдонушкан?

а) Согду*
б) Руна сымал
в) Криллица
г) Орхон-Энисей

47. Улуу Түрк кагандыгынан бизге жткен жападан жалгыз эпитафиялык эстелик бул:

а) Күлтегениге арналган таш мамы
б) Таспар каганга арналган моло таш*
а) Билге каганга арналган эпитафия
б) Барсбек каганга арналган эпитафия

Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгы

1. Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгы качан, ким тарабынан негизделген?

а) 552-жылы Бумын каган
б) 646-жылы Чеби каган
в) 682-жылы Элтерис каган*
г) 693-жылы Капаган каган

2. Элтерис кагандын бийлик жүргүзгөн жылдарын аныктагыла:

а) 698-699-жж
б) 700-711-жж
в) 682-693-жж*
г) 708-716-жж

3. Капаган кагандын бийлик жүргүзгөн жылдарын аныктагыла:

а) 698-699-жж
б) 700-711-жж
в) 682-693-жж
г) 693-716-жж*

4. Билге кагандын бийлик жүргүзгөн жылдарын аныктагыла:

а) 698-699-жж
б) 700-711-жж
в) 682-693-жж
г) 716-734-жж*

5. Ижан кагандын бийлик жүргүзгөн жылдарын аныктагыла:

а) 698-699-жж
б) 700-711-жж
в) 682-693-жж
г) 734–739-жж*

6. Теңир кагандын бийлик жүргүзгөн жылдарын аныктагыла:

а) 698-699-жж
б) 700-711-жж
в) 682-693-жж
г) 739-741-жж*

7. Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгынын кыргыздарга каршы жортуулу качан болгон?

а) 698-699-жж
б) 710-711-жж*
в) 712-713-жж
г) 708-709-жж

8. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Экинчи Түрк кагандыгынын кыйрашы

б) Билге кагандын бийликке келиши

в) Капаган кагандын курман болушу

г) Сакал кагандын курман болушу

д) Экинчи чыгыш Түрктөрүнүн кыргыздарга жортуулу

1	2	3	4	5

9. Чыгыш Түрк кагандыгында сот иштери менен алекетенген адамдарга берилген наам:

а) элтебер б) бурак

в) каган г) тархан*

10. Түрктөр ашып өтүп, кыргыздарга кол салган тоолор:

а) Саян* б) Альпы в) Гималай г) Фергана

11. 744-ж Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгы кимдер тарабынан кулатылган?

а) Уйгурлар* б) Кыргыздар

в) Карлуктар г) Түргөштөр

12. Борбор Азиянын тарыхында кайсы кылымдар "байыркы түрк доору"– деп аталат?

а) 704-766-жж б) IX-XI кк

в) XV-XVI кк г) VI-XII кк*

Түрк жоокерлери

Түргөш мамлекети

1. VIII кылымдын башында Батыш Түрк кагандыгын түргөштөр басып алган. Бул мамлекетти ким негиздеген?

а) Сулук-Чабыш-Чор б) Үч-Элиг каган*
в) Сакал каган г) Бага Турханд

2. Түргөш мамлекетинин борборун көрсөткүлө:

а) Суяб шаары* б) Орхон
в) Эрши г) Чигучен

3. Төмөндөгүлөрдүн кайсынысы "сарылар" жана "каралар" деп экиге бөлүнүшкөн?

а) карлуктар б) түргөштөр*
в) хунндар г) түрктөр

4. Түргөш кагандыгын доору:

а) 603-704-жж б) 704-766-жж*
в) 766-840-жж г) 751-840-жж

Түргөш мамлекетинин башкаруучулары!

Башкаруучу	*Мезгили*
Үч-Элиг каган	704-706-жж
Сакал каган	706-711-жж
Сулук Чабыш-Чор	716-738-жж

5. Түргөш кагандыгы азыркы Кыргызстандын кайсы аймагында жайгашкан?

а) Алай жана Ферганада б) Чаткал жана Таласта
в) Жети-Суу жана Тянь-Шань* г) Фергана жана Таласта

6. 704-766-жж. Кыргызстанда өкүм сүргөн мамлекет?

а) Уйгур каганаты б) Караханид каганаты
в) Түргөш каганаты* г) Карлуктар мамлекети

7. Түргөш кагандыгынын кулашынын себеби.....кол салуусу болгон:

а) кыпчактардын б) калмактардын
в) карлуктардын* г) түрктөрдүн

8. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Түргөш мамлекетин Карлуктар басып алган
б) Сулук Чабыш-Чор бийликке келген
в) Түрктөр Сакал каганды туткунга алган
г) Кыргыз, Кытай жана Түргөштөрдүн союзу түзүлгөн
д) Үч-Элиг каган Батыш Түрктөрдү басып алган

1	2	3	4	5

9. Үч-Элиг каган Түргөш мамлекетин канча облуска бөлгөн?
а) 7 б) 12 в) 18 г) 20*

10. Үч-Элиг каган Суяб шаарын борборго айландырып аны кандай атаган?
а) Куз-Ордо б) Кичи-Ордо
в) Чоң-Ордо* г) Алтын-Ордо

11. Ал бийлик жүргүзгөн мезгилинде Түргөш кагандыгын күчтүү мамлекеттке айланткан мыкты аскер башчы, дипломат жана көрүнүктүү мамлекеттик ишмер:
а) Үч-Элиг каган б) Сулук Чабыш-Чор*
в) Сакал каган г) Элтемиш

12. Сулук-Чабыш Чор жетектеген арабдарга каршы түзүлгөн коалиция менен арабдардын ортосундагы согуш кайсы жылдарда болгон?
а) 710-721-жж б) 720-737-жж*
в) 700-711-жж г) 700-745-жж

13. Сулук Чабыш-Чор кайсы түргөштөрдүн өкүлү?
а) Сары б) Кара* в) Жашыл г) Ак

14. Сулук Чабыш-Чор кайсы жылы бийликке келген?
а) 710-ж б) 716-ж* в) 745-ж г) 755-ж

16. VIII к. ортосунда Түргөш кагандыгынын ордуна кайсы мамлекети түзүлгөн?
а) Караханид б) Түрк каганаты
в) Чагатай г) Карлук*

Негизги окуялар!

1) Түргөш кагандыгын доору	704-766-жж
2) Карлук мамлекетинин доору	766-940-жж
3) Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгынын доору	682-744-жж
4) Биринчи Чыгыш Түрк кагандыгынын доору	603-630-жж
5) Батыш Түрк кагандыгынын доору	603-704-жж
6) Улуу Кыргыз Дөөлөтүнүн доору	840-924-жж
7) Уйгур кагандыгынын доору	744-840-жж
8) Караханийлер мамлекетинин доору	940-1137-жж

Төмөнкү суроолорго жооп жазгыла:

Түргөш кагандыгы кайсы мезгилде түзүлгөн?

Түргөш кагандыгын негиздеген инсан?

Түргөш кагандыгы кайсы кагандын мезгилинде күчтүү мамлекетке айланган?

Түргөш мамлекети кайсы мамлекеттин ордуна түзүлгөн?

Түргөш мамлекетинин борбору кайсы шаар болгон?

766-жылы Жети-Сууда кайсы мамлекет кулаган?

Карлук мамлекети

1. Уйгурлардын кысымынан кийин кайсы жылы Карлуктар Жети-Сууга көчүп кетишкен?

а) 744-ж б) 746-ж* в) 766-ж г) 733-ж

2. VIII кылымдын экинчи жарымында Жети-Сууда Түргөш мамлекетинин ордуна кайсы мамлекет пайда болгон?

а) Караханий б) Карлук*
в) Түргөш г) Уйгур

3. Карлук мамлекетинин жашаган мезгили:

а) 704-766-жж б) 766-940-жж*
в) 744-840-жж г) 840-924-жж

4. Карлук мамлекети канча жыл өкүм сүргөн?

а) 120 жылга жакын б) 200 жылга жакын*
в) 134 жылга жакын г) 321 жылга жакын

5. Карлук жол башчылары кандай титулду алып жүрүшкөн?

а) Каган б) Шанүй
в) Күнбаг г) Жабгу*

6. "Жабгу" сөзү эмнени түшүндүрөт?

а) карлуктардын жол башчысы*
б) карлуктардын дин кызматкелери
в) карлуктардын кулдары
г) карлуктардын эң белгилүү шаары

7. Карлук мамлекетин негизги массасын кайсы уруулар түзгөн?

а) перс тилдүү уруулар б) түрк тилдүү уруулар
в) чигилдер жана ягмалар* г) динлиндер жана дунхулар

8. 751-жылы кытай жоокерлери арабдар менен кайсы салгылашууда чоң жоготуулар менен жеңилген?

а) Ысык-Көлдүн жээгинде б) Сырдарыянын жээгинде
в) Талас өрөөнүндө* г) Чүй өрөөнүндө

9. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Түргөш мамлекетин Карлуктар басып алган
б) Карлуктар Атлах салгылашуусунда арабдарга жардамдашкан
в) Карлуктар Уйгурлардын кысымынан Жети-Сууга көчүшкөн
г) Карлук мамлекетинде "каган" даражасы киргизилген
д) Караханийлер Карлук мамлекетин талкалашкан

1	2	3	4	5

10. Таластагы "Атлах" салгылашуусу качан болгон?
а) 744-ж б) 766-ж
в) 751-ж* г) 669-ж

11. Карлук мамлекетинин борбору:
а) Самарканд б) Өзгөн
в) Баласагун г) Суяб*

12. Төмөн жакта келтирилген окуялардын кайсысынан кийин азыркы Кыргызстандын аймагында мусулман дини тарай баштаган?
а) Караханий кагандыгынын пайда болушу
б) Талас салгылашуусу*
в) Кокон хандыгынын пайда болушу
г) Баткак салгылашуусунан кийин

13. 751-жылы болуп өткөн Талас салгылашуусу кандай тарыхый мааниге ээ болгон?
а) Кыргызстандын аймагын арабдар жеңип алышкан
б) Кытай өзүнүн Борбордук Азиядагы саясатка тийгизген таасирин күчөткөн
в) Кыргызстандын аймагына ислам келе баштаган*
г) Борбордук Азияда Түрк кагандыктарынын позициясы бекемделген

14. 751-жылы Талас салгылашуусундагы араб аскер башчысы:
а) Абубекир б) Омор халиф
в) Сейх ад-Дин г) Зияд ибн Салих*

15. 751-жылы Талас салгылашуусундагы кытай аскер башчысы:

а) Хубилай хан б) Ли Гуанли

в) Гао Саньчжи г) Зияд ибн Салих

Карлук малекети жөнүндө негизги маалыматтар:

1. Карлук мамлекетинин борбору_____**(Суяб шаары)**

2. Карлук мамлекетин негиздеген

_____ **(Тон Билге каган)**

3. Карлуктар "Атлах" салгылашуусунда жардам беришкен

_____ **(Арабдарга)**

4. Карлук мамлекетинин кыйрашы

_____**(940-жылы)**

5. Карлук мамлекетиндеги негизги уруулар

_____**(чигил, ягма)**

6. Карлук малекетинин түзүлүшү _____**(766-жылы)**

7. Карлук мамлекетинде ким "Каган" наамын кабыл алган _____**(Билге Кул Кадырхан)**

8. Карлук малекетинин аймагы

_____**(Жети-Суу жана Тян-Шань)**

9. Кайсы жылдан баштап "каган" деген даража киргизилген _____**(840-ж)**

10. Уйгурлардын кысымынан Жети-Сууга көчүп кетишкен _____**(746-ж)**

Уйгур мамлекети

1. 744-жылы Уйгурлардын, Карлуктардын, Басмылдардын бириккен күчү II Чыгыш Түрк кагандыгын талкалагандан кийин, Борбордук Азияда кимдердин мамлекети түзүлгөн?

а) Уйгурлардын* б) Карлуктардын
в) Кыргыздардын г) Караханийлердин

2. Уйгур мамлекети качан түзүлгөн?

а) 744-ж* б) 840-ж в) 940-ж г) 677-ж

3. Уйгур кагандыгы кайсы мезгилде жашаган?

а) 744-840-жж* б) 700-730-жж
в) 850-895-жж г) 900-920-жж

4. Уйгур каганаты кыргыздарды качан басып алган?

а) 603-ж б) 758-ж* в) 840-ж г) 811-ж

5. 795-жылы Уйгур кагандыгында кандай окуя болгон?

а) Кыргыздардын Уйгурларга каршы көтөрүлүшү*
б) Кыргыз – кытай кагылышуусу
в) Уйгур каганаты кулаган жыл
г) Уйгур мамлекети түзүлгөн

6. Уйгур мамлекетинин борбор шаарын көрсөткүлө:

а) Суяб шаары б) Баласагун
в) Ордо-Балык* г) Өзгөн

Негизги окуялар!

1) Уйгур мамлекетинин Эне-Сай кыргыздарын басып алышы	758-ж
2) Уйгурларга каршы кыргыздардын көтөрүлүшү	795-ж
3) Уйгур кагандыгында манихей динининкабыл алынышы	763-ж
4) Уйгур-Кыргыз 20 жылдык согуш мезгили	820-840-жж
5) Уйгур мамлекетинин кыргыздар тарабынан талкаланышы	840-ж

7. Уйгур мамлекетинин расмий динин атагыла:
а) буддизм б) ислам в) манихей* г) христиан

8. Уйгур каганатынын кыйрашы "Улуу Кыргыз дөөлөтүнүн" түзүлүшү?
а) 920-ж б) 751-ж в) 744-ж г) 840-ж*

Уйгур мамлекети. Дал келтиргиле:

1. Уйгур мамлекетинин түзүлүшү
.....Элетмиш Билге каган (Гули Пейло)
2. Уйгур мамлекетин негиздеген инсан.....744-жылы
3. Уйгур мамлекетиндеги негизги ролду.....758-жылы
4. Уйгурлар Эне-Сай кыргыздарын басып алган жыл.....Яглахар уруусу
5. Уйгур мамлекетини борбору.....Ордо Балык
6. Уйгур мамлекетинде манихей дини кабыл алынган.....763-жылы
7. Уйгур-Кыргыз 20 жылдык согуш.....820-840-жж
8. Кыргыздардын Уйгурларга каршы көтөрүлүшү.....791-жылы
9. Уйгур кагандыгын Гули Пейлонун уулу Моюнчур башкарган.....746-759-жж
10. Гүй ло Фунун козголоңу качан болгон.....839-жылы
11. Уйгур мамлекетин кыйратышкан.....Кыргыздар
12. Уйгур мамлекетинин кыйрашы кайсы кылымда болду.....IX к. орто ченинде
13. Уйгур мамлекети жашаган мезгил.....744-840-жж

1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*

Азиянын батышындагы көчмөндөрдүн мамлекеттери

Өлкө	*Түзүлгөн жылы*
Авар кагандыгы	568-жылы
Хазар кагандыгы	650-жылы
Кимак кагандыгы	750-жылы

Байыркы доордогу жана орто кылымдардагы түрк тилдүү элдер азыркы кезде улуттарга айланып, жер шарынын үчтөн бирин ээлейт. Улутка айланган түрк тилдүү элдерди 6 регионго бөлсө болот.

№	*Аймак*	*Улуттун аталыштары*
1	**Волга-Урал чөлкөмү**	Татарлар, башкырлар, чуваштар, крым татарлары
2	**Кавказ чөлкөмү**	Азербайжандар, карачайлар, балкарлар
3	**Туран чөлкөмү**	Кыргыздар, казактар, өзбектер, түркмөндөр, каракалпактар
4	**Чыгыш Түркстан чөлкөмү**	Уйгурлар
5	**Сибир жана Чыгыш Азия чөлкөмү**	Якуттар, шорлор, хакастар, алтайлык кыргыздар
	Кичи Азия чөлкөмү	Түрктөр

III Бөлүм: 5-10-класстар үчүн байыркы дүйнөнүн тарыхы боюнча тандалма тесттер:

Байыркы Египет

1. Алгачкы жамааттык коом менен мамлекеттердин калыптанышы жана түзүлүшү башталган жер?
а) Азия менен Түндүк Африка*
б) Америка жана Канада
в) Австралия жана Азия
г) Европа жана Кичи Азия

2. Биринчи жолу тарыхта кандай таптар Байыркы Египетте пайда болгон?
а) дыйкан жана мал багуучу
б) кул жана кул ээлөөчү*
в) кол өнөрчү жана соодагер
г) феодал жана дыйкан

3. Таптык коом менен мамлекеттер пайда болгон мезгил:
а) Таш доору
б) Байыркы дүйнө тарыхы*
в) Жаңы тарых
г) Орто кылым мезгили

4. Байыркы Египеттеги мамлекет башчысы.....деп аталат:
а) дин кызматкери
б) Фараон*
б) падыша
г) кул ээлөөчү

5. Байыркы Египетте кудай менен теңдештирилгендер:
а) Чиновниктер
б) Аксөөктөр
в) Фараондор*
г) Жрецтер

6. Жыгачтан же таштан оюлуп жасалган кудайлардын эстелиги кандай аталган:
а) папирус
б) идол*
в) икон
г) мумия

7. Египеттеги Хеопстун пирамидасы жөнүндө кайсы грек тарыхчысы жазып калтырган?
а) Фидион
б) Геродот*
в) Гомер
г) Цицерон

8. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Египеттеги Хеопс пирамидасынын курулушу
б) Египетте Тутмос I бийлик жүргүзгөн
в) Пуни согуштары мезгили
г) Египетте бирдиктүү мамлекет түзүлгөн
д) Египеттиктер күн календарын түзүшкөн

1	2	3	4	5

9. Байыркы Египеттиктердин эң маанилүү иши эмне болгон?

а) кой –эчки өстүрүү
б) сугат жерин иштетүү*
в) согуш жүргүзүү жана соода
г) мал чарбачылыгы

10. Египеттин пирамидалары –бул:

а) байыркы храмдар
б) фараондордун күмбөздөрү*
в) кароол дөбө
г) падыша сарайлары

11. Египетти "Кара жер" деп эмне үчүн аташкан?

а) Египетте кара кулдар көп сатылган
б) Африкалыктар кара түстө болушкан
в) Нил дарыясынын жайылмасында капкара калың ылай шилендилер калган*
г) өлкөдө байлар көп болуп алар кара кийим кийишкен

12. Египеттеги эң негизги дарыяны атагыла. Ал дүйнөдөгү эң узун дарыя:

а) Ефрат б) Нил* в) Тигр г) Инди

13. Египеттеги кайсы фараондун мезгилинде эң көп басып алуучулук жортуулдар уюштурулган?

а) Тутанхамон
б) Тутмос I*
в) Клеопатра
г) Рамзес

14. Б.з.ч. 1500-жылдар чамасында эң көп жортуул уюштурган фараон?

а) Хеопс
б) Тутмос I*
в) Тутмос III
г) Яхмос

15. Эгипеттиктер жазуу үчүн колдонушкан:
а) папирусту* б) кагазды
в) терини г) аска беттерин

16. Египет жазмасында канча иероглиф колдонулган?
а) 112 б) 389 в) 700* г) 950

17. Папируска жазышкан:
а) Финикияда б) Китайда в) Египетте* г) Индияда

18. Эң чоң Хеопс пирамидасы курулган жыл:
а) б.з.ч. 2000-ж б) б.з.ч. 2600-ж*
в) б.з.ч. 2700-ж г) б.з.ч. 1750-ж

19. Байыркы Египеттин биринчи борбору кайсы шаар болгон?
а) Каир б) Мемфис* в) Фивы г) Вавилон

20. Адам башы менен арстандын сөлөкөтүн чагылдырган ири таш фигура:
а) Зевис б) сфинкс* в) Фивы г) Посейдон

21. Байыркы Египетте кудайлар менен сүйлөшкөн диний ишмерлер?
а) фараон б) Гора в) Ном г) жрец*

22. Байыркы Египеттин негизги кудайы ушундай аталган:
а) Амон-Ра* б) Хатор в) Анубис г) Осирис

23. Төмөнкү Египет менен жогорку Египет кандай жол менен бириккен мамлекет болгон?
а) келишим түзүү менен б) басып алуу менен*
в) өз ыктыяры менен г) бириккен эмес

24. Байыркы Египетте мамлекет түзүлгөнгө чейинки чоң кыштактарды эмне деп атаган?
а) ном* б) дубан
в) полис г) вакуф

25. Байыркы Египетте качан бирдиктүү мамлекет түзүлгөн?
а) б.з.ч. 2900-жылы б) б.з.ч. 3400-жылы
в) б.з.ч. 3200-жылы г) б.з.ч. 3100-жылы*

26. Александр Македонский Египетти каратып алганга чейин аларды канча династия башкарган?

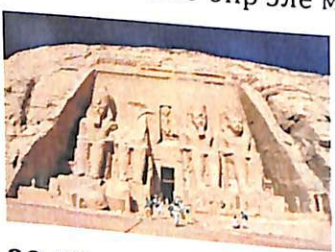
а) 30 династия*
б) 43 династия
в) 19 династия
г) 21 династия

27. Египеттеги династиялык башкаруунун мезгилинде канча жолу өткөөл мезгил болгон?

а) 3 жолу*
б) 2 жолу
в) 5 жолу
г) 7 жолу

28. Египеттеги пирамидалардын эң чоңу – Гизадагы Хеопстун пирамидасы (бийиктиги 146,6 м) канчы жылда курулуп анда канча миңдей кулдар иштешкен?

а) 30 жыл бою бир эле мезгилде 200 миң кул иштеген*
б) 18 жыл бою бир эле мезгилде 100 миң кул иштеген
в) 23 жыл бою бир эле мезгилде 300 миң кул иштеген
г) 23 жыл бою бир эле мезгилде 300 миң кул иштеген

29. Жогорудагы сүрөттө берилген тарыхый-архитектуралык эстелик – бул:

а) Рамзес II храмынын фасады*
б) Хеопс пирамидасы
в) Күн кудайынын храмы
г) Вавилондун асма-багы

30. Гректер Египет өлкөсүн кандай аташкан?

а) кудайлар өлкөсү
б) жапайы элдер
в) акылмандуулуктун өлкөсү*
г) жалкоолор өлкөсү

31. Биздин замандын VII кылымында Египеттин калкы кайсы динди кабыл алышкан?

а) ислам б) христиан*

в) буддизм г) иудаизм

32. Рим империясы бөлүнгөндөн кийин Египет кайсы мамлекеттин курамында турган?

а) Вавилон б) Византия*

в) Персия г) Франк

33. Байыркы Египеттин 18-фараону, көрүнүктүү саясатчы, белгилүү диний реформатор, анын башкаруу мезгилинде Египетте диний жана саясий өзгөрүүлөр болгон:

а) Фараон Хеопс б) Аменхотеп IV*

в) Тутанхамон г) Фараон Хафре

34. Биздин заманга чейинки 3000-жылы Төмөнкү Египет менен Жогорку Египеттин ортосунда башталган согушта Жогорку Египет жеңип чыккан. Ал бириккен мамлекеттин алгачкы падышасы – фараону ким болгон?

а) Хеопс б) Тутанхамон

в) Эхнатон г) Менес*

36. Кир II нин уулу Камбиз II б.з.ч. 525-жылы кайсы өлкөнү басып алган?

а) Египет* б) Греция

в) Ливия г) Финикия

37. Эмне үчүн жаңы падышалык доорунда пирамидаларды курушпай койгон?

а) Фараондордун сөөгүн тоолордо оюлган таш күмбөздөргө коё турган болушту*

б) Ошол мезгилде кулдар аз болуп пирамида курушкан эмес

в) Фараондор өздөрү үчүн башкача күмбөздөрдү ойлоп табышты

г) жогоруда берилген жооптордун баары туура

Кошумча маалымат!

Белгилүү француз окумуштуусу Франсуа Шампольон 1822-жылы дүйнөлүк мааниге ээ болгон ачылыш жасаган. Ал Египет тексттерин окуунун ачкычын тапкан.

Египет кудайлары!

1) Өлгөндөр падышалыгын чөө баштуу кудай башкарат	Анубис
2) Анубис кудайынын жанындагы кыргый баштуу кудай	Гор
3) Өлгөндөрдү соттоочу кудай	Осирис
4) Асман кудайы	Мут
5) Айдын кудайы	Хонсу
6) Байыркы Египеттин негизги кудайы	Амон-Ра

Мумиялоо

Байыркы египеттиктер адам кайтышболгондон кийин маркумдар падышалыгына кетет, ошол жерде жашоону улантат деп эстептешкен. Бирок маркумдар падышалыгындагы жашоо, Египиттиктердин пикири боюнча, Осирис сотунун натыйжасынан көз каранды болгон. Таразанын бир жагына маркумдун жүрөгү, башкасына канаттуунун куш жүнү коюлат. Эгерде таразанын эки жагы теңешсе, анда адам бул дүйнөдөгү жашоосунда жалаң изги иш жасаган болот, ал кайтыш кылгандан кийин жыргал турмушта жашоосун улантат. Эгерде жүрөк оордук кылса, анда адам бир топ жаман иштерди жасаган болуп чыгат, түрү суук макулуктарга жем болот. Осиристин алдында келбеттүү көрүнүшү үчүн болсо Египеттиктер сөөктү мумиялашкан.
Адатта мумиялоо 70 күнгө созулган. Сөөктү атайын иштешкенден кийин көптөгөн кездемелер менен орошкон, баалуу жасалгалар менен кооздошкон. Кездеменин араларына ийгилик алып келүүчү тумарлар коюлган.

Дал келтиргиле:

1) Египетте эң көп басып алуучулук жортуулду уюштурган	А) Жосер
2) Эң алгачкы пирамиданы курдурган	Б) Тутмос I
3) Ири таш фигура сфинксты курдурган	В) Хеопс
4) Египеттеги эң алгачкы пирамиданы курдурган	Г) Имхотеп
5) Египеттеги Пирамидаларды курган уста	Д) Хафре

1	2	3	4	5

Байыркы Индия

1. Индиядагы негизги эки дарыя бул:

а) Хуанхэ – Янцызы
б) Тигр – Ефрат
в) Инди – Ганг*
г) Волга - Енисей

2. Индиянын жайгашкан жери:

а) Түндүк Америка
б) Түштүк Азия*
в) Түштүк Африка
г) Түндүк Африка

3. Байыркы Инди дарыясындагы өлкө кимдер тарабынан "Меллуха" деп аталган?

а) Кытайлар
б) Ханзулар
в) Гректер
г) Эки Дарыялыктар*

4. Б.з.ч. II миң жылдыктын ортосунда "хараппа" цивилизациясы ойрон болгон. Анын себеби эмнеде?

а) жугуштуу оруулар таркаган
б) арийлер тарабынан талкаланган
в) экологиялык оор кырсык болгон
г) азырынча белгисиз*

5. Б.з.ч. II миң жылдыктын ортосунда Индияга түндүк-батыштан басып кирген уруулардын аталышы.....

а) варварлар
б) дравид уруулары
в) шумерлер
г) арийлер*

6. Индиядагы касталык түзүлүш деген эмне?

а) Индиялык княздардын жалданма аскерлеринен турган отряддар
б) аз сандагы адамдардын тар чөйрөсү, ага таандык болуу мурасталган*
в) радждардын башка өлкөлөргө өзгөчө элчилерди жөнөтүшү
г) мамлекеттеги эң бай адамдардын тобу

7. Байыркы Индияда арий төбөлдөрү ээлеген эң жогорку каста кантип аталат?

а) кшатрийлер
б) раджалар
в) брахмандар*
г) вайшьялар

8. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Индияда касталардын түзүлүшү

б) Индияда Будда динининн пайда болушу

в) "Рамаяна" жана "Махабхарата" эпосторунун жаралышы

г) Индияда шаар-кыштактардын пайда болушу

д) Бирдиктүү Индия мамлекетинин түзүлүшү

1	2	3	4	5

9. Индияда касталар качан жоюлган?

а) XIX к б) XX к* в) XVII к г) XVIII к

10. Индиялык байыркы дастандар "Рамаяна" жана "Махабхарата" кайсы доордогу окуяларды чагылдырат?

а) б.з.ч. 1500-500-жж* б) б.з.ч. 2000-1500-жж

в) б.з.ч. 500-150-жж г) б.з. алгачкы мезгили

11. «Махабхарата» жана « Рамаяна» деген эмне?

а) диний ырым жырымдарынын сүрөттөлүшү тууралуу китеп

б) Кытайдагы дыйкандар согушунун баатырлары

в) даңазалуу баатырлардын өмүрү жана эрдиги жөнүндө байыркы поэма*

г) индия падышаларынын мыйзамдар жыйнагы

12. « Махабхарата» жана « Рамаяна» эпостору кайсы кылымдарда пайда болгон?

а) б.з.ч VI-V* б) б.з.ч VII-VI

в) б.з.ч VIII-VII г) б.з.ч IV-III

13. Индиядагы Веда доорундагы башкы кудай ким болгон?

а) Ману* б) Брахман

в) Махавира г) Буддизм

14. Индиялыктардын "Төрт түрдүү аскер" оюну:

а) шашки б) нарда

в) шахмат* г) карта

15. Байыркы Индияда эмнени ойлоп чыгарышкан?

а) компас, чай, жибекти б) чай , кант, сандарды

в) кант, сан, шахматты* г) айнек, бетон, шахмат

16. Индиядагы Гупталар династиясын Борбордук Азиядан келген эфталиттер талкалаган. Гупталардын жеңилишин себеби эмнеде?

а) Гупталардагы экономикалык кризис
б) Эфталиттердин атчан аскерлери көп болгон
в) Гупталардагы ич-ара саясий күрөш негизги себеп болгон*
г) жергиликтүү эл гупталарга жардам берген эмес

17. Байыркы Индияда дыйкандар эмнелерди көп өстүрүшкөн?

а) сулуу, буудай, арпа
б) буудай, пахта, күрүч *
в) апельсин, мандарин, лимон
г) кант камышы ж-а кокос

18. Индиянын байыркы шаарлары жана кыштактары кайсы кылымдарга таандык?

а) б.з.ч. V кылымга
б) б.з.ч. IV кылымга
в) б.з.ч. III-II кылымга*
г) б.з.ч. I кылымга

19. Байыркы Индияда радж деген ким?

а) жергиликтүү кудайга тете дин ишмерлери
б) тектүүлөрдөн шайланган жол башчы*
в) бай жана урматтуу соодагерлер
г) колунан көөрү төгүлгөн усталар

20. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы Байыркы Индиялыктар илимге кошкон эң маанилүү салым болуп саналат?

а) касталарды түзүү жана коомду таптарга бөлүү
б) дыйканчылыкты жана кол өнөрчүлүктү өнүктүрүү
в) биз араб цифрасы деп атаган цифраны ойлоп табуу*
г) биринчи жолу дүйнөдө динди ойлоп табуу (будда)

21. Б.з. алгачкы кылымында азыркы сандар менен ондук саноо түрү белгилүү болгон эл:

а) Египет
б) Кытай
в) Япония
г) Индия*

22. Бирдиктүү Индия мамлекети кайсы мезгилде түзүлө баштаган?

а) б.д.ч. VI кылымда
б) б.д.ч. III кылымда*
в) б.д.ч. II кылымда
г) б.д.ч. I кылымда

23. Буддизм дини Б.з.ч. VI-V кылымдарда жаралган. Ал дүйнөдөгү үч чоң диндин катарына кирет. Уламыш боюнча анын негиздөөчүсү Будда (өз аты Гаутама) болгон. Бул дин кайсы жерде пайда болгон?

а) Кытайда б) Аравияда
в) Индияда* г) Грецияда

24. Б.з.ч III кылымда Индияда буддизм динин ким мамлекеттик дин деп жарыялаган?

а) Дуррани б) Ашока*
в) Тутмос г) Ксеркс

25. Канчанчы кылымда Буддизм дини Индияда өз маанисин жоготкон?

а) X* б) XV в) VI г) III

26. Эң атактуу Инди храмдарынын салынуу өзгөчөлүгү:

а) жыгачтан жана таштан жасалган
б) Египет чиркөөлөрү сыяктуу салынышы
в) Кылымдар бою таштарды оюу жолу менен салынышы*
г) Европадагы готикалык стилде салынышы

Будданын айкели

Индиядагы Күн храмы

Ачылыштар!

1	Компас, чай, жибек, фарфор, кагаз	А	Кытай
2	Шахмат, кант, сан, ондук саноо	Б	Индия
3	Алфавит, тамга, айнек	В	Финикия
4	Клинопись,	Г	Ассирия
5	Темир, китепкана	Д	Эки дарыя аралыгы
7	Пирамида, папирус, иероглиф	Ж	Египет

Байыркы Эки дарыя аралыгы

1. Тарыхта биринчи алфавитти кимдер ойлоп табышкан?

а) Байыркы Египетте
б) Эки Дарыя аралыгында
в) Финикияда*
г) Египеттиктер

2. Шумерлер сыйынган кудайларына арнап хармдарды курушкан. Биринчи курган храмы б.з.ч. IV-III миң жылдыктарга таандык. Ал кандай аталган?

а) Зиккурат*
б) Иштар
в) Пирамида
г) Тадж-махал

3. Эң алгачкы жазуу кимдерде пайда болгон?

а) Шумерлерде*
б) Кытайларда
в) Индияда
г) Вавилондо

4. Б.з.ч. IV миң жылдыктын 2-жарымында дүйнөдө биринчи жолу кимдер жазууну ойлоп тапкан?

а) Шумерлерде*
б) Мидияда
в) Месопотомияда
г) Вавилондо

5. Аккад мамлекети б.з.ч. XXIV-XXII кк. пайда болгон, анын борбору:

а) Аккад*
б) Вавилон
в) Ассирия
г) Урук

6. Аккад мамлекетинин негиздөөчүсү:

а) Саргон I*
б) Хамураппи
в) Дарий
г) Ксеркс

7. Мыйзам чыгаруучу Вавилон падышасы:

а) Хаммурапи*
б) Саргон
в) Фемистокл
г) Тутмос

8. Эки дарыядагы цивилизацияны негиздеген эл?

а) Шумерлер*
б) Аккаддар
в) Перстер
г) Арабдар

9. Вавилон падышасы Хаммурапи тарыхта эмнеси менен атактуу болгон?

а) Эки дарыя аралыгындагы эң улуу саякатчы болгон

б) Бүткүл Вавилон үчүн бирдей мыйзамдарды киргизген*

в) Вавилон элдерин бириктирген эң каардуу падыша

г) Вавилондогу каракчылардын башчысы болгон

10. Б.з.ч. 575-жылы падыша Навуходносор Иштар кудайына арнап дарбаза салдырган. Ал кандайча аталат?

а) Иштар дарбазасы* б) Иштар кудайы

в) Иштар шаары г) Иштар айылы

11. Бул керемет курулуш уламыш катары Семрамида ханышанын асма бактары деп аталат. Грек-Римдик жазуучулардын айтымында бул бакча б.з.ч VI кылымда пирамида түрүндө курулуп, алты кабаттан турган. Ар бир кабатта жасалма тектирчелерге мөмөлүү даректар өстүрүлгөн. Асма бакчаны падыша Навуходносор өзүнүн жубайы Амитиске арнап салдырган. Имараттын бийиктиги 40 метрге жеткен. Бул керемет курулуш Ефрат дарыясынын ташкындашынын натыйжасында кулаган. Бул курулуш бүгүнкү дүйнөнүн жети кереметинин катарына киреби?

а) ооба б) жок* в) билбейм г) мүмкүн

12. Вавилон шаарында ар бир дарбазага башкы кудайлардын аттары берилген. Ал шаарда канча дарбазасы болгон?

а) 4 б) 6 в) 8* г) 10

13. Вавилон шаары аталган:

а) "Кудайлардын дарбазасы"* б) "Иштар дарбазасы"

в) "Курган дарбазасы" г) "Төрт дарбаза"

14. Эки дарыя аралыгындагы Аккад мамлекетин кайсы уруулар талкалаган?

а) перстер б) арабдар

в) семит уруулары г) гуттийлер*

15. Вавилон мамлекетиндеги негизги тил кайсы болгон?

а) Шумер тили б) Ур тили

в) Перс тили г) Аккад тили*

16. Вавилон мамлекетинде Хамураппи өкүм кылып турган доор?

а) б.з.ч.1762-1750-жж б) б.з.ч.1792-1750-жж*

в) б.з.ч.1815-1800-жж г) б.з.ч.1615-1590-жж

17. Эң алгачкы тыйын колдонулган мамлекет кайсы?

а) Лидия* б) Кытай

в) Индия г) Грекия

18. Б.з.ч II миң жылдыкта темир иштетүүнү өздөштүргөн эл?

а) Хеттер* б) Индиялыктар

в) Гректер г) Перстер

19. Б.з.ч. 3000 миң жылдын тегерегинде..... күндү 24 саатка, саатты 60 мүнөткө, мүнөттү 60 секундга бөлүп эсептешкен:

а) шумерлер* б) аккаддар

в) гректер г) перстер

20. Б.з.ч. 2500-жылдар чамасында адамдар жылкыларды колго үйрөтүшкөн. Жылкыларды алгачкылардан болуп колго үйрөткөн аймак кайсы жер эле?

а) Түндүк Америка б) Борбор Азия*

в) Египетте г) Грекияда

21. Төмөнкү шаарлардын кайсы катары эки дарыя аралыгында болгон?

а) Урук, Умма, Лагаш, Ур*

б) Гиза, Мемфис, Персеполь, Рим

в) Рим, Александрия, Тир, Вавилон

г) Афина, Спарта, Рим, Александрия

22. Месопотамиянын уламыштарынын эң белгилүүсү:

а) Гильгамеш жөнүндө уламыш*

б) Ахиллес жөнүндө уламыш

б) Геракл жөнүндө уламыш

г) Одиссей жөнүндө уламыш

Хаммурапинин мыйзамдары

Хаммурапи тарыхта мыйзам чыгаруучу падыша иретинде наам калтырган. Анын мыйзамдары көлөмү, турмуштун түрдүү жагдайларын өзүндө камтыгандыгы менен мурдагы бардык мыйзамдардан жогору турган. Хамураппи мыйзамдары бардыгына: байларга да, кедейлерге да бирдей болгон. Мыйзам тексттери мамлекеттин бардык шаарларына орнотулган таш устундарга жазып коюлган.

Хаммурапинин мыйзамдары талапчандыгы менен адамды таң калтырат. Эгерде дарыгер жасаган туура эмес иш чаралардын натыйжасында оорулуу дүйнөдөн көз жумса, анда дарыгердин манжалары кесип салынууга тийиш болгон. Эгерде архитектор курган үй кокусунан кулап, бирөөнү басып калса, архитектор өлтүрүлүүгө тийиш болгон. Өрт маалында уурулук менен колго түшкөн адам ошол замат өрткө ташталган. Ачкычты бузган ууру мындан да оор жазага туш болгон. Хаммурапинин мыйзамдары тек гана падышанын өкүмү болбостон, кудайлардын каалоо-тилеги иретинде түшүндүрүлгөн, ошондуктан аларга сөзсүз баш ийүү талап кылынган. Себеби Хамураппи мыйзамдарында талоончулукка жана уурулук сыяктуу кылмыштарды токтотууга шарт жаратып берген.

Кошумча маалымат!

Күндүн кудайы Шамаш өзгөчө урматка татыктуу кудай, жогорку сот эсептелип, жаман иштери үчүн адамдарды соттогон.
Айдын кудайы Сина
Суунун кудайы Эа
Шумерликтер түшүмдүүлүк менен махабаттын, согуш менен жеңиштин кудайы Иштарга сыйынышкан.

Байыркы Кытай

1. Кытайдагы эки чоң дарыяны көрсөткүлө:
а) Хуанхэ – Янцызы*
б) Тигр – Ефрат
в) Инди – Ганг
г) Волга - Енисей

2. Эксплуатация – деген эмне?
а) бир адамдын экинчилерин эзиши*
б) биргелешип чарба жүргүзүү
в) баскынчылык жортуул
г) дин жана диний ырым

3. Сыма Цянь деген тарыхый инсан ким болгон?
а) тарыхчы*
б) астроном
в) философ
г) феодал

4. Чжан Цянь деген тарыхый инсан ким болгон?
а) улуу тарыхчы
б) саякатчы, аскер башчы*
в) Грециялык философ
г) кытай императору

5. Цин-Шихуан деген тарыхый инсан ким болгон?
а) улуу тарыхчы
б) саякатчы, аскер башчы
в) Грециялык философ
г) кытай императору*

6. У-Ди деген тарыхый инсан ким болгон?
а) улуу тарыхчы
б) саякатчы, аскер башчы
в) Грециялык философ
г) кытай императору*

7. Улуу Кытай дубалынын узундугу канча миң километрге созулган?
а) 4500 км
б) 6250 км*
в) 7800 км
г) 8000 км

8. Кытай чарбасындагы башка бир да өлкөдө болбогон тармак:
а) тамеки өстүрүү
б) күрүч өстүрүү
в) жибек куртун өстүрүү*
г) коон өстүрүү

9. Төмөндө аталган ачылыштардын кайсынысы Кытайда жасалган?
а) папирус
б) иероглифтер
в) азыркы сандар
г) кагаз жана ок-дары*

10. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Байыркы Кытайда жазуунун пайда болушу
б) Кытайда Конфуцийчилик окуусунун негизделиши
в) Улуу кытай дубалынын курула башташы
г) Кытайда Цин империясынын кулашы
д) Кытайда Хань династиясынын бийликке келиши

1	2	3	4	5

11. Төмөнкүлөдүн кайсылары кытайлар тарабынан ойлоп табылган?
а) сандар компас кантты
б) чай, жибек, айнекти
в) компас, чай, жибекти*
г) бетон, кант, кагазды

12. Байыркы Кытайда жазуу качан пайда болгон?
а) б.д.ч. IV миң жылдыкта
б) б.д.ч. V миң жылдыкта
в) б.д.ч. II миң жылдыкта*
г) б.д.ч. III миң жылдыкта

13. Кул ээлөөчүлүк доорунда Индия менен Кытай элдеринин жалпы иши:
а) бири-бирине каршы баскынчылык согуш
б) чоң дарыялардын жээгинде отурукташкан дыйканчылык*
в) анчылык, малчылык жана жемиш жыйноо
г) мал чарбачылыкта койду өстүрүү

14. Кытайда Цин империясы кайсы мезгилде болгон?
а) б.з.ч. 221-207-жж*
б) б.з.ч. 200-115-жж
в) б.з.ч 215-124-жж
г) б.з.ч 119-100-жж

15. Алты миң километрден ашык узундукка созулган Улуу Кытай дубалы эмне үчүн курулган?
а) кытайларды согушчан көчмөндөрдөн коргоо үчүн*
б) кытайлар бул дубал үчүн дүйнөгө таанылгысы келген
в) Кытайдын чек арасын Византия менен бөлүү үчүн
г) Енисейдеги кыргыз урууларынан коргонуу үчүн

16. Кытай императору Цин-Шихуан жашаган мезгилди аныкта:

а) кытайда биринчи Ся династиясы түзүлгөн мезгил
б) кытайда жибекти өндүрүү башталган
в) коңшу мамлекеттер менен сооданын башталышы
г) кубаттуу кул ээлөөчү хандыгынын түзүлүшү*

Улуу Кытай дубалын куруу учуру (б.з.ч III к.)

17. Кытайды тарыхта биринчи жолу бирдиктүү бир мамлекетке бириктирген падыша .....

а) Цинь-ши Хуан-ди* б) У-ди
в) Гао-Цзу г) кытай бирдиктүү болгон эмес

18. Байыркы уламыштар аркылуу жеткен кытайдагы алгачкы падышалык?

а) Щаң деп аталат б) Цинь деп аталат
в) Ся деп аталат* г) Чжоу деп аталат

19. Улуу Кытай сепилин курдарууга буйрук берген падыша ким болгон?

а) Цинь-ши Хуан-ди* б) У-ди
в) Гао-Цзу г) Лю Баң

20. Байыркы Кытайдагы хань династиясы биротоло кыйраган мезгил:

а) б.з.ч. I к
б) б.з.ч. II к
в) б.з. II к
г) б.з. III к*

21. Байыркы Кытайлар дүйнөгө берген саамалыктар төмөнкүлөр:

а) фарфорлор
б) жибектер
в) кагаздар
г) баары туура*

22. Кытайда Хань династиясынын жашаган мезгилин белгиле:

а) б.з.ч 206 – б.з. 220-жж*
б) б.з.ч. 200 – б.з. 134-жж
в) б.з.ч 203 – б.з. 156-жж
г) б.з.ч. 121 – б.з. 123-жж

23. Байыркы Кытайда «кызыл каштар», «сары чеке таңгычтар» - деген – бул:

а) Кытайдагы эң белгилүү дыйкандар ушундай аталган
б) Кытайдагы баардык падышаларга берилүүчү наамдар
в) эки жолку көтөрүлүшкө катышкан дыйкандардын аталышы*
г) Кытайдагы байыркы китептердин аталыштары

24. Канчанчы кылымда Кытайда «Сары жоолукчандардын» көтөрүлүшү көтөрүлүшү болгон?

а) II кылымда*
б) V кылымда
в) VI кылымда
г) IV кылымда

25. Кытайда Тан династиясы качан өкүм сүргөн?

а) 618-907-жж*
б) 581-618-жж
в) 907-960-жж
г) 960-1279-жж

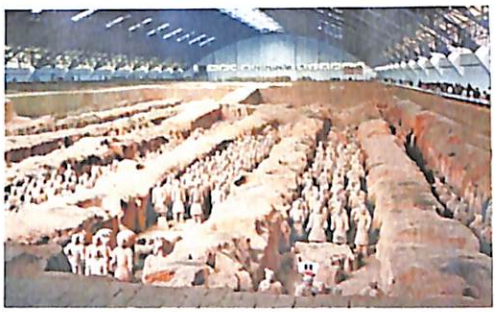
26. Кытайда "Конфуцианчылык" деген диний окууну ким негиздеген?

а) Сыма Цянь
б) Чжан Цянь
в) Конфуций*
г) Лао Цзы

27. Кытайдын улуу акылманы, философу Конфуций кайсы жылдарда жашаган?

а) б.з.ч 550-530-жж
б) б.з.ч 550-522-жж
г) б.з.ч 506-449-жж
г) б.з.ч 551-479-жж*

Жоокерлердин чопо айкелдери.

Цинь Шихуанди көзү тирүүлүгүндө эле өзүнө арнап күмбөз курууга буйрук берет. Кооздугу жана жасалгалары менен бул мунара Египеттин пирамидалары менен теңтайлаша алган. Күмбөздү 720 миң адам 37 жыл бою курган. Күмбөздүн негизи бир нече квадрат километр аянтты ээлеген. Цинь Шихуандинин мүрзөсүнөн өкүмдарды «коргоо» үчүн орнотулган 8 миң чопо жоокерлердин айкелчелери да табылган.

Кошумча маалымат!

Кытайдын калкы «чай» дарагын да өстүрө баштаган, анын жалбыректарынан дарылуу ичимдик «чай» даярдалган. Чай бат эле бүткүл дүйнөгө таралды.

Тыт дарагын өстүрүү Кытай калкынын негизги жумуштарынан бири болгон. Тыттын жалбырагы менен жибек курту багылган. Жибек курту пиллаларга жибек оройт, пилладан абдан жеңил жана таза кездеме эсептелген жибек даярдалган.

Байыркы Иран

1. Ахеменидер мамлекети кайсыл державанын базасында калыптанган?

а) Лидия
б) Мидия*
в) Сирия
г) Ливия

2. Ахеменидер мамлекети - Ахеменидер династиясынын өкүлдөрү тарабынан түзүлгөн. Анын жашаган мезгили?

а) б.з.ч. VI-III кк.
б) б.з.ч VI-IVкк.*
в) б.д.ч. II-I кк.
г) б.з.ч V-II кк.

3. Ахеминиддер державасынын негиздөөчүсү ким болгон?

а) Кир II*
б) Дарий I
в) Камбиз I
г) Дарий III

4. Б.з.ч. VI кылымда ахеменийлер династиясын негиздеген перс падышасын белгилегиле:

а) Кир II*
б) Дарий I
б) Набупаласар
г) Набанид

5. Кир II нин башкарган мезгили?

а) б.з.ч. 550-530-жж*
б) б.з.ч. 550-580-жж
в) б.з.ч. 550-522-жж
г) б.з.ч. 530-592-жж

6. Кир II нин Борбордук Азияга жасаган жоортуулу качан болгон?

а) б.з.ч. 530-ж*
б) б.з.ч. 531-ж
в) б.з.ч. 532-ж
г) б.з.ч.533-ж

Кир II

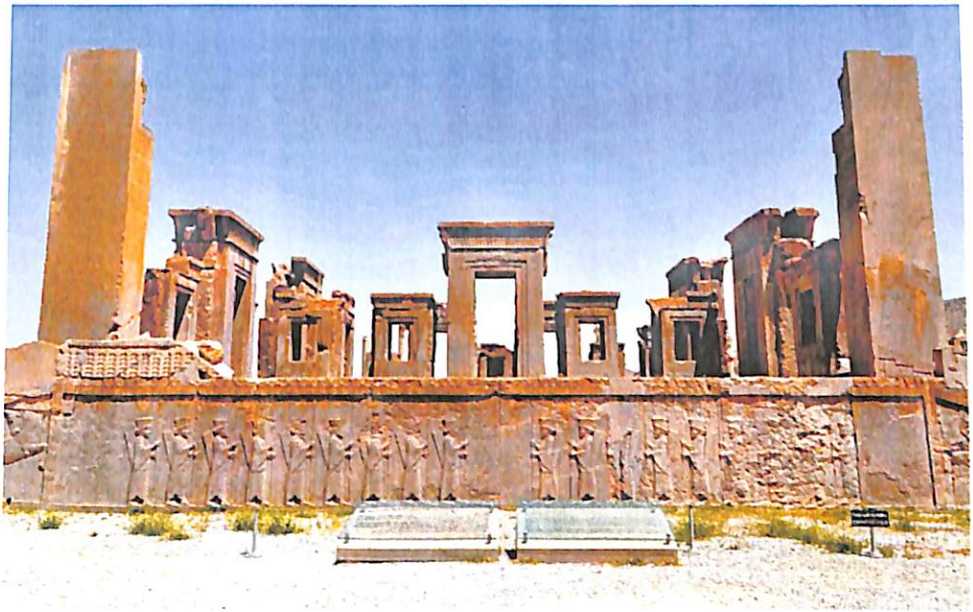

Дарий I

7. Ахеменидер державасы качан пайда болгон?

а) б.з.ч. 550-ж* б) б.з.ч.551-ж

в) б.з.ч.552-ж г) б.з.ч.553-ж

Перс падышасынын "салтанат залы" – Ападанын калдыгы

8. Персиялыктардын эң белгилүү падышасы ким болгон?

а) Тутмос б) Хаммурапи

в) Хеопс г) Дарий I*

9. Б.з.ч. 516-жылы Бехустин аскасындагы жазуулар кайсыл перс падышасы тарабынан жазылган?

а) Кир II б) Камбиз

в) Дарий I* г) Дарий III

10. Дарий I нин башкарган мезгилин көрсөткүлө?

а) б.з.ч.550-530-жж б) б.з.ч.550-322-жж

в) б.з.ч.530-486-жж* г) б.з.ч.522-486-жж

11. Ахеменидер державасында.....акча реформасын жүргүзгөн:

а) Кир II б) Дарий I*

в) Камбиз г) Дарий III

12. Дарий I нин Борбордук Азияга жасаган жоортуулу качан болгон?

а) б.з.ч. 519-518-жж* б) б.з.ч. 520-519-жж
в) б.з.ч. 522-520-жж г) б.з.ч.523-521-жж

Негизги окуялар!

1) Кир II башкарган мезгили	Б.з.ч 550-530-жж
2) Дарий I башкарган мезгили	Б.з.ч.530-486-жж
3) Кир II Борбордук Азияга жасаган жоортуулу	Б.з.ч 530-ж
4) Грек-Перси согуштары	Б.з.ч 500-449-жж
5) Дарий I Борбордук Азияга жасаган жоортуулу	Б.з.ч 519-518-жж
6) Ахеменидер державасынын кыйрашы	Б.з.ч 327-ж

13. Дарий I канчанчы жылы тиграхауд сактарын багындырып, падышасы Скунханы колго түшүргөн?

а) б.з.ч. 518-ж б) б.з.ч. 519-ж*
в) б.з.ч. 520-ж г) б.з.ч. 521-ж

14. Перстердин кайсы падышасы тиграхауд сактарын басып алып, салык салган?

а) Кир II б) Камбиз
в) Дарий I* г) Дарий III

15. Грек-Перси согуштары кайсы жылдарда болгон?

а) Б.з.ч. 500-449-жж* б) Б.з.ч. 500-444-жж
в) Б.з.ч. 500-433-жж г) Б.з.ч. 500-346-жж

16. Персиянын борбор шаары:

а) Персеполь* б) Тегеран
в) Вавилон г) Багдад

17. Согдияда он жети күндө курулган "Александр эсхата" чеп шаарын ким курдурган?

а) Селевки б) Антиох
в) А.Македонский* г) Спитамен

18. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Грек-Перси согуштарынын аякташы
б) Ахеменидер державасынын негизделиши
в) Дарий I дин Борбордук Азияга жортуулу
г) Ахеменидер державасынын кулашы
д) Кир II нин сактардан жеңилиши

1	2	3	4	5

19. Б.з.ч. 327-жылы Александр Македонскийдин аскерлери Персополь шаарын басып алып, падышанын дворецин талап тоношкон, натыйжада:

а) Персия мамлекети кыйраган*
б) Македонский курман болгон
в) Персия мамлекети алсыраган
г) Дарий I курман болгон

20. А.Макдонский өлгөндөн кийин Орто Азияда Селевкилердин мамлекети түзүлгөн. Селевкилердин эң чыгыштагы шаары кандайча аталган?

а) Антиохия б) Яксарт
в) Өзгөн г) Эсхата*

Дал келтиргиле:

1) Ахеменидер династиясын негиздеген инсан	А) А. Македонский
2) Сактардын көпчүлүк бөлүгүн каратууга жетишкен перс падышасы	Б) Дарий I
3) Зароастризм динининн ыйык китеби	В) Кир II
4) Б.з.ч 530-жылы Кир IIни жеңип алган эл	Г) Авеста
5) Б.з.ч 334-324-жылдарда Чыгышка жортуул уюштурган атактуу жол башчы	Д) Сактар

1	2	3	4	5

22. Бехистун аскасындагы жазууларды 1835-1847-жылдары кайсы окумуштуу которуп, окуп чыккан?

а) Англиялык Г. Роулинсон* б) Грециялык Геродот
в) Орусиялык В. Бартольд г) Кытайлык Сун Ятсен

21. Азыркы Иран мамлекети кайсы жылга чейин Персия деп аталган?

а) 1900-ж б) 1935-ж* в) 1946-ж г) 1949-ж

24. Төмөндөгү инсандардын кайсы жубу ашыкча?

а) Перс-Дарий I б) Кытай-Цин ши-Хуан
в) Египет-Тутанхамон г) Вавилон-Солон*

25. Төмөндөгү инсандардын кайсы жубу ашыкча?

а) Перс-Дарий I б) Кытай-У Ди
в) Египет-Аларих* г) Вавилон-Хаммурапи

26. Б.з.ч. I кылымда Зароастризм окуусунун ыйык текстти жыйналып китеп болуп чыккан. Ал кандай аталган?

а) "Авеста"* б) "Хижра"
в) "Куран" г) "Бибиля"

24. Манихей динин Мани деген адам негиздегендиктен, анын ысмынан аталган. Бул дин III кылымда кайсы жерде пайда болгон?

а) Персияда* б) Африкада
в) Аравияда г) Европада

26. Кайсы башкаруучунун тушунда Индиянын түндүгүнөн Жер Ортолук деңизине чейин созулган ири империя түзүлгөн?

а) Кир II б) Камбиз
в) Дарий I* г) Дарий III

Байыркы Греция

1. Дүйнөнүн байыркы жети керемети кайсы жерде биринчи жолу түзүлгөн?

а) Вавилондо б) Грецияда*
в) Ассирияда г) Римде

2. Эмне үчүн грек тарыхчысы Геродотту "тарыхтын атасы" деп аташкан?

а) тарыхка кызыгып көптөгөн мифтерди жазган
в) грек-перси согушунун тарыхын жазган*
б) дүйнө боюнча баарынан көп саякаттаган
г) биринчи жолу тарых деген китеп жазган

3. Геродоттун жашаган мезгили:

а) б.з.ч. 484-425-жж* б) б.з.ч. 482-412-жж
в) б.з.ч. 490-423-жж г) б.з.ч. 480-420-жж

4. Геродот «Тарых» деген эмгегин жазууга бүт өмүрүн арнаган. Ал эмгеги канча томдон турган?

а) 8 б) 9* в) 5 г) 3

5. Геродот төмөндөгүдөй адам болгон:

а) Философ б) Тарыхчы* в) Математик г) Падыша

6. Геродотту ким "тарыхтын атасы" деп атаган?

а) Цицерон* б) Демокрит в) Гиппократ г) Аристотель

7. "Полистер" – бул:

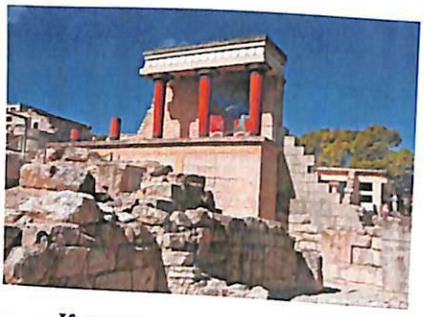
а) майда-шаар мамлекеттер* б) Римдеги аскерлер
в) грек тартип сакчылары г) грециядагы храмдар

8. Афина полиси кайсы мезгилде негизделген?

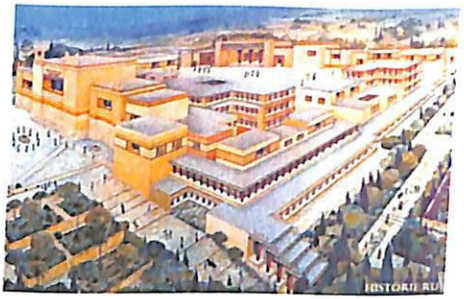
а) б.з.ч. IX-VIII кк.* б) б.з.ч.VII-VI кк.
в) б.з.ч. V-IV кк. г) б.з.ч. III-II кк.

9. Афинада кемелерден жүк түшүрүүдө көбүнчө кимдер иштешкен?

а) жалданма жумушчулар б) стратегдер
в) падышалар г) кулдар*

Кносс шаар калдыгы

Кносс сарайы

10. Афинанын гражданы деген ким?

а) Афинада туулган, укуктуу жана мамлекеттин алдында милдеттүү болгон адам*

б) Афинага көчүп келген жарандарга 20 жылдан кийин берилүүчү наам

в) Афинанын шаарларында гана жашаган адам

г) Афинага башка өлкөдөн көчүп келип жашаган элдер

11. Персия менен күрөшүү үчүн грек мамлекеттеринин аскер союзу кандай аталган?

а) Афина деңиз союзу

б) Спарта деңиз союзу

в) Фермопил деңиз союзу

г) Грекия деңиз союзу

12. Байыркы Афинада эң маанилүү чечимдерди ким кабыл алган?

а) Афина граждандарынын элдик чогулушу*

б) Афина ак сөөктөр союзунун башчылары

в) Афина шаарларына көчүп келген соодагерлер

г) Афинада падышалар гана чечим чыгарышкан

13. Байыркы Афинада б.з.ч V кылымдын экинчи жарымындагы эң ири саясий ишмерди атагыла:

а) Фидий б) Перикл*

в) Солон г) Геродот

Афинадагы Акрополь

14. Афина мамлекети б.з.ч V-IV кылымдарда эмне үчүн өнүккөндүгүн көрсөткүлө?

а) Көптөгөн кен байлыктарды казып алышкан
б) Афинада акылман башкаруучулар көп болгон
в) ал жерде демократия өкүм сүргөн
г) ал жерде дайыма кулдар эркин болушкан

15. Байыркы Афина мамлекети Чыгыш мамлекеттеринен эмнеси менен айырмаланган?

а) Афинада бүт бийлик падышалардын колунда болгон
б) Афинада мамлекетти башкарууга кулдар катышкан эмес
в) Афинада бийлик мураска өткөрүлүп берилчү эмес
г) Афинада мамлекетти башкарууга эркин тургундар катышкан

16. Грецияда Солондун реформалары кайсы мезгилде жүргүзүлгөн?

а) б.з.ч 594-593-жж*
б) б.з.ч 500-499-жж
в) б.з.ч 445-444-жж
г) б.з.ч 533-530-жж

17. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Грек-Перси согуштарынын аякташы
б) Грециядагы олимпиада оюндарынын башталышы
в) Солондун реформалары жүргүзүлгөн
г) Афина полиси түзүлгөн
д) Марафон салгылашуусу болуп өткөн

1	2	3	4	5

18. Спарталыктардын бош убактагы негизги иши эмне болгон?
а) дыйканчылык жана мал багуу
б) пайдалуу кендерди казуу
в) согушка даярдануу жана ага катышуу*
г) кеме куруу жана саякатка чыгуу

19. Байыркы Грецияда Солон деген ким болгон?
а) келечекти алдын ала айткан бакшы адам
б) Грециядагы кулдардын көтөрүлүшүнүн жетекчиси
в) Афинада карыз үчүн кулчулукка тыюу салууга жетишкен мыйзамдын автору*
г) Гректере трагедияларды жараткан инсан

20. Фемистокл – деген ким болгон?
а) б.д.ч. VII кылымдагы Грециялык оратор
б) б.д.ч VI кылымдагы Спарталык падыша
в) б.д.ч V кылымдагы Афиналык стратег*
г) б.д.ч. III кылымдагы Спарталык аскер башчы

21. Биздин заманга чейинки VIII–VI кылымдарда көптөгөн грек колониялары түзүлдү. Бул доор тарыхта кандай аталган?
а) Улуу Грек колониялаштыруу мезгили*
а) Улуу Грек шаар-мамлекеттеринин мезгили
а) Грек колониялаштыруу мезгили болгон эмес
г) жогорудагы көрсөтүлгөн жооптордун баары туура

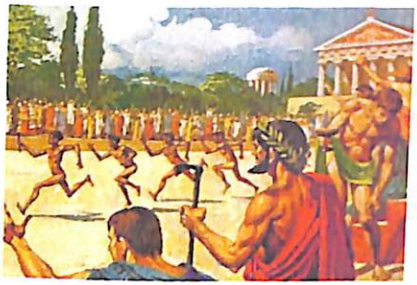

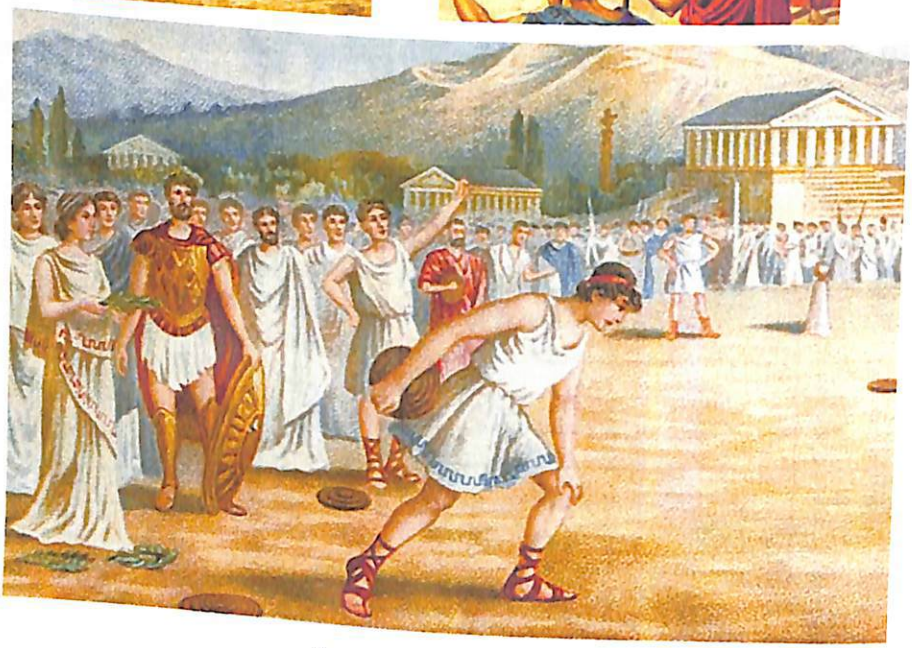
Зевс кудайынын айкели

Солондун реформалары жөнүндө эссе жазгыла

Грециядагы олимпиада оюндары

Олимпиада оюндары

21. Грецияда олимпиадалык оюндар кимге арналып өткөрүлгөн?

а) Марафон женишине арналган
б) согуштарды токтотуу үчүн
в) Зевис кудайынын урматына*
г) стратег Солондун урматына

22. Байыркы Грецияда олимпиада оюндары качан башталган?

а) б.з.ч. 776-ж* б) б.з.ч. 753-ж

в) б.з.ч. 750-ж г) б.з.ч. 730-ж

23. Эзелки Грецияда олимпиада жеңүүчүлөрнө кандай урмат көрсөтүлгөн?

а) туулган жерине ысмы ыйгарылып,

б) медалдарды алышкан жана саякатка чыгышкан

в) падышанын аскерине алынган

г) туулган жерине эстелиги орнотулуп, өмүр бою бекер тамактандырылган*

24. Олимпиада оюндарына катышууга тыюу салынган:

а) балдарга б) аялдарга*

в) карыяларга г) эркектерге

25. Грек шаарларында өз-ара согушууга тыюу салынган мааракe:

а) Афина кудайынын туулган күнү

б) Эгин эгүү майрамында

в) Зевистин туулган күнүндө

г) Олимпиада оюндарында*

26. Биздин доорго чейинки 776-жылдагы маанилүү окуя, бул:

а) Афина шаары негизделген жыл

б) Грецияда мыйзам чыгаруучу кадырлуу Солон туулган жыл

в) Биринчи олимпиада оюндары өткөн убакыт*

г) Афина шаар-мамлекетин (полис) негизделген

27. Төмөндө аталган окуялардын кайсынысы баарынан мурда болгон?

а) Периклдин башкаруусу

б) Солондун реформалары

в) Олимпиада оюндарынын башталышы*

г) Спартактын көтөрүлүшү

Грек-Перс согуштары (Б.з.ч 500-449-жж)

Грек-Перс согуштары (б.з.ч. 500-449-жжж)

1. Грек-Перс согуштары кайсы мезгилде болгон?

а) б.з.ч. 594-400-жж
б) б.з.ч. 500-449-жж*
в) б.зч. 509-444-жж
г) б.зч. 490-480-жж

2. Төмөндөгүлөрдүн кайсынысы Грек-Перс согушунун башталышынын себеби боло алат?

а) гректер дайыма персиялыктарды мазактаган
б) Персиянын падышалары гректерди багындырып, байлыгын басып алуучу эл деп эсептеген*
в) Грециянын тоолору алтын, күмүш, калайга көп болгон
г) Перстер Грециядагы эң чоң алтын кенди басып алууну каалаган

3. Марафон салагылашы кайсы жылы болгон?

а) б.з.ч. 594-ж
б) б.з.ч. 538-ж
в) б.зч. 509-ж
г) б.зч. 490-ж*

4. Б.з.ч 480-жылы Фермопилдеги салгылашта перс падышасы Ксеркс кайсы жерди басып алган?

а) Афинаны* б) Спартаны

в) Марафонду г) Грецияны

5. «Келип ал» деген белгилүү сөздү ким айткан?

а) Мильтиад Марофондогу согушта

б) Леонид Фермопилдеги согушта*

в) Прометей адамдарга от алып келгенде

г) Ксеркс Марофон салгылашуусунда

6. Грек-Перс согушундагы Платея салгылашуусу качан болгон?

а) б.з.ч. 594-ж б) б.з.ч. 538-ж

в) б.з.ч. 509-ж г) б.з.ч. 479-ж*

Негизги окуялар!

1) Марафон салагылашы	Б.з.ч 490-ж
2) Троя согушу	Б.з.ч 1200-ж
3) Солондун реформалары	Б.з.ч 594-593-жж
4) Саламин аралынын жанындагы салгылаш	Б.з.ч 480-ж
5) Грецияда олимпиада оюндарынын башталышы	Б.з.ч 776-ж
6) Грек-Перси согуштары	Б.з.ч 500-449-жж
7) Периклдын башкаруу мезгили	Б.з.ч 443-429-жж

7. Биздин доорго чейинки IV кылымда Афина демократиясынын солгундашынын башкы себебин көрсөткүлө:

а) башка грек мамлекеттери менен атаандашуу

б) Спарта менен болгон согушта жеңилүү

в) кулдардын көбөйүшү, эркин дыйкандардын жана кол өнөрчүлөрдүн жакырланышы*

г) кулдарды эркиндикке чыгарышып, салыктар азайып кеткен

8. Македония аскерлеринин негизги күчү кимдерден куралган?

а) жакырлардан турган жеңил пехота
б) кулдардан турган күчтүү отряддар
в) мыкты куралданган пехотадан турган фаланга жана атчандар*
г) көп акча алган жалданма аскерлерден

9. Александр Македонскийдин жашаган мезгили:

а) б.з.ч 500-322-жж
б) б.з.ч. 356-323-жж*
в) б.з.ч 445-410-жж
г) б.з.ч 233-209-жж

10. Алесандр Македонскийдин бийлик жүргүзгөн мезгили:

а) б.з.ч 500-322-жж
б) б.з.ч. 336-323-жж*
в) б.з.ч 445-410-жж
г) б.з.ч 233-209-жж

11. Александр Македонскийдин эң күчтүү душманы – бул:

а) Сактар
б) Индия
в) Финикия
г) Перс падышалыгы*

12. Б.з.ч. III к. башында Александр Македонскийдин державасынын негизинде пайда болгон башкы мамлекеттерди атагыла:

а) Афганистан, Кытай, Индия
б) Персия, Түрк кагандыгы
в) Армения, Грузия, Абхазия
г) Египет, Сирия, Македония*

13. Жер Ортолук деңизинин Фарос аралында кемелер үчүн мунара курулган. Бул "Александр маягы" деп аталат жана дүйнөнүн жети кереметтеринин катарына кирген. Бул курулуш кайсы жылдары курулган?

а) б.з.ч 230-жылдарда
б) б.з.ч 280-жылдарда*
в) б.з.ч 221-жылдарда
г) б.з.ч 250-жылдарда

14. "Александр маягынын" бийиктиги канча метрге жеткен?

а) 100 метр б) 120 метр* в) 156 метр в) 190 метр

Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Троя согушу
б) Платея салгылашуусу
в) Марафон салгылашуусу
г) Фермопилдин жанындагы салгылашуу
д) Акыркы Пуни согушу

1	2	3	4	5

Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Александр Македонскийдин бийликке келиши
б) Александр Македонскийдин чыгышка жортуулунун башталышы
в) Александр Македонскийдин курман болушу
г) Александр Маягынын курулушу
д) Сактар менен Македонскийдин Сыр-Дарыя салгылашуусу

1	2	3	4	5

15. "Алесандр маягы" кайсы Египет башкаруучусунун мезгилинде салынган?
а) Тутмос б) Птолемей*
в) Клеопатра г) Хеопс

16. Александр Македонскийдин армиясынын чыгышка жортуулу кайсы мезгилди камтыйт?
а) б.з.ч. 335-325-жж б) б.з.ч. 333-323-жж
в) б.з.ч. 334-324-жж* г) б.з.ч. 314-311-жж

Грек–перси согуштарынын себептери

Б.з.ч. V кылымдын баштарында Грецияга персилер кооп сала баштайт. Дарий I бийлик жүргүзүп жаткан Перс мамлекети жаңы мамлекеттерди басып алууга умтулат. Грециянын бардык шаарларында Перс элчилери пайда болот, *алар: «Биздин өкүмдар, падышалардын падышасы улуу Дарий, күн чыгыштан күн батышка чейин болгон жерлердеги бардык адамдардын жападан жалгыз ээси, силерден жер жана суу талап кылып жатат»*, деп ачыктан ачык айтышкан. Грециядагы кээ бир шаарлардын калкы персилерге каршылык көрсөтүүдөн пайда жок деп эсептешкен, падышасы Дарий I дин койгон талаптарын аткарууга ыраазы болушкан. Афина менен Спарта баскынчыларга баш ийбөөнү чечет. Перс элчилери Афинага келгенде шаардын калкы ачуусунан аларды өлтүрүп, аскадан ары таштап жиберишет. Элчилерди терең кудукка таштап салышкан спарталыктар болсо, какшыктоо менен: *«Жетиштүү сууну да, жерди да кудуктун түбүнөн табасыңар!»*, дешкен экен. Перси падышалары Кичи Азиядагы грек шаар-мамлекеттерин басып алышат, Грециянын падышасы грек полистерине жардам колун созот.

Марафон салгылашуусу

Биздин заманга чейинки 490-жылдын сентябрь айында Перс аскердик флоту Эгей деңизин кесип өтөт жана Марафон түздүгүндө найза, канжар менен куралданган Перс атчандары кемеден түшүшөт. Гректер перстерге караганда кыйлага аз болчу, ошондуктан алар перси атчандары жетип бара албай турган аскаларга орношуп алышат. Гректердин кошууну перстерди Аттиканын ичкерисине бара турган жолдордон тосуп коёт. Бирок түздөн-түз салгылашуудан коркушкан. Бир жума өтөт. Колбашчы Мильтиад эртең менен болуп өткөн окуядан кабар таап, Марафон өрөөнүндө калган перс кошуундарын кырып салууну чечет. Ошол кезде гректер түздүктө калган Перси кошуундарынын артынан кирип барышат. перстер кемелерин карай кача баштайт. Гректер бул салгылашууда перстердин жети кемесин ээлеп алышат, башка кемелер качып калышкан. Марафон согушундагы жеңишти Афинага кабарлоо үчүн бир согушкер шаарга жүгүрдү. Туптуура 42 километр жолду басып өткөн жоокер «Жеңиш! Жеңиш! ...» деп кыйкырат да, аба жетпестен өлөр абалда жыгылат. Кийинчерээк алыс аралыкка чуркоо Марафондук чуркоо деп аталып калды.

Фермопиль салгылашуусу

Жаңы согушка даярдык көрүлүп жатканда Дарий I дүйнөдөн кайтат. Грецияга анын уулу Ксеркс жүрүш баштайт. Б.з.ч. 480-жылы Ксеркстин кошуундары түндүк Грецияны басып ала баштайт. Тоолордогу Фермопиль капчыгайы Грециянын түндүгүнөн түштүгүнө алып барган жалгыз жол болгон. Гректер ошол жерге буктурма коюуну чечишет, Грек кошуундарына Спартанын падышасы Леонид башчылык кылган. Ал персилердин баскынын кайтарып турган. Бирок бир чыккынчы перстерге тоо аркылуу өткөн жолду көрсөтүп берет. Мындан кабар тапкан Леонид 300 спарталыктан башка бардык грек жоокерлерине чегинүүгө буйрук берет. Спарталыктардын бардыгы согуш талаасында баатырларча өлүм табат. Бул окуя *«Үч жүз спарталыктын эрдиги»* аты менен тарыхта калды. Фермопиль салгылашуусунан кийин Ксеркстин кошуундары Ортоңку Грецияга жетип барып, Афинаны алышкан.

Саламин салгылашуусу

Гректер жана персилер ортосунда чечүүчү согуш б.з.ч. 480-жылы Саламин булуңунда болуп өтөт. Грекреде 200 аскердик кеме – триера курушат. Бул кемелер аскалардын арасынан жана тайыз жерлерден сүзүп өтө алган жана өз доору үчүн жогорку ылдамдыкта – саатына 18 километр ылдамдыкта сүзгөн. Грек мамлекеттеринин бириккен флоту перстердин аскердик флотунан күчтүү экендиги белгилүү болот. Жеңилген Ксеркс флоттун калдыктары менен Грециядан чыгып кетүүгө аргасыз болот. Б.з.ч. 479-жылы персилер кайра Афинаны басып алууга урунушат. Гректердин бириккен кошууну Платея шаарына жакын жерде перс кошуундарын талкалайт. Бул грек-перси согуштарындагы акыркы салгылашуу эле. Грек-перси согуштары гректердин толук жеңиши менен, б.з.ч. 449-жылдагы келишим натыйжасында аяктады.

Байыркы Грециянын маданияты, уламыштары, жана диний ишенимдери

1. Алгачкы грек поэмасындагы Одиссейдин мекени:
а) Эллин б) Кипр
в) Итака* г) Крит

2. "Илиада" жана "Одиссея" поэмаларынын автору:
а) Геродот б) Гомер* в) Солон г) Сократ

3. Грецияда кайсы мезгилде биринчи театр курулган?
а) б.з.ч. VIII кылымда б) б.з.ч VI кылымда
в) б.з.ч. IV кылымда* г) б.з.ч II кылымда

4. Төмөндөгү инсандардын кайсынысы Грециянын даңазалуу баатыры болуп саналат?
а) Ахилл б) Ясон
в) Геракл* г) Патрокл

5. Грек уламышы боюнча отту жашырып келген, Зевистен элге отту уурдап келген баатыр:
а) Одиссей б) Ясон
в) Прометей* г) Ахилл

6. Олимп тоосу гректер үчүн кандай жер болгон?
а) ал жерде жрецтер кудайга сыйынган
б) Ал жерде кудайлар жашаган*
в) Олимп тоосунун эч кандай мааниси жок
г) эч кандай мааниге ээ болгон эмес

7. Зевис кудайына Римдиктер берген аталыш:
а) Нептун б) Минерва
в) Юпитер* г) Вулкан

8. Байыркы Грецияда бүткүл ааламга бийлик жүргүзгөн кудайлар:
а) Афина, Афродита, Дионис б) Зевс, Посейдон, Аид*
в) Гефест, Деметря, Гера г) Юпитер, Аид, Посейдон

9. Театралдык оюндардын күндөрүндө гректер иштешкен эмес, театрга баруу афиналык жарандардын милдети болгон. Эң жакырларга керек болсо акча да төлөшкөн, зыяндын ордун жабуу үчүн. Драмалык өнөрдү мындай ызааттоо афиналыктар театралдык оюндар аркылуу кайсы кудайды урматташканын көрсөткөн?

а) Зевс кудайын б) Дионис кудайын*
в) Гера кудайын г) Афина кудайын

Байыркы Грециянын кудайлары

1) Зевс	Гректердин башкы кудайы
2) Посейдон	Деңиз кудайы
3) Аид	Жер астындагы дүйнөнүн кудайы
4) Гера	Никелик турмуш кудайы
5) Афродита	Сүйүүнүн жана сулуулук кудайы
6) Арес	Согуш кудайы
7) Афина	Акылмандуулуктун кудайы
8) Апполон	Күн кудайы жана искусствонун ээси
9) Артемида	Ай кудайы жана аңчылыктын ээси
10) Гермес	Малдын, жайыттын жана сооданын ээси
11) Дионис	Жүзүм өстүрүүнүн, вино жасоонун кудайы

10. Гректердин Зевстен да коркпогон деңиз кудайы:

а) Дионис б) Артемида
в) Афина г) Посейдон*

11. Гректер ырдай же бийлей албаган кишини билимсиз деп эсептешкен. Эркек балдар канча жашынан гимнастика менен машыга башташкан?

а) он жашынан б) он төрт жашынан
в) жыйырма жашынан г) отуз жашынан

12. Илимдеги жетишкендиктерди илимдин тармактарына бөлүштүргөн биринчи илимпоз ким:

а) Перикл б) Демокрит
в) Гиппократ г) Аристотель*

Дал келтиргиле:

1) Байыркы Афинада "Чоңдор үчүн мектеп" деп аташкан	А) Посейдон
2) Гректердин Зевстен да коркпогон деңиз кудайы	Б) Театр
3) Байыркы Гректердин даңазалуу баатыры	В) Китепкана
4) Биринчи музей бул	Г) Гиппократ
5) Байыркы грек дарыгери	Д) Геракл

1	2	3	4	5

13. Байыркы Грецияда «Акылдын ээси» деп кимди аташкан:
а) Гомерди, Гесиодду б) Гердотту, Гомерди
в) Эсхилди, Софклды* г) Геракл, Аристотелди

14. «Шайыр адамдардын ыры» деген сөз грек тилинен которгондо:
а) трагедия б) комедия* в) поэма г) сатира

15. Эсхил, Софокл, Еврипид, Аристофан, Менандра булар болушкан:
а) трагедиялар менен комедиялардын атактуу авторлору*
г) Грециянын эң белгилүү кудайлары жана баатырлары
в) Грециядагы баардык жомоктордун, жана мифтердин авторлору
г) Грециядагы эң мыкты аскер башчылар

16. Гиппократ (б. з. ч. 460–377) – ....болгон:
а) байыркы грек дарыгери* б) байыркы грек акыны
б) байыркы грек философу г) байыркы грек тарыхчысы

17. Гиппократты бүгүнкү күндө.....аташат:
а) "Медицинанын атасы"* б) "Тарыхтын атасы"
в) "Математиканын атасы" г) "Химиянын негиздөөчүсү"

Дал келтиргиле:

1) Б.з.ч V кылымдагы грек архитектору жана скульптору	А) Парфенон
2) Байыркы Грециядагы эң атактуу храм	Б) Фидий
3) Грек-македония дүйнөсүндө эң ири маданий борбор болгон шаар	В) Гомер
4) Зевс кудайына Римдиктер берген аталыш	Г) Египеттеги Александрия
5) "Илиада" жана "Одиссея" поэмаларынын автору	Д) Юпитер

1	2	3	4	5

18. Грек-эллин жазуусу.....иштелип чыккан:
а) Египет жазуусунун негизинде
б) Финикиялык алфавиттин негизинде*
в) Согду жазуусунун негизинде
г) Кытай жазуусунун негизинде

19. Грецияда кайсы мезгилде Финикия алиппесине негизделген жаңы жазууну жаратышкан?
а) Биздин заманга чейинки V кылымда
б) Биздин заманга чейинки VI кылымда
в) Биздин заманга чейинки VII кылымда
г) Биздин заманга чейинки VIII кылымда*

19. Фидий жасаган Зевстин айкелинин бийиктиги 12 метр. Анын курулушуна кандай каражаттар колдонулган?
а) 10 кг, алтын 10 тонна пил сөөгү
б) 200 кг алтын, 1 тонна пил сөөгү*
в) 100 кг алтын, 12 тонна пил сөөгү
г) 120 кг алтын, 10 тонна пил сөөгү

20. Байыркы Грецияда мыйзам боюнча билим алуу кимдер үчүн гана милдеттүү болгон?

б) эркек балдар*
б) кыз балдар
в) байлардын балдары
г) стратегдердин балдары

21. Акрополь деген – бул:

а) Афинанын мыкты имараттар жана статуялар менен кооздолгон борбордук бөлүгү*
б) Спарта шаарындагы башкаруучулардын хан-сарайлары
в) Афина шаарындагы эң чоң театрдын аталышы
г) Грециядагы эң кичине базардын аталышы

22. Илоттор – деп кимдерди аташкан?

а) Спарталыктар кулга айландырган жергиликтүү калкты*
б) Афиналыктар кулга айландырган жергиликтүү калкты
в) Римдиктер кулга айландырган жергиликтүү калкты
г) Персиялыктар кулга айландырган жергиликтүү калкты

Драконттун мыйзамдары

Афинаны башкарууда Аксакалдар кеңеши чоң роль ойногон. Ушул кеңеш акимдер менен судьяларды шайлаган. Алар, кеңеш мүчөлөрү сыяктуу, бир гана Афина ак сөөктөрүнөн турган. Афинада калктын бир бөлүгү – ак сөөктөр (аристократия) ээлик кылган, калган бир бөлөгү карапайым калк – (демос) болсо алардын пайдасына иштөөгө аргасыз болгон. Ушул себептен Афина мамлекетинин калкы ортосунда келишпестиктердин жана нааразычылыктар пайда болгон. Адилеттүүлүк орнотулушун каалаган эки жак тең Драконт деген падышага кайрылат. Алар Драконттон укук жана милдеттер боюнча бардыгы үчүн бирдей мыйзамдар түзүүнү суранышат.

Б.з.ч. 621-жылы Драконт элдик башкарууну четке каккан мыйзамдарды жазат жана колдонууга киргизет. Бул мыйзамдар өтө катуу жана аёосуз болгондуктан, афиналыктар ага «сыя менен эмес, кан менен жазылган» деп баа беришкен. Мыйзамды аз жерден бузган үчүн да Драконт жалгыз жазаны – өлүм жазасын белгилеген.

Баштап афиналыктар мыйзамга баш ийишкен, кийинчерээк нааразы болушуп, мыйзам чыгарган Драконтту шаардан кууп салышкан.

Афинада демократиянын өнүгүшү

Эркек жынысына таандык бардык жарандар 20 жашынан баштап Элдик чогулушта катышкан. Элдик чогулуштун чоң бөлүгү колунда жок кол өнөрчүлөрдөн, соодагерлерден жана дыйкандардан турган. Элдик чогулушта масса үчүн пайдалуу токтомдор кабыл алынган. Кезектеги чогулуш өткөрүлө турган 96 Беш жүздүктөр кеңешинин чогулушу Элдик чогулуш күн алдын ала жарыяланган. Чогулуш эртерээкке белгиленген, анткени эмгекчилер күндүзү чогулушка келе алышпаган. Афинада кызмат адамдары Элдик чогулуш тарабынан белгилүү мөөнөткө шайланышкан жана чогулушка эсеп беришкен. Эгерде кызмат адамы өзүнүн милдеттерин аткара албаса, Элдик чогулуш бул адамды мөөнөтүнөн мурда кызматынан бошоткон. Элдик чогулуш жаңы мыйзамдарды бекиткен, мисалы, жаңы имараттардын курулушуна, армияга жана башкаларга каражат ажыратуу жөнүндө токтом кабыл алган. Жыл сайын шайлана турган Беш жүздүктөр кеңеши күндөлүк маселелерди чечкен. Беш жүздүктөр кеңешине стратег жетекчилик кылган. Кеңеш токтомдору элдик жыйындарда кабыл алынган. Элдик сот да Афинада маанилүү мамлекеттик орган болгон. 30 жашка толгон жарандар анын ишкердигинде катыша алган. Сотто күнөөлүү өзүн-өзү коргой алууга, же сөзгө чечен жана мыйзамдарды мыкты билген адамды жалдоого тийиш болгон.

Периклдын кылымы

Б.з.ч. 443–429 жылдары 15 жолу стратег кызматына шайланган Периклдын падышалыгы доорунда Афина эң күчтүү мамлекет болду, мамлекетте демократия өнүктү. Ошондуктан бул доор «Периклдын кылымы» деп аталган. Жазуучулар, окумуштуулар жана сүрөтчүлөр Периклдын достору болгон. Перикл тарыхчы Геродот, скульптор Фидий менен дос болгон. Перикл Элдик чогулуштагы кызматтарга эмгек акы төлөөнү киргизди.

Периклдин бийлиги тушунда Афинада ири курулуш иштери аткарылды. Ал Акрополдогу курулган Парфенон – кудай Афинанын ибадатканасы эң белгилүү имарат эле. Периклдин ишкердиги бай шаардыктарга жакпаган, ал ак сөөктөрдүн соккуларын кайтарып турууга аргасыз болгон. Перикл дүйнөдөн кайткандан кийин ал киргизген көптөгөн жаңылыктар четке кагылды.

Төмөнкү тапшырмаларды аткаргыла:

Төмөнкү элементтерди тарыхый жактан эмне бириктирип турат?

Зевс, Посейдон, Афина, Дионис, Аид

Узундукка секирүү, диск ыргытуу, жаа атуу, чуркоо, күрөш

Солон, Перикл, Фемистокл

Аристотель, Гиппократ, Гераклит, Диоген

Геракл, Ахиллес, Тесей, Аякс

"Илиада", Одиссея", "Антигона", "Царь Эдип"

Эсхил, Софокл, Еврипид, Аристофан

Марофон, Саламин, Фермопил, Платея

Байыркы Рим

1. Байыркы мезгилде Римдиктер кайсы окуяны өзүлөрүнүн жыл эсептөөсүнүн башталышы деп эсептешчү?

а) Республиканын орношун
в) Римдин негизделишин*
б) Спартактын көтөрүлүшүн
г) Зевстин туулган күнүн

2. Байыркы Рим шаары качан негизделген?

а) б.з.ч. 553-ж б) б.з.ч. 753-ж*
в) б.з.ч 746-ж г) б.з.ч. 443-ж

3. Рим шаары кайсы дарыянын жээгинде пайда болгон?

а) Волга б) Тибр* в) Янцызы г) Ефрат

4. Римдин биринчи императорун белгиле:

а) Помпей б) Юлий Цезарь*
в) Антоний г) Август

5. Римде Республиканын орношу кайсы жылы болгон?

а) б.з.ч 509-ж* б) б.з.ч 406-ж
в) б.з.ч. 395-ж г) б.з.ч 233-ж

Ромул жана Ремди эмизген Эне карышкыр
Коло. Б.з.ч V к. Капитолий музейи. Рим

6. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Рим империясынын негизделиши
б) Христиан дини пайда болгон
в) Рим шаары негизделген
г) Римде Республика орногон
д) Юлий Цезарь өлтүрүлгөн

1	2	3	4	5

7. Римде Христиан динин кабылдоо тууралуу чечим чыгарган император:

а) Троян
б) Август
в) Константин*
д) Цезар

8. Христиан дини качан пайда болгон?

а) б.з.ч. III к
б) б.з.ч. IVк
в) б.з I к*
г) б.з. V к

9. Эмне себептен христиан дини биринчилерден болуп кедейлердин арасында таркаган?

а) кедейлер ошол мезгилдеги эң бекерчи адамдар болшкан
б) алар коргонуунун жана өз жакырчылыгынан алаксуунун башка жолун билишкен эмес*
в) христиан дини мурдакы диндерге салыштырмалуу оңой болгон
г) Христиан дини кедейлер үчүн өтө пайдалуу болгон

10. Христиан динин ыйык китеби?

а) "Библя"*
б) "Тоорат"
в) "Куран"
г) "Авеста"

11. Инжил (Библия) китеби эки бөлүктөн турат алар.....

а) Сунна-Шиит
б) "Эски осуят"-"Жаңы осуят"*
в) Жакшы-Жаман
г) Тоорат- Авеста

12. Римдиктер эмнени ойлоп табышкан?

а) кагаз
б) тунук айнек
в) бетон*
г) пергамент

13. Римдиктер Карфагенди кандай аташкан?
а) грек б) пуни* в) тигр г) варвар

14. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Спартактын көтөрүлүшү
б) Октавиан Августтун башкаруу мезгили
в) Константин христиан динине өтүшү
г) Биринчи Пуни согушунун башталышы
д) Римдеги Колизейдин курулушу

1	2	3	4	5

15. Байыркы мезгилде "бөлүп алып бийлей бер" деген саясатты кимдер жүргүзүшкөн?
а) Карфагендиктер б) Гректер
в) Германдар г) Римдиктер*

16. 3 – Пуни согушу эмне менен аяктады?
а) Римдин жеңилиши менен
б) Римдин Карфагенди толук каратуусу менен*
в) Келишим түзүү менен
г) Карфаген Италиядагы жерлеринен айрылды

17. Биздин доорго чейинки 74-71-жылдарды кандай окуя болгон?
а) акыркы пуни согушу
б) Римден Помпейге жол куруу
в) Спартактын көтөрүлүшү*
г) Олимпиада оюндары өткөрүлгөн

18. Спартактын көтөрүлүшү кайсы мезгилде болгонун көрсөт:
а) б.з.ч. 80-70-жж б) б.з.ч. 78-75-жж
в) б.з.ч. 74-71-жж* г) б.з.ч. 70-67-жж

20. Цицерон деген ким болгон?
а) атактуу кол башчы б) улуу оратор*
в) чоң акын г) тарыхтын атасы

Дал келтиргиле:

1) "Бөлүп алып бийлей бер" деген саясатты жүргүзүшкөн	А) Лукреций
2) «Заттардын табияты жөнүндө» - Рим поэмасын жазган	Б) Римдиктер
3) Атактуу "Энеида" поэмасынын авторун көрсөткүлө	В) Пантеон
4) Бардык кудайлардын Римдеги храмы	Г) Вергилий
5) Рим империясынын эң акыркы басып алуучулук жортуулдарын жүргүзгөн	Д) Троян

1	2	3	4	5

19. Байыркы Римде «эгин менен оюн зоокту» булар талап кылган:

а) кулдар
б) жакырлар*
в) жрецтер
г) императорлор

21. Эмне үчүн Рим жоокерлери "таш бака" тизилишин колдонушкан?

а) Таш-Бака тизилишин эч качан колдонгон эмес
б) Өз жоокерлерин душмандын жаачыларынын огунан сактоо үчүн*
в) Жарадар болгондорду коргоп калуу максатында колдонушкан
г) Жеңилип бара жатканда артка чегинбеш үчүн

22. Рим империясы качан экиге бөлүнгөн?

а) 546-ж б) 788-ж в) 395-ж* г) 552-ж

23. Атактуу «Энеида» поэмасында эмнелер жөнүндө айтылган?

а) дүйнөнүн жаралышы жөнүндө
б) Италияга Троядан гректер келгендиги жөнүндө*
в) курчап турган дүйнөнүн түзүлүшү жөнүндө
г) дүйнөдөгү баардык географиялык маалыматтар

24. Атактуу "Энеида" поэмасынын авторун көрсөткүлө:

а) Аристотел б) Вергилий*

в) Лукреций г) Геродот

25. Биздин доордун I кылымы «Рим поэзиясынын алтын кылымы» деп аталат. Себеби төмөндөгүчө:

а) ошол мезгилде Батыш Рим империясында эң чоң кен табылган

б) бул учурда Римдин эң улуу акындары жашаган жана ыр чыгарышкан*

в) бул учурда акындар жана ырчылар алтындан кийимдерди кийишкен

г) анткени бул мезгилде эң акылдуу инсандар курман болушкан

26. Рим империясында II-III кылымдагы кулчулук кандай роль ойногон?

а) чарбалардын өнүгүшүнө көмөкчү болгон жана мамлекетти түзүшкөн

б) кул ээлөөчү мамлекетти чындаган

в) чарбанын өнүгүшүнө кедерги болуп анын төмөндөп кетишине алып келген*

г) империянын чыңдалышына шарт түзүп, казына толгон

27. Дүйнөнүн жети кереметинин катарына кирген Римдеги Колизей кайсы жылдары курулган?

а) б.з. 34-47-жж б) б.з. 56-72-жж*

в) б.з. 72-80-жж г) б.з. 82-95-жж

28. Рим империясында колонаттын пайда болуу себебин көрсөт:

а) рим императорлору кулдарды жактаган

б) кул ээлөөчүлөргө кулдардын эмгек өндүрүмдүүлүгү төмөн болгондугу жаккан эмес*

в) кулдар Рим империясынан өз журттарына массалык түрдө качышкан

г) кулдардын масалеси чечилбей калган

29. VIII кылымга чейин Римдеги Колизей кандай атлып жүргөн?

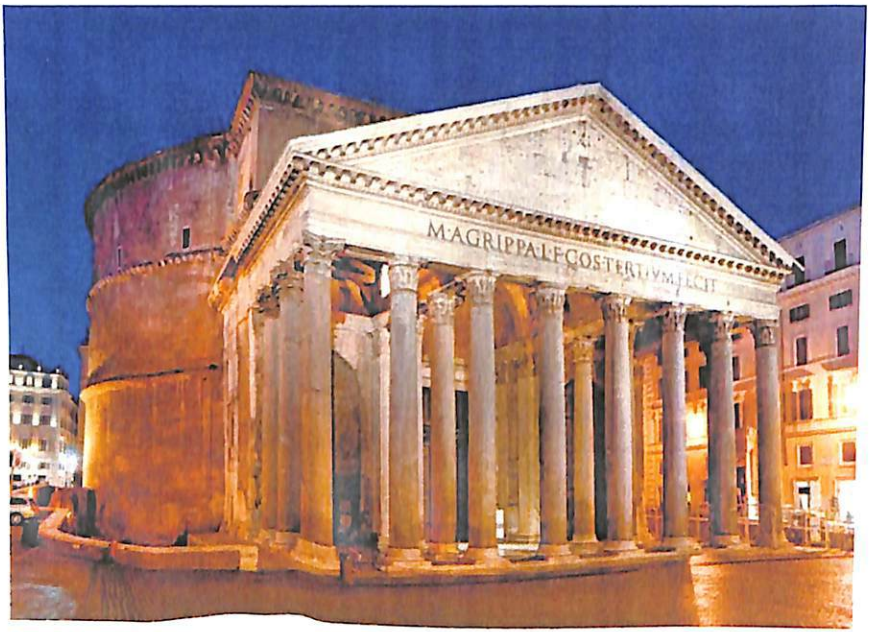
а) Аскер театры
б) Флавиевдердин амфитеатры*
в) Гладиатор амфитеатры
г) Цезардын бакчасы

30. "Колизей" латын тилинен которгондо.....дегенди туюнтат:

а) Кармашуучу жер
б) Абдан чоң*
в) Театр
г) Оюн аянтчасы

31. Кайсы жылдан баштап Амфитаетрда гладиаторлордун уруштарын өткөрүүгө тыюу салынган?

а) 217-жылдан баштап
б) 405-жылдан баштап*
в) 322-жылдан баштап
г) 476-жылдан баштап

Римдеги Пантеон храмы

Рим армиясы

14. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Римдеги Колизейдин курулушу
б) Римдеги Пантеон храмынын курулушу
в) Рим империясынын экиге жиктелиши
г) Батыш Рим империясынын кулашы
д) Византия империясынын түзүлүшү

1	2	3	4	5

32. Амфитеатрдын ичине кирүү үчүн анын канча эшиги болгон?

а) 34 б) 41 в) 80* г) 99

33. Римдеги Пантеон храмы качан курулган?

а) б.з.ч 20-ж б) б.з.ч 27-ж*
в) б.з.ч 39-ж г) б.з.ч 21-ж

34. Римдиктердин башкы кудайы кандай атлган?

а) Зевс б) Амон-Ра в) Фараон г) Юптиер*

35. Рим империясындагы кул ээлөөчүлүктүн кризиси бул:

а) өлкөнүн чарбасынын гүлдөшү
б) мамлекеттин күчтөнүшү жана жаңы басып алуулар
в) чарбанын начарлашы жана кулдардын көтөрүлүшү*
г) мамлекет гүлдөп, бирок элдер жакыр жашаган

36. Рим империясынын эң акыркы басып алуучулук жортуулдарын жүргүзгөн император:

а) Цезарь б) Август
в) Троян* г) Геродот

37. Рим империясын жарым жартылай чындоо төмөнкү императордун мезгилинде болду:
а) Трояндын учурунда*
б) Диоклетиандын учурунда
в) Константиндин учурунда
г) Цезардын учурунд

38. Рим империясынын солгундашына эң биринчи төмөнкүлөр түрткү болду:
а) варварлардын кол салуусу*
б) плебейлердин нааразычылыгы
в) колондордун көтөрүлүшү
г) кулдардын азат болушу

40. 476-жылы дүйнөнүн тарыхында чоң бурулуш окуялар болгон...
а) Батыш Европада кул ээлөөчулүк түзүлүш кулаган
б) Батыш Рим империясы кулаган
в) Байыркы дүйнөнүн тарыхы аяктаган
г) Баары туура*

39. Батыш Рим империясынын кулашынын маанисиэмнеде?
а) жапайылар тынч алып римдиктер кол салбай калган
б) ошол кездеги эң ири кул ээлөөчү мамлекет кыйраган, бул кул ээлөөчүлүк доордун аякташын түшүндүргөн*
в) кулдар акыры өз мамлекетин түзгөн жана кулчулук дагы эле сакталган
г) Дүйнөдөгү эң улуу империя, кулап чачрап кеткен

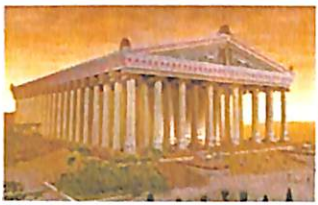
41. Батыш Рим империясы бул жылдары кулаган:
а) 410-ж б) 450-ж в) 476-ж* г) 511-ж

43.Төмөндөгү инсандардын кайсы жубу ашыкча?
а) Перс-Дарий I б) Индия-А.Македонский*
в) Египет-Хеопс г) Рим-Октавиан Август

44. Төмөндөгү жуптардын кайсынысы ашыкча?
а) Колизей-Франция* б) Парфенон-Греция*
в) Пирамида-Египет г) Пантеон-Рим

Дүйнөнүн байыркы жети керемети

Төмөндө байыркы дүйнөнүн жети керемети көрсөтүлгөн. Алардын аталыштарын жазгыла.

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

6_____

7_____

Төмөндө дүйнөнүн жаңы жети кереметі көрсөтүлгөн. Алардын аталыштарын жана кайда жайгашканын жазгыла.

Таблицаны толтургула!

Курулуштун аталышы	Жайгашкан орду
1)	
2)	
3)	
4)	
5)	
6)	
7)	

БАЙЫРКЫ ДҮЙНӨ ТАРЫХЫНДАГЫ НЕГИЗГИ ДАТАЛАР

б.з.ч. 4-миң жылдык – Месопотамияда шумер жана аккаддардын туралтары; Урук, Эриду, Лагаш, Ур шаарларынын пайда болушу.
б.з.ч. 4-миң жылдык – Нилдин жээктеринде туралтардын пайда болушу.
б.з.ч. 2600-жыл – Египетте Хеопс (Хуфу) пирамидасынын курулушу.
б.з.ч. 3-миң жылдыктар – Кытайда цивилизациянын пайда болушу.
б.з.ч. 3-миң жылдык – Мохенжодаро Хараппа шаарларынын пайда болушу.
б.з.ч. 3-миң жылдыктын ортолору – 2-миң жылдык –коло доору.
б.з.ч. 2-миң жылдык – Алдыңкы Азия аймактарында алгачкы мамлекеттердин пайда болушу: Асирия, Хетт, Митани.
б.з.ч. 2-миң жылдык – Вавилон падышасынын пайда болушу.
б.з.ч. 3-миң жылдык соңунда – 2-миң жылдыктын башында – Заманбаба жана Сапалдуу дөбө туралтарынын пайда болушу.
б.з.ч. 2-миң жылдык – Микен жана Крит мамлекеттеринин пайда болушу.
б.з.ч. XVIII кылым – Вавилондун падышасы Хаммурапи (б.з.ч. 1792–1750-жылдар) Месопотамияны жеке мамлекетке бириктирди.
б.з.ч. XVIII кылым – Мохенжадаро жана Хараппа шаарларынын кризиси.
б.з.ч. 1500-жыл – Фиравн Тутмос II нин ири баскынчылык жортуулары.
б.з.ч. XII кылым – дарийлер Лаконикаңы жеңишти жана Спарта шаарына негиз салышты
б.з.ч. XI кылым – Израиль мамлекетинин түзүлүшү.
б.з.ч. IX–VIII кылымдын башталышы – Урарту мамлекетинин эң гүлдөп өнүккөн доору.
б.з.ч. VIII–VI кылымдар – Улуу грек колониялаштыруусу.
б.з.ч. VIII–VI кылымдар – Олвия, Херсонес, Пантикапей колонияларынын түзүлүшү.
б.з.ч. 1-миң жылдык – зороастризмдин Орто Азия аймагында таралышы.
б.з.ч. IX–VIII кылымдар – Орто Азия темир кылымына өтүү доору.
б.з.ч. VIII кылым – Италияда 12 шаар-союздун пайда болушу.
б.з.ч. 776-жыл – Олимпия оюндарынын алгачкы жолу өткөрүлүшү.
б.з.ч. 753-жыл – Римдин түзүлүшү.
б.з.ч. VII кылым – Египеттин кайрадан жеке мамлекетке биригиши.
б.з.ч. VII кылым – Алгачкы Бактрия падышалыгынын түзүлүшү.
б.з.ч. VII – V кылымдар – Кытайда «көп падышалык» доору.
б.з.ч. 621-жыл – Драконт мыйзамдарынын кабыл алынышы.
б.з.ч. 605-жыл – Ассирия падышалыгынын кулашы.

б.з.ч. 594-жыл – Афинада Солон реформаларынын өткөрүлүшү.
б.з.ч. 558-жыл – Кир II – Перси падышалыгынын түзүлүшү.
б.з.ч. 539-жыл – Вавилондун фарстар тарабынан басып алынышы.
б.з.ч. 530-жыл – Кир II нин Орто Азияда курман болушу (Томирис).
б.з.ч. 525-жыл – Египеттин байыркы перси падышасы Камбиз II тарабынан басып алынышы.
б.з.ч. 522-жыл – Дарий I – империянын сатраптыктарга бөлүнүшү.
б.з.ч. 522-жыл – Дарий I ге каршы Фраданын көтөрүлүшү.
б.з.ч. 519-жыл – сак урууларыны каршы Дарий I дин баскынчылык жортуулары (Ширак эрдиги).
б.з.ч. 509-жыл – Римде республиканын жаралышы.
б.з.ч. V – IV кылымдар – Орто Азия аймагында алгачкы тыйындардын таралышы.
б.з.ч. 490-жыл – Марафон өрөөнүндөгү салгылашуу.
б.з.ч. 480-жыл – Фермопиль салгылашуусу (үч жүз спарталыктын эрдиги).
б.з.ч. 480-жыл – Саламин салгылашуусу.
б.з.ч. 479-жыл – Платея шаарына жакын жердеги салгылашуу– гректердин жеңиши.
б.з.ч. 443 – 429-жылдар – Афинада стратег Периклдин бийлиги.
б.з.ч. IV кылым – Харезмийлер Ахаманийлер эзүүсүнөн бошотондукка чыгуусу.
б.з.ч. 338-жыл – Хероньяга жакын жердеги салгылашуу – македониялыктар тарабынан гректердин талкаланышы.
б.з.ч. 337-жыл – грек шаарларынын Македония өкүмөтү астында шаар-мамлекеттер союзуна биригиши.
б.з.ч. 334-жыл – Македониялык Александрдын Чыгышка жортуулу.
б.з.ч. 330-жыл – Македониялык Александр тарабынан Ахаманийлер империясын басып алынышы.
б.з.ч. 329-жыл – Македониялык Александр башчылыгындагы грек-македониялыктар кошуундарынын талкаланышы.
б.з.ч. 329-жыл – Зарафшан дарыясынын жээктериндеги салгылашууда грек-македониялык кошуундарынын талкаланышы (Спитамен).
б.з.ч. 328-жыл – Македониялык Александр армиясы менен болгон салгылашууда Спитамендин жеңилиши.
б.з.ч. 323-жыл – Македониялык Александрдын кайтыш кылышы.
б.з.ч. 312-жыл – Селевкид падышалыгынын башталышы – Селевкид мамлекетинин негиздөөчүсү.
б.з.ч. 280-жыл – Антиох – Селевкиддер мамлекетинин падышасы.
б.з.ч.III кылым – Зороастризм окуусунун бардык тексттери 21 китепке чогултулушу.
б.з.ч. III кылым – Кангүй мамлекетинин түзүлүшү.

б.з.ч. III кылым – Даван мамлекетинин түзүлүшү.
б.з.ч. 246-жыл – Кытайда Цинь Шихуандинин бийлиги.
б.з.ч. 216-жыл – Каннга жакын жерде Рим армиясынын талкаланышы.
б.з.ч. 206-жыл – Лю Бан көтөрүлүшү.
б.з.ч. 202-жыл – Зама шаарына жакын жерде римдиктер тарабынан Карфаген армиясынын талкаланышы.
б.з.ч. II кылым – Улуу Жибек жолунун калыптанышы.
б.з.ч. 146-жыл – римдиктер тарабынан Карфагендин ойрондолушу.
б.з.ч. 140 – 130-жылдар – Грек-Бактрия мамлекетинин юечжилер (кушандар) тарабынан басып алынышы.
б.з.ч. I кылым – Кытайда кагаздын ойлоп табылышы.
б.з.ч. 74-жыл – Спартактын көтөрүлүшү.
б.з.ч. 49-жыл – Юлий-Цезерь Римдин императору.
б.з.ч. 29-жыл – Октавианга Сенат тарабынан император наамы менен Август атынын ыйгарылышы.
б.з.ч. 98-жыл – Рим императору Траяндын өкүмдарлыгынын башталышы.
б.з. I кылым – Христиандык диндин пайда болушу.
б.з. I – II кылымдар – Кушан падышалыгынын гүлдөгөн доору.
б.з. III кылым – Кушан мамлекетинин ыдырап кетиши
б.з 330-жыл – Рим империясынын борбору – Визиантия (Константинополь).
б.з. 394-жыл – Олимпия оюндары өткөрүлүшүнүн токтотулушу.
б.з. 395-жыл – Рим империясынын бөлүнүшү: Батыш жана Чыгыш
б.з. 410-жыл – Алирихтин башчылыгындагы готтор тарабынан Римдин ойрондолушу.
б.з. 452-жыл – Аттила башчылыгында гунндардын Италияга бастырып кириши.
б.з. 455-жыл – Римге вандалдардын жүрүшү.
б.з. 476-жыл – Батыш Рим империясынын кулашы.

IV Бөлүм: 7-класстар үчүн Кыргызстандын жана Дүйнөнүн тарыхы боюнча тандалма тесттер:

1. Борбордук Азиядагы уйгур кагандыгы.....түзүлгөн:
а) 758-жылы б) 820-жылы
в) 744-жылы* г) 840-жылы

2. Уйгур кагандыгынын аймагын көрсөткүлө:
а) Тибеттен Эне-Сайга чейин болгон
б) Маньчжуриядан иртышка чейин болгон
в) Чыгыш Түркстандан каспийге чейин болгон*
г) Чыгыш Түркстандан Персияга чейин болгон

3. Уйгур кагандыгында жетектөөчү ролду ойногон уруу:
а) чигил жана ягма урууларына таандык болгон
б) яглахар уруусуна таандык болгон*
в) карлук уруусуна таандык болгон
г) чик уруусуна таандык болгон

4. Уйгур мамлекети кыйрап, Улуу Кыргыз дөөлөтүнүн түзүлүшү кайсы жылы болгон?
а) 744-ж б) 840-ж* в) 945-ж г) 960-ж

5. 840-жылы уйгурлардын борбору Ордо-Балыкты каратууга кыргыздар Тапу –Алп Сол башында турган канча аскер жөнөткөн?
а) 150 миң б) 70 миң
в) 100 миң* г) 90 миң

6. Кайсы орус академиги IX кылымдагы Кыргыз мамлекетин "Улуу Кыргыз Дөөлөтү" деп тарыхка киргизген?
а) В.Бартольд* б) Ю.Худяков
в) Г.Миллер г) А.Бернштам

7. Улуу Кыргыз дөөлөтү өкүм сүргөн жылдар?
а) 610-711-жж б) 820-840-жж
в) 840-1020-жж г) 840-924-жж*

8. Улуу Кыргыз Дөөлөтү кайсы мезгилде болгон?
а) IV-V кк б) VI-VII кк в) IX-X кк* г) XII к

9. "Улуу Кыргыз дөөлөтү доору" түшүнүгүн илимге киргизген окумуштуу:
а) Ю.С. Худяков б) В.В. Бартольд*
в) А. Н. Бернштам г) Б. Солтоноев

10. Төмөнкү окуялардын кайсынысынан кийин "Кыргыздардын улуу дөөлөтү" мезгили орногон?
а) Барсбек Чыгыш Түрк кагандыгын женгенден кийин
б) кыргыздар Уйгур мамлекетин басып алгандан кийин*
в) кыргыздар Хундардан бөлүнүп чыккандан кийин
г) монгол баскынчыларынан бошонгондон кийин

Улуу Кыргыз державасынын аймактары

11. 843-ж кытайдагы Тан династиясынын императоруна барган элчи:
а) Эрен Улук б) Шибөкүй Ачжан
в) Эзгене г) Тапу Алп Сол*

14. 1893-1894-жж Орхон-Эне-Сайдагы таштагы жазууларды биринчи жолу окуган түркологдор:
а) Б. Томсон В. Радлов* б) С. Кляшторный, Б. Томсон
в) М. Масон, В. Радлов г) В. Радлов, В. Бартольд

12. Төмөнкү берилген окуялардын кайсынысы мурда болгон?

а) Каранийлерден исламдын кабыл алынышы
б) Караханид кагандыгынын бөлүнүшү
в) Караханиддердин Мавереннахрды баш ийдириши
г) Кыргыздар уйгурлардын борбору Ордо-Балыкты басып алышы*

13. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Уйгур-Кыргыз 20 жылдык согушунун башталышы
б) Уйгур мамлекетинин Борбордук Азияда түзүлүшү
в) Тап Алп-Сол жетектеген армия Ордо-Балыкты талкалашы
г) Улуу Кыргыз Дөөлөтүнүн түзүлүшү
д) Тапу Алп-Солдун Тан империясына элчиликке барышы

1	2	3	4	5

15. 1893-ж 25-ноябрда Рун жазуусунун окулушунун ачкычын тапкан окумуштуу?

а) М. Масон
б) В. Радлов
в) В. Бартольд
г) Б. Томсон*

16. Биринчи байыркы түрк жазуу эстеликтери Кыргызстандын аймагында кайсыл жерде, качан табылган?

а) Таласта, 1895-ж*
б) Алайда, 1956-ж
в) Нарында, 1890-ж
г) Кочкордо, 1980-ж

17. 1896-ж Каллаур менен Гастев байыркы түрк жазуусун тапкан аймак?

а) Каракорум
б) Кочкор
в) Орхон
г) Талас*

18. IX к. биринчи жарымында Кыргыз кагандыгынын негизги душманы кимдер болгон?

а) түргөштөр
б) карлуктар
в) уйгурлар*
г) казактар

Караханийлер кагандыгы

1. Караханийлер мамлекетинин негиздөөчүсү ким?
а) Сатук Абд Аль-Керим Карахан*
б) Исмаил Самани Кадыр хан
в) Абу Али Ибн Сина
г) Аксак Темир Көрөгөн

2. Караханид мамлекети качан жана ким тарабынан негизделген?
а) 766-ж Сулуу каган
б) 704-ж Мукан каган
в) 940-ж Сатук Буура Карахан*
г) 552-ж Бумын

3. Караханид мамлекети кайсы мезгилде болгонун аныктагыла?
а) 890-1050-жж
б) 970-1090-жж
в) 940-1212-ж*
г) 1004-1090-жж

4. Карахандар мамлекетинин негиздөөчүсү Сатук Буура хан кайсы уруудан чыккан?
а) ягма
б) чигил*
в) карлук
г) уйгур

5. Караханий мамлекетинин курамына кирген аймактарды белгилегиле:
а) Батыш Монголия, Түштүк Россия, Корея жарым аралы
б) Чыгыш Түркстан, Борбордук Тянь-Шань, Орто Азия жерлери*
в) Батыш Түркстан, Түндүк Казакстан, Борбордук Азия
г) Чыгыш Кытай, Түндүк Кавказ, Батыш Монголия

6. Карахандар мамлекетин негиздеген уруулар төмөнкүлөр?
а) чигилдер жана ягмалар*
б) чиктер жана огуздар
в) нойгуттар жана кыпчактар
г) наймандар жана тейитттер

7. Кайсы жылдан баштап Баласагын шаары Карахандардын борбор шаары болгон?
а) 960-ж
б) 940-ж*
в) 920-ж
г) 999-ж

8. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:
а) Карлук мамлекетинин ордуна Караханийлердин түзүлүшү
б) Караханийлерде ислам дининин кабыл алынышы
в) "Кут-адгу билиг" чыгамасынын жазылып бүтүшү
г) Караханийлердин Саманийлер мамлектин талкалашы
д) Чыгыштан Каракытайлардын басып кириши

1	2	3	4	5

9. Кайсы жылы ислам дини Караханийлерде мамлекеттик дин деп жарыяланган?
а) 960-ж* б) 950-ж в) 970-ж г) 982-ж

10. Карахандар мамлекетинин расмий дини?
а) будда б) христиан в) тотемизм г) ислам*

11. 960-жылы Караханий мамлекетинин кайсы ханы официалдуу ислам динин кабыл алган?
а) Сатук б) Байташ* в) Тонга г) Аруун

12. Караханид мамлекетинин негизделишине чоң роль ойногон уруулар?
а) чигилдер* б) ягмалар в) жабгулар г) карлуктар

13. Караханийлер мамлекети качан Чыгыш жана Батыш кагандыктарга кайсы жылы бөлүнгөн?
а) 1025-ж б) 1070-ж* в) 1210-ж г) 1233-ж

14. Караханийлер качан экиге бөлүнүп кеткен?
а) XII к. 2-жарымында б) XIII к. ортосунда
в) XI к. 2-жарымында* г) X к. ортосунда

15. Караханид каганатынын борбор шаарын атагыла?
а) Ош б) Тараз в) Отар г) Баласагун*

16. Караханий мамлекети бөлүнгөндөн кийин Чыгыш кагандыгынын борбору кайсы шаар болгон?
а) Самарканд б) Баласагун*
в) Суяб г) Өзгөн

Мамлекет	Борбору	Көчүрүлгөн
Чыгыш Караханийлер	Баласагын	Кашгар
Батыш Караханийлер	Өзгөн	Самарканд

17. Караханий мамлекетинин төрт борбор шаарларын көрсөт.
а) Ысык-Көл, Самарканд, Өзгөн, Ош
б) Андижан, Самарканд, Өзгөн, Баласагын
в) Кашкар, Самарканд, Өзгөн, Баласагын*
г) Ош, Талас, Өзгөн, Баласагын

18. Караханийлер менен Газневийлер кайсы мамлекетке каршы биримдик түзүшкөн?
а) Саманийлер мамлекетине* б) Кидан мамлекетине
в) Карлук мамлекетине г) Осмон империясына

19. X-XII кылымдардагы Кыргызстандын аймагындагы мамлекет кайсы?
а) Түргөш кагандыгы
б) Караханий кагандыгы*
в) Уйгур кагандыгы
г) Хайду мамлекети

20. Караханийлер мамлекетинин башында ким турган?
а) халиф б) эмир в) манап г) башкы каган*

21. Караханид мамлекетинде мамлекеттик жерлер кандай аталган?
а) икта б) дивани* в) вакуфтук г) милк

22. "Караханид" терминин илимге ким киргизген?
а) В.В. Радлов б) В.В. Бартольд
в) В.В. Григорьев* г) О. Сыдык уулу

23. Караханийлер мамлекетинин Кыргызстандын аймагындагы борборлору кайсы шаарлар болгон?
а) Баласагун жана Өзгөн* б) Талас жана Барскоон
в) Барскоон жана Ош г) Кашгар жана Өзгөн

24. Түрк цивилизациясынын «алтын кылымы»:

а) Батыш турк каганаты б) Улуу кыргыз дөөлөтү

в) Карахандар доору* г) Улуу Карлук мамлекети

25. Караханийлердин басып алуусунун натыйжасында Саманийлер мамлекети жок болуп кеткен. Бул окуя качан болуп өткөн?

а) 751-ж б) 999-ж* в) 1237-ж г) 1348-ж

26. Бул датаны мусулман жылбаяндары канчанчы жыл деп жазышкан?

а) 726 б) 607 в) 377* г) 369

27. Караханий каганы Муса ибн Сатук жана Моголстан өкүмдары жүргүзгөн ички саясаттардын кандай жалпылыгы болгон?

а) Шаарларды куруу б) Акча реформасын өткөрүү

в) Самаркандды жеңип алуу г) Исламды кабыл алуу*

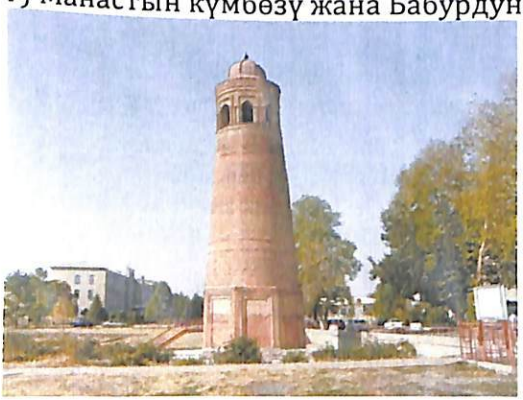
28. Караханийлер доорунун архитектуралык эстеликтери кайсылар?

а) Таш-Рабат жана Шырдакбектин чеби

б) Бурана жана Өзгөн мунаралары*

в) Саймалуу Таш жана Кошой коргон

г) Манастын күмбөзү жана Бабурдун үйү

Өзгөн мунарасы

29. Өзгөн архитектуралык эстелиги качан курулган?

а) IX-X кк б) XI-XII кк* в) XIII-XIV кк г) XV кк

30. Бурана мунарасы кайсы мезгилге таандык?
а) VIII б) X-XI* в) XV г) XVII

31. Шах-Фазиль мавзолейи качан курулган?
а) VIII-XIV б) XI-XII * в) XI-XIV г) XV

32. 1125-1137-жылдарда Кыргызстандын түндүгүндө кандай окуялар болуп өткөн?
а) Монголдор Каракытайларды басып алышкан
б) Кыргызстандын аймагында ислам дини тарай баштаган
в) Каракытайлар басып кирген жана Караханийлер кулаган*
г) Кыргыздардын биринчи мамлекети түзүлгөн

33. Караханид мамлекети кимдер тарабынан талкаланган?
а) Саманийлер б) Гунндар
в) Манчжурлар г) Кидандар*

34. Чыгыш Караханид кагандыгынын урандыларында кайсы мамлекети түзүлгөн?
а) Каракытай* б) Монгол
в) Найман г) Моголстан

35. Түрк тилиндеги "Кутадгу билиг" ("кутбилим") деген поэманын авторун атагыла?
а) Жусуп Баласагун* б) Махмуд Кашгари
в) Улукбек г) Аль-Фараби

36. Караханийлер мамлекетинде дүйнөнүн картасын түзгөн:
а) Жусуп Баласагун б) Алишер Навои
в) Махмуд Кашгари* г) Абу Али Ибн Сина

37. Махмуд Кашкаринин "түрк тилдер сөз жыйнагы" деген чыгармасы кайсы жылдары жазылган?
а) 1009-1011-жж б) 1069-1071-жж
в) 1069-1070-жж г) 1072-1077-жж*

38. "Түркий тилдер сөз жыйнагынын авторун атагыла:
а) Абд Насир Фараби б) Мухаммед Хорезми
в) Махмуд Кашгари* в) Жусуп Баласагун

39. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Бурана мунарасынын курулушу

б) Караханийлердин экиге жиктелиши

в) Өзгөн мунарасынын салынышы

г) "Дивани лугат-ат Түрк" чыгармасынын жазылышы

д) Жети-Сууда Найман мамлекетинин түзүлүшү

1	2	3	4	5

40. Ж. Баласагын өзүнүн "Кут билим" дастанын Кашкардын башкаруучусу Табгач-Богра-Караханга белек кылган. Ал Жусуп Баласагындын эмгегин баалап, ага ордо кызматын (даража) ыйгарган. Ал кандай даража болгон?

а) хасс-хажиб*

б) эмир

в) эшик ага

г) халиф

41. Төмөндөгү катарлардын кайсынысы түрк тилинде жазылган алгачкы чыгармалар болуп саналат?

а) "Кут алуучу билим", "Билим күч"

б) "Түрк тилдеринин сөздүгү", "Маджму ат-Таворих"

в) "Түрк тилдеринин сөздүгү", "Кут алуучу билим"*

г) "Бабур нааме" жана "Маджму ат-Таворих"

42. Жусуп Баласагун кайсы жерде төрөлгөн?

а) Таласта

б) Ош аймагында

в) Баласагунда*

г) Нарын аймагында

Негизги окуялар!

1) Катыван салгылашы	1141-ж
2) Пул и Чархиан салгылашуусу	1008-ж
3) Кара кытайлардын Хорезимди басып алышы	1130-ж
4) Саманийлер мамлекетинин кулашы	999-ж
5) Караханийлер мамлекетинин экиге бөлүнүшү	1070-ж
6) Караханийлерде исламдын кабыл алынышы	960-ж

43. "Кут адгу-билиг" качан жызылып бүткөн?

а) 1069-1070-жж* б) 1077-1078-жж

в) 1080-1085-жж г) 1088-1098-жж

Дал келтиргиле:

1) Караханйилер мамлекетинде дүйнөнүн картасын түзгөн	А) В.В. Григорьев
2) "Караханид" терминин илимге киргизген	Б) Махмуд Кашгари
3) 960-жылы Караханий мамлекетинде официалдуу ислам динин кабыл алган	В) Муса (Байташ)
4) Каракытайлардын башкаруучусун атагыла	Г) Күчлүг
5) Наймандардын башчысы	Д) Элюй Даши

1	2	3	4	5

44. Каракытайлар мамлекети кайсы мезгилде өкүм сүргөн?

а) 1008-1040-жж б) 1010-1030-жж

в) 1050-1110-жж в) 1137-1210-жж*

45. Бей Ляо мамлекетинин башчысы кандай наамга ээ болгон?

а) гур хан* б) тегин

в) султан г) жабгу

46. Кара кытайлардын мамлекет башчысы кандай титулду алып жүргөн?

а) гур хан * б) падыша

в) карахан г) жабгу

47. Каракытай жана Найман мамлекеттернин борбору?

а) Суяб б) Ташкент

в) Баласагун* г) Самарканд

48. Каракытайлардын гурханынан бийликти тартып алган инсанды белгилегиле:

а) Темучин б) Мухаммед шах

в) Кучлуг* г) Элюй Даши

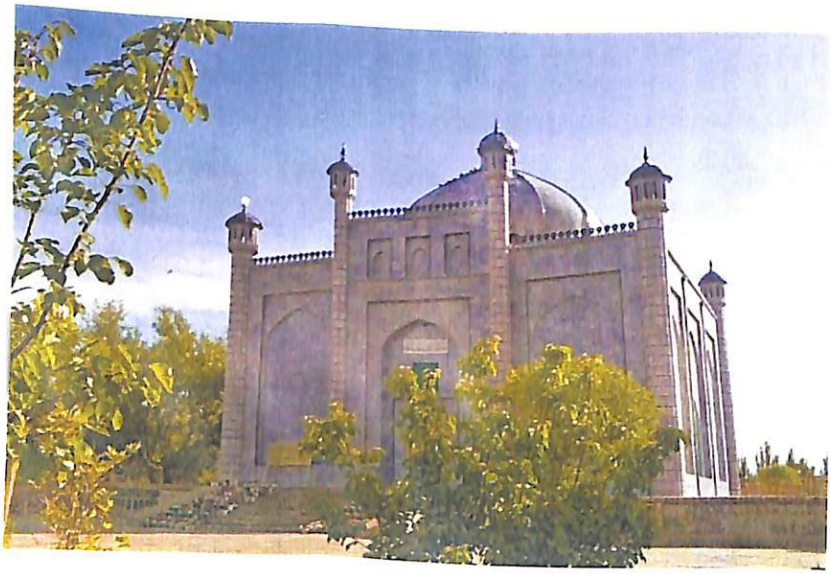
49. Каракытайлардын башкаруучусун атагыла:

а) Темучин
б) Мухаммед шах
в) Темир
г) Элюй Даши*

Дал келтиргиле:

1) 1141-жылы Селжуктар менен Каракытайлар согушкан жер	А) Катыван
2) Караханид мамлекетин кыйратышкан	Б) Күчлүг
3) 1008-жылы Газневийлер менен Караханийлер согушкан жер	В) Каракытайлар
4) Каракытай гурханынан бийликти тартып алган адам	Г) Пул и-Чархиан
5) 1218-жылы монголдорго каршылыксыз багынып берген шаар	Д) Баласагун

1	2	3	4	5

Сатук Буура Карахандын мавзолейи

Монгол империясы

Чынгыз хандын армиясы

1. Чыңгыз-хандын өз атын атагыла:

а) Темир б) Пуладчи

в) Камар ад-Дин г) Темучин*

2. Чынгыз хан качан, кайсыл жерде төрөлгөн?

а) 1155-ж (1162) Онон дарыясынын боюнда*

б) 1180-ж Каракорум шаарында

в) 1206-ж Тарсакент шаарында

г) 1227-ж Кытай аймагында

3. Чынгыз хандын атасы Есугей, татарлар тарабынан качан өлтүрүлгөн?

а) 1155-ж б) 1164-ж* в) 1180-ж г) 1206-ж

Чынгыз хан

4. Чынгыз хандын жашаган жылдарын белгилегиле:

а) 1134-1206-жж б) 1155-1227-жж*

в) 1200-1228-жж г) 1170-1210-жж

5. Чынгыз хандын балдарынын ысымдарын атагыла:

а) Жучу, Чагатай, Угедей, Тулуй*

б) Мүнке, Гүйүк, Хубилай, Хулагу

в) Хайду, Пуладчы, Тоглук Тимур

г) Арык-Бука, Хайду, Шейбани, Тимур

6. Чынгыз хандын эң белгилүү аскер башчылары:

а) Жебе жана Цубедей* б) Хайду жана Угедей

в) Таян жана Талихутай г) Цылими жана Минлик

7. Чынгыз хан кайсы жылы 46 элден курултай чакырып, жалпы монголдордун ханы деп жарыяланган?

а) 1200-ж б) 1206-ж* в) 1210-ж г) 1214-ж

Монгол империясынын башкаруучулары:

Чынгызхан — (1206—1227)

Угедей хан — (1229—1241)

Гүйүк хан— (1246—1248)

Мүнке хан — (1251—1259)

Арык-Бука хан — (1260—1264 Хубилай менен бир мезгилде);

Хубилай хан— (1260—1271)

Чынгыз хандын жортуулдары

1206-1207-жж	Бир нече түрк-монгол элдерин басып алган
1211-1218-жж	Түндүк Кытайды басып алган
1218-1221-жж	Орто Азияны басып алган
1219-1224-жж.	Түндүк жана Чыгыш Иранга, Афганистанга жортуул жасап, кыйраткыч сокку урган
1223-ж.	Түштүк орус княздарынын кошуундарын жана кыпчактарды Калка өзөнүндө талкалаган

Кытайда Хубилай хан негиздеген Юань империясынын башкаруучулары

Хубилай	(1271—1294)
Темур хан	(1294—1307)
Хайсан	(1307—1311)
Аюрбарибада	(1311—1320)
Шидебала	(1321—1323)
Есун-Темир	(1323—1328)
Ражапика	(1328)
Туг-Темир	(1328—1332)
Иринжибал	(1332)
Тогон-Темир	(1333—1368)

8. "Асыл кептер" (Жашыруун тарых) – бул:

а) Чынгыз хандын, анын түпкү ата-балаларынын жана урпактары жөнүндөгү эпикалык баян*

б) Монголдордун Кытайдагы Юань династиясынын тарыхы

в) Моголстан мамлекетинин тарыхы жөнүндөгү тарыхый роман

9. Чынгыз хан жалпысынан канча өлкөнү каратууга жетишкен?

а) 30 б) 40* в) 54 г) 23

Чынгыз хан өлгөндөн кийин анын мамлекети 4 улуска бөлүнгөн.

Кенже баласы Тулуйга	Монголия аймагы жана 101 миң аскер тийген
3-чү уулу Угедейге	Монголиянын батышы, Алтай тоосу, Иле аймагы, Тарбагатай жерлери
2-чи уулу Чагатайга	Иле дарыясынан башталып, Батышта Аму-Дарыяга чейин, Чыгыш Түркстан, Жети-Суу ж.б
Тун баласы Жочуга	Ыртыш аймагы, Жети-Суунун түндүгүнөн Итилдин этегегине чейинки аймактар

10. 1271-жылы Чыңгыз хандын небереси Хубилай бүткүл Кытайды өзүнө багындырып, кайсы империяны негиздеген?

а) Юань империясын*

б) Монгол империясын

в) Мин династиясын

г) Хайду мамлекетин

11. Кытайдагы монголдордун Юань империясын ким негиздеген?

а) Чынгыз хан б) Хубилай хан*

в) Батый хан г) Тохтомуш хан

12. Кытайдагы моңгол баскынчыларына каршы "Кызыл жоолукчандар" көтөрүлүшү болгон?

а) XV б) XV в) XIV* г) XIII к

13. Монгол ак сөөктөрү (феодалдары) кандай аталган?

а) Баатыр б) Бек в) Нойон* г) Арат.

14. Монгол империясындагы эң ири административдик бирдиктин аталышы?

а) Ээлик б) Улус* в) Бектик г) Вилает

15. Монгол аскердик баш кийимдин канча түрү болгон?

а) 10 б) 40 в) 20* г) 50

16. Бухарага бет алган Чынгыз хан Отрар шаарын алууга кимдерди жөнөттү?

а) Жучу менен Чагатайды б) Чагатай менен Хайдуну

б) Чагатай менен Үгөдөйдү* в) Тулуй менен Хубилайды

17. Төмөнкү мамлекеттерди хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

1) Монгол империясы 2) Караханийлер каганаты

3) Кара кытай мамлекети 4) Найман мамлекети

а) 4 3 2 1 б) 4 3 2 1

в) 4 2 3 1 г) 2 3 4 1*

18. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Монголдордун Орто Азияны каратып алышы

б) Монгол империясынын негизделиши

в) Калкадагы орустар менен монголдордун согушу

г) Монголдордун Түндүк Кытайды басып алышы

д) Чынгыз хандын курман болушу

1	2	3	4	5

18. Хорезм мамлекетинде Чыңгызхандын аскерлерине катуу каршылык көрсөтүп, монгол аскерлерин чоң жоготууга учураткан баатырды атагыла:

а) Жалал-ад-Дин* б) Тимур Малик

в) Тоглук-Темур г) Иляз Кожо

19. Азия элдерин монгол баскынчыларына каршы кыймылын уюштурган, 1219-жылдан өмүрүнүн акырына 1231-жылга чейин Азербайжанда болгон Хорезмшах мамлекетинин ханзаадасы ким болгон?

а) Жолдош ад-Дин б) Жалал ад-Дин*

в) Камар ад- Дин г) Султан Саид

Монгол жоокерлери

Кыргыздар монгол империясынын тушунда

1. 1206-1207-жж эң биринчи болуп моңголдордун чабуулуна туш болгон кыргыздар:

а) Түштүк Сибрлик жана Енисейлик кыргыздар*

б) Ортонку Сибрлик жана Тянь-Шандык кыргыздар

в) Чыгыш Сибрлик жана Енисейлик кыргыздар

г) Батыш Сибрлик жана Тибеттик кыргыздар

2. Эне-Сайлык кыргыздар 1207-ж Чынгыз хандын аскерлерине каршылык көрсөтүшкөн эмес. Анткени:

а) кыргыздар бөлүнүп жарылып, бирдиктүү мамлекет болгон эмес*

б) кыргыздар монголдорго салык төлөөгө мажбур болушкан

в) кыргыздар Эне-Сайда жашабай башка жакка көчүшкөн

г) кыргыздардан ошол мезгилде чыккынчылар чыккан

3. 1207-жылы Эне-Сай кыргыздары өз эрки менен монголдорго багынып берген. Эне-Сай кыргыздарын багындыруу үчүн Чыңгыз хан кайсы уулун жиберген?

а) Угедей б) Чагатай

в) Тулуй г) Жучу*

4. Эне-Сай кыргыздары Чынгыз хандын кайсы баласынын энчисине тийген?

а) Чагатайга б) Тулуйга

в) Жучуга* г) Тулуйга

5. Борбордук Азия (Кыргызстандын аймагы менен) Чынгызхандын кайсы баласынын энчисине тийген?

а) Жучуга б) Чагатайга*

в) Угедейге г) Тулуйга

6. Бүткүл Жети-Суу жана Борбордук Теңир-Тоо монголдук бийликке кайсы жылы каратылган?

а) 1207-ж б) 1224-ж в) 1218-ж* г) 1205-ж

7. Чынгыз хан Орто Азияны качан каратып алган?

а) 1218-1221-жж* б) 1224-1227-жж

в) 1216-1234-жж б) 1212-1219-жж

8. 1227-жылы 72 жашында Чыңгызхан дүйнөдөн кайтты. Анын ээлиги төрт уулуна мураска берилген. Азыркы Кыргызстандын аймагы кимдин улусуна караган?

а) Угедейдин улусуна б) Тулуйдун улусуна

в) Чагатайдын улусуна* г) Жучунун улусуна

9. Энесай кыргыздарынын монголдорго каршы көтөрүлүшү качан болгон?

а) 1212-ж б) 1215-ж в) 1218-ж* г) 1223-ж

Негизги окуялар!

1) Чынгыз хан жалпы монголдордун ханы деп жарыяланышы	1206-ж
2) Моңголдордун Энесай кыргыздарын каратышы	1207-ж
3) Жети-Суу жана Теңир Тоонун монгол бийлигине өтүшү	1218-ж
4) Монголдордун эзүүсүнө каршы туматтар менен кыргыздардын көтөрүлүшү	1218-ж
5) Монголдорго каршы Жети-Сууда эң чоң көтөрүлүш	1293-ж

10. Эне-Сай кыргыздарын монголдорго каршы ким жетектеген?

а) Кучлук б) Кылыч

в) Курлун* г) Кайлынур

11. Эне-сай кыргыздары 1218-жылы кайсы коңшу уруу менен биргеликте монгол баскынчыларына каршы көтөрүлүш чыгарган?

а) туматтар* б) наймандар

в) кыпчактар г) динлиндер

Хайду жана Алтын Ордо мамлекети

1. Кайсы дарыянын жээгинде, Угедей жана Чагатай улустарынын биргелешкен курултайында, көз каранды эмес мамлекет жарыяланган?

а) Нарын б) Чүй в) Тараз г) Талас*

2. Хайду мамлекети качан, ким тарабынан негизделген?

а) 1269-ж Хайду хан тарабынан*

б) 1242-ж Батый тарбынан

в) 1227-ж Чынгыз хан тарабынан

г) 1348-ж Тоглук-Темир тарабынан

3. Хайду хандын башкарган жылдары?

а) 1269-1301-жж* б) 1269-1305-жж

в) 1269-1310-жж г) 1254-1282-жж

4. Хайдунун ордосу кандай аталган?

а) Тарсакент* б) Каракорум

в) Орхон г) Ордо Балык

Хайду хандын Монголияга жортуулдары

Хайду хандын Монголияга биринчи жортуулу	1276-ж
Хайду хандын Монголияга экинчи жортуулу	1286-ж

5. Хайду-хандын төмөн жакта саналган реформаларынын кайсынысы мамлекеттин экономикасынын бекемделишине өбөлгө түзгөн эмес?

а) Хан расмий салыктан башка салыктардын чогултушуна тыюу салган

б) Хан акча реформаларын жүргүзгөн

в) Хан айдалып эгилген талааларга мал жаюуга уруксат берген*

г) Хан кол өнөрчүлүктүн өнүгүшүн колдогон эмес

6. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Хайду мамлекетинин түзүлүшү

б) Хайду хандын монголияга экинчи жортуулу

в) Алтын Ордо мамлекетинин бөлүнүшү

г) Токтомуш хандын Москваны өрттөшү

д) Руста монгол-татар эзүүсүнүн орношу

1	2	3	4	5

7. Хайду хандын мамлекети (1269-1301-жж) кайсы жерде түзүлгөн?

а) Түркстанда б) Моңголияда

в) Кытайда г) Орто Азияда*

8. Хайду хандын ордосу Тарсакент шаары кайсы жерде жайгашкан?

а) Чүй өрөөнүндө б) Талас өрөөнүндө*

в) Фергана өрөөнүндө г) Кетмен-Төбө өрөөнүндө

9. Хайду мамлекетинин акыркы ханы Казан качан өлтүрүлгөн?

а) 1340-ж б) 1346-ж* в) 1354-ж г) 1357-ж

10. Чыңгыз хан жеңип алган территорияларда кайсы мамлекет түзүлгөн?

а) Алтын Ордо* б) Көк Ордо

в) Монгол империясы г) Чагатай улусу

11. Алтын Ордо мамлекети ким тарабынан түзүлгөн?

а) Чагатай б) Жучу в) Батый* г) Угедей

12. Алтын Ордо мамлекети качан негизделген?

а) 1269-ж б) 1242-ж* в) 1256-ж г) 1276-ж

13. Алтын Ордо мамлекетинин борбору:

а) Сарай-Бату* б) Каракорум в) Тарсакент г) Пекин

14. Алтын Ордонун расмий дини:

а) Христиан б) Ислам* в) Буддизм г) Манихей

15. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Алтын Ордо мамлекетинде Тохтомуштун бийликке келиши

б) Алтын Ордо мамлекетинин түзүлүшү

в) Куликово салгылашуусунда Мамайдын жеңилиши

г) Хайду хандын курман болушу

д) Алтын Ордо мамлекетинде ислам динининн кабыл алынышы

1	2	3	4	5

16. Алтын Ордо мамлекетинде исламды.....расмий дин деп жарыялаган:

а) Мамай хан б) Өзбек хан*

в) Тохтомуш хан г) Иренак бий

17. Алтын Ордо ханы Мамай Куликово салгылашында жеңилүүгө учураганынан пайдаланып бийликти ким тартып алган?

а) Берке б) Батый

в) Токтомуш* г) Мүнке

18. Куликово согушунда Москва княздыгына каршы согушкан Алтын Ордонун аскер кол башчысы ?

а) Едиге* б) Ахмет

в) Мамай г) Токтомуш

19. Алтын Ордонун ханы Тохтомуш Москваны кайсы жылы өрттөгөн?

а) 1380-ж б) 1382-ж* в) 1390-ж г) 1395-ж

20. Алтын Ордонун Русту эзүүсү кайсы жылы кулаган?

а) 1380-ж б) 1385-ж в) 1400-ж г) 1480-ж*

21. Угра дарыясындагы Орустардын коргонуусу качан болгон?

а) 1380-ж б) 1385-ж в) 1400-ж г) 1480-ж*

22. XIV к. 60-жж. Алтын Ордодон кайсы мамлекет бөлүнүп чыккан?

а) Хорезм* б) Ак Ордо

в) Көк Ордо г) Хайду

Моголстан жана Амир-Темирдин дөөлөтү

1. XIV к. 40-жылдарда Чагатай улусу кандай ээликтерге бөлүнүп кеткен?

а) Мавреннахр, Моголстан* б) Хайду, Моголстан

в) Түркстан, Мавреннахр г) Жети-Суу, Фергана

2. Моголстан мамлекетин ким негиздеген?

а) Камар ад-Дин б) Эмир Пуладчы*

в) Тоглук Темур г) Амир Темир

3. Эмир Пуладчынын бир тууганы:

а) Жалал ад-Дин б) Камар ад-Дин*

г) Мангалай Сүбе г) Тоглук-Тимур

4. Моголстан мамлекети кайсы жерде түзүлгөн?

а) Борбордук Азия б) Орто Азия*

в) Түштүк Сибирь г) Кытай

5. Моголстан мамалекетин калкы кайсы тилде сүйлөгөн?

а) Монгол тилинде б) Фарс тилинде

в) Түрк тилинде* г) Кыргыз тилинде

6. Моголстан мамлекети качан пайда болгон жана анын биринчи ханы ким болгон?

а) 1348-ж Тоглук Тимур* б) 1370-ж Амир Темур

в) 1365-ж Иляс Кожо г) 1269-ж Хайду хан

7. Моголстан мамлекетинде ислам дини качан расмий дин болуп жарыяланган?

а) 1354-ж* б) 1364-ж в) 1374-ж г) 1384-ж

8. Моголстан мамлекетинде ислам динин ким расмий дин деп жарыялаган?

а) Иляс Кожо б) Тоглук Тимур*

в) Камар ад Дин г) Пуладчы

9. Моголстан мамлекетинин расмий динин көрсөткүлө:

а) буддизм б) ислам* в) христиан г) манихей

10. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Ылай салгылашуусунда Амир Темирдин жеңилиши

б) Моголстанда ислам дининин кабыл алынышы

в) Моголстан мамлекети Пуладчы тарабынан негизделиши

г) Тоглук-Тимурдун каза болушу

д) Тимурийлер мамлекетинин негизделиши

1	2	3	4	5

11. Моголстан мамлекетине кайсы уруулар кирген?

а) дуглаттар, кангылар, аргинуттар*

б) наймандар, кыпчактар, монголдор

в) кыргыздар, казактар, өзбектер

г) кыпчактар, ногойлор, монголдор

12. Эмне себептен, Моголстан мамлекетин түптөгөндөн кийин, Пуладчы Тоглук Темирди хан тактысына отургузган?

а) Пуладчы Чынгызхандын тукумунан болгон эмес*

б) Бул аны көчмөн элдин колдоосу менен камсыз кылган

в) Анткени Пуладчы Чынгыз хандын урпагы эле

г) Пуладчы мамлекетти башкарууга көзү жеткен эмес

13. Моголстан мамлекетинде негизги ролду ойногон уруулар?

а) дуглаттар* б) наймандар

в) кушчулар г) барластар

14. Кайсы жылы барлас уруусунан чыккан Амир-Темир Моголстандын падышасы Тоглук Тимурдун бийлигин тааныган?

а) 1356-ж б) 1360-ж* в) 1370-ж г) 1383-ж

15. Тоглук Тимур 1364-жылы оорудан улам каза болгондон кийин, анын ордуна бийликке келген:

а) Камар ад Дин б) Илияс Кожо*

в) Хусейин г) Амир Темир

16. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Амир Темирдин Моголстанга биринчи жортуулу

б) Амир Темирдин Алтын Ордо ханы Токтомушту талкалашы

в) Амир Темирдин Сириянын кыйла бөлүгүн басып алышы

г) Индиянын түндүк аймагын басып алышы

д) Тимурийлер мамлекетинин негизделиши

1	2	3	4	5

17. 1366-жылы Тоглук Тимурдун мураскору Иляс Кожону өлтүрүп, бийликти тартып алууга аракет кылган адам:

а) Камар ад Дин* б) Жалал ад-Дин

в) Хусейин г) Амир Темир

18. Моголстанды Йунус хан башкарган мезгил:

а) 1462-1487-жж* б) 1455-1488-жж

в) 1466-1489-жж г) 1478-1499-жж

19. «Моголстандын жапайы арстандары» деген аталыш кайсы тарыхчынын эмгегинде жазылып, кимдерге карата айтылган?

а) Сейф ад-дин Ахсикенддин-дуулаттарга

б) Мурза Мухаммед Хайдардын-кыргыздарга*

в) Абул Гази Бахадур хандын-өзбектерге

г) Захреддин Мухаммед Бабурдун-моголдорго

20. Йунус хандан кийин Моголстанды 1487-1508-жылдарда ким башкарган?

а) Махмуд хан* б) Жанибек хан

в) Ахмет хан г) Тоглук-Тимур

21. Ылай (Баткак) салгылашуусу качан болгон?

а) 1245-ж б) 1265-ж в) 1365-ж* г) 1410-ж

22. 1365-жылы «Баткак салгылашында» Амир Темир кимден жеңилген?

а) Тоглук Темирден б) Хайдудан

в) Хусейинден г) Ильяс Кожодон*

23. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Моголстан мамлекетинде Йунус хандын башкаруу мезгили

б) Улукбектин түндүк Кыргызстанга жортуулу

в) Иляс Кожонун өлтүрүлүшү

г) Моголстандын борбору Аксуудан Ташкентке көчүрүлүшү

д) Моголстан мамлекетинин кыйрашы

1	2	3	4	5

24. Махмуд хандын мезгилинде эмне үчүн Моголстандын борбор шаары Аксуудан Ташкентке көчүрүлгөн?

а) Монголдордун кол салуусунан кийин көчүрүлгөн

б) Ойроттордун кол салуусунан кийин көчүрүлгөн*

в) Ак-Суу шаарын Кытайлар басып алышкан

г) Ташкент шаары гүлдөгөн шаар болгон

25. 1517-жылы моголдор менен кыргыздар кайсы жерде согушкан?

а) Барскоондо* б) Баласагунда

в) Сарыташта г) Таласта

26. XIV к. экинчи жарымында Моголстандын уделдерге бөлүнүшүнө эмне себеп болгон?

а) Тимурдун агрессиясына каршы тынымсыз күрөштөр*

б) феодалдык аскердик чыр чатактар

в) Иляс Кожо менен Тимурдун согушу

г) чет элдик баскынчылардын басып кириши

27. Мавераннахрдын борбору кандай аталган?

а) Самарканд* б) Бухара

в) Баласагун г) Тарсакент

28. Амир Темир 1361-ж. Казагандын небереси Хусейин эмир менен шериктештик келишим түзөт, бирок Хусейинди кайсы жылы өлүм жазасына тарткан?

а) 1356-ж б) 1370-ж* в) 1389-ж г) 1350-ж

29. Амир Темир (Тимурлан) деген тарыхий инсан ким болгон?

а) Тимуриддер мамлекетинин негиздөөчүсү*

б) көрүнүктүү Орто Азиялык илимпоз

в) Тимуриддерде ири жер ээлөөчү-феодал

г) Чынгызхандын урпактары (небереси)

30. Амир Темир кайсы уруудан чыккан?

а) моголдордун дуглат уруусунан

б) түрктөшкөн монголдордун барлас уруусунан*

в) боржигин уруусунан

г) кыпчактардан чыккан

31. Темирлан кайсы жылы Самаркандды басып алган?

а) 1356-ж б) 1370-ж* в) 1389-ж г) 1350-ж

Амир-Темир

32. Ылай салгылашуусу качан, кайсыл жерде болгон?

а) 1365-ж Сыр дарыянын жээгинде

б) 1370-ж Самарканддын жанында

в) 1383-ж Отрар шаарында

г) 1393-ж Аму дарыянын жээгинде

33. Амир Темирдин бийлик жүргүзгөн жылдарын аныктагыла?

а) 1300-1320-жж б) 1340-1350-жж

в) 1370-1405-жж* в) 1361-1405-жж

34. Амир Темирдин мамлекети төмөнкү аймактарды багындырууга жетишкен....

а) Иртыштан Аму дарыясына чейинки аймакты

б) Аму менен Сыр дарыянын аралыгыны

в) Жер-Ортолдук деңизден Сыр-дарыя аралыгына чейинки аралык

г) Жер-Ортолук деңизден Түркстанга чейинки аймак*

35. «Сарбадерлер» кыймылынын негизги максаты?

а) Моголдорго каршы в) Тимурга каршы*

б) Хусейнге каршы г) Феодалдарга каршы

Амир Темирдин басып алуучулук жортуулдары

1383, 1388, 1389-жж	Моголстанга жортуулу
1393-ж.	Багдадды жана Месопотамияны басып алган
1391-1395-жж	Алтын Ордонун ханы Токтомушту талкалаган
1398-1399-жж	Индиянын түндүк жагын басып алган
1401-ж.	Сириянын бир кыйла бөлүгүн басып алган

36. Амир Темир качан, кайсы жерде курман болгон?

а) 1425-ж 18-апрелде Сирияда

б) 1405-ж 18-февральда Отрарда*

в) 1453-ж 18-майда Кытайда

г) 1458-ж 18-мартта Индияда

37. Амир Темирдин мамлекетинин аскердик кызмат үчүн берилген мураска калуучу ээлиги кандай аталган?

а) Мүлк б) Сюргал*

в) Вакуф г) Танап

38. Ысык - Көлдүн Чыгыш жээгиндеги Санташ ашуусунда эки дөбө бар. Ал уламыш боюнча кимдин ысымы менен байланыштуу?

а) Чынгызхан б) Амир-Темир*

в) Улукбек г) Хайду хан

39. Тимур доорунда иш кагаздары кайсыл тилде жүргүзүлгөн?

а) Чагатай* б) Перс

в) Араб г) Кыргыз

40. Амир Темирдин небереси, орто кылымдарада даңкы чыккан окумуштуу ким?

а) Аль-Фараби б) Аль-Беруни

в) Улукбек* г) Ибн-Сина

41. Улукбектин Моголстанга жортуулдары кайсы жылы болгон?

а) 1425-ж б) 1448-ж в) 1453-ж г) 1458-ж

42. Амир Темирге каршы кыргыздар.....жетекчилигинде согушкан:

а) Баймурат Чериктин* б) Мухаммед Кыргыздын

в) Тагай бийдин г) Султан Саиддин

43. Тимурийлер мамлекетинин борборун атагыла:

а) Тараз б) Бухара в) Суяб в) Самарканд*

44. Амир Темир кайсы жылы Кыргызстанды толук караткан?

а) 1360-ж б) 1390-ж в) 1383-ж* г) 1420-ж

45. Улукбектин обсерваториясы Орто Азиянын кайсы шаарында жайгашкан:

а) Хивада б) Бухарада

в) Самаркандда* г) Үргөнчтө

46. Самарканд шаары XIV к. экинчи жарымында кайсы мамлекеттин борбору болгон?

а) Караханид мамлекетинин борбору

б) Бухара эмиратынын борбору

б) Найман мамлекетинин борбору

г) Тимуриддер мамлекетинин борбору*

Самарканд шаары

47. Тимурландын небереси атактуу Улукбектин Түндүк Кыргызстанда Таластан Ысык-көлгө чейин жасаган жортуулу кайсы жылы болгон?

а) 1420-ж б) 1425-ж* в) 1445-ж г) 1455-ж

48. Захреддин Бабур деген тарыхый инсан ким болгон?

а) кыргыздардын саруу уруусунун бийи

б) ирандыктардын шахы

в) Улуу Могол империясынын негиздөөчүсү*

г) Хорезим мамлекетинин ханзаадасы

Захреддин Бабур

Сулайман-Тоодогу Бабурдун үйү

49. XVI кылымдан баштап Индияны ээлеп алып үч кылым бою өкүм сүргөн күчтүү мамлекетти негиздеген. Темирдин урпагы – Улуу Моголдор империясынын негиздөөчүсү жазган эмгектин аты кандай болгон?

а) "Шах наме" б) "Кут адгу билиг"

в) "Бабур наме"* г) "Маджму- ат- Таваорих"

50. "Бабур нааме" эмгеги кайсы мезгилдеги окуяларды баяндайт?

а) 1493-1529-жж* б) 1480-1520-жж

в) 1526-1858-жж г) 1566-1579-жж

51. Улуу могол мамлекетинин башкаруучуларынын бири:

а) Улукбек б) Дуррани

в) Аурангзеб* г) Батый

52. XVI к. биринчи жарымында Индияны багындырган басып алуучу?

а) Чынгызхан б) Темирлан

в) Бабур* г) Улукбек

53. Султан Бабурдун Индияда негизделген мамлекети кандай аталган?

а) Дели падышачылыгы

в) Дели султанаты

б) Улуу моголдор империясы*

г) Улуу түрк мамлекети

Кыргыздар XVI-XVII кк.

1. Кыргыз элинин калыптануу процесси төмөнкү аймакта аяктаган:

а) Алтайда б) Монголияда

в) Тенир-Тоодо* г) Енисейде

2. Кыргыз эли качан калыптанган?

а) XV к. б) XV к. аягында XVI к. башында*

в) XVIII к. г) IX-X кылымдарда.

3. Теңир-Тоодо Кыргыз элинин калыптанган мезгилин белгиле:

а) XIV к. аягы – XV к. башы б) XV к. аягы – XVI к. башы*

в) XVI к. аягы – XVIII к. Башы г) X к. аягы – XI к. башы

4. Кыргыздардын "Оң канат" уруу бирикмесинин тегин аныктагыла:

а) Ак уул* б) Куу уул

в) Тагай бий г) Шабдан

5. Кыргыз хандыгын 1484-1504-жылдарда ким башкарган?

а) Йунус хан б) Мухаммед Кыргыз

в) Ахмет хан* г) Султан Халил

6. Ахмед хан кимдер тарабынан ууландырылып өлтүрүлгөн?

а) кыргаздар б) кытайлар

в) шейбанилер* г) ойроттор

7. 1504-1508-жылдарда кыргыздарды башкарып "кыргыздардын падышасы" аталган адам:

а) Йунус хан б) Султан Халил Султан*

в) Ахмет хан г) Мухаммед Кыргыз

8. Ахмед-хан жана Султан -Халиль-Султан ким болгон?

а) Кыргыз уруулары бийликке алып келген Моголстандын башкаруучулары*

б) Чыгыштын улуу математиктери

в) Карлук кагандыгынын башкаруучулары

г) Темирландын аскер башчылары

9. XV к. Түндүк Кыргыз урууларынын мамлекети ..... бөлүнүп чыккан:

а) Хайду мамлекетинен б) Мавереннахр

в) Моголстандан* г) Эмир Темирдин мамлекетинен

10. Мухаммед Кыргыз - хан көтөрүлгөн жыл?

а) 1510-ж* б) 1506-ж

в) 1512-ж г) 1526-ж

Мухаммед Кыргыз

11. Ал адамды XVI кылымдын башында кыргыздардын башкаруучусу деп жарыялашкан. Ал:

а) Мухаммед Кыргыз* б) Султан Халил

в) Мухаммед Салих г) Иляс Кожо

12. 1517-жылы моголдор менен болгон Барскоон салгылашуусунда Мухаммед Кыргыз жеңилип Султан Саидке туткунга түшкөн. Бирок саясий кырдаалды эске алып Султан Саид боштондукка чыгарып, ага "кыргыздардын эмири" деген наам ыйгарган. Бул окуя кайсы жылы болгон?

а) 1522-ж* б) 1529-ж в) 1534-ж г) 1533-ж

13. Моголдор менен кыргыздардын ортосундагы Барскоон (Ысык-Көлдө) салгылашуусу качан болгон?

а) 1517-ж* б) 1560-ж в) 1534-ж г) 1500-ж

14. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Моголдор менен кыргыздардын Барскоондо салгылашуусу

б) Мухаммед Кыргыздын хан көтөрүлүшү

в) Султан Саиддин Мухаммед кыргызды колго түшүрүшү

г) Кыргыз-казак союзунун түзүлүшү

д) Мухаммед Кыргыздын Султан Саидге Кашгарды басып алууга жардам бериши

1	2	3	4	5

15. XVI к. Кыргыздардын тарыхында Мухаммед-кыргыз кандай ролду ойногон?

а) Мухаммед-кыргыз кыргыз-казак союзун түзө алган эмес

б) Мухаммед-кыргыз Шейбани хандын союздашы болгон

в) Мухаммед-кыргыз ислам динин кабыл алган эмес

г) Мухаммед-кыргыз Теңир-Тоодо өз мамлекетин түптөөсү үчүн күрөш жүргүзгөн*

16. Султан Саидке Мухаммед Кыргыз кайсы жерди басып алууга жардам берген?

а) Маверенахрды б) Кашкарды*

в) Пекинди г) Самаркандды

17. Төмөн жакта келтирилген айтымдардын кайсынысы чындыкка туура келбейт.

а) Султан Саид Мухаммед Кыргыздын кыргыздардын эмири жарыялаган

б) Мухаммед Кыргыз Султан Саиддин колуна туткунга түшкөн

в) Мухаммед Кыргыз Султан Саиддин кызына үйлөнгөн*

г) Мухаммед Кыргыз Казак эмири Тахир хан менен Султан Саидке каршы бирлик түзгөн

18. "Маджму ат – таварих" тарыхий эмгектин автору?

а) Сейф ад-Дин Аксыкенди* б) Захреддин Бабур

в) Алишер Навои г) Белек Солтоноев

19. XVI кылымдын кайсы жазуу эстелигинде биринчи жолу кыргыздын баатырдык эпосу "Манас" эскерилет?

а) "Бабур нааме" б) "Нафахат –Ул-Унс"

в) "Тарих-и Рашиди" г) "Маджму ат-Таворих"*

20. XVI-XVII кк. Кыргызстандын социалдык - саясий тарыхынын баалуу маалыматтар бар фундаментелдуу «Тарых-и-Рашиди» эмгегинин авторун белгилегиле:

а) Абу Саид Гардизи б) Сейф ад-Дин Аксикенди

в) Мухаммед Мырза Хайдар* г) Абу Дулаф

21. Сибирдик кыргыздарды Көчөбай бек качан башкарган?

а) XVII к. башында б) XVII к. 60-80-жж*

в) XVII к. 40-ж. аягында г) XVII к. аягында

22. Кайсы жылы Сибирдик башкаруучу алтысардык Иренак бек, жунгардык аскерлер менен бирдикте Красноярск (мурдагы Ачинск) острогуна чабуул жасаган?

а) 1667-ж* б) 1688-ж в) 1698-ж г) 1703-ж

23. Казак хандыгы канчанчы кылымда түзүлгөн?

а) XIII к б) XV к* в) XVI к г) XVIII к

24. Казак хандыгынын түзүлгөн мезгили:

а) 1465-1466-жж* б) 1470-1476-жж

в) 1455-1456-жж г) 1457-1477-жж

25. Казак ханы Абылай кыргыздарга качан кол салган?

а) 1770-ж* б) 1776-ж в) 1778-ж г) 1780-ж

26. Жайыл кыргыны качан болгон жана анда кыргыздар кимдер менен согушкан?

а) 1770-ж казактар менен*

б) 1776-ж калмактар менен

в) 1845-ж монголдор менен

г) 1773-ж өзбектер менен

27. Абылай ханга каршы күрөштү ким жетектеген?

а) Бишкек-баатыр б) Атаке-баатыр

в) Жайыл-баатыр* г) Бүргө-баатыр

28. XVIII кылымдын 70-жылдары Чүйгө жана Таласка талоончул жортуул уюштурган казак ханын көрсөткүлө:

а) Аблай хан* б) Хан кене

в) Жаныбек хан г) Герей султан

Дал келтиргиле:

1) 1517-жылы могол-кыргыз согушу болгон аймак	А) Султан Халил
2) Мухамед Кыргызды колго түшүргөн моголстандын ханы	Б) Барскоон
3) "кыргыздардын падышасы" аталган адам	В) Мухаммед кыргыз
4) XVI к башында Теңир-Тоодо кыргыз мамлекетин негиздеген инсан	Г) Султан Саид
5) XVIII кылымдын 70-жж кыргыздарга жортуул уюштурган казак ханы	Д) Абылай

1	2	3	4	5

Негизги окуялар!

Сибирдик кыргыздарды жуңгар коңтаажысы Хара-Хула басып алган мезгил	1633-ж
Жуңгар хандыгынын түзүлгөн мезгили	1635-ж
Орто Азияга жуңгар хандыгынын биринчи жортуулу	1643-ж
Үч миң түтүн кыргызды Жуңгар коңтаажысы Цеван Рабдан Сибирден Жуңгарияга айдап кеткен	1703-ж
Казак хандыгынын түзүлгөн мезгили	1465-66-жж
Казак – кыргыз согуштук биримдиги түзүлгөн	1524-ж

Жуңгар хандыгы

1. Жуңгар хандыгы качан түзүлгөн?

а) 1615-ж б) 1620-ж в) 1635-ж* г) 1640-ж

2. Жуңгар хандыгынын алгачкы ханы:

а) Цеван Рабдан б) Батур Коңтайшы*

в) Батый г) Хубилай хан

3. Жуңгар башкаруучусунун титулу:

а) күнбаг б) каган в) коңтайшы* г) князь

Жуңгар хандыгынын башкаруучулары

Башкаруучулар	*Мезгили*
1) Эрдене Батур	1635-1653-жж
2) Сенге	1653-1670-жж
3) Галдан Бошокту	1670-1697-жж.
4) Цеван Рабдан	1697-1727-жж.
5) Галдан-Церен	1727-1745-жж
6) Цеван Доржи	1746-1749-жж
7) Лама Доржи	1749-1753-жж
8) Давачи	1753-1755-жж

4. Үч миң түтүн кыргызды Жуңгар коңтаажысы Цеван Рабдан Сибирден Жуңгарияга качан айдап кеткен?

а) 1610-ж б) 1703-ж* в) 1715-ж г) 1758-ж

5. Жуңгарларга каршы күрөштө кыргыздардын союздашы кимдер болгон?

а) казактар* б) өзбектер

в) монголдор г) орустар

6. «Казак кайың сааганда, кыргыз Ысар киргенде» - деген лакап сөз.....тиешелүү:

а) Кокон баскынчылыгы мезгилине

б) Калмак баскынчылыгы мезгилине*

в) Кытай баскынчылыгы мезгилине

г) Орус баскынчылыгы мезгилине

7. Жуңгар хандыгына тиешелүү аймак Чыгыш Түркстанды басып алгандан кийин Цин бийлиги бул аймакты кандай атаган?

а) Синьцзян* б) Синхуго

в) Хуанхе г) Янцызы

8. Казак – кыргыз согуштук биримдиги кайсы жылы болгон?

а) 1510-1515-жж б) 1515-1520-жж

в) 1524-1550-жж* г) 1530-1534-жж

9. 1524-жылы кыргыздар казактар менен кандай келишим түзүшкөн?

а) шейбанилерге каршы күрөшүү үчүн

б) моголдорго каршы күрөшүү үчүн*

в) кокондуктарга каршы күрөшүү үчүн

г) улуу жүздүн казактарына каршы күрөшүү үчүн

10. Жуңгар хандыгын талкалоо үчүн кыргыздар кимдер менен бириккен?

а) орустар б) казакатар*

в) тажиктер г) уйгурлар

11. Төмөндөгүлөдүн кайсынысы Кыргыздардын Фергана өрөөнүнө оошунун себеби боло алат?

а) Жунгар хандыгынын кысым көрсөтүүсү*

б) уруулар аралык чыр чатак

в) варианттардын бир да туура эмес

г) Орус империясынын баскынчылык саясаты

12. Кайсы жылы кыргыздар менен өзбектер биригип калмактарды Фергана өрөөнүнөн куун чыккан?

а) 1738-1740-жж. б) 1740-1742-жж.

в) 1746-1748-жж.* г) 1750-1752-жж.

13. XVIII к. башындагы Чыгыш Түркстандагы кожолор кыймылы кимдерге каршы багытталган?

а) өздөрүнүнүн эзүүчүлөрүнө

б) орус-казак эзүүсүчүлөрүнө

в) калмак феодалдарынын эзүүсүнө*

г) Цин империясына

14. 1723-жылы Ысык-Көлдүн чыгыш тарабын калмактар басып алаган. Ушул жылдары калмактардын ханы ким болгон?

а) Галдан-Бошокту б) Цедебан

в) Галдан-Церен г) Цеван-Рабдан

15. XVIII кылымдын орто ченине чейин казак менен кыргыздын негизги жоосу болуп келген калмактардын "Жунгар хандыгы" кандайча кыйраган?

а) 1749-жылы казак-кыргыз биргелешкен колу тарабынан талкаланган

б) 1749-жылы Уйгурлар тарабынан кыйраган

в) 1758-жылы кытайдын Цин империясы тарабынан талкаланган*

г) 1747-жылы Акмат бийдин кошууну тарабынан талкаланган

17. "Буруттар" деп кимдерди аташкан?

а) казактар, кыргыздарды б) гректер, орустарды

в) уйгурлар, түрктөрдү г) калмактар, кыргыздарды*

Жунгар баскынчылыгы

V Бөлүм: Орто кылымдар тарыхы

1. Батыш Рим империясы бул жылы кулаган:
а) 400-ж б) 476-ж* в) 490-ж г) 500-ж
2. Феодалдык коомго көчүү жылы деп аталды:
а) 334-ж б) 476-ж* в) 534-ж г) 500-ж
3. Орто кылымдар тарыхынын мезгили:
а) б.з.ч. V к. – б.з. V к. б) V-XVII кк.*
в) б.з.ч. V к. – б.з. II к. г) V-IX кк.
4. Орто кылымдардын хронологиялык чеги кайсы аралыкты өзүнө камтыйт?
а) Алгачкы олимпиадалык оюндардан баштап, Юлиан календарынын пайда болушуна чейин
б) Христостун туулганынан баштап, Улуу Географиялык ачылыштарга чейин
в) Батыш Рим империясынын кулашынан, Англиядагы буржуазиялык революцияга чейин*
г) Рим империясынын түзүлүшүнөн, Крестүүлөрдүн жортуулдарына чейин
5. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы феодалдык доордун белгиси боло алат?
а) чиркөө же дин үстөмдүк кылат
б) дыйкан общинасынын болушу*
в) соодагерлердин бар болушу
г) кул жана кул ээлөөчүнүн укуктары теңелет
6. Феод – деген бул:
а) мурас боюнча берилүүчү жер ээлиги*
б) феодалдык коомдогу аскерлер
в) орто кылымдагы кулдардын аталышы
г) мамлекеттик жерлердин аталышы

7. Рыцарь – деген бул:

а) аты, соот шайманы жана куралы бар феодал*

б) соот шайманы бар жөө аскерлер

в) жеңил куралданган жаачылар

г) оор куралданган аскер отряды

8. Алгачкы шаарларды негиздөөчүлөр кимдер болгон?

а) кыштактык кол өнөрчүлөр*

б) чет элдик көпөстөр

в) дыйкандар жана кол өнөрчүлөр

г) чет элдик дыйкандар

9. Батыш Европадагы орто кылымдардын алгачкы мезгилиндеги сабаттуу адамдар:

а) Корольдор б) Феодалдар

в) Чиркөө кызматкерлери* г) Кулдар

10. Дыйкандын феодалдын жерин иштетип берүүсү кандай аталат?

а) оброк б) десятина

в) барщина* г) мильк

11. Өндүрүш каражаттарынын жана аларды кыймылга келтирип жаткан адамдардын жыйындысы кандай аталат?

а) Өндүрүштүк мамилелер б) Натуралдык чарба

в) Өндүргүч күчтөр* г) Товардык күчтөр

12. Алсырап турган Батыш Рим империясын кайсы элдин басып кириши кыйратты?

а) славяндар б) арабтар

в) гректер г) германдар*

13. 476-жылы болгон окуялардын туура эмесин белгилегиле:

а) Батыш Рим империясы кулаган

б) Батыш Европада кул ээлөөчүлүк кулайт

в) Батыш Европага Атилла ээлик кылат*

г) Байыркы дүйнөнүн тарыхы аяктаган

Саманийлер жана Газневийлер мамлекети

1. Саманийлер мамлекети кайсы мезгилде жашаган?

а) 834-999-жж б) 875-999-жж*

в) 840-999-жж г) 800-999-жж

2. Саманийлер мамлекети ким тарабынан негизделген?

а) Саман Худат* б) Саманий Али

в) Алп-Тегин г) Сатук Буура карахан

3. Саманийлер мамлекетинин борбор шаарын көрсөткүлө:

а) Самарканд б) Бухара*

в) Баласагун г) Өзгөн

4. Саманийлер мамлекетинде жашап өткөн улуу акын:

а) Ж. Баласагун б) Ибн Сина

в) А. Рудаки* г) М. Кашгари

5. Саманийлер мамлекетин кимдер кулаткан?

а) Каракытайлар б) Караханийлер*

в) Монголдор г) Тимурийлер

6. Улуу акын, мамлекеттик ишмер Рудаки (858-941-ж.ж.) канча жыл бою Бухарада Саманийлердин падыша сарайында акындарды жана окумуштууларды башкарып турган?

а) 40 жыл* б) 24 жыл в) 35 жыл г) 12 жыл

7. Саманийлер мамлекети кайсы жылы кулаган?

а) 950-ж б) 945-ж в) 999-ж* г) 975-ж

8. XII-XIII кк. Орто Азияда жашаган дүйнөгө белгилүү окумуштуулар:

а) Ширакаци, Руставели, Низами, Ал- Хорезми

б) Ал-Беруни, Ибн-Сина, Ал-Хорезми, Жусуп Баласагун*

в) Ибн Сина, Руставели, Жусуп Баласагун, Низами

г) Ибн Сина, Махмуд Кашгари, Низами, Руставели

9. Дарыгер катарында "окумуштуулардын атасы" аталган аалым?

а) Омар Хаям б) Ибн Сина*

в) Евклид г) Ал-Фараби

10. Газневийлер мамлекетинин жашаган мезгили:

а) 875-999-жж б) 940-1137-жж

в) 977-1186-жж* г) 999-1210-жж

11. Газневийлер мамлекетин негиздеген аскер башчы:

а) Саман Худат б) Ибн Батута

в) Алп-Тегин* г) Ал Фараби

12. Газневийлердин ак сарайында көрүнүктүү окумуштуулар жана акындар жашап, өтө маанилүү илимий эмгектерди жана көркөм чыгармаларды жазышкан. Алар:

а) Руставели, Низами, б) Ибн-Сина, Ал-Хорезми

в) Ал-Беруни, А. Фирдоуси* г) Жусуп Баласагын

13. Газневийлер мамлекетинде 998–1030-жылдарда ким бийлик жүргүзгөн?

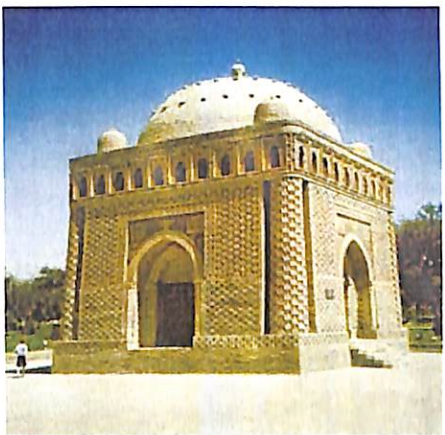
а) Махмуд Газневи* б) Сатук Тегин

в) Алп Тегин г) Али Газневи

14. Газневийлер мамлекетинин борбору:

а) Газна* б) Бухара

в) Мерв г) Хоросан

Исмаил Самани мавзолейи (X к)

Исмаил Самани

Улуу Селжук мамлекети

1. Улуу Селжук мамлекети – орто кылымдардагы Борбордук Азия менен Ортоңку Чыгыштагы көчмөн огуз-түрк урууларынын кубаттуу мамлекети. Огуз-түрк урууларынын жол башчысы Селжуктун атынан аталган. Бул мамлекет кайсы жылдарда өкүм сүргөн?

а) 1000-1233-жж
б) 1038-1157-жж*
в) 1137-1210-жж
г) 1212-1218-жж

2. 1040-ж. Данденакандын жанында Селжуктар кимдерди талкалаган?

а) Караханийлерди
б) Гезневийлерди*
в) Саманийлерди
г) Византияны

Селжуктардын басып алуучулук жортуулдары

Басып алган аймактар	*Басып алган мезгили*
Хоросанды	1038-1044-жж
Хорезмди	1043-жылы
Батыш Иранды	1042-1051-жж
Азербайжанды	1054-жылы
Сирия жана Палестинаны	1071-жылы

3. Селжуктарды Тогрулбек башкарган мезгилде мамлекеттин борбору Рей шаарында, агасы Чагры-Бектин тушунда борбору кайсы шаар болгон?

а) Стамбул шаары
б) Мерв шаары*
в) Бухара шаары
г) Дамаск шаары

4. Кайсы башкаруучунун мезгилинде селжуктар Кичи Азияны, Сирияны, Палестинаны, Грузияны, Орто Азиядагы Караханийлер мамлекетинин бир катар батыш аймактарын каратып алууга жетишкен?

а) Тогрулбек султандын тушунда
б) Малик-шахтын тушунда*
в) Султан Мухаммедтапардын мезгилинде
г) Султан Санжардын тушунда

5. 1118-жылы Селжук мамлекетинде кандай окуя болгон?
а) Мелик шахтын уулдары Селжук мамлекетин бөлүп алышкан*
б) Санжар Элүй Даши жетектеген Кара кытайлардан жеңилген
в) Катыван талаасындагы (1141) согушта Санжар жеңишке жетишкен
г) Улуу Селжук мамлекетин крестүүлөр талкалаган

6. Улуу Селжук мамлекетин Санжар султан кайсы жылдарда башкарган?
а) 1105-1117-жылдарда б) 1118-1157-жылдарда*
г) 1212-1234-жж г) 1123-1134-жж

7. Кайсы султан 1141-жылы Катыван талаасындагы Каракытайлар менен болгон согушта жеңилүүгө учураган?
а) Тогрулбек султан б) Малик-шахтын
в) Султан Арслан г) Султан Санжар*

8. Улуу Селжук мамлекетинин башкаруучулары кандай титулду алып жүрүшкөн?
а) каган б) султан* в) жабгу г) император

9. Улуу Селжук мамлекетинин акыркы султаны Санжар султан качан, эмнеден улам каза тапкан?
а) 1157-жылы ич өткөктөн кайтыш болгон*
б) 1141-жылы Катыван талаасында курман болгон
в) 1200-жылы саякаттап жүрүп кокустан көз жумган
г) Ал качан, кайсы жерде өлгөнү белгисиз

Улуу Селжук мамлекетинин башкаруучулары

Султан Тугрул	1040-1063-жж
Султан Арслан	1063-1072-жж
Султан Маликшах	1072-1092-жж
Султан Баркйарук	1093-1105-жж
Султан Мухаммедтапар	1105-1117-жж
Султан Санжар	1118-1157-жж

Ислам дүйнөсү

1. Ислам дини качан пайда болгон?

а) II б) IV в) VII* г) XII

2. Мусулман жыл эсептөөсү кайсы жылдан башталат?

а) 610-жылдан б) 622-жылдан*

в) 666-жылдан г) 670-жылдан

3. Көчмөн арабдарды кандай аташкан?

а) бедуиндер* б) көчмөндөр

в) талаалыктар г) көчмөн арабдар

4. Семмит урууларына төмөнкүлөрдүн кайсылары кирбейт?

а) арабдар, еврейлер

б) палестиналыктар, аромейлер

в) ассириялыктар, финикиялыктар

г) гректер, перстер*

5. Мусулмандар кайсы кылымдан баштап экиге бөлүнүшкөн? Тагыраак айтканда суниттер жана шиитер болуп?

а) VI к б) IX к в) VII к* г) VIII к

6. Араб халифатынын борбор шаары кайсы болгон?

а) Дамаск* б) Медина

в) Мекке г) Багдад

7. VIII кылымдын биринчи жарымында арабдардын мамлекети кандай аталган?

а) эмират-борбору Мадрид

б) хандык - борбору Тегеран

в) империя - борбору Багдад

г) халифат- борбору Дамаск*

8. Төмөнкү мамлекеттердин кайсынысын түзүүдө мусулман дини бириктирүүчү ролду ойногон?

а) Багдад халифаты б) Кордова халифаты

в) Араб халифаты* г) Тегеран халифатын

9. "Халиф" деген сөз түшүндүрөт:

а) Падыша б) орун басар*

в) Ханзаада г) Тегин

10. Араб халифатынын борбору Аббасилер бийликке келгенден кийин кайсы шаарга көчүрүлгөн?

а) Бакуга б) Стамбулга

в) Тегеранга г) Багдадга*

11. Арабдар Европада X кылымда халифат түзгөн. X кылымга чейин эмират деп аталган. Ал кайсы халифат болгон?

а) Пуатье халифаты б) Кордова халифаты*

в) Араб халифаты г) Арабдар Европага жеткен эмес

12. Араб халифатынын аймактары:

а) Атлантика океанынан жээгинен, Индия менен Кытайдын чек арасына чейин созулган*

б) Африкадан тартып, Балкан жарым аралына чейинки аймактарды камтыган в) Евразиянын көп бөлүгү, Индонезия жана Австралияны басып алган

г) Орто Азиядан тартып Түндүк муз океанына чейин басып алган

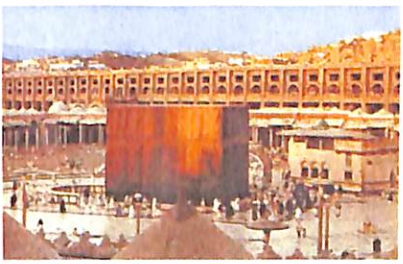
13. Араб халифатында Омеяддар династиясы кайсы жылдарда бийлик жүргүзүшкөн?

а) 661-750-жж* б) 750-930-жж

в) 938-988-жж г) 900-967-жж

Араб жоокерлери

Мекке шаары

14. Арабдарда 750-жылы кимдер бийликке келишкен?

а) Омеяддар б) Аббасилер*

в) Халифтер г) Рашидчилер

15. "Миң бир түн" деген араб өлкөлөрүнүн жомогунда кайсы халифтин каармандыгы баяндалат?

а) Омор б) Абубакир

в) Осмон г) Харум ар-Рашид*

16. Карматтар Меккеге басып киришип, Каабаны тоноп, "Кааба ташты" сындырышып, экиге бөлүп Бахрейнге алып келишкен. Бул окуя качан болгон?

а) 920-ж б) 930-ж* в) 923-ж г) 945-ж

17. Багдад халифаты кайсы мезгилде кулаган?

а) X к б) XI к в) XII к г) IX к*

18. Араб халифатынын начарлашына алып келген себептерди көрсөткүлө:

а) Чыгыштан түрк-селжук урууларынын басып кириши

б) Элдик көтөрүлүштөр, жикке бөлүнүү, күчтүү баскынчылардын чабуулдары*

в) Бийлик талашуу, Германдардын жана Кытайлардын кол салуусу

г) Викингдердин, Гайдуктардын, Гездердин кол салуулары

19. Бүткүл дүйнөгө белгилүү "Миң бир түн" жомоктору .....түзүлгөн:

а) Тегеранда б) Оманда

в) Аравияда г) Багдадда*

20. Араб феодалдарынын эзүүсүнө каршы Бабек баштаган 20 жылга жакын көтөрүлүш болгон жер?

а) Ирак б) Сирия

в) Азербайжан* г) Египет

Дал келтиргиле:

1) Арабдарда 750-жылы бийликке келген династия	А) Омеяддар
2) Аббасилер бийликке келгенге чейин кайсы династия бийлик жүргүзгөн	Б) Аббасилер
3) Арабдардын Испанияда негизделген эмираты	В) Кордова
4) Көчмөн арабдардын аталышы	Г) Хижра
5) Мусулман жыл эсептөөсү	Д) Бедуин

1	2	3	4	5

Окумуштуу жана маданий ишмерлер!

Аты-жөнү	*Жашаган мезгили*
А. Рудаки	858-941-жж
А. Фирдоуси	940-1020 жж
Абу-Рейхан Бируни	973-1048-жж
Абу-Али ибн Сина	980-1037-жж
Аль-Фараби	872-950-жж
Аль-Хорезми	783–850-жж

Араб халифатынын шаарлары

Англия жана Франция орто кылымдарда

1. Европада байыркы германдар ээлеген аймактарды көрсөткүлө:

а) Рейнден Эльбага чейинки аймактар*

б) Чыгыш Европа

в) Түштүк Европа

г) Нева дарыясынын жээктери

2. Герман уруулары эки талалуу дыйканчылыкты кимдерден үйрөнүшкөн?

а) Славяндардан

б) Кельттерден

в) Римдиктерден*

г) Чехтерден

3. Германдарда үй-бүлөлүк община качан коңшулук община менен алмашкан?

а) б.з. башында

б) б.з. III к

в) IX к аягында

г) *V-VI кк**

4. Коңшулук общинага өтүү менен германдарда теңсиздик пайда болду. Кимдер ак сөөк катары бөлүнүп чыгышты?

а) уруу аксакалдары жана аскер башчылар*

б) дыйкандар жана соодагерлер

в) байлар жана малчылар

г) дыйкандар жана кулдар

5. Германдарда б.з. башында чоң маселелер кандайча чечилген?

а) вечелерде

б) жыйын-тингде*

в) курултайда

г) думада

6. Европанын эң байыркы жашоочулары кельт уруулары болгон. Аларды Римдиктер кантип аташкан?

а) германдар деп аташкан

б) гунндар деп аташкан

в) галлдар деп аташкан*

г) варвар деп аташкан

7. Болжол менен 500-жылы Франк мамлекети түзүлгөн. Франк мамлекетин негиздөөчүсү ким болгон?

а) Хлодвиг* б) Карл Мартел

в) Пипин Корто г) Хлодвиг XVII

8. Хлодвигдин *"Сали акыйкаты"* мыйзамдар жыйнагы жазылып бүткөн?

а) 711-жж б) 511-жж*

в) 597-жж г) 704-жж

9. Хлодвиг сот иштерин жөнгө салуу үчүн мыйзамдар жыйнагын жаздырган. Анын мыйзамдар жыйнагы эмне деп аталат?

а) Франк кодекси б) Кылмыш кодекси

в) Сали акыйкаты* г) Судебник

10. Францияда Меровейлер династиясы кайсы жылга чейин бийлик жүргүзгөн?

а) 745-ж б) 751-ж* в) 800-ж г) 843-ж

11. Улуу Карл .....болгон:

а) биринчи Франк императору* в) германдык уруу башчы

б) Рим папасы болгон г) Француз дин башчысы

12. Улуу Карл өзүн Рим императору деп жарыялаган жыл:

а) 830-ж б) 800-ж* в) 823-ж г) 885-ж

13. Франк империясы качан түзүлгөн жана анын биринчи императорун атагыла:

а) 800-жылы – Улуу Карл* б) 511-жылы – Хлодвиг

в) 843-жылы – Гуго Капет г) 500-жылы – Олег

14. "Саксон иштери боюнча Капитулярий" – деген буйруктар жыйнагын чыгарган король:

а) Хлодвиг б) Улуу Карл*

в) Генрих г) Филипп

15. Францияда Улуу Карлдын бийлик жүргүзгөн жылдары:

а) 750-766-жж б) 768-814-жж*

в) 800-843-жж г) 843-899-жж

Дал келтиргиле:

1) Франк мамлекетинин негиздөөчүсү Хлодвигдин түзгөн мыйзамдары	А) Меровейлер
2) 751-жылга чейин Францияны башкарган династия	Б) Улуу Карл
3) 751-жылдан кийин Францияда бийликке келген династия	В) Каролинг
4) Франк империясын түзгөн инсан	Г) “Сали акыйкаты”
5) Француздардын эпикалык поэмасы	Д) “Роланд жөнүндө ыр”

1	2	3	4	5

16. Францияда Королингдер династясы кайсы жылы орногон:

а) 745-ж б) 751-ж* в) 800-ж г) 843-ж

17. Франк империясы кайсы жылы бөлүнгөн?

а) 476-ж б) 843-ж* в) 814-ж г) 980-ж

18. Улуу Карлдын каза болгондон кийин анын империясы Верден келишими боюнча канчага бөлүнгөн?

а) 2 б) 3* в) 4 г) 5

19. Орто кылымдарда Франция менен Англияда шаар кеңешинин башчылары аталган:

а) сеньор б) губернатор

в) аким г) мэр*

20. Францияда Филипп II бийлик жүргүзгөн жылдар:

а) 1095-1099-жж б) 1180-1223-жж*

в) 1280-1299-жж г) 1285-1314-жж

21. Францияда Филипп IV Сулуу бийлик жүргүзгөн жылдар:

а) 1095-1099-жж б) 1180-1223-жж

в) 1280-1299-жж г) 1285-1314-жж*

22. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Францияда Королингдер династиясы бийликке келген

б) "Саксон иштери боюнча Капитулярий" – буйруктар жыйнагы чыккан

в) Франк империясы Верден келишими боюнча үчкө бөлүнгөн

г) Хлодвиг тарабынан Франк мамлекети түзүлгөн

д) Филипп IV Сулуу бийлик жүргүзгөн

1	2	3	4	5

23. Францияда биринчи жолу Генералдык Штаттарды чакырган корол:

а) Хлодвиг II б) Альфред Улуу

в) Генрих IV г) Филипп IV Сулуу*

24. Францияда биринчи Генералдык Штаттар кайсы жылы чакырылган?

а) 1300-жылы 8-апрелде б) 1302-жылы 8-апрелде*

в) 1305-жылы 8-апрелде г) 1309-жылы 8-апрелде

25. "Варфоломей түнү" деп.....аталган:

а) Испанияда чиркөөгө каршы көтөрүлүштүн башталышы

б) рим папасынын бийлигинин 1500 жылдыгын майрамдоо

в) 1572-ж Францияда католиктер протестанттарды жалпы өлтүргөн түн*

г) Италиянын биринчи мыйзамдар жыйнагы жазылган түн

26. Англияда феодалдык түзүлүш орногон мезгил?

а) XII к б) XIк в) IX к г) X к

27. Бирдиктүү Англия мамлекети түзүлгөн:

а) XII к б) XIк в) IX к* г) X к

28. Британиянын байыркы жашоочулары кимдер болгон?

а) кельттер б) скотт уруулары

в) пикт уруулары г) баары туура

Дал келтиргиле:

1) Альфред Улуунун мыйзамдар жыйнагы	А) Нооту
2) Бирдиктүү Англия мамлекетинин түзүүчүсү	Б) "Король Альфреддин акыйкаты"
3) "Боштондуктун улуу хартиясын кабыл алган" корол	В) Англичандар
4) "королдуктун эң баалуу продуктусу"	Г) Иоан Жерижок
5) "Жеңилбес армаданы" талкалашкан	Д) Эгберт

1	2	3	4	5

29. Бирдиктүү Англия мамлекети качан түзүлгөн?

а) 829-жылы король Эгберттин тушунда

б) 720-жылы викингдерден коргонуу үчүн бирдиктүү мамлекетке бириккен

в) 871-жылы Альфред Улуу бириктирген

г) 500-жылы Хлодвиг тарабынан негизделген

30. Британияга басып кирген англ, сакс, ют, фриз уруулары кайсы аймактан келишкен?

а) Азиядан б) Чыгыш Европадан

в) Грециядан г) Батыш Европадан

31. Англияда "Король Альфреддин акыйкаты" деген мыйзам жыйнагын кайсы король жаздырган?

а) Хлодвиг II б) Альфред Улуу*

в) Генрих IV г) Филипп Сулуу

32. Нормандиялык башкаруучу Вилгельм Англияны кайсы жылы басып алган?

а) 1095-ж б) 1066-ж*

в) 1099-ж г) 1012-ж

34. Англияда Генрих II кайсы жылдарда бийлик жүргүзгөн?

а) 1095-1099-жж б) 1180-1223-жж

в) 1280-1299-жж г) 1154-1189-жж*

35. Англиянын королу Иоанн Жерижок "Боштондуктун улуу хартиясын кабыл алган" жылды белгилегиле:

а) 1215-ж* в) 1302-ж б) 1358-ж г) 1300-ж

36. Англиядагы Кызыл жана Ак розалар согушу кайсы жылдары болгон?

а) 1455-1485-жж* б) 1482-1488-жж

в) 1477-1480-жж г) 1482-1488-жж

37. "Жеңилбес армада" жеңилгенден кийин Англия денизде кимден күчтүүлүк кылган:

а) Франция б) Португалия

в) Испания* г) Германия

38. Төмөндөгү өлкөлөрдүн кайсынысы Англиянын эң чоң колониясы болгон?

а) Кытай б) Афганистан

в) Индия* г) Турция

39. Уот Тайлер деген ким болгон?

а) Жүз жылдык согуш мезгилиндеги баатыр

б) Англиядагы дыйкандар көтөрүлүшүнүн жетекчиси*

в) китеп басып чыгарууну ойлоп тапкан адам

г) Англиянын эң акыркы королу

40. "Жакерия" кайсы жылы болгон?

а) 1215-ж в) 1302-ж б) 1358-ж* г) 1300-ж

41. Жүз жылдык согуштун жылдарын аныктагыла:

а) 1095-1291-жж б) 1200-1300-жж

в) 1337-1453-жж* г) 1453-1553-жж

42. Жанн Д' Арктын ангилчандардан Орлеан шаарын бошоткон жыл:

а) 1429-ж* б) 1425-ж

в) 1434-ж г) 1455-ж

Дал келтиргиле:

1) Англичандардан Орлеан шаарын бошоткон баатыр кыз	А) Индия
2) Англиянын эң чоң колониясы кайсы	Б) Жанна Д" Арк
3) 1455-1485-жылдардагы Англиядагы согуш	В) "Ак жана Кызыл розалар"
4) "Мамлекет - бул мен " деген сөздү айткан	Г) Филипп IV Сулуу
5) Францияда биринчи жолу Генералдык Штаттарды чакырган корол	Д) Людовик XIV

1	2	3	4	5

43. 1431-жылы 30-майда Франциянын Руан шаарынын аянтында кандай окуя болгон?

а) Англичандарга каршы көтөрүлүш болгон

б) Жанна Д" Аркты өрттөп жиберишкен*

в) Отуз жылдык согуш башталган

г) Францияда жүз жылдык согуш аяктаган

44. Жүз жылдык согуш кайсы мамлекеттердин ортосунда болгон?

а) Франция менен Исапниянын

б) Италия менен Англиянын

в) Англия менен Франциянын*

г) Франция менен Россиянын

45. Орто кылымдарда шаар кыштактарды, сепилдерди кыдырып оюн көрсөткөн цирк артистерди эмне деп аталат?

а) дастанчылар б) клоундар

в) жонглер* г) церендер

46. Крестүүлөрдүн жортуулдары качан башталган?

а) 988-ж б) 1066-ж в) 1095-ж* г) 1123-ж

47. Орто кылымдарда крестүүлөрдүн чыгышка карай жортуулу канча ирет болгон?

а) 7 жолу б) 9 жолу в) 3 жолу г) 8 жолу*

48. Крестүүлөрдүн эң алгачкы жортуулунда Клермондо чыгып сүйлөгөн жана ыйык согушка чакырган Римдик папа болгон?

а) Урбан II* б) Павел II

в) Иннокентий III г) Григорий IX

49. 4-жолку крестүүлөрдүн жортуулунун башкалардан өзгөчөлүгү эмнеде?

а) крестүүлөр 1113-жылы Египетти басып алышкан

б) Канстантинополду ээлеген жана талап тоношкон*

в) Крестүүлөр бүтүндөй Азияны каратып алышкан

г) Иерусалим хандыгын басып алып, талап тоношкон

Крестүүлөрдүн жортуулдары:

№	*Жылдары:*
Биринчи Крестүүлөр жортуулу	1096-1099-жж
Экинчи Крестүүлөр жортуулу	1147-1149-жж
Үчүнчү Крестүүлөр жортуулу	1189-1192-жж
Төртүнчү Крестүүлөр жортуулу	1202-1204-жж
Бешинчи Крестүүлөр жортуулу	1217-1221-жж
Алтынчы Крестүүлөр жортуулу	1228-1229-жж
Жетинчи Крестүүлөр жортуулу	1248-1254-жж
Сегизинчи Крестүүлөр жортуулу	1270-ж

Германия жана Чехия

1. Орто кылымдагы Герман урууларынын негизги иши эмне болгон?

а) эки талаалуу которуштуруп айдоо дыйканчылыгы*
б) аңчылык жана балык уулоочулук
в) Римге аскердик жүрүштөрү
г) мал чарбасы жана балык уулоо

2. XIV-XV кк Германияда княздардын эркин болушуна жана кеңири укуктарды алуусуна төмөнкү документ шарт түзгөн?

а) "Алтын булла" мыйзамы*
б) Княздар союзунун мыйзамы
в) Курфюрст союзунун мыйзамдары
г) Эркин княздар мыйзамы

3. Оттон I кайсы жылы "Ыйык Рим империясын" негиздеген?

а) 900-ж б) 962-ж* в) 999-ж г) 875-ж

4. Ыйык Рим империясында Карл IV император болуп шайлангандан кийин кандай негизги закон кабыл алынган?

а) "Сали акыйкаты" б) "Альфред акыйкаты"
в) "Опричнина" г) "Алтын булла"*

5. Ыйык Рим империясынын жашаган жылдары:

а) 455-1422-жж б) 962-1806-жж*
в) 888-1534-жж г) 933-1599-жж

6. Германияда Франкон династиясы кайсы жылдарда өкүм сүргөн?

а) 1000-1122-жж б) 1024-1125-жж*
в) 1300-1534-жж г) 1233-1299-жж

Дал келтиргиле:

1) Ыйык Рим империясында император Карл IV нүн мыйзамдары	А) Оттон I
2) "Ыйык Рим империясын" негиздеген	Б) "Алтын булла"
3) Германиядагы реформациянын негизин түзгөн инсан	В) Томас Мюнцер
4) Орто кылымда чиркөөгө каршы чыккан адамдарды аташкан	Г) Ганза
5) XIII-XIV кк Герман жериндеги шаарлардын соода союзу бул	Д) Еретик

1	2	3	4	5

7. XIII-XIV кк Герман жериндеги шаарлардын соода, союзу эмне деп аталат?

а) Каносса
б) Ганза союзу*
в) Курфюрст союзу
г) Алтын булла

8. XV кылымда Рим папасына жана чиркөөнүн эзүүсүнө каршы күрөшүүгө үгүттөгөн Прага университетинин профессору ким болгон?

а) Ян Каминский
б) Ян Гус*
в) Ян Мешко
г) Ян Жижка

9. Ян Густун жашаган жылдары:

а) 1356-1412-жж
б) 1371-1415-жж*
в) 1380-1419-жж
г) 1400-1456-жж

10. Ян Густу кайсы жылы өрттөшкөн:

а) 1400-ж
б) 1415-ж*
в) 1422-ж
г) 1500-ж

Дал келтиргиле:

1) Прага Университетинин профессору	А) Ян Гус
2) 1419-1434-жылдардагы Чехиядагы кыймыл	Б) Ян Жижка
3) Гуситтик кыймыл мезгилинде “Коркунучтуу сокур” деп аташкан	В) Гуситтик
4) Гуситтик кыймыл мезгилинде Табор тоосуна топтолгондор	Г) Табориттер
5) Ян Густу 1415-жылы жарыялашкан	Д) Еретик

1	2	3	4	5

11. 1415-жылы Католик чиркөөсү Густу еретик деп жарыялап:

а) ага акчалай сыйлык берген

б) өмүр бою түрмөгө камашкан

в) отко жагып өлтүргөн*

г) китептерине тыю салган

12. Чехиядагы Гуситтик кыймыл кайсы жылдарда болгон?

а) 1356-1412-жж б) 1419-1434-жж*

в) 1419-1422-жж г) 1400-1422-жж

Ян Гус

13. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Ян Густу католик чиркөөсү еретик деп жарыялашы

б) Чехияда Гуситтик кыймылдын башталышы

в) Гуситтик согуштун жеңилиши

г) "Ыйык Рим империясын" негизделиши

д) Крестүүлөрдүн Чехияга басып кириши

1	2	3	4	5

14. Чехияда Гуситтердин согушу канча жылга созулган?

а) 15 жылга* б) 17 жылга в) 7 жылга г) 5 жылга

15. Гуситтик кыймыл мезгилинде кимди "Коркунучтуу сокур" деп аташкан?

а) Карлды б) Ян Жижканы*

в) Ян Густу г) Таборитти

16. Чехиядагы Гуситтик согуштун жетекчиси:

а) Карл б) Ян Жижка*

в) Ян Гус г) Таборит

Гуситтик согуштун жеңилишинин беш себебин аныктагыла:

1._____

2._____

3._____

4._____

5._____

Осмон империясы

1. Византия империясынын борборун көрсөткүлө:

а) Стамбул б) Рим

в) Константинопол* г) Афина

2. Византия мамлекетинде кайсы тил үстөмдүк кылган?

а) латын тили б) араб тили

в) славян тили г) грек тили

3. XI к баштап Византиядагы чиркөө .... деп аталып калган?

а) католиктик б) протестанттык

в) православиялык г) баптистик

4. Константинополдогу София собору кайсы императордун тушунда салынган?

а) Ю. Цезарь б) Август

в) Юстиниан* г) Нерон

5. Осмон-түрктөр мамлекети качан түзүлгөн?

а) 1254-ж в) 1299-ж* в) 1232-ж г) 1321-ж

Башкаруучу	*Бийлик жүргүзгөн*
Баязид I (чагылган)	1389-1402-жж
Мехмед II (баскынчы)	1451-1481-жж
Сулайман I (мыйзамчы)	1520-1546-жж

6. Балкан жарым аралындагы өлкөлөргө түрктөрдүн үстөмдүк кылышы кайсы мезгилден башталат?

а) XI к. болгон б) 1204-жылдан кийин

в) XV к. аягында г) 1389-жылдан кийин*

7. Косово салгылашуусу кайсы жылы болгон?

а) 1337-ж б) 1453-ж в) 1389-ж* г) 1342-ж

8. Мехмед II 53 күндүк камалоодон кийин Константинопол шаарын басып алган. Бул окуядан кийин кайсы империя өз жашоосун токтоткон?

а) Франк империясы б) Византия империясы*

в) Россия империясы г) Араб халифаты

9. Византияны кимдер кулаткан?

а) римдиктер б) гректер

в) түрктөр* г) германдар

10. Евразиядагы 1453-жылы болгон маанилүү окуя:

а) акыркы крестүүлөрдүн жортуулу

б) гусит кыймылынын жеңилиши

в) Византия империясынын кулашы*

г) Америка материги ачылган

11. Кайсы башкаруучунун мезгилинде, Осмон мамлекети империяга айланган?

а) Баязид I б) Мехмед II

в) Сулайман I* г) Осмон Гази

Константинопол шаарын түрктөрдүн басып алышы (1453-ж)

12. Стамбул шаары 1453-жылга чейин кандай аталган?

а) Афина б) Константинопол*

в) Санкт-Петербург г) Александрия

13. Осмон империясынын борбор шаары:

а) Стамбул* б) Рим

в) Константинопол г) Афина

14. Мехмед IIни кандай аташкан?

а) мыйзамчы б) баскынчы*

в) чагылган г) кеңешчи

15. XIV кылымдын 2-жарымында түзүлгөн регулярдуу түрк жөө аскерлери кандай аталган?

а) гайдуктар б) янычарлар*

г) викингдер г) сарбадерлер

Негизги окуялар!

1) Осмон-түрктөр мамлекетинин түзүлүшү	1299-ж
2) Косово салгылашуусу	1389-ж
3) Константинополдун кыйрашы	1453-ж
4) Түрктөрдүн Балкан жарым аралына үстөмдүк кылышы	1389-ж
5) Сулейман I башкарган мезгили	1520-1566-жж

16. Осмон империясы кимдер башкарган?

а) падышалар б) султандар*

в) хандар г) княздар

17. Осмон-түрктөрүнө каршы күрөшкөн болгар жана серб партизандары .....деп аталган.

а) янычарлар б) славяндар

в) гайдуктар* г) бошотуучулар

18. Чыгыш менен Батышты байланыштырган "алтын көпүрө" деп аталган шаар:

а) София б) Александрия

в) Антиохия г) Константинопол*

19. Бул шаар дүйнөнүн эки бөлүгүн ортосуна жайгашкандыктан, үч улуу империянын борбору болууга жетишкен: Ал кайсы шаар?

а) Вена б) Стамбул* в) Анкара г) Афина

20. Кайсы окуялар бир мезгилде болгон?

а) Куликово салгылашуусу – "Муз үстүндөгү салгылаш"

б) Жүз жылдык согуштун аякташы – Византиянын кулашы*

в) Москванын негизделиши – Петр I нин курман болушу

г) Константинополдун кулашы- Осмон Газинин курман болушу

21. Стамбулдагы "Сулеймание", "Шах-заде" мечиттери, Едирнедеги "Селим" мечитин салган адам?

А) Эвлин Челеби б) Мегмедага

в) Хожа Седдин* г) Хожа Синан

Стамбул шаары

Султан Сулайман I

22. Осмон империясынын гүлдөгөн мезгили кайсы мезгилди камтыйт?

а) 1299-1344-жж б) 1453-1579-жж*

в) 1500-1799-жж г) 1666-1723-жж

23. Осмон империясынын токтолгон мезгили кайсы жылдарды камтыйт?

а) 1400-1526-жж б) 1579-1699-жж*

в) 1500-1799-жж г) 1666-1723-жж

24. Осмон империясынын алсыраш мезгили кайсы жылдарды камтыйт?

а) 1400-1526-жж б) 1579-1699-жж*

в) 1500-1799-жж г) 1699-1792-жж

25. Осмон империясынын таркалыш мезгили кайсы жылдарды камтыйт?

а) 1400-1526-жж б) 1579-1699-жж

в) 1500-1799-жж г) 1792-1922-жж

Түрктөрдүн армиясы

Осмон-Түрктөр империясындагы башкаруу формасы

Диван-и Хумаюн

Осмон мамлекети негизделген кездеги дивандын (жогорку кеңештин) негизги башкы мүчөлөрү төмөнкүлөр болгон;

Падыша, Садразам, Улуу-вазир, Румелия жана Анатолия Казаскерлери, Дефтердар, Шейхулислам, Адмирал, Нышанчы

Фатих Султан Мехметтен кийин Улуу-вазирлер өз пикирлерин айтууда өздөрүн ыңгайлуу сезиши үчүн чогулуш убагында падышалар ары жактан, атайын бөлмөдөн тыңшамай болушуп, кеңешти Улуу-вазирлер жетектешкен. Мындай ыкма падышанын башкаруу ишине жардам катары колдонулган.

Диван-и Хумаюн мүчөлөрү

Улуу-вазир: Булар падышадан кийинки орунда турган эң укуктуу адамдар жана булар падышанын мөөрүн алып жүрүшкөн.

Вазир: Улуу вазирден кийинки орунда болуп, садразамдын тапшырган милдеттерин кылуучу.

Казаскер: Анатолия менен Румелияда эки бөлөк казаскер болуп, булар адилет иштерин тейлешкен. Өзгөчө казы жана мударистерди дайындоо же кызматтан алуу иштерин аткарышкан. Бүгүнкү сот кызматы сыяктуу.

Дефтердар: Финансы иштерин тейлөөчү. Булар дагы Анатолия менен Румелияда эки бөлөк болуп, Румелиядагысы башкы дефтердар болгон.

Нишанчы: Жердик тизме, жердик кадастр жана каратылган жерлерди кирешесине жараша дептерге түшүрүү ишин аткаруучу.

Шейхулислам: Мамлекет чечим кабыл алган убакта, анын исламга ыайык болгонун же болбогону тууралуу чечим, башкача айтканда фатва чыгарат.

Каптан-и Дерйа (Адмирал)

Орто кылымдардагы Европадагы илим-билим, архитектура жана христиан чиркөөсү

1. Германиялык, китеп басып чыгарууну ойлоп тапкан адамды белгилегие:

а) 1445-ж Иоганн Гутенберг*

б) 1345-ж Марко Поло

в) 1320-ж Уот Тайлер

г) 1215-ж Иоан Жерижок

2. Европанын кайсы өлкөсүндө эң биринчи китеп кайсы жылы жана кайда чыккан?

а) 1265-ж Англияда б) 1445-ж Германияда*

в) 1453-ж Византияда г) 1322-ж Россияда

3. Орто кылымдардагы Еворпадагы белгилүү университеттер:

а) Париж, Кембридж, Болонья, Оксфорд, Прага*

б) Париж, Лондон, Кембридж, Краков, Москва

в) Краков, Оксфорд, Москва, Вена, Ватикан, Вена

г) Будапешт, Прага, Кембридж, Болонья, Москва

4. Орто кылымдарда Еворпада канча университет иштеген?

а) 34 б) 65* в) 50 г) 80

5. Орто кылымдарда дин башчылары "наадандар бибилиясы" деп атаган?

А) каапырларды б) диний мектептерди

в) өнөр адамдарын г) кулдарды*

6. Күн системасынын борбору Күн экендигин илимий жактан далилдеген биринчи Полшалык окумуштууну белгиле:

а) XVI к. Леонардо да Винчи

б) XV к. Николай Коперник*

в) XVI к. Джордано Бруно

г) XVI к. Галилео Галилей

Дал келтиргиле:

1) Орто кылымдын жер кезип жүргөн артисттер	А) алхимия-астрология
2) Орто кылымда пайда болгон өзгөчө илимдер	Б) Жонглер
3) 70 жашка келгенде чиркөө сотунун кысымы менен өз көз карашынан баш тарткан окумуштуу	В) Индульгенция
4) 1600-ж чиркөө соту өрттөгөн окумуштуу	Г) Джордано Бруно
5) Христиандык чиркөөнүн күнөөлөрдү кечирүү боюнча атайын грамоталар	Д) Галилео Галилей

1	2	3	4	5

7. Өмүр бою жарыкка чыгара албай өзү курман болгон күнү чыккан Н. Коперниктин китебинин аты:

а) "Шах нааме"

б) "Асман"

в) " Асман телолорунун айланышы"*

г) "Жер формасы"

8. 1600-ж чиркөө соту Джордано Брунону:

а) өрттөп жиберди* б) дарга асты

в) актады г) сүргүнгө айдады

9. Д. Бруно өлгөндөн кийин анын чыгармалары:

а) Азияга тарап ал жерде терең кызыгуу менен окушкан

б) Чиркөөнүн жанында элдин көзүнчө өрттөп жиберишкен

в) Котолик чиркөөсүнүн тыюу салган китептеринин тизмесине кирди*

г) Дүйнөдөгү эң ыйык китеп деп жарыяланды

10. Д. Брунонун илими боюнча:

а) аалам чексиз, анын башталышы да аягы да болбойт*

б) жер айланбайт, аны күн айланып турат

в) жерди көк өгүз мүйүзү менен көтөрүп турат

г) Күн жерди 365 күндө айланып өтөт

11. Чиркөө соту Д. Бруного койгон шарттары:

а) сөзсүз чет элге кетүү

б) Рим папасына жардамчы болуу

в) өз көз карашынан баш тартып өмүрүн сактоо*

г) король сарайында гана иштөө

12. 70 жашка келгенде чиркөө сотунун кысымы менен өз көз карашынан баш тартууга мажбур болгон окумуштуу:

а) Д. Бруно

б) Н. Коперник

в) Г. Галилей*

г) М. Лютер

13. Моно Лиза картинасынын автору:

а) Леанордо да Винчи*

б) Б. Микеланджело

в) С. Рафаэль

г) У. Шеспир

14. "Давид" статуясын .....жасаган:

а) Леанордо да Винчи

б) Б. Микеланджело*

в) С. Рафаэль

г) У. Шеспир

15. "Сикстиндик мадонна" картинасынын автору:

а) Леанордо да Винчи

б) Б. Микеланджело

в) С. Рафаэль*

г) У. Шеспир

16. Христиан чиркөөсү кайсы кылымда католиктик жана православиялык болуп экиге бөлүнүп кеткен?

а) XI кылымда*

б) XIII кылымда

в) XIV кылымда

г) XVI кылымда

17. Христиандык чиркөөнүн күнөөлөрдү кечирүү боюнча атайын грамоталары эмне деп аталат?

а) Инквизиция

б) Индульгенция*

в) Христиандык амнистия

г) Атайын мунапыс

Дал келтиргиле:

1) Моно Лиза картинасынын автору:	А) Б. Микеланджело
2) "Давид" статуясын жасаган скульптор	Б) С. Рафаэль
3) "Сикстиндик мадонна" картинасынын автору	В) Леанордо да Винчи
4) "Дон Кихот" чыгармасынын автору	Г) М. Сервантес
5) "Коомдук келишим" эгегинин автору	Д) Ж.Ж. Руссо

1	2	3	4	5

18. Орто кылымда батыш Европада чиркөөгө каршы чыккан адамдар көбөйгөн. Ал адамдар менен күрөшүү үчүн .....соту түзүлгөн:

а) христиан б) динчилер

в) инквизиция* г) католик

19. XII кылымда Римдик папалардын кимиси кудайдын жердеги наместниги деп аталган?

а) Урбан II б) Павел II

в) Иннокентий III* г) Григорий

20. Табигый илимдердин өсүшүнө чоң салым кошуп, илимий ачылыштарды ачкан окумуштуулар Г.Галилей, И.Каплер, Р.Декарт кимдердин куугунтугуна кабылган?

а) инквизациянын* б) аристократтардын

в) парламенттин г) буржуазиянын

21. Испаниянын орто кылымдардагы жашоосу жана турмуш-тиричилигин мыкты чагылдырган "Дон Кихот" чыгармасынын автору ким болгон?

а) Уильям Шекспир б) Франсуа Вольтер

в) Мигель Сервантес г) Джон Бруно

Кайра жаралуу доорундагы искусствонун улуу ишмерлери

Аты-жөнү	Эмгектери	Жашаган мезгили
Леонардо да Винчи	"Моно Лиза" (Джоконда)	1452-1519-жж
Б. Микеланджело	"Давид" статуясы	1475-1564-жж
С. Рафаэль	"Сикстиндик мадонна"	1483-1520-жж

Европанын улуу гуманист-жазуучулары

Аты-жөнү	Эмгектери	Жашаган мезгили
Томас Мор	"Утопия аралы жөнүндө алтын китеп"	1478-1535-жж
Француа Рабле	"Гаргантюа жана Пантагрюэль"	1494-1553-жж
Уильям Шекспир	"Гамлет", "Отелло", "Кароль Лир"	1564-1616-жж
Мигель Сервантес	"Дон Кихот"	1547-1616-жж

Европалык улуу окумуштуулар

Аты-жөнү	Өлкөсү	Жашаган мезгили
Николай Коперник	Польша	1473-1543-жж
Джордано Бруно	Италия	1548-1600-жж
Галилео Галилей	Италия	1564-1642-жж

Төмөндөгү дүйнөлүк белгилүү картиналар жана статуялардын авторлорун жазгыла:

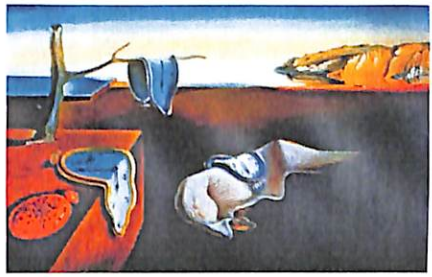
1_____ 2_____ 3_____

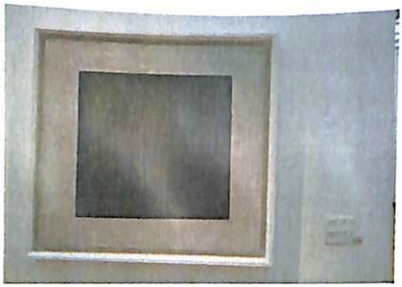

4_____ 5_____

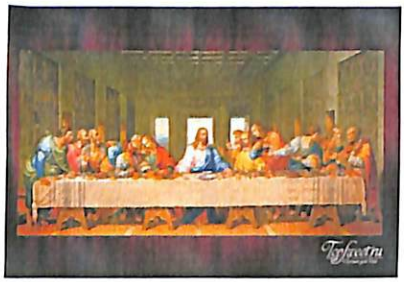
6_____ 7_____

1_____

2_____

3_____

4_____

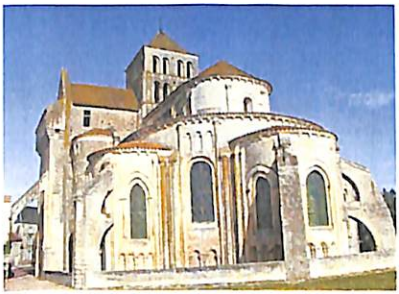

5_____

6_____

Төмөндөгү архитектуралык курулуштардын стилдерин жазгыла:

1_____

2_____

3_____

4_____

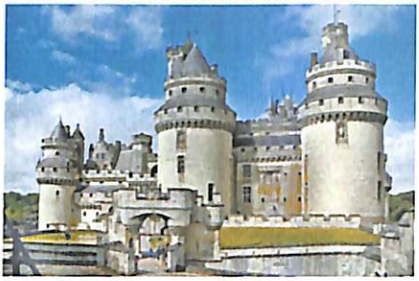
5_____

6_____

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

6_____

Улуу Географиялык ачылыштар

1. Байыркы уламыштар боюнча ушундан 1000 жыл мурун Норвегиялык адамдар ачкан жер?

а) Азия б) Африка

в) Индия г) Америка*

2. Түндүк Америкадагы Англичандардын алгачкы мекени?

а) Колумбия б) Канада

в) Виргиния* г) Америка

3. Европалыктар ачканга чейин Мексиканы мекендеген Америкалык уруулар?

а) Майя* б) Инк

в) Бушмен г) Ацтек

4. Христофор Колумб 1492-жылы августта Испаниянын жээгиндеги Палос шаарынан кайсы кемелер менен жолго чыкан?

а) Санта-Мария, Нинья, Пинта*

б) Тринидад, Сантьяго, Карна

в) Сан-Антонио, Сан-Тринид, Нинья

г) Тринидад, Сантьяго, Сан-Тринид

5. 1492-ж Христофор Колумб Америка материгине жеткенче канча күн сүзгөн?

а) 45 күн б) 70 күн*

в) 90 күн г) 100 күн

6. Христофор Колумб 1496-ж Испаниянын эң биринчи колония кылып алган шаары?

а) Гаити* б) Зонд

в) Санто-Доминго г) Флиппин

7. 1492-жылы дүйнөлүк тарыхта белгилүү дата. Ал жылы кандай окуя болгон?

а) Византия империясы кулаган

б) Америка материги ачылган*

в) китеп басып чыгаруу башталган

г) Индияга деңиз жолу ачылган

8. Эмне үчүн 1492-жылы Х. Колумб, Европадан Индияга деңиз жолун табууга аракеттенип, батышты карай сүзүп жөнөгөн?

а) Колумб океанда багытынан адашкан

б) Жолду аныктаган адамдар жок болушкан

в) Батыш жакта аралдар аз болуп, каракчылар жок болгон

г) Колумб жерди тоголок, батышты карай жол жүрүүнү түштүктөн кыска деп ойлогон*

9. Христофор Колумб 1454-жылы Италиянын кайсы шаарында төрөлгөн?

а) Рим б) Генуя* г) Тирр г) Париж

Х. Колумбдун саякаттары:

Биринчи саякаты (1492-1493-жж).

Экинчи саякаты (1493-1496-жж).

Үчүнчү саякаты (1498-1500-жж).

Төрүнчү саякаты (1502 -1504-жж).

10. Христофор Колумб өзүнүн экинчи саякатында кайсы жерлерди ачкан?

а) Канада, Гаити, Мексика, Бразилия, Кубаны

б) Пуэрто-Рико, Ямайка аралдарын, Кубанын түштүк жээгин*

в) Перу, Уругавай, Аргентина жана Чилини

г) Бразилия, Куба, Мексика, Панама, Чилини

11. Европалыктар ачканга чейин Америкадагы чарбачылыгы менен маданияты өнүккөн уруулардын бири "инктер" мекендеген жер?

а) Гаити б) Перу*

в) Куба г) Мексика

12. Орто кылымда Европага Американын кайсы айыл чарба өсүмдүктөрү алынып келинген?

а) арпа, буудай, кара буудай

б) кофе, зайтун, чай, күрүч

в) картошка, памидор, какао*

г) дарбыз, коон, бадыраң

13. Европалыктардын Америкалык индеецтерден үйрөнгөн өсүмдүк?

а) буудай б) кортошка*

в) гүрүч г) арпа

14. Калкыма талаалар Америкадагы кайсы урууларга тиешелүү болгон?

а) атцтектерге* б) инктерге

в) индейлерге г) маяларга

15. Европалыктар ачканга чейинки америкадагы жазма эстелик калтырган эл:

а) ацтек б) майя*

в) инк г) ескимос

16. XVI к чейин негизги дениз соодасы өткөн жолдор:

а) Жер ортолук деңиз* б) Кара дениз

в) Сары дениз г) Каспий денизи

17. 1487–1488-жылдардагы Индияга деңиз жолун табуу үчүн чыккан экспедицияны ким жетектеген?

а) Фернан Кортез б) Бартоломеа Диаш*

в) Америго Веспучи г) Ф. Магеллан

18. «Игери үмүт тумшугун» ачкан жана ошол жерде курман болгон португалиялык саякатчы:

а) Фернан Кортес б) Бартоломеа Диаш*

в) Америго Веспучи г) Ф. Магеллан

19. Индияга деңиз жолун ачкан адам ким болгон?

а) Фернан Кортез б) Васко да Гама*

в) Америго Веспучи г) Ф. Магеллан

20. Кайсы жылы Васко да Гама Индияга түшкөн?

а) 1498-ж* б) 1492-ж в) 1496-ж 1419-ж

21. 1498-жылы Васко да Гамага кайсы лоцман жардам көрсөткөн?

а) Ахмед Ибн Межид* б) Сан Рафаэль

б) Сан Габриел г) Марко Поло

22. 1498-жылы 20-майда Васко да Гама Индиянын кайсы шаарына келген?

а) Дели б) Бомбей в) Каликут* г) Мархамад

23. Биринчи жолу дүйнөнү айланып чыккан саякаттын башында ким болгон?

а) Фернандо Магеллан* б) Америго Веспучи

в) Васко да Гама г) Х. Колумб

24. XV к. аягында Улуу Жибек жолу жок болуп кеткен. Улуу Жибек жолундагы сооданын начарлашына эмне себеп болгон?

а) оорулардын жайлып кетиши

б) каракчылардын кол слуулары

в) Индияга деңиз жолунун ачылышы*

г) жаңы "Лазурит" жолунун ачылышы

25. Фернандо Магеллан кайсы аралда курман болгон?

а) Тасман
б) Филиппин*
в) Фиджи
г) Мадагаскар

26. Ф. Магеллан Филиппин аралдарында курман болгондон кийин, жалгыз кайсы кеме Испанияга жетип барган?

а) "Тринидад"
б) "Сан-Антонио"
в) "Сантьяго"
г) "Виктория"*

Төмөндөгү аталыштарды эмне бириктирип турат?

"Санта-Мария", "Пинта", "Нинья"

"Сан-Габриэл", "Сан-Рафаэль", "Берриу"

"Тринидад", "Виктория", "Сантьяго"

27. Фернан Кортес .....болгон:

а) Португалиялык саякатчы
б) Испанялык конкистадор*
в) Англиялык басып алуучу
г) Француз саякатчысы

28. Абель Тасман .....болгон:

а) Португалиялык саякатчы
б) Голландиялык саякатчы*
в) Англиялык басып алуучу
г) Француз саякатчысы

29. Франсиско Писсаро.....болгон:

а) Португалиялык саякатчы
б) Испаниялык конкистадор*
в) Англиялык басып алуучу
г) Орус деңиз саякатчысы

30. 1642-жылы Голландиялык саякатчы А. Тасман кайсы аралды ачкан?

а) Шри-Ланка
б) Канар
в) Мадагаскар
г) Тасман*

31. Перудагы Инк урууларын кырып жоюп багындырган Испандык басып алуучу:

а) Е. Лютер
б) Ф. Магеллан
в) Ф. Писсаро*
г) Ч. Тайлер

32. Мексиканын жергиликтүү эли ацтектерди кайсы конкистадор басып алган?

а) Е. Лютер б) Ф. Магеллан

в) Ф. Писсаро г) Ф. Кортес*

33. Улуу Географиялык ачылыштардын натыйжасында Нидерландиядагы кайсы порт, дүйнөнүн соода борборуна айланган?

а) Шотланд б) Каликутта

в) Генуя г) Антверпен*

35. Улуу Географиялык ачылыштардын натыйжалары жөнүндө кыскача эссе жазгала:

Белгилүү саякатчылар!

Аты-жөнү	*Өлкөсү*	*Жашаган мезгили*
1) Марко Поло	Италиялык саякатчы	1254-1324-жж
2) Христофор Колумб	Испаниялык саякатчы	1451-1506-жж
3) Васко да Гама	Португалиялык саякатчы	1460-1524-жж
4) Бартоломеа Диаш	Португалиялык саякатчы	1450-1500-жж
5) Фернандо Магеллан	Португал жана Испан саякатчысы	1480-1521-жж

Төмөндөгү саякатчылардын ысымдарын жазгыла:

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

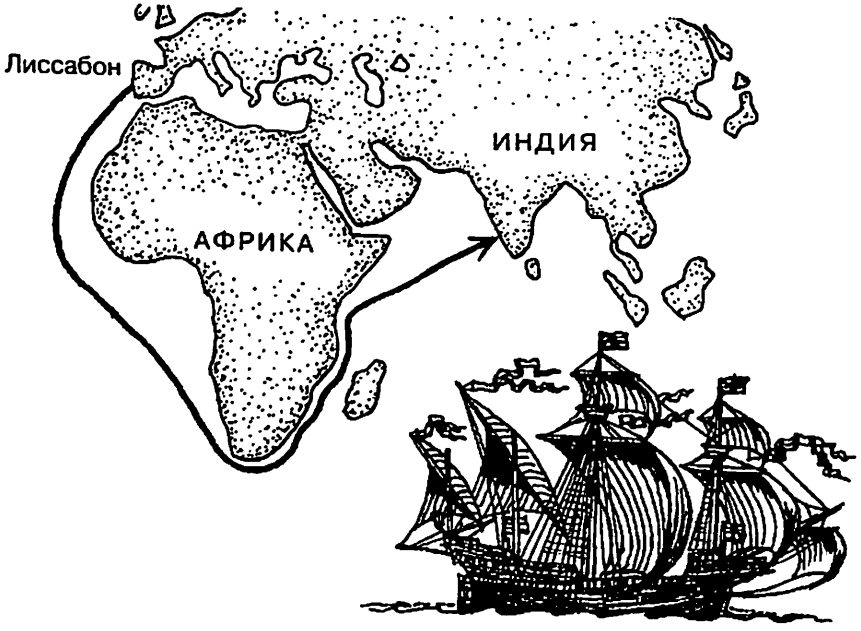

6_____

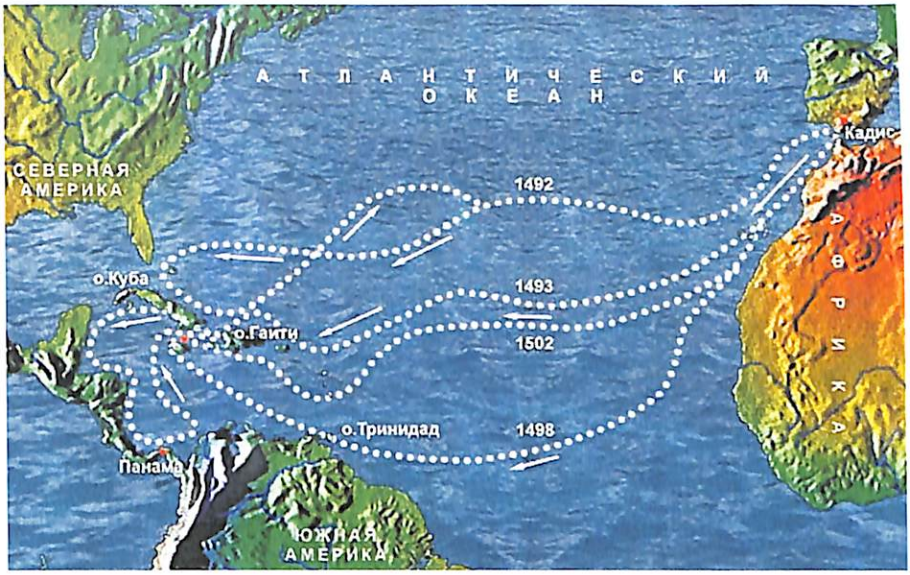
Төмөндөгү карталарды карап чыккыла жана кайсы саякатчылардын жолу экенин аныктагыла:

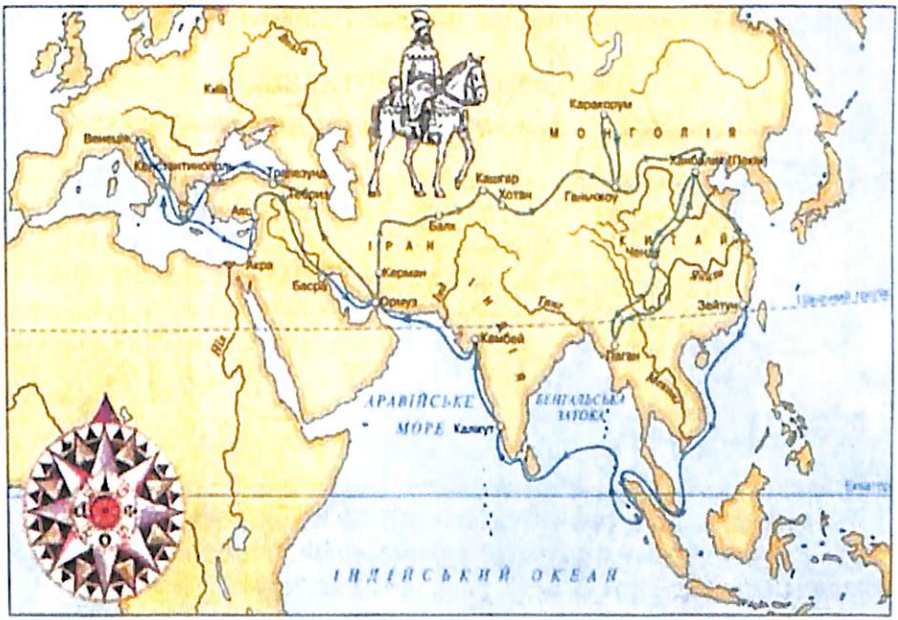
1_____

2_____

АТЛАНТИЧЕСКИЙ ОКЕАН
СЕВЕРНАЯ АМЕРИКА
Кадис
1492
о.Куба
1493
о.Гаити
1502
о.Тринидад
1498
Панама
ЮЖНАЯ АМЕРИКА
АФРИКА

3_____

МОНГОЛІЯ
ІРАН
АРАВІЙСЬКЕ МОРЕ
БЕНГАЛЬСЬКА ЗАТОКА
ІНДІЙСЬКИЙ ОКЕАН

4_____

ТАРЫХТАГЫ МААНИЛҮҮ АЙМАКТЫК АЧУУЛАР

Б.з.ч. VI к – Карфагендене Жер ортолук деңиз, Батыш Африканы бойлоп, Атлантика океаны боюнча (Карфаген,Ганнон) саякат

Б.з.ч. IV к – Массалиядан гибралтар кысыгы аркылуу Түндүк Атлантикага саякат (Греция,Пифей)

Б.з.ч. 330-325-жж – Иран бөксө тоолору аркылуу Орто Азияга жана Индияга жортуул (Александр Македонский)

Б.з.ч. 138-126-жж – Кытайдан Тарим дарыясынын алабына жана Орто Азияга саякат (Чжан Цянь)

X к – Нормандардын Гренландия жана Түндүк Америкага саякаттары (Бьярни Херюльфсон)

1271-1295-жж – Жер Ортолук дениз, Кавказ, Памир аркылуу Чыгыш Кытайга саякат (Марко Поло)

1325-1352-жж – Батыш, Түндүк жана Чыгыш Африка, Аравия, Волга бою, Орто Азия, Индия, Кытайга саякат (Ибн Батута)

1492-1504-жж – Атлантика океанынан өтүп, Вест-Индия аралдарын, Борбордук Американы ачуу (Х.Колумб)

1497-1498-жж – Африканы айланып, Европадан Индияга океан аркылуу 1-жолу жетүү (Васко да Гама)

1498-1502-жж – Түштүк Америкага саякат (Америго Веспуччи)

1519-1522-жж – Жер шаарын 1-жолу айланып чыгуу, дениз саякаты (Ф.Магеллан)

1768-1779-жж – Жер шарын 3 жолу айланып чыгуу, деңиз саякаты, илимий изилдөөлөр, бир катар аралдарды, кысыктарды ж.б. ачуу, картага түшүрүү (Джеймс Кук)

1799-1804-жж – Түштүк Американын Түндүк бөлүгүн, Мексика тоолорун изилдөө (Э.Бонплан, А.Гумбольдт)

1819-1821-жж–Дүйнөнү айланып чыгуу, деңиз саякаты. Антарктиданы ачуу (Россия.Ф.Беллинсгаузен, М.Лазарев)

1909-ж – Түндүк уюлга жетүү (АКШ.Р.Пири)

1911-1912-жж – Түштүк уюлга жетүү (1911-ж Норвегия. Р.Амундсен; 1911-1912-жж Улуу Британия. Р.Скотт)

1. Төмөнкү курулуштардын кайсынысы готикалык стилге кирет?

А)

Б)

В)

Г)

2. Төмөнкү архитектуралык курулуштардын кайсынысы барокко стилинде салынган?

А)

Б)

В)

Г)

3. Төмөнкү архитектуралык курулуштардын кайсынысы антикалык стилде салынган?

А)

Б)

В)

Г)

1.Төмөндөгү окуяларды, датасы менен дал келтиргиле:

А) Жүз жылдык согуш	1) 1618-1648-жж
Б) Отуз жылдык согуш	2) 1337-1453-жж
В) Жети жылдык согуш	3) 1756-1763-жж
Г) Биринчи дүйнөлүк согуш	4) 1939-1945-жж
Д) Экинчи дүйнөлүк согуш	5) 1914-1918-жж

А	Б	В	Г	Д

Байыркы Славян мамлекеттери

1. Киев Русу канчанчы кылымда түзүлгөн?

а) VI б) X в) IX* г) XV

2. Киевдик Руста христиан дини кайсы жылы кабыл алынган?

а) 953-ж б) 990-ж в) 945-ж г) 988-ж*

3. Кириллица-азыркы өзгөртүлгөн орус алиппеси канчанчы кылымда ойлоп табылган?

а) VI б) X в) IX* г) XV

4. Эң алгачкы славян мамлекеттерин белгиле?

а) Киев Русу б) Польша мамлекети

в) Болгар падышалыгы* г) Чех мамлекети

5. IX кылымда Улуу Моравия мамлекетин ..... негиздеген.

а) батыш славяндар* б) чыгыш славяндар

в) түштүк славяндар г) гректер

6. Славян элдеринде урууларга тиешелүү маселелерди жана муктаждыктарды чечүү үчүн жыйын уюштурушкан. Ал жыйын кандай аталат?

а) вече деп аталган* б) рада деп аталган

в) дума деп аталган г) курултай деп аталган

7. Орустардын христиан динине өтүшүнө кайсы мамлекет чоң таасир эткен?

а) Германия б) Англия

в) Чехия г) Византия*

8. Орустар качан жана ким тарабынан чокундурулган?

а) X кылымда Владимир I тарабынан*

б) XI кылымда Акылман Ярослав тарабынан

в) IX кылымда Ольга тарабынан

г) III к Олег тарабынан

9. X-XI кылымдарда кайсы князь башкарган убакта Русь Европанын чоң мамлекетине айланган?

а) Рюрик б) Олег

в) Владимир Святославич* г) Александр

10. Орус тарыхы жөнүндө «өткөн мезгилдер повести» деген эмгек канчанчы кылымда жазылган?

а) IX б) X в) XI г) XII*

11. Киев Русунун княздарынын X к. орто чениндеги тышкы саясатынын максаты эмнеде болгон?

а) Европа башкаруучулары менен сулалелик (династиялык) никелерди түзүүдө

б) Багындырылган Хазар хандыгынан алым чогултуп алууда

в) Бардык коңшу уруулларга баскынчылык жортуулдарды жасоодо

г) Бардык чыгыш славян уруулларын бирдиктүү мамлекетке бириктирүүдө*

12. Орус маданиятынын жогорку деңгээлге жеткенине күбө зор имараттар Киевдеги Алтын дарбаза, София собору кайсы княздын убагында салынган?

а) Святослав б) Ярополк

в) Владимир Мономах г) Акылман Ярослав*

13. XII к башында тарыхчы Нестор "өткөн мезгилдер жөнүндө повесть" деген атактуу эмгегин жараткан. Анда славян элдеринин ..... жашоосу чагылдырылган.

а) X-XII кк б) V-XI кк*

в) V-XIV кк г) XI-XII кк

14. Орус адабиятынын бермети болгон "Игордун кошууну жөнүндө сөз" – деген чыгарма кайсы кылымга таандык?

а) IX кылымга таандык б) X кылымга таандык

в) XII кылымга таандык* г) XV кылымга таандык

15. X кылымдан баштап орустардын тарыхын таанып билүүгө эң чоң жардамды ..... берген.

а) археологиялык эстеликтер

б) летописчилер*

в) архивдик материалдар

г) адабий чыгармалар

16."Игордун полку (кошууну) жөнүндө сөз" деген чыгарманын тарыхий мааниси эмнеде?

а) князь Игордун жеңишин даңазалаган

б) орус жерин коргоо үчүн княздарды биримдикке чакырган*

в) орус элинин жеңишин баяндаган

г) орус элинин княздарынын өмүр баяны жазылган

17. Байыркы орустун кайсы чыгармасы полководец Владимир Мономахтын жана мамлекеттик ишмердигин мүнөздөйт?

а) "Балдарга насаат"* б) "Помпейдин акыркы күнү"

в) "Мономахтын уставы" в) "Орус правдасына кошумча"

18. XII кылымда Рустун тарыхын жазган?

а) Нестор* б) Мефодий в) Кирилл г) Давид

19. IX кылымда славян алфавитин кимдер түзгөн?

а) Нестор б) Пимен

в) Феодров г) Кирилл, Мефодий*

Орус княздыгынын белгилүү башкаруучулары бийликте турган жылдар:

Башкаруучу	*Башкарган жылдары*
Владимир Мономах	1113-1125-жж
Иван Калита	1325-1340-жж
Иван III	1462-1505-жж
Иван Грозный	1533-1584-жж

20. Калка дарыясынын жанындагы орустар менен монголдордун алгачкы кагылышуусу качан болгон?

а) 1223-жылы 23-майда*

б) 1240-жылы 23-майда

в) 1280-жылы 23-майда

г) 1219-жылы 23-майда

21. 1237-жылы монгол-татар аскерлери 140 миң жоокер менен орус жерлерине кол салган. Бул жортуулду Алтын-Ордонун кайсы ханы жетектеген?

а) Жучи хан б) Гүйүк хан

в) Чагатай г) Батый хан

22. Русту монгол-татарлар кайсы жылдары басып алган?

а) 1223-1225-жж б) 1235-1242-жж

в) 1237-1240-жж* г) 1238-1241-жж

23. Москва качан жана ким тарабынан негизделген?

а) 1123-ж Екетерина б) 1147-ж Ю. Долгорукий*

в) 1113-ж Владимир г) 1144-ж Ярослав

24. Муз үстүндөгү салгылашуу болгон жылды белгилегиле:

а) 1239-ж б) 1240-ж

в) 1242-ж* г) 1245-ж

25. Чуд көлүндөгү салгылашуу качан жана кимдердин ортосунда болгондугун аныктагыла:

а) 1244-ж шведдер менен орустар

б) 1253-ж поляктар менен француздар

в) 1242-ж немец рыцарлар менен орустар*

г) 1240-ж орустар менен англичандар

26. 1240-жылы Невада кимдер салгылашкан?

а) эстондор-финндер б) орустар менен кытайлар

б) орустар-шведдер* г) орустар менен япондор

27. Куликово салгылашуусу качан болгон?

а) 1335-ж б) 1340-ж

в) 1378-ж г) 1380-ж*

28. Куликово салгылашуусунун тарыхий мааниси?

а) Монгол-татарлардын Русту эзүүсү кулады

б) Ордочулардын орус жерине жортуулу токтоду

в) Орус княздарынын өз ара согушу басылды

г) Монгол-татар хандыгы биринчи жолу ачык салгылашууда жеңилди*

29. 1497-жылкы Судебниктин Россия мамлекети үчүн кандай мааниси бар?

а) Боярдык думанын кадыры арткан

б) мамлекеттин бүткүл аймагында бирдиктүү соттук административдик тартип киргизилген*

в) улуу княздын башкаруусу азайган

г) карапайым дыйкандар эркиндик алышкан

30. "Петербургдан Москвага саякат" – деген китептин автору:

а) Н. Ограев б) В. Радлов

в) А. Радищев* г) В. Бартольд

31. Россиянын болочок борбору Санкт-Петербург шаарынын курулушу башталган жыл?

а) 1700-ж б) 1703-ж*

в) 1800-ж г) 1808-ж

32. Алтын Ордо мамлекетинин Орустарга үстөмдүгү кайсы жылы кулаган?

а) 1380-ж б) 1385-ж

в) 1400-ж г) 1480-ж*

Негизги окуялар!

1) Москваны Тохтомуш хан өрттөгөн жыл	1382-жылы
2) Батыш Сибирь Россияга кошулган	1582-ж
3) Казан жана Астрахан хандыгын Россия басып алган	1552-1556-жж
4) Куликово салгылашуусу болгон	1380-жылы
5) Алтын Ордонун Русту эзүүсү кулаган	1480-жылы
6) Россияда падыша биринчи жолу чиркөө башчысынын колунан таажы алган	1547-жылы
7) Калка өзөнүндөгү салгылашуу болгон	1123-жылы
8) Андрей Чехов Кремлдеги Падыша-замбиректи жасаган	1586-ж

VI Бөлүм: 8-класстар үчүн Кыргызстан тарыхы жана Жаңы тарых боюнча тандалма тесттер:

1. Кокон хандыгы кайсы жылы түзүлгөн?

а) 1700-ж б) 1709-ж*

в) 1711-ж г) 1717-ж

2. Кокон хандыгынын негиздөөчүсү ким?

а) Акбото бий б) Ирдана бий

в) Нарбото бий г) Шахрух бий*

3. Кокон хандыгы кайсы жерде түзүлгөн?

а) Ош аймагында б) Андижанда

в) Маргалаңда* г) Ташкентте

4. Кокон хандыгы кайсы мезгилде түзүлгөн?

а) XIX к. ортосунда в) XIV к. аягында

б) XVIII к. башында* г) XVI к. башында

5. Кокон хандыгын өнүгүп гүлдөгөн мезгили:

а) 1800-1840-жж* б) 1842-1876-жж

в) 1709-1840-жж г) 1709-1876-жж

6. Кокон хандыгындагы саясий-социалдык кризистердин мезгили:

а) 1800-1840-жж б) 1842-1876-жж*

в) 1709-1840-жж г) 1709-1876-жж

7. Кокон хандыгы өкүм сүргөн мезгил?

а) 1709-1876-жж* б) 1710-1800-жж

в) 1800-1842-жж г) 1635-1758-жж

8. Кокон хандыгын башкарган династия кандай аталат?

а) Цин б) Тан

в) Юань г) Миң*

9. Кокон хандыгынын өнүгүү тарыхы канча этаптан турат?

а) 5 б) 3* в) 6 г) 2

Кокон хандыгынын башкаруучулары

Башкаруучусу	*Бийлик жүргүзгөн жылдары*
Бийлер доору	
1) Шахрух бий	1709-1721-жж
2) Абдурахим бий	1721-1734-жж
3) Абдукерим бий	1734-1750-жж
4) Ирдана бий	1750-1764-жж
5) Нарбото бий	1764-1798-жж
Хандар доору	
1) Алим хан	1800-1809-жж
2) Омор хан	1809-1822-жж
3) Мадали хан	1822-1842-жж
4) Шералы хан	1842-1845-жж
5) Кудаяр хан	1845-1851-жж (1-чи жолу)
6) Кудаяр хан	1851-1858-жж (2-чи жолу)
7) Малла хан	1858-1862-жж
8) Кудаяр хан	1865-1875-жж (3-чү жолу)

10. Кокон хандыгы канчанчы жылдарда кыргыздарды басып алган?

а) 1715-1825-жж б) 1762-1831-жж*

в) 1780-1835-жж г) 1800-1870-жж

11. Кокон хандыгынын тушунда кыргыздардын жерлери кандай администрациялык-аймактык структурага кирген?

а) вилает* б) болуштук

в) уезд г) область

12. Кокон хандыгы каратып алгандан кийин кыргыз дыйкандарынын жана малчыларынын абалы:

а) алар эркиндик алышкан жок

б) салыктын беш түрүнөн бошотулушту

в) эки эзүүнүн астында калышты*

г) аларга жаңы жайыттар, жерлер берилди

Негизги окуялар!

1)	Ирдана-бий Ош, Өзгөн шаарларын басып алган	1762-ж
2)	Омор хандын мезгилинде Кетмен-Төбөлүк кыргыздар Кокон ханыдгынын курамына кирген	1821-ж
3)	Мадали хандын мезгилинде Кокондуктар Чүй өрөөнүн басып алышкан	1825-ж
4)	Ысык-Көлдүк жана Тянь-Шандык кыргыздар Кокон хандыгына каратылган	1831-ж
5)	Бишкек чеби негизделген	1825-ж
6)	Кокондуктардын Нарындаагы Куртка чебинин негизделиши	1832-ж

13. Кокон хандыгы каратып алган кыргыз жерлеринде эмне үчүн чептерди курган?

а) алар администрациялык борбор катары кызмат кылган*

б) аскерлерди жайгаштырыш үчүн

в) соода борбору жана салык жыйноо үчүн

г) чептерде жыл сайын оюн-зоок, мааракелер өткөрүлгөн

14. Пишпек кайсы жылы шаар статусун алган?

а) 1870-ж б) 1875-ж в) 1878-ж* г) 1880-ж

15. Түштүк Кыргызстандын аймагы Кокон хандыгына толук баш ийген жыл:

а) 1876-ж б) 1855-ж в) 1861-ж г) 1821-ж*

16. Пишпек, Токмок, Каракол шаарлары кандай милдетти аткарышкан?

а) соода борборлору болгон

б) аскердик-административдик борборлор*

в) маданий борбор шаарлар болгон

г) саясий борборлор болгон эмес

17. Бишкек чеби кайсы жылы негизделген?

а) 1810-ж б) 1825-ж* в) 1828-ж г) 1855-ж

Кыргыздардын Кененсары Касымовго каршы күрөшү

1. К. Касымов кайсы жылы жалпы казактардын ханы болуп жарыяланган?

а) 1834-ж б) 1841-ж* в) 1845-ж г) 1848-ж

2. 1846-жылы Кенесары Касымов менен солто уруусунун кайсы манабы тынчтык келишимин түзүүгө аракет кылышкан?

а) Жантай б) Ормон

в) Жангарач г) Байтик

3. К. Касымовго каршы кыргыздардын күрөшүн ким жетектеген?

а) Байтик баатыр б) Ормон хан*

в) Алымбек датка г) Боромбай бий

4. 1847-жылы Кыргыз жерине кол салып, бирок талкаланып, колго түшүп өлтүрөлгөн казак ханы?

а) К. Касымов б) Аблай хан

в) Бердикожо г) Ноорузбай хан

5. 1847-жылы 22-августта казактардын Копал чебиндеги тарыхый окуя?

а) казак-кыргыз чек арасы такталган

б) казак-кыргыз согушунун союзу түзүлгөн

в) кыргыз-казак калкынын тынчтык келишими түзүлгөн*

г) казактар Россиянын бийлигин тааныган

6. Кенесары Касымовко каршы негизги салгылаш кайсы жерде болгон?

а) Талас дарыясынын жээгинде

б) Мыкан суусунун жээгинде*

в) Нарын дарыясынын жээгинде

г) Сыр-дарыянын жээгинде

Кокон хандыгына каршы көтөрүлүштөр

1. Тайлак баатыр деген тарыхий инсан ким болгон?

а) Нарындагы Кокондук эзүүгө каршы көтөрүлүштүн жетекчиси*

б) Кокон хандыгынын аймактык башкаруучусу

в) Таластык кыргыздардын жетекчиси

г) Алайлык кыргыздардын башкаруучусу

2. Тайлак баатыр канчанчы жылы туулган?

а) 1796-ж* б) 1873-ж в) 1709-ж г) 1794-ж

3. 1831-ж. Теңир-Тоо кыргыздарынын кокондуктарга каршы көтөрүлүшүн ким жетектеген?

а) Тайлак батыр* б) Байтик баатыр

в) Искак Хасан уулу г) Боромбай бий

4. Кокон эзүүчүлөрүнө каршы Нарындагы көтөрүлүш качан болгон?

а) 1818-ж б) 1825-ж в) 1831-ж* г) 1800-ж

5. 1831-жылы Нарын кыргыздарынын көтөрүлүшү кимге каршы болгон?

а) Кытайга б) Россияга

в) Кокондуктарга* г) Казактарга

6. 1831-жылы кимдин жетекчилигинде көтөрүлүшкө чыккандар Курткадагы кокондук чепке чабуул коюшкан?

а) Тайлак батыр* б) Байтик баатыр

в) Искак Хасан уулу г) Ормон хан

7. XIX кылымда Чыгыш Түркстандагы элдердин боштондук кыймылын активдүү колдогон кыргыз баатырын атагыла?

а) Шабдан баатыр б) Тайлак баатыр*

в) Байтик баатыр г) Балбай баатыр

8. Нарындагы Кокондуктардын чеби көрсөткүлө:

а) Олуя-Ата б) Куртка*

в) Дароот-Коргон г) Олуя-Ата

9. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Кокон хандыгына каршы Нарын кыргыздарынын көтөрүлүшү

б) Коконго карышы Ош жана Алай кыргыздарынын көтөрүлүшү

в) Кокон көтөрүлүшү

г) Узун-Агач салгылашуусу

д) Кокондуктарга каршы Чүйдөгү көтөрүлүш

1	2	3	4	5

Дал келтиргиле:

1) Куртка чебин басып алаган кыргыз баатыры	А) Арап
2) Ак Талаада деген жерде Тайлак баатыр менен беттешкен Кокон аскер башчысы	Б) Тайлак
3) Тайлак баатырдын бир тууганы	В) Атантай
4) 1862-жылы Чүй кыргыздарынын Кокондуктарга каршы көтөрүлүшүнүн жетекчиси	Г) О.Сыдыков
5) Шабдан баатырдын ишмердиги, жана өмүр баянын өз китебинде баяндаган	Д) Байтик

1	2	3	4	5

10. Тайлак баатыр канчанчы жылы өлтүрүлгөн?

а) 1825-ж б) 1794-ж в) 1838-ж* г) 1709-ж

Дал келтиргиле:

1) Байтик баатыр	А) Бугу уруусунан
2) Тайлак баатыр	Б) Солто уруусунан
3) Ормон хан	В) Сарыбагыш уруусунан
4) Алымбек датка	Г) Адыгине уруусунан
5) Боромбай бий	Д) Саяк уруусунан

1	2	3	4	5

11. Тайлак баатырдын эстелиги азыр кайсы жерде орнотулган?

а) Талас б) Нарын* в) Чүй г) Токмок

12. Тайлак баатырдын бир тууганы:

а) Алымбек б) Шабдан в) Тайлак г) Атантай*

13. 1862-ж Чүй кыргыздарынын Кокондуктарга каршы көтөрүлүшүн ким жетектеген?

а) Байтик баатыр* б) Медет датка

в) Бүргө баатыр г) Жантай

14. 1862-жылы Пишпек чебин алууга катышкан солто уруусунун манабы ким?

а) Жангарач б) Мөкүш в) Байтик* г) Жантай

15. Шабдан баатыр кайсы уруудан болгон?

а) Солто б) Сарыбагыш* в) Бугу г) Багыш

16. Шабдан баатыр жашап өткөн мезгил:

а) 1839-1912-жж* б) 1800-1842-жж

в) 1799-1862-жж г) 1800-1888-ж

17. XIX к. 60-жж. Чүйдөгү кыргыздардын көтөрүлүшү кимге каршы жүргүзүлгөн?

а) Бухара хандыгына б) Кокон хандыгына*

в) Россия империясына г) Кытай империясына

18. Кокон хандыгына каршы Ысык-Көл кыргыздарынын көтөрүлүшү качан болгон?

а) 1840-ж б) 1842-ж* в) 1850-ж г) 1897-ж

19. Кокон хандыгынын убагында Акбото бий кайсыл жерди башкарган?

а) Андижан вилайетин б) Хожент вилайетин*

в) Маргалан вилайетин г) Кокон вилайетинин

20. Нүзүп бий бийликке 1842-жылы кимди алып келген?

а) Ирдана бийи б) Шералы ханды*

в) Кудаяр ханды г) Шахрух бийди

Дал келтиргиле:

1) Нүзүп бий бийликке 1842-жылы алып келген хан	А) Аксынын бийи
2) Нүзүп бий ким болгон	Б) Шералы
3) Нүзүп бийге 1825-жылы Кашкардын өкүмдары Жааңгер кожону куткаргандыгы үчүн кандай даража ыйгарылган	В) Миң башы
4) Шералы хандын мезгилинде хандыкта маанилүү ролду ойногон башкы вазир	Г) Нүзүп бий
5) 1862-жылы Пишпек чебин алууга катышкан солто уруусунун манабы ким?	Д) Байтик

1	2	3	4	5

Дал келтиргиле:

1) Байтик баатыр	А) Бугу уруусунан
2) Тайлак баатыр	Б) Солто уруусунан
3) Ормон хан	В) Сарыбагыш уруусунан
4) Алымбек датка	Г) Адыгине уруусунан
5) Боромбай бий	Д) Саяк уруусунан

1	2	3	4	5

11. Тайлак баатырдын эстелиги азыр кайсы жерде орнотулган?

а) Талас б) Нарын* в) Чүй г) Токмок

12. Тайлак баатырдын бир тууганы:

а) Алымбек б) Шабдан в) Тайлак г) Атантай*

13. 1862-ж Чүй кыргыздарынын Кокондуктарга каршы көтөрүлүшүн ким жетектеген?

а) Байтик баатыр* б) Медет датка
в) Бүргө баатыр г) Жантай

14. 1862-жылы Пишпек чебин алууга катышкан солто уруусунун манабы ким?

а) Жангарач б) Мөкүш в) Байтик* г) Жантай

15. Шабдан баатыр кайсы уруудан болгон?

а) Солто б) Сарыбагыш* в) Бугу г) Багыш

16. Шабдан баатыр жашап өткөн мезгил:

а) 1839-1912-жж* б) 1800-1842-жж
в) 1799-1862-жж г) 1800-1888-ж

17. XIX к. 60-жж. Үйдөгү кыргыздардын көтөрүлүшү кимге каршы жүргүзүлгөн?

а) Бухара хандыгына б) Кокон хандыгына*

в) Россия империясына г) Кытай империясына

18. Кокон хандыгына каршы Ысык-Көл кыргыздарынын көтөрүлүшү качан болгон?

а) 1840-ж б) 1842-ж* в) 1850-ж г) 1897-ж

19. Кокон хандыгынын убагында Акбото бий кайсыл жерди башкарган?

а) Андижан вилайетин б) Хожент вилайетин*

в) Маргалан вилайетин г) Кокон вилайетинин

20. Нүзүп бий бийликке 1842-жылы кимди алып келген?

а) Ирдана бийи б) Шералы ханды*

в) Кудаяр ханды г) Шахрух бийди

Дал келтиргиле:

1) Нүзүп бий бийликке 1842-жылы алып келген хан	А) Аксынын бийи
2) Нүзүп бий ким болгон	Б) Шералы
3) Нүзүп бийге 1825-жылы Кашкардын өкүмдары Жааңгер кожону куткаргандыгы үчүн кандай даража ыйгарылган	В) Миң башы
4) Шералы хандын мезгилинде хандыкта маанилүү ролду ойногон башкы вазир	Г) Нүзүп бий
5) 1862-жылы Пишпек чебин алууга катышкан солто уруусунун манабы ким?	Д) Байтик

1	2	3	4	5

Дал келтиргиле:

1) Ормондун “хан” көтөрүлүшү	А) 1831-ж
2) Алымбекке «датка» деген мансап ыйгарылган	Б) 1842-ж
3) Ирдана бийдин Ош жана Өзгөн шаарларын басып алышы	В) 1847-ж
4) Орус генералы Черняевдин Ташкент шаарын басып алышы	Г) 1865-ж
5) Казак ханы Кенесарынын курман болушу	Д) 1762-ж

1	2	3	4	5

21. Ормон хан кайсы жылы хан көтөрүлгөн?

а) 1840-ж б) 1842-ж* в) 1845-ж г) 1876-ж

22. Төмөнкү инсандардын кайсынысы кыска убакытка хандык жүргүзө алган?

а) Ажы бий б) Кубат хан

в) Атаке хан г) Ормон хан*

23. Ормон хан кайсы уруудан чыккан?

а) Солто б) Сарыбагыш*

в) Бугу г) Багыш

24. XIX к. ортосунда ким түндүк кыргыз урууларын бириктирүүгө аракет кылган?

а) Атаке бий в) Ормон хан*

г) Осмон датка б) Боромбай

25. XIX к. 40-жж кыргыздардын ханы аталган Сарыбагыш уруусунун башчысы:

а) Атаке бий б) Тынай бий

в) Кубат бий г) Ормон хан*

Дал келтиргиле:

1) А. Бернштам Ормон ханды орустун ушул падышасына салыштырган	А) А. Бернштам
2) «Ормон –малый Грозный» деп Ормон ханга өзгөчө баа берген	Б) И. Грозный
3) XVIII к. Фергана кыргыздарынын башкаруучусу	В) Кубат бий
4) 1852-жылы Кокон хандыгында “кыпчак кыргынын уюштурган” хан	Г) Кудаяр хан
5) XIX к. экинчи жарымындагы түштүк кыргыздарынын таасирдүү уруу башчысы	Д) Алымбек датка

1	2	3	4	5

26. Кыргыз мамлекетин түзүүгө аракеттенген, Кокон хандыгынын саясий турмушунда зор роль ойногон XVIII кылымдагы Түштүк кыргыздардын жетекчиси – бул:

а) Хаджи бий б) Эрдана бий

в) Кубат бий* г) Сейиткул бек

27. Кубат бий кайсы уруудан чыккан?

а) саруу б) бугу

в) кушчу* г) сарыбагыш

28. 1759-жылы Кубат бий Алайды кимдерден коргоп калган?

а) калмак-жунгарлардан б) кытай аскерлеринен*

В) орус аскерлеринен г) кокон армиясынан

29. Кубат бийдин тайманбастыгын баалаган өкүмдарлар ага кандай ысым ыйгарышкан?

а) “миң башы” б) "Бахадур –бий”*

в) "Аталык” " г) “кыргыз – князь”

30. XVIII к. аягында Кыргызстандын түштүгүндө Кокон хандыгына каршы активдүү күрөшкөн жетекчини белгилегиле:

а) Ажы бий*
б) Акбото бий
в) Эмир бий
г) Атаке баатыр

31. 1852-жылы Кокон хандыгында Кыпчак элин түтүн кыдырып кыргынга алууга буйрук кылган залим хан?

а) Малабек хан
б) Полот хан
в) Шерали хан
г) Кудаяр хан

32. 1762-жылы Ажы бий кимдерге каршы чечкиндүү күрөш жүргүзгөн?

а) Кокон хандагына*
б) Жуңгарларга
а) Ойрот- калмактарга
г) Тан династиясына

33. Кокон хандыгында XIX к. экинчи жарымындагы түштүк кыргыздарынын таасирдүү уруу башчысын атагыла:

а) Алымбек датка*
б) Садыр ата
в) Карга аке
г) Кубат бий

34. Алымбек датканын жашаган жылдары:

а) 1800-1839-жж
б) 1799-1862-жж*
в) 1800-1847-жж
г) 1789-1857-жж

35. Алымбек даткага канчанчы жылы «датка» деген мансап ыйгарылган?

а) 1830-ж б) 1831-ж* в) 1832-ж г) 1800-ж

36. Кокон хандыгында Алымбек датка кандай бийликте болгон?

а) хан
б) хандыктагы биринчи вазир*
в) амир-лашкер
г) беклер-беги

Дал келтиргиле:

1) Курманжан Алайды башкарууну өз колуна алган	А) 1863-ж
2) Курманжанга «Датка» деген мансап наамын ыйгарылган	Б) 1862-ж
3) Алымбек датка жетектеген Ош көтөрүлүшү болгон	В) 1860-ж
4) Алымбек датка Узун-Агач салгылашуусунда өз аскерлерин киргизбей койгон	Г) 1845-ж
5) Орус генералы Черняев Ташкент шаарын басып алган	Д) 1865-ж

1	2	3	4	5

37. Алымбек датка кыргыздардан эң биринчи болуп кандай наам алган?

а) парваначы б) датка*

в) генерал г) кол башчы

38. Алымбек датка 1831-жылы кандай наамга ээ болгон?

а) генерал-майор б) миң башчы

в) Алайдын даткасы* г) подполковник

39. Кокон хандыгына каршы Алай жана Ош кыргыздарынын көтөрүлүшүн аныктагыла?

а) 1841-ж б) 1843-ж в) 1845-ж* г) 1876-ж

40. Алымбек датка жетектеген Ош көтөрүлүшү качан болгон ?

а) 1842-ж б) 1845-ж* в) 1794-ж г) 1907-ж

41. Алымбек датка өлгөндөн кийин даткалык наам кимге өткөрүлгөн?

а) Курманжанга* б) Алымкул аталыкка

в) Камчыбекке г) Абдылдабекке

42. Курманжан датка кайсы жылдарда жашаган?

а) 1811-1907-жж* б) 1809-1910-жж

в) 1810-1909-жж г) 1800-1902-жж

43. Курманжан датка кайсы жерде туулган?

а) Алайда Гүлчө айылында

б) Ферганадагы Анжиян вилайетинде

в) Ош шаары Ороке кыштагында*

г) Орто Сай аймагында

44. Курманжан Алайды башкарууну канчанчы жылы өз колуна алган?

а) 1860-ж б) 1860-ж в)1862-ж* г) 1843-ж

45. Бухара эмири Курманжанга «Датка» деген мансап наамын кайсы жылы ыйгарган?

а)1863-ж* б) 1864-ж в) 1865-ж г) 1870-ж

46. Курманжан Датканын сөөгү кайсы мазарга көмүлгөн?

а) Сары Мазар* б) Сулайман Тоо

в) Ата Бейит г) Оркедеги Мазар

47. XIX к. экинчи жарымында Алайлык кыргыздардын саясий турмушунда ким чоң роль ойногон?

а) Нүзүп бий б) Курманжан датка*

в) Медет датка г) Садыр ата

48. Кайсы орус генералы Курманжан датканы "Алай ханышасы" деп атаган?

а) М. Черняев б) М. Скобелев*

в) Фон Кауфман г) А. Куропаткин

49. Кыргызстандын түштүгүндөгү жана Фергана өрөөнүндөгү 1873-1876-жылдардагы окуялар тарыхта кандай аталат?

а) Кокон козголоңу б) Анжиян көтөрүлүшү

в) Кокон көтөрүлүшү* г) граждандык согуш

50. 1873-1876-жж элдик көтөрүлүш канча этаптан турат?

а) 3 б) 4 в) 2* г) 6 д) 8

51. Кыргызстандын түштүгүндөгү Кокон хандыгына каршы чоң көтөрүлүш кайсы мезгилде болгон?

а) 1870-1871-жж б) 1872-1873-жж

в) 1873-1876-жж* г) 1877-1879-жж

52. 1873-1876-жж. Кокон хандыгына каршы көтөрүлүштүн жетекчисин белгиле:

а) Полат хан* б) Кудаяр хан

в) Алымбек датка г) Курманджан датка

52. Полот хан башкарган көтөрүлүштүн очогу кайсыл жер болгон?

а) Чаткал б) Аксы в) Ала-Бука* г) Лейлек

53. Полот хан канчанчы жылы, кайсыл айда дарга асылган?

а) 1876-ж 1-апрелде б) 1873-ж 9-майда

в) 1876-ж 1-мартта* г) 1794-ж 5-апрелде

54. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы 1873-1876-жылдардагы көтөрүлүштү сүрөттөгөн тарыхый роман болуп эсептелет?

а) Ч. Айтматов "Тоолор Кулаганда"

б) Т. Касымбеков "Сынган кылыч"*

в) Т. Сыдыкбеков "Чептен Эрдин күчү бек"

г) К. Жантөшев "Бороондуу күнү"

55. 1873-1876 жж. Кокон хандыгына каршы көтөрүлүштүн мүнөзү кандай болгон?

а) антифеодалдык, антиколониалдык*

б) антиколониялдык, боштондук

в) улуттук-боштондук

г) Коконго каршы көтөрүлүш болгон эмес

56. Генерал Черняев Ташкент шаарын кайсы жылы басып алган?

а) 1860-ж б) 1862-ж в) 1865-ж* г) 1876-ж

57. 1873-1876-жылдардагы көтөрүлүштүн этаптарын көрсөткүлө:

а) 1-этап 1873-1874-жж 2-этап 1875-1876-жж*

б) 1-этап 1873-1875-жж 2-этап 1876-1877 жж

в) 1-этап 1873-1876-жж 2-этап 1877-1879 жж

г) 1-этап 1874-1875-жж 2-этап 1876-1878 жж

58. Кыргызстандын түштүк бөлүгүнүн Орусияга кошулушу түндүк бөлүгүнүн кошулушунан айырмасы:

а) тынчтык келишими

б) өз эркн менен

в) басып алуу жолу менен*

г) Кокон хандыгы кысымы менен

59. Кокон хандыгы менен Россиянын теңсиз келишими качан түзүлгөн?

а) 1868-ж* б) 1870-ж в) 1866-ж г) 1876-ж

60. М. Скобелев башында турган орус армиясы Алайлык кыргыздарды караткан жыл...

а) 1864-ж б) 1868-ж в) 1873-ж г) 1876-ж*

61. Алай кыргыздарын караткан орус аскер башчысы ким?

а) Скобелев* б) Калпаковский

в) Проценко г) Черняев

62. М. Скобелевдин экспедициясы кандай аталган?

а) Алай* б) Фергана в) Чүй г) Кетмен-Төбө

63. Кайсы жылдары Кокон хандыгына Кудаяр хан үчүнчү жолу бийликке келет?

а) 1862-1863-жж б) 1865-1875-жж*

в) 1866-1868-жж г) 1876-1877-жж

64. Кокон хандыгынын акыркы ханын атагыла?

а) Бурут хан б) Алим хан

в) Мала хан г) Кудаяр хан*

65. Кокон хандыгында кайсы хан үч жолу бийликке келген?

а) Бурут хан б) Алим хан

в) Мала хан г) Кудаяр хан*

66. Кокон хандыгынын кулашына алып келген элдик көтөрүлүштү белгилегиле:

а) Полот хандын көтөрүлүшү*

б) 1845-ж. Ош көтөрүлүшү

в) Тайлак баатырдын көтөрүлүшү

г) Сох кыргыздарынын көтөрүлүшү

67. Кокон хандыгы Орусиянын карамагына качан өткөн?

а) 1865-ж б) 1868-ж в) 1876-ж* г) 1878-ж

68. Кокон хандыгынын начарлашынын себептерин атагыла?

а) ири феодалдардын өз алдынчалыкка умтулушу

б) баскынчылык жортуулдар

в) элдик көтөрүлүштөр жана хандык сарайдагы ич ара келишпестик*

г) Кытайлардын тез-тез кол салуулары

69. Түркстан облусу кайсы жылы түзүлгөн?

а) 1845-жылы б) 1865-жылы*

в) 1876-жылы г) 1891-жылы

70. Түркстан облусунун алгачкы аскер губернаторлугуна ким дайындалган?

а) М. Черняев* б) М. Скобелев

в) Фон Кауфман г) А. Куропаткин

71. Түркстан облусу, Түркстан генерал-губернаторлугу болуп кайсы жылы түзүлгөн?

а) 1845-жылы б) 1867-жылы*

в) 1876-жылы г) 1891-жылы

72. Кокон хандыгынын ордуна .....түзүлдү:

а) Анжиян области б) Фергана области*

в) Самарканд области г) Жети-Суу области

73. 1876-жылы Кокон хандыгы жоюлгандан кийин анын ордуна Фергана облусу түзүлгөн, анын алгачкы аскер губернатору:

а) М. Черняев б) М. Скобелев*

в) Фон Кауфман г) А. Куропаткин

74. Россияга кошулгандан кийин Кыргызстандын аймагы кайсы областтардын курамына кирген?

а) Алма-Ата, Талас, Ташкент, Жамбул

б) Жети-Суу, Сыр-Дарыя, Фергана, Самарканд*

в) Бухара, Хорезм, Хива, Чарджоу

г) Наманган, Анжиян, Ош, Жалал-Абад

75. Түркстан генерал-губернаторлугунан 1882-жылы Жети-Суу облусу Степной генерал-губернаторлугуна өткөн. Кайрадан кайсы жылы Түркстан генерал-губернаторлугуна кошулган?

а) 1845-жылы б) 1865-жылы

в) 1876-жылы г) 1899-жылы*

76. Ош шаарында кимдер өзүнүн акча каражатынын эсебинен медресе курган?

а) Алымбек датка, Иса датка, Калмырза бий, Эшмухаммед бай*

б) Алымкул аталык, кудаяр хан, Атаке бий

в) Ормон хан, Боромбай, Үмөтаалы, Боронбай бий

г) Байтик баатыр, Тайлак баатыр, Медет датка

77. «Фергана хандарынын тарыхы» эмгегинин авторун көрсөт:

а) Б. Солтоноев б) Зиябидин Максым*

в) О. Сыдыков г) Молдо Нияз

78. XIX кылымдын аягында кыргыз коомунда манаптарга, бийлерге кызмат, өтөшкөн жана орус чиновниктерине тилмеч болушкан эзүүчүлөрдүн жаңы катмары кимдер болгон?

а) соодагерлер б) бектер

в) чайрикерлер г) аткаминерлер*

79. Кыргыз элинин XIX кылымдын экинчи жарымындагы негизги чарбачылыгы кайсы болгон?

а) бал челек кармоо б) жер иштетүү

в) мал чарбачылыгы* г) балыкчылык

80. XIX кылымдын аягында Кыргызстандын көчмөн калкынан милдеттүү түрдө алынуучу негизги официалдуу салыкты белгилегиле?

а) жерден алынуучу салык

б) кыймылсыз мүлктөн алынуучу салык

в) түтүн башынан алынуучу салык*

г) земстволук салык менен чыгым

81. XVII кылымдын 90-жылдарында Фергана өрөөнүн Бухара хандыгынан бөлүп, өзүнчө мамлекетти кимдер түзгөн?

а) кыргыздар б) кожолор*

в) кыпчактар г) уйгурлар

Дал келтиргиле:

1) XIX кылымдын аягында отурукташкан элден алынуучу негизги салык	А) хараж
2) Көчмөндөрдөн алынуучу салыктын негизги түрү	Б) зекет
3) Багбанчылыктан алынган салыктын түрү	В) милык
4) Кокон хандыгында жеке менчикке берилген жер аянты	Г) Танап
5) Кокон хандыгынын мезгилинде мечит –медресе жерлери	Д) Вакуф

1	2	3	4	5

81. Кокон хандыгынын эзүүсүнүн негизги формасын оор салыктар .....түзгөн:

а) зекет, харадж* б) мал в) жер г) мүлк

82. Көчмөндөрдөн алынуучу салыктын негизги түрү кайсы:

а) хараж б) зекет*

в) чыгым г) танап

83. Кокон хандыгындагы хандан кийинки бийлик структурасындагы кызматты атагыла:

а) амир-лашкер б) кушбек

в) башкы вазир* г) бек

84. Кокон хандыгында жердин ээси болуп ким саналган?

а) көпөстөр жана дыйкандар

б) феодалдар жана манаптар

в) мамлекеттин атынан хан тескеген*

г) вилайеттин башкаруучулары

Дал келтиргиле:

1) Кыргыздардын XIX к. салттык турак жайы	А) манаптар
2) Кокон хандыгынын мезгилинде түндүк Кыргызстанда үстөмдүк кылган өзгөчө социалдык катмар	Б) боз үй
3) Кыргыздар жаңы туулган жылкынын баласын атаган	В) кулун
4) Уйдун үч жаштагы ургаачысы аталат	Г) Камбаркан
5) Кылым карыткан бир нече кылымдан бери чертилип келген комуз күүсү бул	Д) Кунаажын

1	2	3	4	5

85. XIX кылымдын экинчи жарымында Түндүк Кыргызстанда кыргыздардын уруу бирикмесинде жогорку бийлик кимдерге таандык болгон?

а) көпөстөргө
б) мал ээлерине
в) манаптарга*
г) бийлерге

86. Кокон хандыгына баш ийген кыргыздар салык төлөөдөн тышкары кандай жумуштарды иштөөгө милдеттүү болушкан?

а) жоокердик милдет аткарган, чептерди курушкан, жол салышкан*
б) соода иштерин жүргүзгөн, жол салып, үй курушкан
в) жайында жайлоого көчүүгө милдеттүү болушкан
г) чептерди курушкан жана дыйканчылык кылышкан

87. Манаптардын бийлиги эмнеге таянган?

а) каада-салттарга*
б) инсандык жеке сапаттарга
в) тегине
г) конституцияга

88. Кайсы учурларда манаптардын таасири күчөгөн?
а) согуштук мезгилде*
б) көчүүнүн учурунда
в) маанилүү маселелерди чечкенде
г) тынчтык мезгилинде

89. Баатыр атагы эмне үчүн берилген?
а) мурас аркылуу берилген
б) жеке каармандыгы жана эрдиги үчүн*
в) манаптар өздөрүнүн тарапкерлерине беришкен
г) бай адамдарды аташкан

90. XIX кылымдын аягында ири жер ээлерине жай мезгилинде кыска мөөнөткө жалданып иштешкен акысына акча алган эң кедей дыйкандар кандай аталган?
а) малай б) чайрикер
в) мардикер* г) жатакчы

91. Эмне үчүн көчмөндөрдүн чарбасынын негизин кулдардын эмгеги түзгөн эмес?
а) кыргыздар кулдарды кармагысы келген эмес
б) кулдар ызы-чуу чыгарганды жакшы көрүшкөн
в) көчмөн чарбага кулдар керек эмес болгон
г) кыргыздарда кулчулук туруктуу жана жетиштүү болгон эмес*

92. XIX кылымдын ортосунда Кыргыздардын саны болжол менен....
а) 800 миң * б) 1 млн в) 200 миң г) 5 млн

93. Кокон хандыгы кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн тарыхый этабы, формасы деген көз карашты сунуш кылган тарыхчы:
а) А. Хасанов б) Т. Чоротегин
в) К. Молдокасымов г) Т. Кененсариев*

Тарыхый Инсандар

Аты-жөнү	*Уруусу*	*Жашаган мезгили*
1) Кубат бий	Кушчу уруусу	XVIII к
2) Ажы бий	Адыгине (Баргы)	XVIII к
3) Акбото бий	Саруу	XVII к. аягы – XVIII к. 30-жж
4) Атаке баатыр	Сарыбагыш	1738-ж – өлгөн жылы белгисиз
5) Ормон хан	Сарыбагыш	1792-1854-жж
6) Байтик баатыр	Солто	1823-1886-жж
7) Шабдан баатыр	Сарыбагыш (Тынай)	1839-1912-жж
8) Боромбай бий	Бугу	1779-1858-жж
9) Алымбек датка	Адыгине	1799-1862-жж

Төмөндөгү тарыхый инсандардын ысымдарын жазгыла:

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

6_____

Тайлак-баатыр.

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

6_____

Жоопту жазгыла:

Төмөнкү элементтерди тарыхый жактан эмне бириктирип турат?

1. Хараж, зекет, танап, үшүр.

_____

_____

2. Алим, Шералы, Кудаяр, Мадали, Малабек.

_____

_____

3. М. Черняев, М. Скобелев, Ф. Кауфман, А. Куропаткин.

_____

_____

4. Шабдан, Ормон, Байтик, Тайлак, Алымбек.

_____

_____

5. Жети-Суу, Сыр-Дарыя, Фергана, Самарканд.

_____

_____

6. Нүзүп, Мусулманкул, Алымкул, Алымбек.

_____

_____

7. Пишпек, Токмок, Куртка, Олуя-Ата.

_____

_____

8. 1831, 1845, 1867, 1873-1876.

_____

_____

Кыргызстандын Россияга каратылышы

1. Падыша өкмөтү кайсы жылдан баштап Кыргызстанга орус дыйкандарын көчүрүп келе баштаган?

а) 1867-жылдан б) 1875-жылдан
в) 1876-жылдан г) 1855-жылдан

2. Кыргызстанга көчүп келген орус дыйкандарына падыша өкмөтү кандай жеңилдик берген?

а) аскердик милдеттен бошотулган
б) 15 жылга чейин салыктан бошотулган
в) кредиттер берилген
г) баары туура*

3. XVIII к. аягында Россияга алгачкы элчилерди жөнөткөн Сарыбагыш уруусунун башчысы ким?

а) Тынай бий б) Маматкул бий
в) Жантай г) Атаке бий*

4. Россияга эң алгачкы кыргыз элчилиги качан жөнөтүлгөн?

а) 1813-ж б) 1750-ж в) 1785-ж* г) 1722-ж

5. Атаке баатыр жуңгар ханы менен болгон салгылашта кайсыл аскер башчысын найза менен сайып өлтүргөн?

а) Эрдене б) Доргул*
в) Цеван-Рабдан г) Амурсана

6. Кыргыздын сарыбагыш уруусунун элчилери Петербургга качан барышкан?

а) 1760-ж б) 1785-ж* в) 1810-ж г) 1812-ж

7. Россияга барган алгачкы кыргыз элчилери?

а) А.Кучаков, Шергазы* б) Качыбек, Шерали
в) Атаке баатыр г) Шабдан баатыр

8. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Орус дыйкандарынын Кыргызстанга көчүп келе башташы

б) Атаке баатыр Орусияга алгачкы элчиликти жөнөтүшү

в) Сарыбагыш-Бугу чатагы. Ормондун каза болушу

г) Бугу уруусунун Орусиянын букаралыгына өтүшү

д) Түндүк Кыргызстандын Россияга толук каратылышы

1	2	3	4	5

9. XIX кылымдын ортосунда Кыргызстандын түндүгүндө кандай кырдаал түзүлгөн?

а) Уруулардын ортосунда тынчтык түзүлгөн

б) Кокон хандыгынын башкаруучулары келишкен

в) Орустар кыргыздарды кырып-жойгон

г) урууларынын ортосунда чыр-чаткатар күчөдү*

10. XIX кылымда Кыргызстандын түштүгүндө сот бийлиги:

а) манаптарга таандык болгон

б) старчындарга таандык болгон

в) казыларга таандык болгон*

г) мечиттин имамдарына таандык болгон

11. Падышачылык Россиянын тушунда Кыргызстанда болуштар канча жылга шайланган?

а) 3 жылга б) 5 жылга

в) 6 жылга г) 4 жылга

12. Кыргыздардын Россияга "ыктыярдуу кошулушу" концепциясын биринчи болуп кайсы тарыхчы тарабынан илимий обортко киргизилген?

а) А. Хасанов б) В. Бартольд

в) К. Молдокасымов г) Б. Жамгырчинов*

Дал келтиргиле:

1) 1813-ж Ысык-Көлгө келип , жергиликтүү калк тарабынан жакшы кабыл алынган орус көпөсү	А) 1864-ж
2) Чаткал, Суусамыр жана Кетмен-Төбө кыргыздары Россиянын курамына өткөн	Б) М. Ныязов
3) XIX к ортосунда Орто Азияны каратып алуу боюнча Россия атаандашы	В) Түркстан
4) Россиянын курамына киргенден кийин кыргыздар жашаган аймактар кайсы генерал-губернаторлукка караган	Г) Англия
5) Сарыбагыш менен Бугу уруусунун чабышы	Д) 1854-ж

1	2	3	4	5

13. Орусиялык Ф. Зибберштейн жана Т. Нюхалов жетектеген элчилик Ысык-Көл кыргыздарына качан келишкен?

а) 1820-ж б) 1825-ж* в) 1834-ж г) 1856-ж

14. Карапайым көчмөндөр жабыр тарткан Сарыбагыш менен Бугу уруусунун чабышы (согушу) качан болгон?

а) 1854-ж* б) 1856-ж в) 1858-ж г) 1878-ж

15. Кыргызстандын Россияга кошулушу канча этап менен жүргөн?

а) 3 б) 5 в) 2* г) 7

16. Ысык-Көл кыргыздары Россиянын курамына кайсы жылы кирген?

а) 1850-ж б) 1853-ж

в) 1855-ж* г) 1857-ж

17. Түндүк Кыргызстан Россияга кайсы жылдан баштап кошулуп баштаган?

а) 1876-ж б) 1864-ж

в) 1855-ж* г) 1917-ж

18. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Ф. Зибберштейн жана Т. Нюхалов жетектеген элчилик Ысык-Көл кыргыздарына келиши

б) Качыбек менен Жакыптын Россиянын карамагына өтүү маселеси боюнча Сибирь генерал-губернаторствосуна барышы

в) Бормбай жетектеген Бугулар Орус букаралыгана өтүшү

г) Түндүк Кыргызстанда Ормондун хан көтөрүлүшү

д) Нарын кыргыздарынын Россиянын карамагына өтүү жөнүндө орус биликтерине кайрылышы

1	2	3	4	5

19. Россия империясына өз каалоосу менен эң биринчи болуп кошулган уруу:

а) саяктар б) чериктер

в) сарыбагыштар г) бугулар*

20. Боронбай жетектеген бугу уруусу Орусияга өтүү антын качан жана кайсыл жерде беришкен?

а) 1838-ж 25-май Томскийде

б) 1855-ж 17-январь Омскте*

в) 1857-ж 17-январь Сибирде

г) 1864-ж 17-май Москвада

21. Кыргыздардын Россияга "ыктыярдуу кошулушу" концепциясын биринчи болуп кайсы тарыхчы тарабынан илимий оборотко киргизилген?

а) А. Хасанов б) В. Бартольд

в) К. Молдокасымов г) Б. Жамгырчинов*

22. Канчанчы жылы Нарын кыргыздары Россиянын карамагына кирүү жөнүндө орус бийликтерине кайрылган?

а) 1860-ж б) 1864-ж* в) 1868-ж г) 1875-ж

23. Түндүк Кыргызстан канчанчы жылдары Россиянын курамына толугу менен киргизилген?

а) 1861-1865-жж б) 1862-1866-жж

в) 1855-1868-жж* г) 1859-1864-жж

24. Бугу уруусунун башкы манабы ким болгон?

а) Ормон-хан б) Боромбай*

в) Төрөгелди г) Балбай

25. Түштүк Кыргызстан Россияга кандай жол менен кошулган?

а) өз ыктыяры менен б) басып алуу *

в) келишим түзүү г) кошулган эмес

26. Түштүк Кыргыздарынын Россия империясына каратылышы:

а) 1878-ж б) 1876-ж*

в) 1917-ж г) 1863-ж

27. 1893-жылы түштүк Кыргызстанда пайда болгон эң алгачкы орус кыштагы?

а) Фрунзе б) Покровское*

в) Петров г) Ленинград

28. Орус бийлигине кызмат кылганы үчүн полковник наамы кимге берилген?

а) Боронбай Бекмурат уулу

б) Шабдан Жантай уулу*

в) Качыбек Шералы уулу

г) Атаке Канай уулу

29. 5. Анжиян көтөрүлүшү реакциячыл, элге каршы мүнөздө болгон жана Токтогул Сатылганов катышкан эмес деген көз караштагы тарыхчы:

а) А. Хасанов б) Т. Чоротегин

в) К. Молдокасымов г) А. Чукубаев*

30. 1898-жылдагы Россия империясынын оторчулук саясатына каршы көтөрүлүштү ким жетектеген?

а) Молдо Калназар б) Молдо Калмырза

в) Мадали Эшен* г) Мөкүш хан

31. Россия империясынын колониялык саясатынан азап чегип, чыдамы кеткен Фергана өрөөнүнүн калкы 1898-жылы 17-майда көтөрүлүш баштаган. Ал көтөрүлүш тарыхта:

а) Фергана көтөрүлүшү деп аталат

б) Анжиян көтөрүлүшү деп аталат*

в) Миң-Дөбө көтөрүлүшү деп аталат

г) Букаралардын көтөрүлүшү

32. Анжиян көтөрүлүшү качан болгон?

а) 1898-ж* б) 1899-ж в) 1901-ж г) 1902-ж

33. Анжиян көтөрүлүшүнө катышты деген жалаа менен Сибирге айдалган кыргыздын демократ – акынын белгилегиле:

а) Барпы Алыкулов б) Тоголок Молдо

в) Токтогул Сатылганов* г) Калыгул Бай уулу

34. 1898-жылы болгон Анжиян көтөрүлүшүнүн тарыхый мааниси кандай?

а) көтөрүлүш падышачылыктын салык саясатын өзгөрткөн

б) ал бардык Түркстанда жашоочуларды падышалык саясатты колдоого чакырган

в) Түркстандын жергиликтүү элинин падышалык колониялык саясатка каршы улуттук- боштондук күрөшүнө алгачкы кадам болгон*

г) улуттук маданияттын өнүгүшүнө негиз болгон

35. Чыгыш Түркстандагы Цин үстөмдүгүнө каршы Си жана Ганьсу провинцияларындагы дунгандардын көтөрүлүшү качан болгон?

а) 1862-1877-жж*

б) 1877-1878-жж

в) 1888-1889-жж

г) 1889-1890-жж

36. Кыргызстанга дунгандар жана уйгурлар качан көчүп келишкен?

а) 1875-1885-жж

б) 1872-1873-жж

в) 1877-1883-жж*

г) 1 878-1884-жж

37. Кытайдагы дунгандардын көтөрүлүшүнүн жетекчиси жана Кыргызстанга келген дунгандардын башчысын атагыла?

а) Арбуду

б) Мухаммед

в) Биянху*

г) Ысмар

38. Кыргызстанга көчүп келген дунгандардын негизги чарбасы?

а) дыйканчылык*

б) мал чарбачылык

в) кол өнөрчүлүк

г) балык уулоочулук

39. Орус окумуштуусу Н. А. Северцевдун Кыргызстанга саякаты кайсы жылы болгон?

а) 1864-1867-жж*

б) 1868-1869-жж

в) 1865-1866-жж

г) 1869-1870-жж

Илимий экспедициялар:

П.П. Семенов-Тянь-Шаньский (1856-57-жж)
Ч.Ч. Валиханов (1857-59, 1864 жж)
Н. А. Северцов (1864-67-жж)
А.П. Федченко (1868-71-жж)
В.В. Верещагин (1869-70-жж)
Н.М. Пржевальский (1870-88-жж)
Габриел Бонвалоо, Арминий Вамбери, Элла Сайкс, Адил Хикмет Бей, Леди Макартни, ж.б.

40. Кыргызстанга келген кайсы орус окумуштуусу "Манас" эпосунан үзүндү жазып алган?

а) В.В. Бартольд б) Н. М. Пржевалский
в) Н. А. Северцев г) В.В. Радлов*

41. Биринчи болуп "манас" эпосунан үзүндү жазган жана ага чоң маани берген окумуштууну атагыла:

а) Н. А. Северцев б) А. П. Федченко
в) Ч. Валиханов* г) И. В. Мушкетов

42. Кыргыздардын тарыхын изилдеген казак окумуштуусу?

а) В. Радлов б) Н. Аристов
в) В. Бартольд г) Ч. Валиханов*

43. XIX к. биринчи жарымындагы кыргыздардын негизги туткан дини:

а) христиан б) буддизм
в) ислам* г) шаманизм

44. Кыргызстандын кайсы регионунда биринчи болуп немец кыштактары пайда болгон?

а) Ысык-Көлдө б) Чүйдө
в) Таласта* г) Ошто

45. Түркстан генерал-губернаторлугу кайсы жылы түзүлгөн?

а) 1869-ж б) 1868-ж в) 1867-ж* г) 1865-ж

46. XIX кылымдын биринчи жарымындагы Кыргызстандагы окуу жай (мектеп) кандай аталган?

а) орус-тузем мектептери б) Шабдандын мектеби
в) медресе* г) мектеп-колледж

47. Кыргыздардын кайсы оюндары жалан балдардын катышуусу менен өткөрүлөт?

а) Көкбөрү б) Алты бакан
в) Тушоо кесүү* г) Күрөш

48. Отурукташкан кыргыз болуштугу качан түзүлгөн?

а) 1898-ж б) 1900-ж в) 1912-ж* г) 1914-ж

49. Улуу манасчылардын катарын белгилегиле.

а) Келдибек, Калыгул, Тыныбек, Чоюке, Сагымбай, Саякбай*
б) Найманбай, Бекмурат, Тыныбек, Чоюке, Сагымбай, Саякбай
в) Келдибек, Найманбай, Тыныбек, Арстанбек, Сагымбай
г) Келдибек, Бекмурат, Тыныбек, Чоюке, Жеңижок, Саякбай

Залкар манасчылар

Аты-жөнү	*Жашаган мезгили*
Эң алгачкы манасчылар: Ырамандын Ырчы уулу, Жайсаң ырчы, Толубай сынчы.	
Манасчылык өнөрүн улантуучулар	
Манасчылар	*Жашаган жылдары*
Келдибек Барыбоз уулу	1793-1873-жж
Тыныбек Жапый уулу	1864-1902-жж
Чоюке Өмур уулу	1863-1925-жж
Сагымбай Орозбак уулу	1867-1930-жж
Саякбай Карала уулу	1894-1971-жж

Дүйнөнүн Жаңы тарыхы 8-класс

1. Жаңы тарыхтын биринчи доору канча убакытка созулган?
а) 1640- 1750-жж б) 1640-1870-жж*
в) 1640-1790-жж г) 1640-1800-жж

2. Жаңы тарыхтын экинчи доору кайсы убакытка чейин созулган?
а) 1640- 1750-жж б) 1640-1870-жж
в) 1640-1790-жж г) 1870-1917-жж*

3. Жаңы тарыхтын негизги мазмуну эмнеде?
а) тарыхий өнүгүштүн жаңы башаты
б) дыйкандарды, кол өнөрчүлөрдү эзүү күчөгөн доор
в) капитализмдин орношу жана өнүгүшү*
г) капитализмдин кыйрашы жана коммунизмдин орношу

4. Европа жана Америка өлкөлөрүнүн жаңы тарыхынын хронологиялык жылдарын аныктагыла?
а) 1588-1870-жж б) 1640-1870-жж*
в) 1640-1918-жж г) 1870-1918-жж

5. Англиянын Ост-Индия компаниясы кайсы жылы түзүлгөн?
а) 1600-ж* б) 1650-ж в) 1670-ж г) 1681-ж

6. Англия түндүк Америкада канча колония түзгөн?
а) 13* б) 19 в) 21 г) 24

7. "Луддизм" деген эмне?
а) мануфактурадан фабрикага өтүү мезгили
б) пролетариат менен буржуазиянын тап күрөшү
в) XIX к башындагы жумушчулардын тап күрөшүнүн түрү*
г) Франциядагы кол өнөрчүлөдүн уюму

8. Англияда Карл I кайсы жылы бийликке келген?
а) 1625-ж* б) 1650-ж в) 1655-ж г) 1659-ж

9. Англиянын 1640-жылдагы буржуазиялык революциянын чыгышына негизги себептер төмөнкүлөр болгон?
а) парламенттин таркатылышы
б) королдун француз принцессасына үйлөнүшү
в) социалдык жана диний каршылыктар
г) жогорудагылардын баары туура*

10. Англиядагы буржуазиялык революция качан башталды?
а) 1630-1632-жж б) 1640-1642-жж*
в) 1650-1652-жж г) 1660-1662-жж

11. 1642-жылда башталган Англиядагы жарандык согуш кимдердин ортосунда болгон?
а) дворяндар менен дыйкандардын ортосунда
б) жумушчулар менен буржуазиянын ортосунда
в) парламент менен королдун тарапкерлеринин ортосунда*
г) католиктер менен протестанттардын ортосунда

12. XVII к Англиядагы буржуазиялык революциясынын көрүнүктүү башчылары:
а) Карл I б) Прайд
в) Оливер Кромвель* г) Вильгельм

13. Англиядагы жарандык согуш качан болгон?
а) 1640-1644-жж б) 1642-1648-жж
в) 1645-1649-жж* г) 1649-1651-жж

14. Англияда Карл I кайсы жылы өлүм жазасына тартылган?
а) 1640-ж б) 1645-ж в) 1649-ж* г) 1651-ж

15. Нейзби кыштагынын жанындагы салгылаш кайсы жылы болгон?
а) 1640-ж б) 1645-ж* в) 1649-ж г) 1651-ж

16. Англия качан республика болуп жарыяланган?
а) 1643-ж б) 1649-ж* в) 1655-ж г) 1666-ж

17. Англияда Стюарттардын династиясы кайсы жылы кулаган?
а) 1685-ж б) 1689-ж* в) 1650-ж г) 1655-ж

18. Англияда "Даңктуу революция" качан болгон?
а) 1685-ж б) 1689-ж* в) 1650-ж г) 1655-ж

19. Дүйнөдө алгачкы темир жол транспорту кайсы мамлекетте пайда болду?
а) Россия б) АКШ
в) Франция г) Англия*

20. « Доминион» деген эмне?
а) башка мамлекеттердин жерин басып алуу
б) басып алган элди тоноо
в) өзүн өзү башкарган колония*
г) салыктардын бир түрү

21. Өнөр жай төңкөрүшү деген эмне?
а) экономикалык кризистин күчөшү
б) мануфактуралардын санынын өсүшү
в) өндүрүштө кол эмгегин техника менен алмашуу*
г) дыйканчылыкта жаңы куралдарды ойлоп табуу

22. Кимдин армиясын «кавалерлер» деп атаган?
а) парламенттин б) королдун*
в) феодалдардын г) чиркөөнүн

23. Тендемечилер «левеллер» агымынын негизги талабы эмне?
а) Карл I ни өлүм жазасына тартуу
б) дыйкандарды феодалдардын салыгынан куткаруу
в) жалпы шайлоо укугун киргизүү*
г) дыйкандарга жерди бекер берүү

24. Англичан кемелери Ла-Манш кысыгында Испан флотуна чабуул жасаган жыл:
а) 1585-ж б) 1588-ж* в) 1595-ж г) 1599-ж

25. Испандыктардын " Жеңилбес Армадасынын" кыйраган жылы?

А) 1585-ж б) 1588-ж* в) 1595-ж г) 1599-ж

26. Микроскоп, телескоп жана сымап барометри канчанчы кылымда пайда болгон?

а) XVII к.* б) XIX к. в) XX к. г) XXI к.

27. "Адашкан уулдун кайтып келүүсү" картинасынын автору:

а) Харменес Рембрандт* б) Уильям Шекспир
в) Микеланджело г) Семен Чуйков

28. Европалык өлкөлөрдүн кайсы мамлекети 1815-ж Ыйык союзга кирбей калган?

а) Россия б) Франция
в) Англия* г) Сербия

29. XIX к. "дүйнөнүн устаканасы" (мастерскою) наамын алган мамлекет?

а) Франция б) Италия в) Америка г) Англия*

Кошумча маалымат!

1) Лейбниц	Логикалык математика
2) У. Шекспир	"Гамлет"
3) Сервантес	"Дон Кихот"
4) Мольер	"Дон Жуан", "Тартюф"
5) Рубенц	"Персей жана Андромад"
6) Руссо	"Коомдук келишим"
7) Мелье	"Осуят"
8) Дидро	"Энциклопедиянын редактору"
9) Исаак Ньютон	Бүткүл дүйнөлүк тартылуу күчү
10) Галилео Галилей	Телескоп
11) Амадей Моцарт	"Фигаронун үйлөнүшү"

Кошумча маалымат!

Аты-жөнү	*Ким болгон?*	*Жашаган мезгили*
Исаак Ньютон	Англиялык окумуштуу	1643-1727-жж
Иоган Каплер	Немец астроному	1571-1630-жж
Рене Декарт	Француз окумуштуусу	1596-1650-жж
Вильгелм Лейбниц	Немец окумуштуусу	1646-1716-жж
Уильям Шекспир	Англиялык драматург	1564-1616-жж
Мигель Сервантес	Испаниялык жазуучу	1547-1616-жж
Питер Рубенс	Нидерландиялык живописчи	1577-1640-жж
Харменс Рембрандт	Нидерландиялык сүрөтчү	1606-1669-жж
Жан Батист Мольер	Франциялык комедист	1622-1673-жж
Иоган Себастьян Бах	Немец компазитору	1685-1750-жж
Амадей Моцарт	Австриялык компазитор, музыкант	1756-1791-жж

АКШ

1. Европалык кайсы мамлекет Түндүк Америкада биринчи колония түзгөн?

а) Португалия б) Испания
в) Франция г) Англия*

2. "Бостондогу чай ичүү" кайсы жылы болгон?

а) 1773-ж* б) 1770-ж в) 1777-ж г) 1780-ж

3. 1775-1783-жылдарда Америкада кандай окуялар болгон?

а) Кулдардын эң ири көтөрүлүшү болгон
б) Көз карандысыздык үчүн согуш болгон*
в) Ушул жылдар аралыгында муз каптоо болгон
г) Америка мамлекети түзүлгөн

4. АКШ боштондук үчүн Англия менен согушканда анын союздаштары ким болгон?

а) Россия, Италия б) Италия, Мексика
в) Франция, Испания* г) Португалия, Дания

5. Канчанчы жылы көз карандылыкка каршы түндүк Америкалык согуш болгон?

а) 1770-1773-жж б) 1775-1778-жж
в) 1775-1783-жж* г) 1790-1795-жж

6. АКШнын түзүлүшү деп эсептелген «көз каранды эместик декларациясы» качан кабыл алынган жана анын автору ким болгон?

а) 1772-ж Джорж Вошингтон
б) 1776-ж Томас Джефферсон*
в) 1780-ж Борак Обама
г) 1790-ж Авраам Линкольн

7. АКШнын конституциясы качан кабыл алынган?

а) 1783-ж б) 1787-ж* в) 1790-ж г) 1788-ж

8. 1789-жылы АКШнын биринчи президенти ким шайланган?

а) Т. Джефферсон б) Ф. Рузвелт

в) Д. Вашингтон* г) Б. Франклин

9. Төмөнкү окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) АКШнын конституциясы кабыл алынган

б) АКШнын түзүлүшү

в) Бостондогу чай ичүү

г) АКШ дагы граждандык согуштун аякташы

д) Гаитидеги кулдардын көтөрүлүшү жеңиш менен аяктаган

1	2	3	4	5

10. 1789-жылы Америкада:

а) Укуктар жөнүндө билл кабыл алынган*

б) Конституциясы кабыл алынган

в) Кулчулук жоюлган жана Республика түзүлгөн

г) Америка союзу түзүлгөн

11. АКШ дагы граждандык согуштун жылдарын атагыла:

а) 1850-1857-жж б) 1861-1865-жж*

в) 1890-1894-жж г) 1899-1900-жж

12. АКШ да 1863-жылы кулчулук жоюлган. Ал мыйзамга АКШ нын кайсы президенти кол койгон?

а) Джон Адамс б) Джорж Вашингтон

в) Авраам Линкольн* г) Джон Кеннеди

13. XIX к жапырт жер ооштуруунун кылымы болгон. Европадан Америкага эң көп кайсы мамлекеттен эмиграцияланган?

а) Португалиялы б) Испания

в) Франция г) Англия*

14. XVIII к. Латын Америкасындагы улуттук-буржуазиялык революциянын жана согуштардын негизги максаты:

а) Испаниянын колониялык эзүүсүнөн бошоп, эгемендүү мамлекеттерди куруу*

б) кулчулукту жоюу жана католик чиркөөсүн реформалоо

в) помещиктердин жерин кедейлерге бөлүп таркатуу

г) Испаниядан Англиянын курамына өтүү

15. Англия качан АКШ нын көз каранды эместигин тааныган?

а) 1783-жылы Версаль келишиминин негизинде*

б) 1767-жылы Версаль келишиминин негизинде

в) 1791-жылы Версаль келишиминин негизинде

г) 1755-жылы Версаль келишиминин негизинде

16. Креол – деген эмне?

а) Индеецтер менен Европалыктардын урпактары

б) Латын Америкадагы жергиликтүү болуп калган испандыктар*

в) Ирандагы ирижер ээлери жана көпөстөр ушундай аталган

г) Америкага көчүп келген жапайы "Варварлар"

17. Америкадагы европалыктар менен африкалыктардын никесинен туулган балдар кандай аталат?

а) мулаттар* б) сипайлар

в) метисттер г) самурайлар

18. Метистер – булар:

а) Европалык жана Индейлердин балдары*

б) Европалыктар менен Африкалыктардын балдары

в) Индейлер менен Азиялыктардын урпактары

г) Америкага көчүп келген жапайы "Варварлар"

XIX кылымдагы Америкадагы маанилүү окуялар

АКШ Түндүк Америкадагы ири француз жерлерин сатып алып, аянтын кеңейтет. («Луизианды сатып алуу»)	1803-ж
Мексиканын, Англиянын жана жергиликтүү индейлердин жерлерин күч менен тартып алып, өзүнө каратуу башталат. Индей согуштары (1622-1912-жж)	XIX к
Индей согуштары	1622-1912-жж
Берберий согуштары	1801-1805-жж 1812-1816-жж
Африкада кара америкалыктар азыркы Либериянын аймагында колония түзүшөт	1821-ж
Монро доктринасы.	1823-ж
Америкадагы испан колониялдарынын эркиндик үчүн күрөштөрү Испанияны Наполеондун басып алуусунан кийин башталган	1810-1826-жж
Гаитидеги кулдардын көтөрүлүшү	1791-1804-жж
Мексика эгемендүүлүгүнүн жарыяланышы	1821-ж
Колумбия, Венесуэланын, Жаңы Гранаданын жана Китонун аймактары эгемендүүлүк алышкан	1822-ж
Борбордук Америка Федерациясынын түзүлүшү	1824-ж
Боливиянын эгемендүүлүккө жетиши	1825-ж
Перунун эгемендүүлүккө жетиши	1826-ж
Бразилия жана Уругвай эгемендүүлүккө ээ болушат	1821-1825-жж
Калифорнияда жана Австралиядагы "алтын дүрбөлөңдөрү" (дүйнөлүк алтын өндүрүүнү 6 эсеге жогорулатып, жыйынтыгында ашыкчаа өндүрүүнүн негиздерин түзө баштайт).	1850-1860-жж
Түндүк Америкада узакка созулган депрессия	1873-1879-жж
АКШдагы «Алтынга бууланган кылым»	1876-1914-жж
АКШдагы жарандык согуштар (1861-1865-жж) Түштүктү кайра куруу (1863-1869-жж) Кулчулукту жоюу (1865-ж)	
АКШдагы дүйнөдө биринчи жолу салынган трансконтиненттик темир жолу Батышты жакшылап ээлөөгө мүмкүндүк берген	1869-ж

Француз агартуучулары!

Аты-жөнү	*Эмгектери*	*Жашаган мезгили*
Шарль Монтескье	"Мыйзам руху жөнүндө"	1689-1755-жж
Француа Вольтер		1694-1778-жж
Жан Жак Руссо	"Коомдук келишим"	1712-1778-жж
Жан Мелье	"Осуят"	1664-1729-жж
Дени Дидро	"Илимдин, искусствонун жана кол өнөрчүлүктүн энциклопедиясы"	1713-1784-жж

1. XVIII кылымдагы агартуучулар:

а) Ян Гус, Мартин Лютер, Томас Мюнцер

б) Мелье, Мартин Лютер, Лильберн

в) Монтескье, Вольтер, Руссо, Дидро*

г) Мюнцер, Дидро, Мартин, Ян Гус

2. "Баткакта жаткан Франция таажысын, кылычымдын учу менен алдым" деп ким айткан?

а) Томас Мюнцер б) Мартин Лютер

в) Монтескье г) Напалеон Бонапарт

3. Улуу Француз революциясынын негизги себептери?

а) Францияда абсолютизмди бекитүү

б) дыйкандарды сеньорлордун эзүүсүнөн куткаруу

в) жаңы өндүрүш күчтөрү менен эски феодалдык өндүрүштүк мамилелердин ортосундагы карама каршылык*

г) Францияда дыйкандарды бошотуу

4. Улуу Француз революциясы качан башталган?

а) 1780-жылы 14-май

б) 1785-жылы 14-апрель

в) 1789-жылы 14-июль*

г) 1780-ж 13-апрель

5. 1789-жылдын кайсы күнү Бастилияны алуу ишке ашкан. Ал күн Франция элинин улуттук майрамы:

а) 14-апрель б) 14-июль* в) 15-август г) 15-май

6. Төмөндөгү катарлардан Француз революциясынын жол башчыларын аныктагыла:

а) Напалеон, Мюнцер, Томас

б) Робеспьер, Марат, Дантон*

в) Жуков, Ктузов, Гитлер

г) Бисмарк, Гитлер, Паулюс

7. 1789-жылкы Улуу Француз революциясы "Адам жана жаран укуктарынын декларациясында" эмнени жарыялаган?

а) Эң жогорку мамлекеттик бийлик булагы король эсептелгенин

б) Бардык жеке менчик мамлекет пайдасына алынууга тийиш экенин

в) Мыйзам тыюу салбаган баарын жасоого уруксат экенин*

г) Сөз эркиндигине тыюу салынганын

8. XVIII кылымдагы Француз революциясынын негизги чечүүчү күчү кимдер болгон?

а) карапайым көчмөндөр менен малчылар

б) дыйкандар жана шаардык эмгекчилер*

в) королдун аскерлери жана кулдары

г) англичандар жана германдар

9. Француз буржуазиялык революциянын тарыхый маанисин аныктагыла:

а) феодалдык абсолюттук мамилелерди күчөтүү

б) феодалдык абсолюттук түзүлүштү кыйратты жана капитализмдин өнүгүшүнө шарт түздү*

в) Европада БАНКтар ачылып, акча жүгүртүү ишке ашкан

г) Европа аймактарында коммунизм орногон

10. Вальма салгылашуусу кайсы жылы болгон?

а) 1792-ж* б) 1780-ж в) 1795-ж г) 1784-ж

11. Франция канчанчы жылы республика болуп жарыяланган?

а) 1792-ж* б) 1780-ж в) 1795-ж г) 1784-ж

12. 1793-ж Францияда болгон окуя:

а) Бастилияны басып алышкан

б) Людовик XVI башы алынган*

в) Республика жарыяланган

г) Бешинчи Республика түзүлгөн

13. Францияда Якобиндик диктатура качан орногон?

а) 1793-ж* б) 1780-ж в) 1795-ж г) 1784-ж

14. Франциянын жаңы конституциясы качан кабыл алынган?

а) 1793-ж* б) 1780-ж в) 1795-ж г) 1784-ж

15. Францияда термидордук төңкөрүш болгон жыл:

а) 1794-ж* б) 1780-ж в) 1795-ж г) 1784-ж

16. Якобинчилер элдин кайсы катмарынын кызыкчылыгын жактаган?

а) ири буржуазиянын жана дыйкандардын

б) орто дыйкандардын жана кулдардын

в) жумушчулар менен майда буржуазиянын*

г) шаардыктардын жана айылдыктардын

17. Француз революциясынын кайсы кыймылы феодалдардын жер укугун жойду?

а) басмачылар б) термидорлор

в) якобиндик диктатура* г) советтер

18. Кайсы мамлекеттер согушта революциячыл Францияга каршы күрөшкөн?

а) Испания, Италия, Израиль, Индия

б) Австрия, Англия, Россия, Италия*

в) Англия, Ангола, Австрия, Алжир

г) Кытай, Корея, Кипр, Комбоджа

19. Аустерлицтин жанында Н. Бонапартка каршы кайсы мамлекеттердин армиялары турган?

а) Англия, Австрия б) Англия, Ангола

в) Россия, Япония г) Испания, Пруссия*

20. 1769-ж Корсика аралында кайсы инсан төрөлгөн?

а) Н. Бонапарт б) Л. Бонапарт*

в) П. Баррас г) У. Шекспир

21. Напалеон Бонапарттын Италияга биринчи жүрүшү кайсы жылдары болгон?

а) 1796-1797-жж* б) 1812-1820-жж

в) 1820-1825-жж г) 1830-1865-жж

22. Бонапартка кайсы шаарды бошотқондугу үчүн Конвент генерал наамын ыйгарган?

а) Париж б) Тулон* в) Лондон г) Орлеан

23. Напалеон Бонапарттын Египетке жүрүшү кайсы жылы болгон?

а) 1790-ж б) 1798-ж* в) 1812-ж г) 1880-ж

24. Напалеон Бонапарттын диктатурасы кайсы жылы орногон?

а) 1790-ж б) 1799-ж* в) 1812-ж г) 1880-ж

25. 1804-ж Рим папасы салтанаттуу түрдө таажы кийгизген император:

а) Напалеон I* б) Александр I

в) Дарий I г) Карл I

26. Н. Бонапарттын армиясы 1805-жылы 21-октябрда англичандардын кайсы атактуу адмиралынан жеңилүүгө учураган?

а) Ктузов б) Нельсон*

в) Суворов г) Тайлер

27. Аустерлицтеги салгылашуу качан болгон?

а) 1790-ж б) 1799-ж в) 1805-ж* г) 1880-ж

28. 1806-жылы Напалеондун агасы Людовик франциянын кайсы вассалынын королу болуп калган?

а) Даниянын б) Голландиянын*

в) Норвегиянын г) Пруссиянын

29. 1806-жылы октябрда Напалеон Пруссиянын армиясын талкалап, Берлинге салтанаттуу кирген. 21-ноябрда ал континенталдык блокада жөнүндө декретке кол койгон. Блокада кайсы өлкөгө карата колдонулган?

а) Пруссияга б) Россияга

в) Англияга* г) Италияга

30. Континенттик блокада деген эмне жана Франция аны кайсы мамлекетке каршы колдонгон?

а) Россияга – саясий кысым

б) Пруссияга – согуштук кысым

в) Англияга – экономикалык кысым*

г) Америкага – колониялык басып алуу

31. "Ыйык Рим империясы" кайсы жылы жоюлган?

а) 1790-ж б) 1799-ж в) 1806-ж* г) 1880-ж

32. Напалеон Француз тагына экинчи жолу отурушу ушундай аталган:

а) экинчи империя б) "100 күн "*

в) "директория" г) Консулдук

33. Францияда биринчи империя качан түзүлгөн?

а) 1804-1814-жж* б) 1812-1820-жж

в) 1820-1825-жж г) 1830-1865-жж

34. Тильзит тынчтык келишими качан түзүлгөн?

а) 1807-ж 7-июлда* б) 1809-ж 9-июлда

в) 1810-ж 10-июнда г) 1817-ж 17-июлда

35. Тильзит тынчтык келишимине кимдер кол коюшкан?

а) Алесандр I жана Напалеон I*

б) Нельсон жана Бонапарт

в) Кромвель жана Уот Тайлер

г) Бонапарт жана Шекспир

36. Вена конгресси качан болгон?

а) 1814-1815-жж* б) 1820-1822-жж

в) 18223-1824-жж г) 1827-1828-жж

37. Ватерлоодогу салгылашуу качан болгон?

а) 1812-ж б) 1815-ж* в) 1820-ж г) 1870-ж

38. Кайсы мамлекеттерде Напалеон Бонапарттын армиясына партизандык кыймыл баатырларча каршылык көрсөткөн?

а) Австрия, Италия б) Пруссия, Италия

в) Пруссия, Испания г) Россия, Испания*

39. Европадагы революциялык кыймылды басууга жардам берүү максатында 1815-жылы кандай союз түзүлгөн?

а) "Ыйык союз"* б) "Үчтүктөр союзу"

в) "Антанта союзу" г) "Төрттүктөр союзу"

40. Франция үчүнчү республика качан жарыяланган?

а) 1865-ж б) 1870-ж в) 1875-ж* г) 1885-ж

41. XIX к башында Франция кайсы мамлекетке континенталдык блокада колдонгон?

а) Россияга б) Англияга*

в) Швецияга г) Пруссияга

42. Франко-Прусс согушу кайсы жылы, кайсы мамлекеттердин ортосунда болгон?

а) 1770-ж Россия-Франция

б) 1870-ж Франция-Пруссия*

в) 1870-ж Пруссия-Англия

г) 1870-ж Россия-Англия

43. Дүйнөдөгү биринчи пролетардык революция качан, кайсы мамлекетте болгон?

а) 1874-ж Англияда б) 1873-ж Австрияда

в) 1871-ж Францияда* г) 1800-ж Нигерияда

XIX кылымдагы Франциядагы маанилүү окуялар

Негизги окуялар!	*Мезгили*
Улуу Француз буржуазиялык революциясы	1789-ж
Францияда Республика жарыяланган	1792-ж
Людовик XVI өлүм жазасына тартылган	1793-ж
Францияда Якобиндик диктатура орногон	1793-ж
Франциянын жаңы конституциясы кабыл алынган	1793-ж
Францияда Термидордук төңкөрүш болгон	1794-ж
Францияда кайра башталган революциялар	1792-1802-жж
Наполеон баштаган француз армиясынын жүргүзгөн согуштары	1803-1815-жж
Франко-прусс согушу-Герман империясынын түзүлүшүнө алып келет. Франция Үчүнчү республика болуп калат.	1870-1871-жж

44. 1871-жылы 28-мартта Париж Коммунасы салтанаттуу жарыяланды. Париж Коммунасы канча күн жашаган?

а) 90 күн б) 72 күн в) 65 күн г) 60 күн

45. I Интернационал канчанчы жылы түзүлгөн?

а) 1861-ж б) 1863-ж в) 1864-ж* г) 1870-ж

46. I Интернационалдын жогорку органы:

а) сенат б) конгресс*

в) сьезд г) митинг

47. I Интернационал кайсы жылы жоюлган?

а) 1871-ж б) 1873-ж в) 1876-ж* г) 1880-ж

48. Илимий социализмдин теориясын түзгөндөр кимдер?

а) А.С. Пушкин, А. Папов б) В.И. Ленин, И. Сталин

в) К. Маркс, Ф. Энгельс* г) А. Гитлер, Т. Мюнцер

49. Интернационал II кайсы жылы түзүлгөн?

а) 1885-ж б) 1887-ж в) 1889-ж* г) 1890-ж

51. Кайсы өлкөдө партизандарды гёздер деп аташкан?

а) Нидерландияда* б) Англияда

в) Германияда г) Францияда

52. Отто фон Бисмарк качан Германиянын канцлери болуп дайындалган?

а) 1870-ж б) 1862-ж*

в) 1864-ж г) 1888-ж

53. Германияны бириктирген инсан?

а) Вилгелмь б) О. Бисмарк*

в) Гитлер г) А. Бебель

54. Доордун улуу маселелери "курал жана кан" менен чечилет деген фраза кимге таандык?

а) Вилгелмь б) Бисмарк*

в) Лассалл г) Гитлер

55. Германия империясынын түзүлүшү жана анын биринчи императору?

а) 1862-ж Отто фон Бисмарк

б) 1871-ж Вильгельм I*

в) 1859-ж Джон Браун

г) 1800-ж А. Гитлер

56. 1871-ж түзүлгөн Германия империясына канча мамлекет жана шаар кирген?

а) 22 мамлекет менен 3 эркин шаар*

б) 17 мамлекет менен 7 шаар

в) 26 мамлекет менен 14 шаар

г) 12 мамлекет менен 14 шаар

57. Терендикке кирүүчү нурларды ачкан немец окумуштуусу:

а) М.Фарадей б) В.Рентген

в) П.Кюри г) Э.Резерфорд

58. XIX к. аягында кайсы өлкөлөр ири колониялык империяга айланышкан?

а) Малайзия, Филиппин, Корея, Кытай, Япония

б) Россия, Япония, Италия, Франция, Ангола

в) Англия, Франция, Германия, АКШ, Италия*

г) Германия, Франция, Италия, Кытай, Корея

59. XIX к. ортосундагы Европадагы революциялардын датасын атагыла:

а) 1841-1843-жж б) 1848-1849-жж*

в) 1852-1854-жж г) 1851-1855-жж

60. "Бланкизм" деп аталып калганынын себеби:

а) пропагандалоо тактикасы

б) экономикалык забастовка

в) көпчүлүк элге таянбай күрөшүү тактикасы*

г) бийликке каршы кулдардын көтөрүлүшү

61. Төмөндөгүлөрдүн кайсы катары люмпен пролетариаттын категориясына кошулат?

а) майда буржуазия жана кулдар

б) орто жана майда дыйкандар

в) туруктуу жумушу жок адамдар*

г) кулдар жана кол өнөрчүлөр

62. Джузеппе Гарибальди ким болгон?

а) Сардиниянын королью

б) Милан өкмөтүнүн министри

в) Италияны бириктирүү үчүн күрөшкөн улуттук баатыр*

г) Италиянын эң белгилүү саякатчысы

63. Италия кайсы жылы бириккен?

а) 1861-жылы* б) 1871-жылы

в) 1881-жылы г) 1891-жылы

64. 1861-жылы Италия бириккенден кийин мамлекеттик башкаруу формасы:

а) абсолюттук монархия

б) республика болгон

в) конституциялык монархия*

г) жеке адамдын бийлиги

XIX кылымдагы Италиядагы маанилүү окуялар

Негизги окуялар!	*Мезгили*
Австро-итало-француз согушу	1859-ж
Италиянын биригиши (Италия королдугу)	1861-ж
Италиянын бириктирилиши аягына чыккан	1871-ж
Рисорджименто	1820-1871-жж

XIX кылымдагы Европадагы маанилүү окуялар

Негизги окуялар!	*Мезгили*
Өнөр жай революциясы: XVIII кылымдын аягынан XIX кылымдын башына чейин биринчи этабы	XVIII-XIX
Улуу Британиянын жана Ирландиянын Бириккен королдугу түзүлгөн	1801-ж
Габсбург монархиянын негизинде Австрия империясы түзүлгөн	1804-ж
Викториандык доор	1837-1901-жж
Англо-бурдук согуш (1899—1902) Трансваалда дүйнөдөгү ири алтын запасынын табылышы менен башталган (1886). Бул согушта аскердик кийимдин түскө боё, чабуулга өткөндө аскерлердин чачырап сокку уруусу, пулемёттор, окоптор, тикен зымдар, жыты жок порох снайпердик тактика, согуштук телеграф, калканчы күчү мыкты поезддер, адамдар үчүн концлагерь сыяктуу нерселер кеңири колдонула баштаган.	1899-1902-жж
Үчүнчү коалиция согушунан (1805-ж) кийин Ыйык Рим империясы кыйраган.	1806-ж
1848—1849 жылдардагы Революциялар: Францияда, Австрия империясында, Германияда, Италия мамлекеттеринде, Дунай княздыктарында болгон.	1848-1849-жж

Белгилүү Инсандар

Маданият ишмерлери:	*Өлкө*	*Эмгектери*	*Жашаган мезгили*
Виктор Гюго	Франция	"Париждеги кудай эне собору", "Өч алуу", "93-жыл"	1802-1885-жж
Генрих Гейне	Германия	"Германия"	1797-1856-жж
Оноре де Бальзак	Франция	"Адам комедиясы", "Евгений Гранде"	1799-1850-жж
Чарлз Диккенс	Англия	"Маркум Пиквик клубунун каты", "Домби жана уулу"	1812-1870-жж
Л. Бетховен	Германия	"Ким эркин адам", "Эгмонт"	1770-1827-жж

Сүрөтчүлөр:	*Өлкө*	*Картиналары*	*Жашаган мезгили*
Жак Луи	Франция	"Горацийлердин анты"	1748-1825-жж
Ф. Гойя	Испания	"Кандай эрдик!", "Күрөшчүлөрдү атуу"	1746-1828-жж
Э. Делакруа	Франция	"Эркиндикке умтулуу", "Хиос аралындагы кыргын"	1798-1863-жж
Оноре Домье	Франция	"Траснонен көчөсү"	1808-1879-жж
Гюстав Курбе	Франция	"Таш сомдоочулар", "Кездешүү"	1819-1877-жж
Жан Милле	Франция	"Машак терген аялдар", "Үрөөн себүүчү"	1814-1875-жж

Россия империясы

Негизги окуялар!

Окуялар:	*Мезгили:*
1) Иван Болотниковдун көтөрүлүшү	1606-1607-жж
2) Украинанын Россияга биригиши	1654-ж
3) К. Булавиндин жетекчилиги астындагы дыйкандар көтөрүлүшү	1707-1708-жж
4) Кичүү жүздүн казактары Россиянын составына кирген жыл	1731-ж
5) Польшанын жерин биринчи жолу бөлүштүрүү	1772-ж
6) Күчүк-Кайнаржы тынчтык келишими	1774-ж
7) Е. Пугачевдун көтөрүлүшү	1773-1775-жж
8) Крымдын Россияга кошулган мезгили	1783-ж

Негизги окуялар!

Окуялар:	*Мезгили:*
1) Россияда собордук жыйнак кабыл алынган	1649-ж
2) Россияда биринчи жогорку окуу жай ачылган	1687-ж
3) Москва университети ачылган	1755-ж
4) Петербург Тоо-кен окуу жайы ачылган	1773-ж
5) Россия академиясы ачылган	1783-ж
4) Москвада математика жана навигация мектептери ачылган	1701-ж
5) Петербург шаары курулган	1703-ж
6) Россияда грек-латын академиясы негизделген	1687-ж
7) "Даражалар жөнүндө табель" киргизилген	1722-ж
8) Россияда Илимдер Академиясы түзүлгөн	1725-ж

Негизги окуялар!

Окуялар:	*Мезгили:*
1) XVIII к. 2-жарымындагы орус-түрк согушу	1768-1774-жж
2) Россия Крымды ээлеп алган, Орус-Түрк согушу	1787-1791-жж
3) Яссыдыгы Орус-Түрк келишими	1791-ж
4) Закавказьенин Россияга кошулган мезгили	1801-1829-жж
5) Сенат аянтындагы декабристтердин көтөрүлүшү	1825-ж
6) Дворяндык революция	1825-1861-жж
7) Кавказдын Россияга кошулушу	1864-ж

1. Рюриктер династиясынын эң акыркы падышасы ким?

а) Федор Иванович* б) Борис Годунов

в) Алесандр г) Ю. Долгорукий

2. Федор Ивановичтин мураскери болбогондуктан 1598-жылы ким падыша болуп шайланган?

а) Федор Иванович б) Борис Годунов*

в) Алесандр г) Ю. Долгорукий

3. Россияда Михаил Федорович Романов падыша болуп шайланганга чейинки мезгилди кандай аташкан?

а) "Өнүккөн каптиализм" б) "Кымкуут мезгил"*

в) "Жаралуу мезгили" г) "Кайра куруу мезгили"

4. Балтика деңизине чыгуу үчүн Ливон согушу качан болгон?

а) 1558-1583-жж* б) 1566-1569-жж

в) 1606-1607-жж г) 1670-1678-жж

5. Балтика жээги үчүн Ливон согушу.....жылга созулган:

а) 40 жыл б) 14 жыл в) 29 жыл г) 25 жыл*

6. 1613-жылы Земстволук собор кимди орус падышалыгына шайлады?

а) Михаил Романовду* б) Борис Годунов

в) Алесандр IIни г) Ю. Долгорукий

7. Ливон согушунун жыйынтыгында Россиянын:

а) Балтика деңизине чыгуу максаты ишке ашпай калды*

б) Балтика деңизине чыгуу ишке ашты

в) Балтика боюндагы мамлекеттерди кошуп алды

г) Балтика жээгине чейин барышып артка чегиништи

8. Россия үчүн Ливон согушунун негизги максаты:

а) Каспий деңизине чыгуу

б) Кара деңизге чыгуу

в) Балтика деңизине чыгуу*

г) Азов деңизине чыгуу

9. Романовдор династиясынын башкаруусу кайсы жылы башталган?

а) 1611-ж б) 1613-ж* в) 1615-ж г) 1616-ж

10. Андрусов келишими 1667-жылы кайсы өлкөлөрдүн ортосунда болгон?

а) Россия-Польша* б) Россия-Швеция

в) Россия-Кытай г) Россия-Түркия

11. Петр I Россияны кайсы мезгилде башкарган?

а) 1670-1690-жж б) 1682-1725-жж*

в) 1672-1720-жж г) 1685-1630-жж

12. 1689-ж София Алексеевнанын көтөрүлүшүнөн кийин мамлекетти жалгыз башкара баштаган:

а) Феодор б) Падыша Иван

в) София г) Петр I*

13. Качан Россия империя, Петр I император болуп аталган?

а) 1701-ж б) 1721-ж* в) 1724-ж г) 1700-ж

14. Полтава салгылашуусу качан болгон?

а) 1700-ж б) 1709-ж* в) 1720-ж г) 1700-ж

Негизги окуялар!

Окуялар!	*Мезгили:*
Орус империясынын Жер ортолук деңизине чыгуу үчүн согуштары	1804-1813-жж 1806-1812-жж
Орусиядагы Наполеонго каршы Ата-Мекендик согуш	1912-ж
Вена конгресси	1914-1815-жж
Кавказ согушу	1817-1864-жж 1826-1828-жж
Финн согушу	1808-1809-жж
Декабристтердин көтөрүлүшү	1825-ж
Орус-түрк согушу	1828-1829-жж
Крым согушу - Орус империясынын бир жагынан Улуу Британия, Франция, Осмон империясы жана экинчи жагынан Сардин королдугу менен болгон согуштук аракеттери.	1853-1856-жж
Орус-түрк согушу	1877-1878-жж
Орусияда крепостнойлук укуктун жоюлушу	1861-ж
Аляскanын сатылышы (АКШга)	1867-ж

15. Петр I нин тушунда кайсы негизги реформалар жүргүзүлгөн?

а) мамлекеттик башкаруу, аскер жана флот реформасы*

б) дыйкандардын турмушун жакшыртуу маданит, адабият

в) аскер реформасы жана адабият

г) эч кандай реформа жүргүзүлгөн эмес

16. Россияда Петр I нин убагында ачылган окуу жайларды атагыла?

а) сүрөт жана илимдер академиясы

б) агрардык жана аскер академиялары

в) кесиптик атайын мектептер тоо кен, медициналык, математикалык, навигациялык дениз академиясы*

Орус башкаруучуларынын ысымдарын жазгыла:

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

6_____

7_____

8_____

9_____

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

6_____

17. Түндүк согушу кайсы жылдарда болгон?

а) 1699-1715-жж б) 1700-1721-жж*

в) 1703-1725-жж г) 1705-1720-жж

18. Түндүк согушу кайсы мамлекеттердин ортосунда болгон?

а) Франция-Англия б) Россия-Швеция*

в) Дания-Норвегия г) Франция-Англия

19. Түндүк согушу канча жылга созулган?

а) 10 б) 15 в) 17 г) 21*

20. Түндүк согушундагы бурулуш кайсы салгылашууда болгон?

а) Лесной салгылашуусунда

б) Полтава салгылашуусунда*

в) Синоп бухтасында

г) Бородино салгылашуусунда

21. Лесной кыштагындагы салгылашуу качан болгон?

а) 1706-ж б) 1707-ж в) 1708-ж* г) 1700-ж

22. Гангут салгылашуусунда Россиянын флотун ким башкарган жана ал кайсы жылы болгон?

а) 1710-ж Апрасин б) 1714-ж Петр I*

в) 1716-ж Меншиков г) 1721-ж Головнин

23. Кайсы мамлекеттер Ништдат (Финляндияда) тынчтыгын түзүшкөн?

а) Россия-Турция в) Россия-Швеция*

б) Россия-Польша г) Россия-Иран

24. Жети жылдык согуш кайсы жылдары болгон?

а) 1751-1758-жж б) 1752-1759-жж

в) 1755-1762-жж г) 1756-1763-жж*

25. Жети жылдык согуш кайсы мамлекеттердин ортосунда болгон?

а) Авсрия-Россия б) Пруссия-Россия*

в) Турция-Россия г) Австрия-Пруссия

28. Жети жылдык согушта кайсы орус полковецтери даңталышты?

а) Чернышев, Суворов, Ктузов

б) Румянцев, Салтыков, Чернышев*

в) Тормасов, Фермор, Румянцев

г) Чернышев, Фермор, Румянцев

29. Россиянын Азов чебин алуу себеби?

а) түштүк чек арасын чындоо

б) согуш аркылуу мамлекетти кенейтүү

в) Кара деңизге чыгуу жолун ачуу*

г) Балтика деңизине чыгуу

Россия империясынын башкаруучулары:

Башкаруучулар:	*Мезгили:*
1) Петр I бийлик жүргүзгөн мезгил	1682-1725-жж
2) Екетерина I бийлик жүргүзгөн	1725-1727-жж
3) Петр II бийлик жүргүзгөн мезгил	1727-1730-жж
4) Анна Ивановна бийлик жүргүзгөн жылдар	1730-1740-жж
5) Иван VI бийлик жүргүзгөн жылдар	1740-1741-жж
6) Елизаветта Петровна бийлик жүргүзгөн	1741-1761-жж
7) Петр III бийлик жүргүзгөн мезгил	1761-1762-жж
8) Екетерина II бийлик жүргүзгөн	1762-1796-жж
9) Павел I Россияда бийлик жүргүзгөн	1796-1801-жж
10) Александр I башкарган мезгили	1801-1825-жж
11) Николай I башкарган мезгили	1825-1855-жж
12) Александр II башкарган мезгили	1855-1881-жж
13) Александр III башкарган мезгили	1881-1894-жж
14) Николай II башкарган мезгили	1894-1917-жж

30. XVIII кылымдын II жарымындагы биринчи орус-түрк согушу качан болгон?

а) 1751-1758-жж б) 1752-1759-жж

в) 1755-1762-жж г) 1768-1774-жж

31. Күчүк-Кайнаржы тынчтык келишими 1774-жылы кайсы мамлекеттердин ортосунда түзүлгөн?

а) Түркия менен Иран

б) Молдавия менен Россия

в) Түркия менен Россия*

г) Молдавия жана Хакасия

32. Александр I Россияда качан падышалык кылган?

а) 1799-1820-жж б) 1800-1830-жж

в) 1801-1825-жж* г) 1900-1917-жж

Дал келтиргиле:

1) Орустун ушул полководеци жеңилүүнү билген эмес	А) Александр II
2) 1790-ж түрк чеби Измаилди алган орус кол башчысы:	Б) А. В. Суворов
3) Россияда кимдин убагында крепостнойлук укук жоюлган	В) Ф.Ф. Ушаков
4) XIX к. 60-жылдары түзүлгөн революциячыл жашыруун уюмдун аты	Г) Измаил
5) 1791-ж орус аскерлери Түркиянын өтө күчтүү сепилин алган	Д) «Жер жана Эркиндик»

1	2	3	4	5

Окуялар!

1) Реч Посполитаны биринчи жолу бөлүштүрүү	1772-ж
2) Реч Посполитаны экинчи жолу бөлүштүрүү	1792-ж
3) Реч Посполитаны үчүнчү жолу бөлүштүрүү	1795-ж

Дал келтиргиле:

1) 1812-жылкы Ата Мекендик согушта орус армиясынын башкы командачысы	А) Александр II
2) 1815-жылдагы "Ыйык союз" кимдин демилгеси менен түзүлгөн	Б) А. Суворов
3) "Түштүк коомдун " уюштуруучусу	В) Ф. Ушаков
4) Корфу аралындагы чепти алган орус флот башчысы	Г) П. Пестель
5) Россиянын ушул падышасынын бийлигинде регулярдык аскер түзүлгөн	Д) Петр I

1	2	3	4	5

33. Тильзит тынчтык келишими кайсы мамлекеттердин ортосунда түзүлгөн?

а) Англия-Россия б) Франция-Пруссия

в) Франция-Россия* г) Англия-Япония

34. Россияда Ата Мекендик согуш качан башталган?

а) 1800-ж б) 1812-ж* в) 1820-ж г) 1800-ж

35. Бородинодогу салгылашуу 1812-жылдын кайсы айында болгон?

а) июль б) август* в) сентябрь г) ноябрь

36. Кайсы жердеги кеңеште жаңы салгылашуу баштабай Москваны урушсуз таштап кетүү жөнүндө чечим кабыл алышкан?

а) Филидеги согуштук кеңеште*

б) Боробинодогу согуштук кеңеште

в) Москваны таштап кетишкен эмес

г) Москвадагы согуштук кеңеште

Дал келтиргиле:

1) Синоп булуңундагы салгылашуу	А) 1861-ж
2) Россияда крепостнойлук укук жоюлган	Б) 1853-ж
3) Сан – Стефано тынчтык келишими түзүлгөн	В) 1878-ж
4) Түркмөнчай келишими кайсы түзүлгөн	Г) 1828-ж
5) Крым согушунун башталышы	Д) 1853-ж

1	2	3	4	5

37. "Аман алып калуу союзу" деген уюм канчанчы жылы түзүлгөн?

а) 1800-ж б) 1816-ж* в) 1899-ж г) 1807-ж

38. "Түндүк коомундагы" декабристтердин негизги максаты эмне эле?

а) республикалык башкарууну киргизүү

б) самодержавиени кулатуу*

в) конституциялык монархияны түзүү

г) мамлекетте кулдардын укугун киргизүү

39. Түндүк Кавказ эли Шамилдин жетекчилиги астында падышачылык самодержавиеге каршы канча жыл күрөшкөн?

а) 25 жыл * б) 30 жыл в) 45 жыл г) 70 жыл

40. Крым согушу качан болгон?

а) 1845-1856-жж б) 1853-1856-жж*

в) 1860-1864-жж г) 1870-1875-жж

41. Крым согушуна кайсы мамлекеттер катышты?

а) Германия, АКШ, Италия, Франция

б) Түркия, Испания, Норвегия, Кавказ

в) Англия, Франция, Түркия, Россия*

г) Япония, Италия, Германия, АКШ

42. Төмөнкү окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Синоп бухтасындагы салгылашуу

б) Крым согушунда Россиянын жеңилиши

в) "Аман алып калуу" союзунун түзүлүшү

г) Александр II нин бийликке келиши

д) Айгун келишиминин түзүлүшү

1	2	3	4	5

43. Крым согушунда кайсы мамлекет жеңилди?

а) Турция б) Англия

в) Россия* г) Франция

44. Аскердик парус флотунун тарыхындагы акыркы салгылашуу кайда болгон?

а) Чесмен бухтасында б) Синоп бухтасында*

в) Корфу аралында г) Боробино кыштагына

45. Крым компаниясынын жыйынтыгын кайсы тынчтык келишими бекитти?

а) Тильзит келишими б) Париж келишими*

в) Вена конгресси г) Вошингтон келишими

46. Россияда революциялык кырдаал качан башталды?

а) 1840-1845-жж б) 1845-1854-жж

в) 1857-1868-жж г) 1859-1861-жж*

47. Александр II Россияда качан падышачылык кылган?

а) 1820-1834-жж б) 1834-1861-жж

в) 1855-1881-жж* г) 1884-1892-жж

48. Александр II бир нече жолку өмүрүнө коркунуч келтирген кол салуулардан кийин (1866, 1867, 1879, 1880), 1881-ж. 1-мартта Петербургда «Народная воля» уюмунун өкүлү ташталган бомбадан каза тапкан. Бул планды уюштурган народниктин аты:

а) А. Михайлов б) А. Желябов*

в) П. Ткачев г) С. Перовская

49. 1878-ж Сан – Стефано тынчтык келишими кайсы өлкөлөрдүн ортосунда түзүлгөн?

а) Осмон империясы-Россия*

б) Австрия-Швейцария

в) Англия-Осмон империясы

г) Англия-Япония

Дал келтиргиле:

1) Народниктер түзгөн революциялык уюмдун аты	А)) "Жер жана эркиндик"
2) Пролетардык революциялык кыймыл мезгили	Б) 1895-1917-жж
3) Россияда жумушчулардын алгачкы күрөшүнүн негизги формасы	В) стачка
4) Россиядагы революциялык – демократиялык мезгили	Г) 1897-1917-жж
5) 1-май качан эмгекчилердин эл аралык майрамы катары белгиленген	Д) 1889-ж

1	2	3	4	5

50. 1858-ж Айгун келишими кайсы мамлекеттердин ортосунда түзүлгөн?

а) Япония- Кытай б) Россия- Кытай*

в) Корея-Кытай г) Вьетнамь-Кытай

51. Россия кемелери Кара деңизде ээн-эркин сүзүү укугуна кимдин тушунда ээ болду?

А) Екетерина I кезинде б) Петр I кезинде

в) Екетерина II кезинде* г) Николай II

52. Морозов стачкасы канчанчы жылы болгон?

а) 1880-ж б) 1885-ж* в) 1890-ж г) 1899-ж

53. Кайсы жылы I Интернационалдын орус секциясы түзүлгөн?

а) 1864-ж б) 1869-ж в) 1870-ж* г) 1899-ж

54. Крепостнойлук укук менен самодержавияга каршы чыккан биринчи Россия революционери ким?

а) А . Герцен б) В. Белинский

в) А. Радищев г) И. Огарев

Белгилиүү Инсандар

Маданият ишмерлери!

1) “Акылдан азап” комедиясынын автору	А. Грибоедов
2) “Борис Годунов” чыгармасынын автору	А. Пушкин
3) “Акындын өлүмү” ырынын автору	М. Лермонтов
4) “Өлүү жандар” романынын автору	Н. Гоголь

Окумуштуулар жана саякатчылар!

1) XIX к. мамематика илимине салым кошкон	Н. И. Лобачевский
2) Медицина илиминде дүйнөгө атагы чыккан орус окумуштуусу	Н. Пирогов
3) Дүйнөнү айланып чыккан биринчи орус деңиз саякатчысы	И. Крузенштерн
4) Антарктиданы ачкан орус саякатчысы	Ф. Белинсгаузен

Окумуштуулар жана маданият ишмерлери!

1)“ Помпейдин акыркы күнү” деген сүрөттүн автору	К. Брюллов
2) “Өлүү жандар” деген романдын автору	Н. Гоголь
3) XIX к эң биринчи самолетту конструкциялаган орус ойлоп чыгаруучусу	А. Можайский
4) “Аккуулар көлү” балетинин автору	П. Чайковский
5) 1895-ж радиону ойлоп тапкан	А. С. Папов
6) XIX к. орус адабиятында романтизмди негиздөөчүсү	А. Пушкин
7) «Орус театрынын атасы»	Ф. Волков
8) Кышкы сарайды курган архитектор	В. Растрелли

Африка жана Азия өлкөлөрү

1. 1526-ж Индияда:

а) Дели султанаты түзүлгөн

б) Улуу могол династиясы орногон*

в) Сипайлардын көтөрүлүшү женилген

г) Англия мамлекети түзүлгөн

2. Индияда Улуу Могол Державасы кайсы кылымда орногон?

а) XIII к. б) XV к.

в) XVI к.* г) XVII к.

3. Индиянын кайсы шаарларында Англиянын соода компаниясынын соода факториялары түзүлгөн?

а) Калькутта, Мадрас, Бомбей*

б) Дели, Бомбей, Ганга

в) Калькутта, Дели, Инди

г) Ашхабад, Кабул, Пекин

4. Англиянын кайсы компаниясы 1757-жылы Индияга ээлик кыла баштаган?

а) Ост-Индия компаниясы* б) Англия компаниясы

в) Компен компаниясы г) Дели компаниясы

5. Ост-Индия компаниясы Индияны басып алгандан кийин ал жерде индустардан жалданма армия түзүлгөн. Алар кандай аталган?

а) Самурайлар б) Легиондор

в) Сипайлар* г) Рыцарлар

6. Индияда сипайлар деп кимдерди атаган?

а) Англиялык армияда кызмат өтөгөн индустар*

б) индиялык дыйкандар

в) индиялык феодал, буржуазия

г) осмон империясындагы жөө аскерлер

7. Индиядагы жергиликтүү башкаруучулар кандай аталган?

а) Барондор б) Раджалар*

в) Рыцарлар г) Феодалдар

8. Индиядагы сипайлардын көтөрүлүшүнүн тарыхий мааниси:

а) Индия Англиянын үстөмдүгүнөн бошоду

б) мамлекеттин биригиши мүмкүн болду

в) Азия элдеринин колонизаторлорго каршы боштондук күрөшүнө түртkү берди*

г) Индия көз карандысыз өлкөгө айланган

9. Индияда сипайлардын көтөрүлүшү качан, кайсы жерде башталган?

а) 1857-жылы 10-майда Делиде*

б) 1858-жылы 10-майда Бомбейде

в) 1859-жылы 10-майда Калькуттада

г) 1860-жылы 12-апрелде Делиде

10. Индияда сипайлардын көтөрүлүшүнүн мезгилин белгиле:

а) 1851-1853-жж б) 1857-1859-жж*

в) 1867-1869-жж г) 1856-1866-жж

11. Сипайлар көтөрүлүшүнүн жыйынтыгында:

а) көтөрүлүшчүлөр жеңилип калышты*

б) Индия Англиянын эзүүсүнөн бошогон

в) Англиянын армиясын Индиядан алып чыгып кеткен

г) Индия калкынын жарымы кырылып кеткен

12. Индияда жер реформасы кайсы жылы жүргүзүлгөн?

а) 1885-ж в) 1890-ж

б) 1889-ж г) 1759-ж*

13. Индиянын Бомбей шаарында буржуазиялык саясий уюм – Улуттук Конгресс качан түзүлгөн?

а) 1885-ж* б) 1880-ж

б) 1889-ж г) 1888-ж

14. Индиянын Улуттук Конгрессинин негизги максаты:

а) калониялык режимге каршы тынчтык оппозициясын түзүү*

б) Англияга каршы куралдуу көтөрүлүш баштоо

в) Индиянын көз карандысыздыгын орнотуу

г) Индияда императордун бийлигин орнотуу

15. 1907-жылы декабрда Индиянын Улуттук конгреси кандай болуп бөлүнгөн?

а) "Чечкиндүүлөр" жана "Солгундар"*

б) "Ончулдар" жана "Солчулдар"

в) "Байлар" жана "Кедейлер"

г) Эч кандай бөлүнүшкөн эмес

16. 1857-жылдары Индиянын бир катар шаарларында жогорку окуу жайлар ачылган. Аларда окутуу кайсы тилде жүргүзүлгөн?

а) Инди тилинде б) Англис тилинде*

в) Француз тилинде г) Араб тилинде

17. XVIII к ортосунда Индияны басып алуу үчүн согушкан мамлекеттер?

а) Росс0ия-Япония б) Англия-Франция*

в) Италия-Испания г) Иран-Ирак

18. 1644-жылы Кытайда кандай окуя болгон?

а) Мин династиясы бийликке келген

б) Цин династиясы бийликке келген

в) Пекин университети ачылган

г) Монголдордун эзүүсү кулаган

19. Кытайда Цин династиясы качан орногон?

а) 1600-ж б) 1644-ж*

в) 1627-ж г) 1698-ж

20. Кытайдагы обочолонуу саясаты кайсы жылы болгон?

а) 1757-ж* б) 1759-ж г) 1780-ж г) 1791-ж

21. 1757-ж баштап Кытай императору Цяньлундун Европалыктарга байланыштуу карманган саясаты:

а) Кытай менен соода жүргүзбөө

б) Кытайга келүүгө тыюу салган*

в) Соода сатыкты өнүктүргөн

г) Европалыктарды өлкөгө киргизүү

22. 1840-1842-жж Кытайда кандай окуя болгон?

а) Биринчи апийим согушу болгон*

б) Тайпиндердин көтөрүлүшү болгон

в) Кытайдагы эң ири суу ташкыны болгон

г) Америка Университети ачылган

23. Кытайда экинчи апийим согуштары кайсы жылы болгон?

а) 1850-1860-жж б) 1856-1860-жж*

в) 1860-1867-жж г) 1867-1870-жж

24. Кытайдын "апийим согуштарында" жеңилишинин себеби эмнеде?

а) колонизаторлордун аскеринин санынын көбөйүшү

б) Кытайдын экономикалык жана согуш-техника жактан артта калышы*

в) Кытайдын армиясында бирдиктүү аскер башкаруунун жоктугу

г) Кытайдан чыккынчылар көп чыккан

25. 1842-ж Нанкин келишими боюнча Гонконг берилген....

а) Улуу Британияга* б) Японияга

б) Германияга г) Францияга

26. 1850-1864-жж Цин династиясына, чет элдик колонизаторлорго жана феодалдардын эзүүсүнө каршы Кытайдагы дыйкандар согушу- бул..:

а) Батавдар в) Тайпиндер*

б) Сипайлар г) Самурайлар

27. Кытайда тайпиндердин көтөрүлүшү качан болгон?

а) 1850-1864-жж* б) 1852-1870-жж

в) 1857-1859-жж г) 1861-1869-жж

28. Кытайдагы тайпиндер көтөрүлүшүнүн жетекчиси:

а) Хун Сюцюань* в) Ян Сюсин

б) Сунь Ятсен г) Чан Кайши

29. XX к.б Кытайдын боштондугу үчүн кыймылдын жетекчиси болгон:

а) Лян Цичао в) Сунь Ятсен*

б) Ден Сяопин г) Чан Кайши

30. Кытайдын улуттук лидери Сунь Ятсендин кесиби:

а) экономист б) врач* в) тарыхчы г) юрист

31. 1898-ж кытайда бул окуя болду:

а) Тайпиндердин көтөрүлүшү

б) Апийим согуштары

в) Пекин университети ачылган*

г) Америка Университети жабылган

32. Кайсы жылы кытайда биринчи кинофильм көрсөтүлгөн?

а) 1909-ж б) 1903-ж*

в) 1913-ж г) 1922-ж

33. 1905-жылы Кытайда "Бириккен союз" коомун түзгөн:

а) Лян Цичао в) Сунь Ятсен*

б) Ден Сяопин г) Чан Кайши

34. Кытай Республикасынын жарыяланышы :

а) 1909-ж б) 1911-ж*

в) 1913-ж г) 1920-ж

35. Кытай Республикасынын биринчи президенти:

а) Лян Цичао в) Сунь Ятсен*

б) Ден Сяопин г) Чан Кайши

36. Кытайда Сун Ятсенден кийин бийликке келген:

а) Лян Цичао в) Сунь Ятсен

б) Ден Сяопин г) Юань Шикай*

37. 1730-ж Стамбулда шаар кедейлеринин көтөрүлүшүн башкарган:

а) М. К. Ататүрк б) Селим

в) Патрон Халил* г) Сулейман

38. Африкадагы Алжир көтөрүлүшү качан болгон?

а) 1947-ж* б) 1950-ж в) 1954-ж г) 1968-ж

39. Эфиопия-Англия согушу качан болгон?

а) 1850-1864-жж б) 1852-1870-жж

в) 1857-1859-жж г) 1867-1868-жж*

40. 1869-ж Африкадагы маанилүү окуя:

а) Алжир көтөрүлүшү

б) Суец каналынын курулушу*

в) Англо-Эфиоп согушу

г) Орус-Африка согушу

41. Африкадагы Суец каналы качан курулган:

а) 1860-ж в) 1870-ж

б) 1869-ж* г) 1890-ж

42. 1869-ж ишке киргизилген Суец каналын курган өлкө:

а) Россия б) Франция* г) Англия д) Индия

43. Африканын чыгыш жээгинде португалдык .....колониясы түзүлгөн?

а) Алжир б) Тунис

б) Мозамбик* г) Ангола

44. 1801-жылы 4-январда кандай окуя болгон?

а) Алжир көтөрүлүшү

б) Суец каналынын курулушу

в) Англо-Ирандык келишим*

г) Египет мамлекети кыйраган

45. XIX кылымдагы биринчи Орус-Иран согушу качан болгон?

а) 1804-1813-жж* б) 1822-1828-жж

в) 1857-1859-жж г) 1867-1868-жж

46. XIX кылымдагы экинчи Орус-Иран согушу качан болгон?

а) 1804-1813-жж б) 1826-1828-жж*

в) 1857-1859-жж г) 1867-1868-жж

47. Гүлстан келишими кайсы өлкөлөрдүн ортосунда түзүлгөн?

а) Англия-Иран б) Түркия-Иран

в) Орус-Түрк г) Орус-Иран*

48. XIX кылымдагы Иран-Түрк согушу качан болгон?

а) 1804-1813-жж б) 1821-1823-жж*

в) 1857-1859-жж г) 1867-1868-жж

49. Түркмөнчай келишими кайсы жылы түзүлгөн?

а) 1827-ж октябрда в) 1829-ж январда

б) 1828-ж февралда* г) 1830- ж декабрда

50. Түркмөнчай келишими ..... ортосунда түзүлгөн?

а) Англия-Иран б) Түркия-Иран

в) Орус-Түрк г) Орус-Иран*

51. Ирандагы Бабиддердин көтөрүлүшү кайсы мезгилде болгон?

а) 1804-1813-жж б) 1848-1852-жж*

в) 1857-1859-жж г) 1867-1868-жж

52. Англо-Иран согушу кайсы мезгилде болгон?

а) 1804-1813-жж б) 1848-1852-жж

в) 1856-1857-жж* г) 1867-1868-жж

53. XIX кылымдын 50-жж. Иранда аскердик, финансы жана башка бир катар реформаларды жүргүзгөн:

а) Амир Низам* б) Дос-Мухаммед

в) Кылыч хан г) Хосров Ануширван

54. 1857-жылы 4-мартта Англия менен Ирандын ортосундагы келишим кайсы жерде түзүлгөн?

а) Тегеранда б) Парижде*

в) Лондондо г) Делиде

XIX кылымдагы негизги ойлоп табуулар

- Пароход (парусу бар биринчи пароход — 1807, Роберт Фултон; Пароходду аракетке келтирүүчү бурамалуу стержени менен — 1836, «Архимед»; металл пересекший Атлантика океаны — 1845; «Great Britain)

- Консерва жасоо (кеңири колдонула баштаган жылы — 1810; Николя Аппер)

- Арифмометр (түркүм-түркүмү менен чыгарыла баштаган жылы — 1820)

- Органикалык химия (биринчи илимий эксперимент — 1828, Фридрих Вёлер)

- Паровоз (биринчи рельсалык пар менен иштөөчү локомотив — 1804; коммерциялык жактан пайдалуу паровоздор — 1812—1829, Джордж Стефенсон)

- Тигүүчү машина (кийим тигүү фабрикасы — 1830; Бартелеми Тимонье)

- Вулканизация (ойлоп табылган жылы — 1839; патент — 1844, Чарльз Гудьир)

- Телеграф (электрдик, шаар аралык байланышты элге көрсөтүлгөн жылы — 1844, Сэмюэл Морзе)

- Мылтык (Минье огу — 1850; көп огу бар — 1860, «Spencer repeating rifle»)

- Керосин (Abraham Gesner тарабынан сунушталган — 1846; «Care and Son» компаниясы соода маркаларын каттого алат — 1854)

- Электр лампочкасы (ичине көмүр жиби коюлган лампа — 1838; ичине зым коюлган лампа — 1854, Генрих Гёбель)

- Деңиз минасы (электрдик жарылуусу менен — 1812; биринчи ири колдонулуусу — 1854, Борис Семёнович Якоби)

- Нефть (өнөр жайда колдонулушу — 1859, Эдвин Дрейк)
- Түрлөрдүн келип чыгуусу (1859, Чарльз Дарвин)
- Велосипед (эки дөңгөлөктүү самокат — 1817; тепкичтери менен — 1840; «денди-хорзолор» массалык түрдө чыгарыла баштаган жылы — 1864; патент — 1866, Pierre Lallement)
- Суу алдында жүрүүчү кеме (Фултондун модели — 1800; «Alligator»)
- Динамит (патент — 1867; Альфред Нобель)
- Телефон (1861; патент — 1876 Александр Белл; каптал микрофону менен — 1878)
- Трактор (локомобиль — 1850; гусеница менен — 1876, Фёдор Абрамович Блинов)
- Фонограф (1877; Томас Эдисон)
- Торпеда (биринчи жолу Макаровдун буйругу менен колдонулган — 1877)
- Трамвай (биринчи электрдик тпамвай линиясы — 1881, Вернер фон Сименс)
- Троллейбус (биринчи троллейбустук линия — 1882, Вернер фон Сименс)
- Электровоз (1883; Leo Daft)
- Пулемёт (Митральездики — 1859; октордун кубаты менен иштөөчү — 1883, Хайрем Максим)
- Дирижабль (1852; биринчи жолку башкарылган учуу— 1884, «La France»)
- Мотоцикл (патент — 1885; Готтлиб Даймлер)
- Кинематограф (биринчи сеанс — 1895, ага-ини Люмьерлер)
- Радио (электр магниттик толкундар — 1888, Герц; проводу жок сигналдарды элге көрсөтүү — 1893, Тесла; Радио - Попов — 1895; патент менен массалык түрдө чыгарылуусу — 1898, Маркон

Кыргызстан жана Дүйнө тарыхы боюнча хронологиялык таблица:

1709-ж	Кокон хандыгынын түзүлүшү
1762-ж	Кокон хандыгы Ош жана Өзгөн шаарларын басып алышы
1821-ж	Кетмен-Төбөлүк кыргыздардын Кокон хандыгына карашы
1825-ж	Кокондуктар Чүй өрөөнүн басып алган
1825-ж	Бишкек чеби курулган
1831-ж	Ысык-Көлдүк жана Борбордук Тянь-Шандагы кыргыздар Коконго баш ийген
1762-1831-жж	Кокон хандыгы кыргыздарды толугу менен каратkан
1831-ж	Кокондуктарга каршы Нарындагы көтөрүлүш
1845-ж	Коконго каршы Ош жана Алай кыргыздарынын көтөрүлүшү
1867-ж	Кокондуктарга каршы Алайлык кыргыздардын экинчи көтөрүлүшү
1757-ж	Чжао Хой башчылык кылган кытай аскерлери менен кыргыздардын кагылышы болгон
1815-ж	Качыбек менен Жакыптын Сибрь генерал губернаторлугуна элчилиги
1825-ж	Россия империясынын Ф. Зибберштейн жана Т. Нюхалов жетектеген элчиликтин Ысык-Көлгө келиши
1785-ж	Алгачкы кыргыз элчилеринин Россияга барышы
1845-1847-жж	Казак ханы Кенесары Касымовдун кыргыздарга чапкыны

1854-ж	Сарыбагыш-Бугу чабышы
1898-ж	Анжиян көтөрүлүшү
1912-ж	Отурукташкан кыргыз болуштугу түзүлгөн
1855-ж	Ысык-Көл кыргыздары биринчи болуп Россиянын карамагына өткөн
1864-ж	Нарын кыргыздары Россиянын карамагына өтүү боюнча орус бийлигне кайрылган
1855-1868-жж	Түндүк Кыргызстан Россиянын карамагына толугу менен өткөрүлгөн
1865-ж	Падышачылык генерал Черняев Ташкент шаарын басып алган
1868-ж	Кокон хандыгы менен Россиянын теңсиз (вассалдык) келишими түзүлгөн
1811-1907-жж	Курманжан датка жашаган
1862-1877-жж	Чыгыш Түркстандагы Дунгандардын көтөрүлүшү
1862-ж	Чүй кыргыздарынын кокондуктарга каршы көтөрүлүшү
1864-1867-жж	Орус окумуштуусу Н.А. Северцовдун саякаты
1842-ж	Ормон хандын "хан" көтөрүлүшү
1842-ж	Кокон хандыгында Шералы хан бийликке келген
1867-ж	Түркстан генерал губернаторлугу түзүлгөн
1877-1883-жж	Кыргызстанга дунгандар жана уйгурлар көчүп келишкен
1873-1876-жж	Кокон хандыгына каршы Полот хан баштаган Түштүк Кыргызстандагы ири көтөрүлүш
1876-ж	Кокон хандыгынын жоюлушу

1876-ж	Алайлык кыргыздардын Россияга өтүүсү менен бүткүл Түштүк Кыргызстан Орусияга караган
1640-1870-жж	Жаңы тарыхтын биринчи доору
1871-1917-жж	Жаңы тарыхтын экинчи доору
1640-1642-жж	Англиядагы буржуазиялык-революция
1649-ж	Англия республика болуп жарыяланган
1787-ж	АКШ нын конституциясы кабыл алынган
1644-ж	Кытайда Цин империясы бийликке келген
1776-ж	АКШ нын түзүлүшү деп эсептелген "көз каранды эместик декларация" кабыл алынган
1775-1783-жж	Көз карандысыздылыкка каршы Түндүк Америкалык согуш болгон
1789-ж **14-июль**	Улуу Француз революциясы болгон Бастилияны алган күн
1792-ж	Франция республика болуп жарыяланган
1815-ж	Ватерлоодогу салгылаш болгон
1799-ж	Банопарттын диктатурасы орногон
1804-1814-жж	Францияда биринчи империя түзүлгөн
1814-1815-жж	Вена конгресси болгон
1791-ж	Латын Америкасында биринчи жолу кулдардын көтөрүлүшү женген
1848-1849-жж	XIX к. Европадагы революциялардын датасы:
1844-ж	Германияда силезиялык токуучулардын көтөрүлүшү
1861-1865-жж	АКШдагы жарандык согуш жылдары
1850-1864-жж	Кытайдагы Тайпиндердин көтөрүлүшү

1842-ж	Биринчи Апийим согушу
1870-ж	Франко-Прусс согушу
1871-ж	Францияда биринчи пролетардык революция болгон
1864-ж	I Интернационалдын түзүлүшү
1889-ж	II Интернационалдын түзүлүшү
1919-ж	III Интернационалдын түзүлүшү
1875-ж	Франция үчүнчү жолу республика болуп жарыяланган
1801-1825-жж	Александр I нин башкаруусу
1807-ж	Тильзит тынчтык келишими
1812-ж	Россияда Ата Мекендик согуш болгон
1816-ж	"Аман алып калуу" союзу түзүлгөн
1825-ж	Сенат аянтындагы Декабристтердин көтөрүлүшү
1825-1861-жж	Дворяндык революциялык кыймыл
1864-ж	Канчанчы жылы Кавказ Россияга кошулду
1801-1829-жж	Закавказье Россияга кошулган
1853-ж	Синоп булуңундагы салгылашуу
1853-1856-жж	Крым согушу
1868-ж	Мейдзи реформасы
1855-1881-жж	Александр II бийлик жүргүзгөн
1861-1895-жж	Россиядагы революциялык-демократиялык (же разночиндик) мезгил
1861-ж	Россияда Крепостнойлук укук жоюлган
1879-ж	"Эл эркн уюму" түзүлгөн

1895-1917-жж	**Россияда пролетардык революциялык кыймыл**
1870-ж	**Интернационалдын Орус секциясы түзүлгөн**
1889-ж	**1-май эмгекчилердин майрамы катары кабыл алынган**
1893-ж	**"Форд" маркасындагы биринчи автомабиль чыккан**
1882-ж	**Үчтүктөр союзунун түзүлүшү**
1898-ж	**АКШнын Испания менен болгон согушу**
1904-1905-жж	**Орус япон согушу**
1858-ж	**Айгун келишими (Россия-Кытай)**
1878-ж	**Сан-Стефано тынчтык келишими**
1898-ж	**Кытайда босерлордун (Ихетуандардын) көтөрүлүшү**
1899-ж	**Дүйнөдө биринчи жолу радиоприемник колдонулган**
1815-ж	**"Ыйык союз түзүлгөн"**
1907-ж	**Антанта союзунун түзүлүшү**
1902-ж	**Англо-Бурр согушу**
1869-ж	**Африкадагы суец каналынын курулушу**
1885-ж	**Индиянын Улуттук Конгресси түзүлгөн**
1914-1918-жж	**Биринчи дүйнөлүк согуш**
1939-1945-жж	**Экинчи дүйнөлүк согуш**

VII Бөлүм: 9-11-класс Соңку мезгил тарыхы

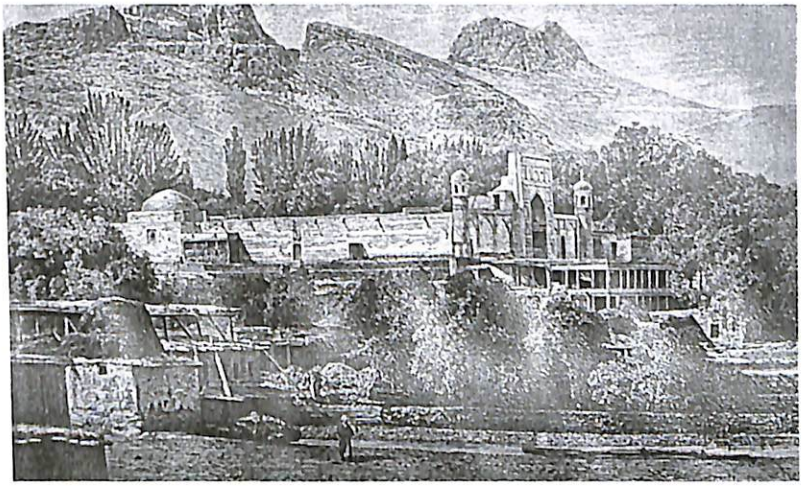
Кыргызстандын тарыхы

1. Эмне себептен орус бийлиги Кыргызстанда орус-тузем мектептерин ачкан?

а) карапайым калк менен жакшы мамиле түзүү үчүн
б) кыргыз элинде сабатсыз адамдар көп болгондугу үчүн
в) кыргыз элинин экономикасын алсыратуу үчүн
г) уезддик администрацияга кызматкерлерди даярдоо үчүн*

2. Ош шаарында биринчи орус-тузем мектеби кайсы жылы ачылган?

а) 1897-ж* б) 1873-ж в) 1898-ж г) 1905-ж

Ош шаары XIX кылымда

3. Сүлүктүдө биринчи жумушчу уюм 1905-жылы түзүлгөн ал кандай аталган?

а) "Букара" союзу
б) "Алаш" партиясы
в) "Кошчу" уюму
г) "Социал- демократиялык" уюм*

4. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Осмонаалы Сыдыковдун эмгектери Уфа шаарынан чыгышы

б) Ишенаалы Арабаевдин "Алиппесинин" жарыка чыгышы

в) В. Бартольддун "Кыргыздар" деген эмгегинин жарык көрүшү

г) Белек Солтоноедин эмгектеринин жарыкка чыгышы

д) Сүлүктүдө биринчи жумушчу уюмдун түзүлүшү

1	2	3	4	5

5. Кыргыз элинин алгачкы тарыхчысын жана агартуучусун атаңыз?

а) Белек Солтоноев*

б) Ч. Валиханов

в) В.В. Бартольд

г) Ж. Абдрахманов

6. Осмонаалы Сыдык уулунун эмгектерин топтоп редакциялаган тарыхчыны белгилегиле:

а) Б. Солтоноев

б) Ж. Акимов

а) И. Арабев

г) А. Байтур*

7. Ишенаалы Арабаевдин алгачкы китеби?

а) "Алипбээ жана тете окуу"*

б) "Тоолор кулаганда"

в) "Балдарга насаат"

г) "Кыргызстан тарыхы"

8. XX к. башында Кыргызстандын экономикасында жаңы кандай жаңы өзгөрүүлөр болгон?

а) Европа менен түз соода жүргүзүү күчөгөн

б) кол өнөрчүлүктө жаңы нерселер ойлонуп табылган

в) айыл чарба азыктарынын товардык өндүрүшү*

г) Америкадан техникалар сатылып алынган

Дал келтиргиле:

1) Кыргызстандын аймагында революциялык адабияттарды биринчи жолу жашыруун тараткан инсан	А) Мөкүш Шабданов
2) 1916-жылы көтөрүлүшкө катышкан манаптан чыккан жетекчи	Б) В. И. Лойцнер
3) "Кыргыздар" деген тарыхый эмгектин автору	В) М.Фрунзе
4) Кыргыз атчандар бригадасын 1920-ж. түзүүгө буйрук берген	Г) В. Бартольд
5) Түркестан фронтунун командири	Д) А. Осмонбеков

1	2	3	4	5

9. Кыргызстандагы 1916-жылдагы көтөрүлүштүн мүнөзү кандай болгон?

а) улуттук-боштондук* б) антифашисттик

в) антифеодалдык г) антиколониялык

10. Кыргызстандагы 1916-жылы Улуттук-боштондук көтөрүлүшүнүн башаталышына эмне себеп болгон?

а) Жергилүктүү калкка жүктөлгөн салыктардын өсүшү

б) Падышанын орус дыйкандарын Кыргызстанга көчүрүшү

в) Падыша Николай II нин 1916-жылда чыгарган жарлыгы*

г) Жергиликтүү калктан малдын тартылып алынышы

11. Кыргызстандагы 1916-жылдагы көтөрүлүшүнүн натыйжасында Түндүк Кыргызстандын калкы канча пайызга азайган?

а) 12,5% б) 41,4%* в) 80% г) 57%

1916-жылдагы көтөрүлүш

12. 1916-жылдагы көтөрүлүш басылгандан кийин, кыргыздар кайда качышкан?

а) Россияга
б) Афганистанга
в) Кытайга*
г) Түркияга

13. «Кокон автономиясы» жашаган мезгилди көрсөткүлө:

а) 1917-ж. декабрдан -1918-ж. февралына чейин
б) 1917-ж. ноябрдан-1918-ж. январына чейин
в) 1917-ж. ноябрдан -1918-ж. февралына чейин*
г) 1917-ж. октябрдан -1918-ж. январына чейин

14. Россияда жана Кыргызстанда граждандык согуш качан болгон?

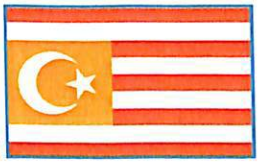
а) 1917-1920-жж
б) 1919-1920-жж
в) 1916-1920-жж
г) 1918-1920-жж*

15. 1920-жылы граждандык согуш аяктап, Совет бийлиги бекемделгени менен абал өтө оор болгон. Анын негизги себептери төмөнкүдөй болгон

1) дүйнөлүк согуштун кесепеттери
2) граждандык согуш, аскердик комунизм
3) 1916-жылдагы көтөрүлүш
4) жогорудагылардын баары туура

а) 1, 2, 3 б) 1, 3 в) 2, 4 г) баары туура*

16. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы "Басмачылардын" желеги болуп саналат?

А)

Б)

В)

В)

17. Кыргызстанда агрардык маселени чечүүнү Совет бийлиги эмнелерди түзүүдөн баштаган?

а) совхоздорду түзүүдөн
б) колхоздорду түзүүдөн
в) жер боюнча жаңы (советтик) уюмдарды түзүүдөн*
г) жер-суу реформасын жүргүзүүдөн

18. *Сөз ким жөнүндө?* 1874-ж туулган, Кыргызстанда Совет бийлигинин орнотуучулардын бири. Орус –тузем мектебинде билим алган. Басмачыларга каршы күрөшкөн. 1923-ж Кызыл туу ордени менен сыйланган.

а) М. В. Фрунзе б) К. Сарыкулаков
в) А. Муханов г) А. Осмонбеков*

19. Түркстан фронту качан ачылган?

а) 1919-ж 23-апрелде б) 1918-ж 7-декабрда*

в) 1920-ж 12-ноябрда г) 1917-ж 6-мартта

20. Түштүк Кыргызстандагы бириккен мусулман армиясынын командачысы жана басмачылык кыймылдын көрүнүктүү жетекчиси:

а) Рахманкул б) Мадаминбек*

в) Жаныбек г) Мойдунбек

21. «Туран» партиясынын максаты төмөндөгүчө:

а) Түркстанда Түркмөн мамлекетин негиздөө

б) Кыргыз-казак бирдиктүү мамлекетин түзүү

в) Түркстанды Россиядан бөлүп, бирдиктүү Түрк мамлекетин түзүү*

г) Орто Азиядагы түрктөрдүн мамлекетин кулатуу

Дал келтиргиле:

1) Түндүк Кыргызстанда Совет бийлигине коркунуч келтирген ири кулактык козголоң	А) "Горнорабочий"
2) Кызыл-Кыя жана Сүлүктү шахтерлорунун арасында агитациялык үгүт иштерди жүргүзгөн профсоюз уюм	Б) Дмитриевка
3) Совет бийлигинин алгачкы жылдарында эл арасында саясий үгүт жүргүзгөн демократиялык уюм	В) "Букара" жана Горнорабочий"
4) 1918-ж 7-декабрда ачылган	Г) Кантон
5) Кыргызстандын 1926-жылы административдик-аймактык бирдигинин аталышы	Д) Түркстан фронту

1	2	3	4	5

Негизги даталар!

1) Сүлүктүдө жана Кызыл-Кыяда совет бийлигинин орношу	1917-ж ноябрь
2) Пишпекте жана Пишпек уездинде совет бийлиги орногон	1918-ж февраль
3) Таласта совет бийлигинин орношу	1917-ж декабрь
4) Ошто совет бийлигинин орношу	1918-ж январь
5) Жалал-Абадда совет бийлигинин орношу	1917-ж декабрь
6) Нарын аймагында совет бийлиги орногон	1918-ж июнь

23. Кулакка тартуу боюнча суроолорду «үчтүктөр» өз алдынча чечишкен. «Үчтүктөргө» - кимдер кирген?

а) Дин башкармалыгы, мамлекет, жергиликтүү бийлик

б) парткомдун катчысы, милиция кызматкери жана айылдык кеңештин мүчөсү*

в) президент, башкы вазир, манаптар

г) Казакстан, Кыргызстан, Өзбекистанда иштегендер

24. Кыргызстандагы индустриялаштыруунун жүрүшүндөгү негизги кыйынчылыктар кайсылар?

а) республиканын социалдык-экономикалык өнүгүшү

б) кен байлыктардын бай кендерин изилдөө башталган эмес

в) квалификациялуу жумушчу адистеринин жетишсиздиги*

г) Кыргызстандагы коомдук саясий ынгайсыз кырдаал

25. Кыргызстандагы коллективдештирүүнүн өзгөчөлүктөрү:

а) жер иштетүү шериктештиги (ТОЗдор) түзүлгөн

б) механизациялаштырылган чарбалар түзүлгөн

в) ири коллективдик чарбалар түзүлгөн

г) көчмөн жана жарым көчмөн чарбалар отурукташкан*

26. Кыргызстандын түндүгүндө жер-суу реформасы жүргүзүлгөн:

а) 1921-1922-жж* б) 1921-1923-жж

в) 1926-1927-жж г) 1923-1924-жж*

27. Кыргызстандын түштүгүндө жер-суу реформасы жүргүзүлгөн;

а) 1922-1924-жж б) 1922-1924-жж

в) 1924-1927-жж. г) 1927-1928-жж*

Дал келтиргиле:

1) 28. Биринчи кыргыздардан чыккан революционерди көсөт	А) Мадаминбек
2) биринчи кыргыз ыктыярдуу атчандар отрядын уюштуруучу	Б) Т. Жукеев
3) Түштүк Кыргызстандагы мусулман армиясынын командачысы жана басмачылык кыймылдын жетекчиси	В) А. Осмонбеков
4) Кыргызстанда Совет бийлигин орнотууга активдүү катышкан Курманжан датканын небереси	Г) К. Камчыбеков
5) Советтердин Бүткүл Россиялык II сьездинде Кыргызстандан катышкан	Д) Д.Деканов

1	2	3	4	5

28. Кыргыз Тоолуу областы түзүү боюнча уюштуруу курултайы болгон:

а) 1919-ж б) 1920-ж в) 1921-ж г) 1922-ж*

29. Кара кыргыз автономиялуу областы качан Кыргыз автономиялуу областы болуп кайра үзүлгөн?

а) 1924-ж б) 1925-ж* в) 1926-ж г) 1927-ж

30. Кыргызстандын 1926-ж. административдик-аймактык бирдигинин аталышы?

а) кантон* б) область в) округ г) район

31. Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн калыптануу процессин хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

1) Кара-Кыргыз автономиялуу областынын уюшулушу
2) Кыргыз Республикасынын жарыяланышы
3) Кыргыз Автономиялуу Совет Социалисттик республикасынын түзүлүшү
4) Кыргыз Совет Социалисттик республикасынын уюшулушу

1	2	3	4	5

Негизги окуялар!

1) Кара-Кыргыз Автономиялуу областы түзүлгөн	1924-жылы
2) Кыргыз Автономиялуу Республикасы түзүлгөн	1926-жылы
3) Кыргыз АССРи Кыргыз ССРи болуп түзүлгөн	1936-жылы
4) Кыргыз Республикасы түзүлгөн	1991-жылы
5) Кыргыз АССРинин конституциясы түзүлгөн	1929-жылы
6) Кыргыз ССРнин конституциясы кабыл алынган	1937-жылы

32. 1925-жылдагы «отуздун» каты - бул:

а) большевиктер партиясына биринчи жолку каршылык*
б) партиялык аппараттагы топтук күрөш
в) большевиктер партиясына өтүү арызы
г) улуттук-территориялык бөлүштүрүүгө нааразылык

33. 1925-жылы кайсы шаарга "Интергельпо" улуттар аралык кооперативдик шериктигинин мүчөлөрү - Словакия жумушчулары келген?

а) Жалал-Абадга б) Чолпон-Атага

в) Ош-Өзгөнгө г) Фрунзеге*

Негизги окуялар!

1) Кара-Кыргыз автономиялуу областынын ревкомунун төрагасы	И. Айдарбеков
2) Кара-Кыргыз автономиялуу областынын БАКин төрагасы	А. Орозбеков
3) Кыргыз АССРинин Эл Комиссарлар Советинин төрагасы	Ж. Абдрахманов
4) 1950-1961-жж. Кыргызстан КП БК нын биринчи катчысы болгон	И. Раззаков
5) 1961-1985-жж. Кыргызстан КП БК нын биринчи катчысы болгон	Т. Усубалиев
6) 1985-1990-жж. Кыргызстан КП БК нын биринчи катчысы болгон	А. Масалиев

34. 1924-1928-ж.ж. Кыргызстанда кандай газеталар чыккан.

а) "Коммунист", "Супер-Инфо", "Техника жашатры"

б) "Эркин-Тоо", "Коммунист", "Жаңы маданият жолунда", «Дыйкан»*

в) "Советтик Фрунзе", "Советтик Кыргызстан", "Техника 21"

г) «Супер Инфо», «Классташ», «Ош Парк», «Баткен таңы».

35. Түндүк Кыргызстандын кайсы шаары 1889-1920-жж жана 1939-1991-жж мезгилдеринде Прежевалскийдин атын алып жүргөн?

а) Каракол* б) Бишкек

в) Нарын г) Баткен

Дал келтиргиле:

1) Кыргыз жазуусу араб алфавитинен латын тамгасына өткөн жыл	А) 1927-ж
2) Кыргыз жазуусу латын алфавитинен орус алфавитине которулган	Б) 1939-ж
3) Кыргыз АССРнин Конституциясы кабыл алынган	В) 1929-ж
4) Кыргызстандагы алгачкы жогорку окуу жай ачылган	Г) 1932-ж
5) Кыргыз мамлекеттик филармониясы ачылган	Д) 1936-ж

1	2	3	4	5

36. Кыргызстандын тарыхында биринчи Конституция качан кабыл алынган?

а) 1925- ж. 25- октябрда б) 1927- ж. 12-мартта

в) 1929- ж. 30- апрелде* г) 1936- ж. 5 –декабрда

37. Кыргызстандагы алгачкы жогорку окуу жайы качан ачылган?

а) 1932-ж* б) 1933-ж

в) 1935-ж г) 1934-ж

38. Кыргыз мамлекеттик филармониясы качан ачылган?

а) 1934-ж б) 1935-ж

в) 1936-ж* г) 1937-ж

39. Орус драм театры качан ачылган?

а) 1934-ж б) 1935-ж*

в) 1936-ж г) 1937-ж

40. Кыргыз драмалык театры качан ачылган?

а) 1934-ж б) 1935-ж

в) 1936-ж* г) 1937-ж

41. 1937-1938-жылдарда тоталитардык режимдин курмандыгы канча миң Кыргызстандык адам болгон?

а) 40 миңден ашуун*

б) 50 миңден ашуун

в) 100 миңден ашуун

г) 30 миңден ашуун

42. Репрессиянын курмандыгы болгон кыргыз интеллигенциясынын өкүлдөрүн белгиле.

1) Ж.Турусбеков
2) И.Айдарбеков
3) А.Токомбаев
4) Б.Исакеев
5) Т.Жолдошев
6) Т.Айтматов

а) 1, 2, 3, 4

б) 3, 4, 5, 6

в) 1, 3, 4, 5

г) 2, 4, 5, 6

Кыргыз ССРинин желеги

Кыргыз ССРинин герби

Улуу Ата Мекендик согуш 1941-1945-жж

1. Экинчи Дүйнөлүк согуштун мезгили:

а) 1935-1940-жж в) 1939-1945-жж

в) 1941-1945-жж г) 1944-1948-жж

2. Улуу Ата Мекендик согуштун башталган жана бүткөн датасы?

а) 1939-ж 1-сентябрь – 1944-ж 4-май

б) 1941-ж 22-июнь – 1945-ж 8-май

в) 1943-ж 12-март – 1946-ж 9-май

г) 1940-ж 2-сентябрь – 1950-ж 1-май

3. Республиканын экономикасын согуштук абалга ылайык кайра куруу эмнени түшүндүрөт?

а) экономиканы согуш абалына өткөрүүнүн согуштук чарбалык планга ылайык ишке ашыруу*

б) Кыргызстандын эң күчтүү техникаларын согушка жөнөтүү

в) тыл жана фронт үчүн согуштук адистерди даярдоо

г) согушка катышпай, айыл чарбасын өнүктүрүү

4. 1941-жылы 10-июлда Белоруссиянын Борисово шаарын коргоодо көрсөткөн эрдиги үчүн 1941-ж. 31-августта Кыргызстандыктардан биринчи болуп «Советтер Союзунун Баатыры» деген наамга ээ болгон баатыр:

а) М.В. Фрунзе б) И.В. Панфилов

в) Д. Шопоков г) Н.М. Дмитриев*

5. Кыргызстан ошондой эле Казакстан Республикаларынын элдеринен түзүлгөн Кыргызстандын жоокер комиссары, генерал И. В. Панфилов жетектеген дивизия:

а) 316-аткычтар дивизиясы* б) 153-аткычтар бригадасы

в) 385-аткычтар дивизиясы г) 146-аткычтар дивизиясы

1941-жылы "Москваны коргоо"

6. Улуу Ата мекендик согуштун негизги бурулушу кайсы окуядан башталган?

а) Германиянын талкаланышынан кийин

б) Москванын алдындагы салгылашуудан кийин

в) Япония жеңилгенден кийин

г) Сталинград салгылашуусунан кийин*

Дал келтиргиле:

1) 316-аткычтар дивизиясынын командири болгон	А) Н.М. Дмитриев
2) Кыргызстандыктардан биринчи болуп «Советтер Союзунун Баатыры» деген наамга ээ болгон баатыр	Б) И. В. Панфилов
3) Москваны коргоодо эрдик көрсөткөн Кыргызстандык баатыр-панфиловчу	В) Д. Шопоков
4) Фашисттердин арты-артынан ага ыргытылган 16 гранатасын тосуп, кайра душманга ыргытууга жетишкен баатыр	Г) Ч. Түлөбердиев
5) 1942-жылы Дон дарыясынан өтүүдө душмандын дзотун төшү менен тоскон кыргызстандык жоокер	Д) А. Садырбаев

1	2	3	4	5

7. 28 баатыр-панфиловчулар кайсы жерде эрдик көрсөтүшкөн?

а) Бресте б) Екатеринбургда

в) Волгоградда г) Москванын алдында*

8. Москваны коргоого катышкан №316-аткычтар дивизиясынын командири?

а) И.В.Панвилов* б) К.К. Рокоссовский

в)В.Г.Клочков г) К.Г.Жуковчиков

9. Төмөндөгү катарлардын кайсынысы панфиловчулар:

а) Д. Шопоков, Н. Ананьев, Г. Конкин, И. Москаленко, И. Добробабин*

б) К. Жаркынбаев, А. Коенкозов, Ч. Түлөбердиев, Е. Пасько

в) Г. И. Выглазов, А. И. Волковенко, И. Москаленко, И. Добробабин

г) Д. Шопоков, И. Тараняиев, Д. Асанов, Ч. Түлөбердиев

10. Москваны коргоодо кыргыз жигиттеринин кимиси баатырдык менен курман болгон?

а) К. Жаркынбаев б) А. Коенкөзов

в) Ы. Таранчиев г) Д. Шопоков*

11. *Сөз ким жөнүндө болуп жатат?* 1942-жылы декабрда Кавказ үчүн болгон кармаштардын биринде фашисттердин арты-артынан ага ыргытылган 16 гранатасын тосуп, кайра душманга ыргытууга жетишкен. 17-гранатаны ыргытууга жетишпей, колунан жарылып, каза болгон. Ал эрдиги үчүн 'Кызыл Туу' ордени менен сыйланган.

а) Д. Шопоков б) Ы. Таранчиев

в) А. Садырбаев* г) С. Садыков

12. 1942-жылы 6-августта Дон дарыясынан өтүүдө душмандын дзотун төшүү менен тоскон кыргызстандык жоокер:

а) Д. Шопоков б) Ы. Таранчиев

в) Ч. Түлөбердиев* г) С. Садыков

13. Советтер Союзунун Баатыры Дайыр Асанов .....болгон:

а) жөө аскер б) танкист, учкуч

в) учкуч г) артилеррист, наводчик*

14. Кайсы жылы Д. Асановго Советтер Союзунун Баатыры деген ардактуу наам ыйгарылган?

а) 1943-жылы 26-октябрь*

б) 1944-жылы 26-октябрь

в) 1945-жылы 26-октябрь

г) 1947-жылы 26-октябрь

15. Сталинград салгылашуусунда эрдик көрсөткөн Кыргызстандык баатыр:

а) Б. Насыров б) Ч. Түлөбердиев

в) Д. Шопоков г) Д. Асанов*

16. Днепр үчүн кармаштардын биринде пулемңтчу Садык Алиназаров фашисттик 21 солдатты ошондой эле 2 офицерди жок кылган. Бул эрдиги үчүн ага кандай наам ыйгарылган?

а) Советтер Союзунун Баатыры

б) Днепрдын баатыры

в) Кыргыз ССР нин баатыры

г) Россиянын баатыры

17. Даңктуу кыргыз чалгынчысы, панфиловчу?

а) А. Коенкозов*

б) Т.Абдыбеков

в) Б. Турдубаев

г) Д.Шопоков

18. Кыргызстанга Түндүк Кавказдан атайын көчүрүлгөндөр качан келишкен?

а) 1941-ж

б) 1942-ж

в) 1945-ж

г) 1944-ж*

19. Советтер Союзунун Баатыры Ысмайылбек Таранчиев.....болгон.

а) жөө аскер

б) танкист

в) учкуч*

г) артилеррист

20. 1944-жылы Эстониянын Нарва шаарына жакын аймагындагы салгылашта эрдик көрсөткөн учкуч:

а) Е. Пасько

б) Ы. Таранчиев*

в) Т. Бегельдинов

г) К. Жаркынбаев

21. Ысмайылбек Таранчиевдин эрдиги убагында унутта калып, ага кайсы жылы Советтер Союзунун Баатыры наамы ыйгарылган?

а) 1991-ж*

б) 1985-ж

в) 1990-ж

г) 1999-ж

22. Советтер Союзунун Баатыры Е. Пасько .....болгон:

а) жөө аскер

б) танкист,

в) учкуч*

г) наводчик

23. 1945-ж 16-апрелде Берлинди штурмалоо башталган. Ал салгылашууга Кыргызстандан ким катышкан?

а) В. Клочков б) К. Үсөнбеков*

в) С. Жүндүбаев г) К. Жуматаев

24. Советтер Союзунун Баатыры деген наамга эки жолу татыктуу болгон кыргызстандык жоокерди көрсөткүлө:

а) П. Царенко б) Т. Бегелдинов*

в) Н. Шемякин г) И. Панфилов

25. Советтер Союзунун Баатыры Т. Бегелдинов.....болгон:

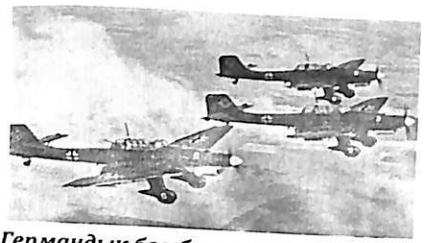
а) жөө аскер б) танкист

в) учкуч* г) наводчик

26. Улуу Ата Мекендик согуш жылдарында Кыргызстанга канча ири ишкана эвакуацияланган?

а) 15 ке жакып б) 20 га жакын

в) 25 ке жакын г) 40 ка жакын*

Германдык бомбалоочу самолёттор

СССРдин Т-34 танкасы

27. Улуу Ата мекендик согуш жылдарында коргонуу өнөр жайы үчүн сурьма жана сымапты камдап берген Кыргызстандагы өнөр жай ишканаларын белгиле:

а) Кадамжай жана Айдаркен*

б) Ак түз жана Кажы –Сай

в) Майлуу-Суу жана Шакафтар

г) Таласта жана Кажы-Сайда

28. Улуу Ата Мекендик согушка Кыргызстандан канча миңден ашык жоокерлер катышкан?

а) 120 б) 165* в) 195 г) 200

29. Улуу Ата Мекендик согуш мезгилинде Кыргызстанда заводдордун саны өскөн. Эмнеге?

а) АКШ жаны заводдорду белекке берген

б) Кыргызстандыктар көп завод курган

в) Россиядан заводдорду көчүрүп келген*

г) Кыргызстанга көп киреше түшүп, заволддор курулган

30. Улуу Ата Мекендик согуш жылдарында 11600 киши "Советтер Союзунун Баатыры" наамын алган. Кыргызстандан канча жоокер бул наамга татыктуу болгон?

а) 76* б) 79 в) 84 г) 90

31. Немецтик-фашисттик баскынчылар менен болгон согушта көрсөткөн эрдиги жана каармандыгы үчүн кыргызстандык канча жоокерге Даңк орденинин даражасы толук берилген?

а) 40 б) 38* в) 32 г) 21

Дал келтиргиле:

1) Советтер Союзунун Баатыры Т. Бегелдинов болгон	А) артилеррист, наводчик
2) Советтер Союзунун Баатыры Е. Пасько болгон	Б) 316-аткычтар дивизиясынын командири
3) Советтер Союзунун Баатыры Дайыр Асанов болгон	В) учкуч
4) А. Коенкозов болгон	Г) учкуч
5) Советтер Союзунун Баатыры И.В.Панвилов	Д) чалгынчы

1	2	3	4	5

32. Сүрөттөгү баатырды белгилегиле:

а) В. Клочков
б) К. Үсөнбеков*
в) С. Жүндүбаев
г) К. Жуматаев

33. Сүрөттөгү баатырды белгилегиле:

а) В. Клочков
б) Т. Бегелдинов*
в) С. Жүндүбаев
г) К. Жуматаев

34. Төмөнкү сүрөттө Улуу Ата Мекендик согушта 780 жолу түнкү бомбалоого учуп чыгып, душманга 93 тонна бомба таштаган учкуч, Кыргызстандык аял көрсөтүлгөн. Аны белгилегиле:

а) В. Клочкова
б) И. Орозова
в) С. Саматова
г) Е. Пасько*

35. Төмөнкү сүрөттөгү баатырды белгиле:

а) В. Клочков
б) С. Садыков*
в) С. Жүндүбаев
г) К. Жуматаев

36. Төмөнкү сүрөттөгү баатырды белгиле:

а) Д Шопоков*
б) С. Садыков
в) С. Жүндүбаев
г) К. Жуматаев

37. Төмөнкү сүрөттөгү баатырды белгиле:

а) Д Шопоков
б) С. Садыков
в) Д. Асанов*
г) К. Жуматаев

Кыргызстандык 76 Советтер Союзунун баатырлары:
1) Азимов Розы
2) Акуционок Пңтр Антонович
3) Али-Назаров Садык
4) Ананьев Николай Яковлевич
5) Андреев Николай Тимофеевич
6) Асаналиев Жумаш
7) Асанов Дайыр
8) Афанасьев Михаил Денисович
9) Бабкин Михаил Николаевич
10) Бегелдинов Талгат Якубекович
11) Беляндра Василий Яковлевич
12) Вонахун Мансуз
13) Волковенко Афанасий Иванович
14) Дүйшөнкул, (Жакыпов) Осмон.
15) Выглазов Григорий Исаевич
16) Гавриш Иван Фомич
17) Гадельшин Хамит Габдуллович
18) Гришин Иван Александрович
19) Дмитриев Николай Михайлович
20) Добробабин Иван Евстафьевич
21) Жаркымбаев Казак
22) Жумабаев Ташмамат
23) Зверев Николай Александрович
24) Исламов Юрий Берикович
25) Кайкин Василий Матвеевич
26) Калашников Николай Семңнович
27) Колесников Пңтр Федосеевич
28) Конкин Григорий Ефимович
29) Красильников Иван Павлович
30) Кривощңков Алексей Александрович
31) Крикун Василий Гаврилович
32) Курочкин Ефрем Георгиевич
33) Лутфуллин Сульги
34) Ляшенко Николай Григорьевич
35) Мазков Евдоким Константинович
36) Мирошниченко Николай Прокофьевич
37) Михайленко Евгений Ефимович
38) Москаленко Иван Васильевич
39) Немцев Иван Спиридонович

40) Николаенко Павел Фңдорович
41) Овчаров Степан Семңнович
42) Оторбаев Асанбек
43) Пантелеев Гавриил Фролович
44) Панфилов Дмитрий Иванович
45) Панфилов Иван Васильевич
46) Пасько Евдокия Борисовна
47) Петренко Григорий Алексее-вич
48) Петрищев Василий Петрович
49) Пичугин Дмитрий Николаевич
50) Пономарңв Иван Семңнович
51) Пономарңв Павел Сергеевич
52) Решетник Иван Семңнович
53) Роденко Константин Герасимович
54) Романютин Александр Иванович
55) Рудь Николай Михайлович
56) Садыков Самат
57) Сапожников Михаил Григорьевич
58) Свечников Павел Семңнович
59) Степаненко Василий Васильевич
60) Сухин Семңн Захарович
61) Сухов Василий Иванович
62) Сущев Степан Захарович
63) Тайгараев Тукубай
64) Таранчиев Ысмайылбек
65) Тешебаев Мамасалы
66) Титов Андрей Алексеевич
67) Тихонов Григорий Матвеевич
68) Трясин Ерминингельд Васильевич
69) Түлөбердиев Чолпонбай
70) Үсөнбеков Калыйнур
71) Фуковский Александр Васильевич
72) Хименко Андрей Максимович
73) Царенко Лаврентий Иванович
74) Цинделис Берелис Израилевич
75) Чортеков Анварбек
76) Шопоков Дүйшөнкул

Кыргызстан 1945-1991-жылдарда

1. 1943-жылы 13-августта Кыргызстанда СССР ИАнын филиалы ачылып, анын төрагалыгына ким шайланган?

а) П. Царенко б) Т. Бегелдинов

в) Н. Шемякин г) К. И. Скрябин*

2. СССРдин Илимдер Академиясынын Кыргызстандагы филиалы түзүлгөн жылды белгилегиле:

а) 1943-ж* б) 1949-ж в) 1954-ж г) 1957-ж

3. Кыргыз ССРинин Илимдер Академиясынын биринчи президенти:

а) К. Юдахин б) Б. Баймуратов

в) И. Ахунбаев* г) Ч. Айтматов

4. К. Юдахиндин редакциясы менен 40 миң сөздөн турган биринчи «Орусча-кыргызча сөздүк» кайсы жылы басылып чыккан?

а) 1943-ж б) 1944-ж* в) 1945-ж г) 1946-ж

5. Төмөндөгү инсандардын ичинен СССРдин эл артисттери деген наам алышкан вариантты белгиле:

а) Д. Шопоков, Н. Ананьев, Г. Конкин, И. Москаленко

б) К. Жаркынбаев, А. Коенкозов, Ч. Түлөбердиев, Е. Пасько

в) С. Кийизбаева, Б. Бейшеналиева, М. Рыскулов, Б. Кыдыкеева*

г) С. Саматов, Ч. Айтматов, А. Токомбаев, А. Осмонов, С. Эралиев

6. Улуу Ата Мекендик согуш мезгилинде тылдагы каарман эмгеги үчүн СССРдин орден-медалдары менен Кыргызстандык.....сыйланышкан:

а) 1837 киши* б) 1843 киши

в) 1855 киши г) 1845 киши

7. Төмөнкүлөрдүн кимиси Кыргызстандагы биринчи Социалисттик эмгектин баатыры болгон.

а) Т. Сагынбаева б) Х. Таширов

в) А. Анаров* г) К.Шопокова

8. Социалистик Эмгектин Баатыры деген наамды жазуучулардан биринчи болуп ким алган?

А) К. Жантъшев б) К. Баялинов

в) Т. Касымбеков г) А. Токомбаев*

9. Социалисттик Эмгектин эки жолку баатырын көрсөткүлө:

а) З. Кайназарова* б) С. Күмүшалиева

в) Б. Бейшеналиева г) К. Атаканова

10. Зууракан Кайназарова биринчи жолку Социалисттик Эмгектин баатыры наамын кайсы жылы алган?

а) 1943-ж б) 1944-ж в) 1946-ж г) 1948-ж*

11. Төлөмүш Океев кайсы чөйрөдө атагы чыккан?

а) математика б) илим-билим

в) комедия г) кино*

12. Кыргыз киноматографтарынын эң алгачкы көркөм тасмасы кандай аталган?

а) "Беш кемпир" б) "Бетме-Бет"

в) "Салтанат"* г)"Кызыл алма"

13. 1963-ж Мамлекеттик Ленин сыйлыгы берилген:

а) Т. Садыковго "Революциянын каармандары" эстелиги үчүн

б) Ч. Айтматовго "Тоолор жана талаалар повести " үчүн*

в) Т. Садыкбековго "Кен суу китеби үчүн"

г) Ч. Айтматовго "Тоолор кулаганда" романы үчүн

14. Төмөндөгү манасчылардын кимиси «XX кылымдын Гомери» деп аталат?

а) Сагымбай Орозбаков б) Чынгыз Айтматов

в) Саякбай Каралаев г) Тыныбек манасчы

Дал келтиргиле:

1) XX к. 50-60-жж. таланттуу советтик кыргыз балеринасы	А) С. Каралаев
2) XX к. 50-60-жж. Кыргызстандын таланттуу театр жана кино актёру	Б) Б. Бейшеналиева
3) XX к. 50-70-жылдарындагы белгилүү "Манас" – айтуучу	В) М. Рыскулов
4) XX к. экинчи жарымындагы Кыргызстандын белгилүү сүрөтчүсү жана кино актеру	Г) С. Чокморов
5) 1947-жылы Кыргыз ССРиннин министрлер советинин төрагасы болуп шайланган жергиликтүү калктын өкүлү	Д) И. Раззаков

1	2	3	4	5

З. Кайназарова

Б. Бейшеналиева

С. Күмүшалиева

У. Салиева

Т. Океев

С. Чокморов

С. Каралаев

М. Рыскулов

15. 1950-жылдары репрессияланган кыргыз жазуучулары:

а) К. Тыныстанов, Ч. Айтматов, Т. Сыдыкбеков

б) З. Бектенов, К. Баялинов, Т. Саманчин

в) Т. Саманчин, З. Бектенов, Т. Байжиев*

г) Д. Асанов, Ч. Түлөбердиев, А. Садырбаев

16. Кыргыз адабияты жана искусствосунун Москвада экинчи декадасы качан болгон?

а)1955-ж б) 1956-ж

в) 1958-ж* г) 1959-ж

17. Кайсы кыргыз сүрөтчүсүнө эки жолку СССРдин Мамлекеттик сыйлыгы ыйгарылган?

а) С. Чокморов б) Г. Айтиев

в) С.А.Чуйков* г) А. Садырбаев

25. 1947-жылы Кыргыз ССРиннин министрлер советинин төрагасы болуп шайланган инсанды белгилегиле:

а) Иса Ахунбаев б) Б.Мамбетов

в) А.Сүйүнбаев г) И.Раззаков*

26. Кайсы жылы Токмок – Рыбачье темир жол линиясы ишке киргизилген?

а) 1945-ж б) 1950-ж*

в) 1953-ж г) 1960-ж

27. 1950-1961-жылдары Исхак Раззаковдун кандай кызматта иштеген?

а) Кыргызстан КП БК 1-катчысы*

б) Кыргыз ССРнин Жогорку Советинин төрагасы

в) Кыргыз ССР ИА нын биринчи президенти

г) Кыргыз ССРнин алгачкы эл комиссары

28. Төрөбай Кулатов кандай жогорку кызматта иштеген?

а) Кыргыз Республикасынын армиясынын генералы

б) Кыргыз ССРинин ИАнын биринчи президенти

в) Кыргыз Республиканын биринчи премьер-министри

г) Кыргыз ССРинин Жогорку Советинин Президиумунун төрагасы*

Исхак Раззаковго чейинки 1-секретарлар баары орус улутунан болгон.

1. М.Д.Каменский	1924-1925-жж
2. Н.А. Узюков	1925-1927-жж
3. В.П.Шубриков	1927-1929-жж
4. М.М.Кульков	1929-1930-жж
5. А.О.Шахрай	1930-1933-жж
6. М.Л.Белоцский	1933-1937-жж
7. М.К.Аммосов	1937-1938-жж
8. А.В.Вагов	1938-1945-жж
9. Н.С. Боголюбов	1945-1950-жж
10. И.Р.Раззаков	1950-1961-жж
11. Т. Усубалиев	1961-1985-жж
12. А. Масалиев	1985-1990-жж

31. 1970-жылдарда курулган Кыргызстандагы ири ГЭС:

а) Токтогул*
б) Таш-Көмүр
в) Камбар-Ата
г) Ат-Башы

33. XIX к. кыргыз жазма поэзиясынын өнүгүшүнө Байымбет Абдырахманов чоң салым кошкон? Бул акын эл арасында кандай ат менен белгилүү?

а) Молдо Кылыч
б) Тоголок Молдо*
в) Молдо Нияз
г) Байымбет Молдо

40. 1970-жж. Кыргызстандын өнөр жайында - иштелип чыккан, сапат жагынан дүйнөлүк рынокто эталон болуп эсептелген өнөр жай продукциясын белгилегиле:

а) электр-лампочкалары
б) вольфрам
в) электрондук-эсептөөчү машиналар
г) сурьма*

41. Түшүнүктөрдүн кайсынысы Кыргызстанда кайра куруу мезгилиндеги саясий турмушка тиешелүү болот?

а) "Партияга каршы топ"

б) Идеологиялык таңуулоо

в) Көп партиялуулук*

г) Бир партиялуулук

42. 1980-ж Орто Азияда Кыргызстан кайсы тармактын өнүгүшү боюнча биринчи орунду ээлеген?

а) Энергетика*

б) Жеңил өнөр жай

в) Машина куруу

г) мал чарбачылыгы

43. Кыргызстанда демократиялык кыймыл пайда болгон:

а) 80-жылдардын аягында*

б) 80-жылдардын башында

в) 80-жылдардын ортосунда

г) 70-жылдардын аягында

Дал келтиргиле:

1) Токтогул ГЭСи курулган	А) 1979-ж
2) Фрунзеде телеберүү иштеп баштаган	Б) 1960-ж
3) «Манас» аэропорту иштей баштаган	В) 1974-ж
4) Орто-Токой суу сактагычы курулган	Г) 1959-ж
5) Токмок – Рыбачье темир жол линиясы ишке киргизилген	Д) 1950-ж

1	2	3	4	5

Дал келтиргиле:

1) Фрунзе заводунун Лейпцигдеги өткөн эл аралык жарманкенин алтын медалына татыкттуу болгон ченеп өлчөөчү прибору	А) "Кыргызстан"
2) 1970-жылдарда курулган Кыргызстандагы ири ГЭС	Б) "Токтогул"
3) СССРде 1964-1985-жылдарды камтыган мезгил	В) "Өнүккөн социализм"
4) 1980-жылдардын ортосунда Кыргызстанда ишке берилген алтын комбинаты	Г) "Макмал"
5) 1991-жылы 21-декабрда КМШны түзүү жөнүндөгү келишим бекитилген	Д) Алматы

1	2	3	4	5

44. Кайра куруу жылдарын көрсөткүлө?

а) 1980-1986-жж б) 1985-1990-жж*

в) 1987-1991-жж г) 1982-1987-жж

45. Кыргыз ССРи мамлекеттик тил жөнүндө мыйзамды кабыл алган:

а) 1988-ж б) 1989-ж*

в) 1987-ж г) 1986-ж

46. 1985-1990-жылдарда Кыргызстан КП БК биринчи катчысы болуп иштеген:

а) И. Раззаков б) Т. Усубалиев

в) А. Масалиев* г) А. Аманбаев

47. Кайсы шаарда 1991-жылы 21-декабрда КМШны түзүү жөнүндөгү келишимге.....кол койулган:

а) Алмата* б) Бишкек

в) Киев г) Ашхабат

Эгемендүү Кыргызстан

1. Кыргызстан толук эркиндигин жана мамлекеттик көз карандысыздыгын жарыялаган декларациясы кабыл алынган:

а) 1991-ж. августта*
б) 1991-ж. мартта
в) 1991-ж. майда
г) 1991-ж. октябрда

2. Суверендүү Кыргыз Республикасын биринчилерден болуп тааныган мамлекет:

а) Кытай
б) Турция*
в) Россия
г) Германия

Эгемендүүлүк майрамы

4. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) советтик бийлик кулаган
б) кыргыздардын бүткүл дүйнөлүк биринчи курултайы
в) жерди жеке менчиктөө киргизилди
г) кыргызстанда президенттик кызмат түзүлдү

1	2	3	4

3. Төмөнкү окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла.

А) Кыргыздардын бүткүл дүйнөлүк биринчи курултайы

Б) Бишкекте АКШнын элчилиги ачылды

В) «Манас» эпосунун 1000 жылдык мараакесин белгилөө

Г) Глобалдык Тоолор саммити (*Бишкек)*

Д) Кыргыз мамлекетүүлүгүнүн жылы

1	2	3	4	5

5. Кыргызстан 1992-жылы кайсы дүйнөлүк уюмга мүчө болгон?

а) Бириккен Улуттар Уюму (БУУ)*

б) ЕврАзЭС (Евразиялык экономикалык кызматташтык)

в) БСУ (Бүткүл дүйнөлүк соода уюму)

г) ЭКӨБ (Эл аралык кайра куруу жана өнүктүрүү банкы)

6. 1998-ж КМШ өлкөлөрүнүн ичинен Кыргызстан биринчи болуп кайсы эл аралык экономикалык уюмга кирген?

а) ЕврАзЭС (Евразиялык экономикалык кызматташтык)*

б) БСУ (Бүткүл дүйнөлүк соода уюму)

в) ЭКӨБ (Эл аралык кайра куруу жана өнүктүрүү банкы)

г)БУУ (Бириккен Улуттар Уюмуна)

7. Кыргызстандан чыккан биринчи космонавт:

а) С. Шарипов* б) Ш. Кубатов

в) А. Нурбеков г) С. Шабданов

8. Кыргыз Республикасынын биринчи президенти:

а) А. Жумагулов б) Б. Аманбаев

в) А. Масалиев г) А. Акаев*

9. Кыргыз Республикасынын биринчи премьер-министри:

а) А. Атамбаев б) Ф. Кулов

в) А. Масалиев г) Н. Исанов*

10. Эки жолу КРнын премьер-министри болуп ким шайланган?

а) А. Жумагулов б) К. Жумалиев

в) Н. Танаев г) А. Муралиев

11. Кайсы жылы Н. Исанов КРнын премьер-министри болуп дайындалган?

а) 1990-ж б) 1991-ж*

в) 1992-ж г) 1993-ж

12. «Легендарлуу парламенттин» спикери ким болгон?

а) А. Масалиев б) Р. Отунбаева

в) А. Эркебаев г) М. Шеримкулов*

Негизги окуялар!

1) Кыргыздардын биринчи бүткүл дүйнөлүк Курултайы	1992-ж август
2) Кыргыздардын экинчи бүткүл дүйнөлүк Курултайы	
1) Кыргызстан элдеринин биринчи Курултайы өткөрүлгөн	1994-ж январь
2) Кыргызстан элдеринин экинчи Курултайы өткөрүлгөн	1996-ж
3) «Манас» эпосунун 1000 жылдыгы белгиленген	1995-ж август
4) Ош шаарынын 3000 жылдыгы белгиленген	2000-ж
5) Кыргызстан Элинин Ассамблеясы түзүлгөн жыл	1994-ж
6) Кыргыз мамлекеттүүлүгүнүн 2200-жылдыгы белгиленген	2003-ж

13. Кыргызстан ЮНЕСКОго мүчө болуп кабыл алынган:

а) 1992-ж* б) 1993- ж

в) 1994-ж г) 1995-ж

14. "Манас" эпосунун 1000 жылдыгы качан майрамдалган?

а) 1994-ж. октябрда б) 1995-ж. августта*

в) 1994-ж. июнда г) 1995-ж. майда

15. Кайсы жыл «Манас» жылы деп жарыяланган?

а) 1994-ж б) 1995-ж в) 1994-ж г) 1995-ж*

16. Кайсы жыл «Билим» жылы деп жарыяланган?

а) 1994-ж б) 1995-ж в) 1994-ж г) 1996-ж*

17. Кыргыз жазуучуларынан биринчи болуп СССР Мамлекеттик сыйлыгын, 1997-жылы «Кыргыз Республикасынын Баатыры» наамын алган көрүнүктүү - жазуучу:

а) С.Сасыкбаев б) Т.Сыдыкбеков*

в) Ч.Айтматов г) Т.Касымбеков

18. Кыргызстан Дүйнөлүк Соода уюмуна мүчө болуп кабыл алынган:

а) 1992-ж б) 1993- ж в) 1994-ж г) 1998-ж*

19. Ош шаарынын 3000 миң жылдык мааркаеси кайсы жылы белгиленген?

а) 1992-ж б) 1993- ж в) 1994-ж г) 2000-ж*

20. БУУнун чечими жана КР Президентинин жарлыгы менен 2003-жыл жарыяланган:

а) «Эл аралык Тоолор жылы»

б) «Дүйнөлүк мурастары сактоо жылы»

г) «Дүйнөлүк ден-соолукту сактоо жылы»

г) «Кыргыз мамлекетүүлүгүнүн жылы»*

21. Азыркы мезгилде Кыргыз Республикасында мыйзам чыгаруу бийлиги – бул:

а) Жергиликтүү өкмөт

б) Жогорку Кенеш*

в) Президенттин өкүлү

г) Олблус башчысы

22. 2005-ж 24-мартта Кыргызстанда кандай окуя болгон?

а) биринчи жолу президенттик шайлоо болгон

б) биринчи жолу парламенттик шайлоо болгон

в) элдик революция болгон*

г) биринчи элдик курултай өткөрүлгөн

Ак үй

23. А. Акаевдин кетишине себеп болгон митинг качан болгон?

а) 2002-ж 20-май б) 2005-ж 24-март*

в) 2000-ж 30-март г) 2009-ж 20-апрель

24. Аскар Акаев Кыргызстанды кайсы жылдарда башкарган?

а) 1990-2000-жж б) 1990-2005-жж*

г) 1994-1999-жж г) 1999-2010-жж

25. 2005-жылкы элдик революциядан кийин бийликке ким келген?

а) А. Акаев б) К. Бакиев

в) А. Атамбаев г) С. Жээнбеков

26. Курманбек Бакиев Кыргызстанды кайсы жылдарда башкарган?

а) 1990-2000-жж б) 2005-2010-жж*

г) 1994-1999-жж г) 1999-2010-жж

27. Курманбек Бакиев качан бийликтен кеткен?

а) 2009-ж б) 2007-ж в) 2003-ж г) 2010-ж*

28. 2010-жылдын апрель окуялары кайсы жерден башталган?

а) Нарын б) Баткен

в) Жалал-Абад г) Талас*

30. Кыргызстанда "өткөөл мезгилде" (2010-ж) ким президент болгон?

а) А. Акаев б) К. Бакиев

в) Р. Отунбаева* г) А. Атамбаев

31. Камбар-Ата-2 ГЭСинин 1-турбинасы качан ишке киргизилген?

а) 2009-ж б) 2007-ж

в) 2003-ж г) 2010-ж*

32. 2010-жылдын октябрындагы парламенттик шайлоодо кайсы партия эң көп добуш алган?

а) СДПК б) Республика

в) Ар-намыс г) Ата-Журт*

33. 2010-жылы 27-июндагы кабыл алынган Конституцияга ылайык, Кыргыз Республикасы.....деп жарыяланган:

а) парламенттик* б) президенттик

в) империялык г) монархия

34. И. Раззаковдун 100 жылдык юбилейи качан белгиленди?

а) 1999-ж б) 2005-ж в) 2010-ж * г) 2011-ж

35. 2011-жылы Курманжан датканын канча жылдык юбилейи белгиленди?

а) 100 б)150 в) 175 г) 200*

36. Кыргызстанда 2011-жыл.....аталган:

а) «Тоо жылы» б) «Билим жылы»

г) «Ден соолук жылы» г) «Курманжан Датка жылы»*

37. Кайсы жылы Кыргыз Республикасында "Мамлекеттүүлүктү бекемдөө" жылы деп жарыяланган?

а) 2009-ж б) 2010-ж в) 2012-ж г) 2014-ж*

2011-жыл - Курманжандатка жылы
2012-жыл - Үй-бүлө жана тынчтык жылы
2013-жыл - Иштерман жылы
2014-жыл - Мамлекеттүүлүктү бекемдөө жылы
2015-жыл - Улуттук экономиканы чыңдоо жылы
2016-жыл - Тарых жана маданият жылы
2017-жыл - Ыйман, адеп жана маданият
2018-жыл - Аймактарды өнүктүрүү жылы
2019-жыл - «Региондорду өнүктүрүү жана өлкөнү санариптештирүү жылы»

39. Кыргызстанда II Дүйнөлүк көчмөндөр оюну кайсы жылы болгон?

а) 2009-ж б) 2010-ж в) 2012-ж г) 2014-ж*

40. Кайсы жылы Кыргыз Республикасында "Улуттук экономиканы чыңдоо" жылы деп жарыяланган?

а) 2009-ж б) 2011-ж в) 2012-ж г) 2015-ж*

41. Кыргызстанда III Дүйнөлүк көчмөндөр оюну кайсы жылы болгон?

а) 2008-ж б) 2010-ж в) 2014-ж г) 2016-ж*

42. 2016-жылы Кыргызстанда ..... деп жарыяланды:

а) «Тарых жана маданият жылы»*
б) «Эл аралык тоолор жылы»
в) «Ден соолук жылы»
г) «Курманжан Датка жылы»

42. 2017-жылкы президенттик шайлоодо ким жеңип чыкты?

а) А. Акаев б) К. Бакиев
в) Р. Отунбаева г) С. Жээнбеков*

43. 2017-жылы Кыргызстанда .....деп жарыяланды:

а) «Ыйман, адеп жана маданият жылы»*
б) «Эл аралык тоолор жылы»
в) «Ден соолук жылы»
г) «Курманжан Датка жылы»

Эгемендүү Кыргызстандын тарыхындагы президенттер

Аскар Акаев

Курманбек Бакиев

Роза Отунбаева

Алмазбек Атамбев

Кыргыз Республикасынын президенттери!

1) А. Акаев КРнын Президенти болуп шайланган	1991-жылы
2) К. Бакиев КРнын Президенти болуп шайланган	2005-жылы
3) Р. Отунбавева КРнын өткөөл мезгилдеги президенти	2010-2011-жж
4) А. Атамбаев КРнын Президенти болуп шайланган	2011-жылы
5) С. Жээнбеков КРнын Президенти болуп шайланган	2017-жылы

Саясий партиялардын жетекчилери!

1)«Ар-Намыс» саясий партиясынын лидери	Ф. Кулов
2) "Ата-Мекен" саясий партиясынын лидери	Ө. Текебаев
3) "Бүтүн Кыргызстан" партиясынын лидери	А. Мадумаров
4) "Республика" саясий партиясынын лидери	Ө. Бабанов
5) "Өнүгүү-прогресс" партиясынын лидери	Б. Төрөбаев

Биринчи дүйнөлүк согуш

Европа өлкөлөрү

1. Үчтүктөр союзу качан, кайсы мамлекеттердин ортосунда түзүлгөн?

а) 1890-ж Англия, Германия, Италия

б) 1907-ж Англия, Франция, Россия

в) 1889-ж Англия, АКШ, Япония

г) 1882-ж Германия, Австо-Венгрия, Италия*

2. Орус-япон согушу кайсы мезгилде болгон?

а) 1804-1805-жж

а) 1911-1912-жж

в) 1890-1892-жж

г) 1904-1905-жж*

3. Орус-Япон согушундагы эң акыркы салгылашуу кайсы жерде болгон?

а) 1905-ж Сахалинде

б) 1905-ж Цусимада*

в) 1905-ж Нагасакиде

г) 1905-ж Хиросимада

Дал келтиргиле:

1) Биринчи дүйнөлүк согуштун башталышы	А) 1907-ж
2) Франция менен Англиянын ортосунда “ Антант кордиаль” келишими түзүлгөн	Б) 1914-ж
3) Үчтүктөр союзунун түзүлүшү	В) 1905-ж
4) Орус-япон согушунын аякташы	Г) 1907-ж
5) Биринчи дүйнөлүк согуштун аякташы	Д) 1918-ж

1	2	3	4	5

4. Биринчи дүйнөлүк согуш качан башталган?

а) 1914-ж 28-июлда* б) 1914-ж 28-августта

в) 1914-ж 2-августта г) 1916-ж 28-июнда

5. Антанта союзу кайсы жылы түзүлгөн жана ага кайсы мамлекеттер кирген?

а) 1900-ж Англия, Германия, Италия

б) 1907-ж Англия, Франция, Россия*

в) 1912-ж Англия, АКШ, Япония

г) 1914-ж Германия, Венгрия, Италия

6. Биринчи Дүйнөлүк согуштун башталган жана бүткөн датасын аныктагыла:

а) 1914-ж. 28-июль – 1918-ж. 11-ноябрь*

б) 1910-ж. 1-сентябрь – 1914-ж. 19-декабрь

в) 1921-ж. 15-апрель – 1923-ж. 7-июль

г) 1925-ж. 15-апрель – 1928-ж. 7-август

7. Биринчи дүйнөлүк согушка канча мамлекет катышкан?

а) 1 млярд калкы бар 28 мамлекет

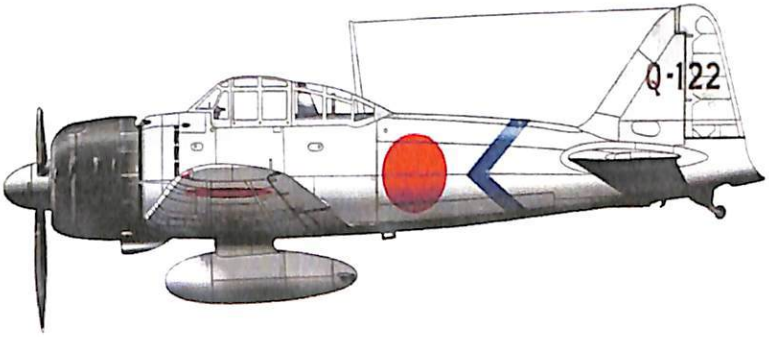
б) 1,5 млярд калкы бар 38 мамлекет*

в) 2 млярд калкы бар 48 мамлекет

г) 2,5 млярд калкы бар 58 мамлекет

8. Дүйнөнүн тарыхында ушул күндөргө чейин жер жүзүндө канча миңдей согуш болгон?

а) 33 миңге жакын
б) 17 миңге жакын
в) 14 миңге жакын*
г) 27 минге жакын

Япониянын бомбалоочу самолёту

9. Төмөндөгүлөдүн кайсынысы биринчи дүйнөлүк согуштун чыгышына шылтоо болгон:

а) Австро-Венгер тактысынын мураскору Франц Фердинанддын өлтүрүлүшү*
б) Американы Гавайи аралдарында жеңилиши
в) Германиянын Польшага басып кириши
г) Германия, Италия, Австро-Венгриянын союз түзүшү

10. Биринчи дүйнөлүк согушта сепараттык тынчтык шартында чыккан өлкөнү белгилегиле:

а) Австро-Венгрия
б) Америка
в) Россия*
г) Болгария

11. Биринчи дүйнөлүк согуш мезгилинде душманга каршы алгачкы жолу таңкалык чабуул кайсы салгылашууда болгон?

а) Марнадагы*
в) Вердендеги
б) Краковдун алдында
г) Москвадагы

Дал келтиргиле:

1) Согушка чейинки жылдарда “изоляциялоо” саясатын жүргүзгөн өлкө	А) Германия
2) Галицияда жүргүзүлгөн биринчи дүйнөлүк согуштагы эң ири чабуул коюу операциясы ушул инсан менен байланыштуу	Б) А.Брусилов
3) Гаага конференциясынын чечимин бузуп, биринчи дүйнөлүк согушта химиялык курал колдонгон өлкө	В) АКШ
4) XX к. 20-30-жылдарында италиялык фашисттердин жол башчысы	Г) Ф. Рузвельт
5) АКШнын тарыхында 4 жолу катар президенттик шайлоодо жеңген президент	Д) Б. Муссолини

1	2	3	4	5

12. Согуш алдындагы жылдарда “изоляциялоо” саясатын жүргүзгөн өлкө:

а) АКШ* б) Япония

в) Болгария г) Япония

13. Өз жолун аныктоого жөндөмсүз деп эсептелген аймактарга карата Улуттар Лигасынын атынан көзөмөлдүк кылууну орнотуу тартиби.....аталат:

а) Мандат системасы деп аталат*

б) Колония системасы деп аталат

в) Метрополия системасы деп аталат

г) Доминион системасы деп аталат

14. Биринчи дүйнөлүк согуштун учурунда душмандын позициясына биринчи жолу Ипрде кандай курал менен чабуул койгон?

а) химиялык курал* б) танкалар

в) самолёттор г) автоматтар

15. Гаага конференциясынын чечимин бузуп, Германия биринчи дүйнөлүк согушта кандай курал колдонгон?

а) артилерия б) Танка

в) Химиялык курал* г) Самолет

Германиянын Ипрдеги газ чабуулу

16. Биринчи дүйнөлүк согушка акыркы болуп кирген өлкө бул:

а) Кытай б) АКШ* в) Япония г) Турция

17. Биринчи дүйнөлүк согушта согуштук демилге кайсы блоктон болгон.

а) НАТО б) Үчтүктөр* в) БУУ г) ЮНИСЕФ

18. 1918-жылы "Брест тынчтык" келишими.....түзүлгөн:

а) Россия – Германия* б) Германия – Франция

в) Франция – Англия г) Япония – Кытай

19. Улуттар Лигасы качан түзүлгөн?

а) 1917-жылы б) 1919-жылы*

в) 1922-жылы в) 1944-жылы

20. 1919-жылы Париж конфернециясында түзүлгөн Улуттар Лигасынын Уставына канча өлкө кол койгон?

а) 23 б) 40 в) 44* г) 50

21. Париж тынчтык конференциясы качан башталган?

а) 1919-ж* б) 1917-ж в) 1922-ж г) 1928-ж

Дал келтиргиле:

1) Биринчи дүйнөлүк согушка акыркы болуп кирген өлкө	А) Венгрия
2) 1919-жылы Европада советтик республика орногон	Б) АКШ
3) Фашизм пайда болгон мамлекет	В) Россия
4) Биринчи дүйнөлүк согушта сепараттык тынчтык шартында чыккан өлкө	Г) Италия
5) Биринчи днөлүк согушта химиялык курал колдонгон өлкө	Д) Германия

1	2	3	4	5

Окуялар!

1) Германиянын Улуттар Лигасынан чыгышы	1933-ж
2) Россиянын Улуттар Лигасынан кириши	1934-ж
3) Италиянын Улуттар Лигасынан чыгышы	1937-ж
4) Япониянын Улуттар Лигасынан чыгышы	1932-ж
5) Италиянын Албанияны басып алышы	1939-ж

22. Версаль тынчтык келишими качан болгон?

а) 1919-ж* б) 1917-ж в) 1922-ж г) 1928-ж

23. Версаль конференциясында Германияга канча аскер кармоого уруксат берилген?

а) 75 миң б) 100 миң*

в) 150 миң г) 50 миң

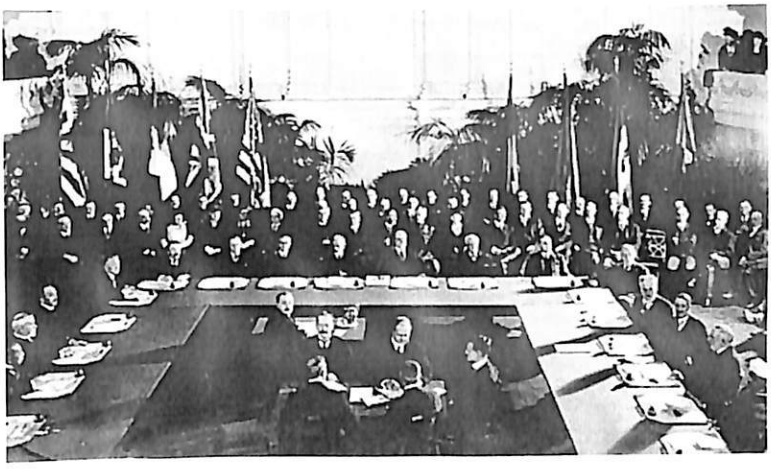
24. Вашингтон конференциясы качан болгон?

а) 1921-ж. 12-ноябрь – 1922-ж. 6-февраль*

б) 1922-ж 12-ноябрь – 1923-ж 6-март

в) 1924-ж. 12-ноябрь – 1925-ж. 6-апрель

г) 1929-ж 14-апрель – 1930-ж 6-ноябрь

Вошингтон конференциясы

25. Фашизм качан, кайсы мамлекетте негизделген?

а) 1933-жылы Германияда

в) 1925-жылы Казакстанда

б) 1922-жылы Италияда*

г) 1941-жылы Австро- Венгрияда

26. Б. Муссолини Италиянын өкмөтүн кайсы жылы башкара баштаган?

а) 1915-ж б) 1920-ж в) 1922-ж* г) 1933-ж

27. 1922-1941-жылга чейин фашисттик диктатура орногон мамлекеттер:

а) Голландия, Венгрия, Испания

б) Болгария, Сербия, Венгрия, АКШ

в) Италия, Германия, Испания*

г) Япония, Россия, Кытай, Корея

28. Испания кайсы жылдар аралыгында монархияны, демократиялык республикага, ал эми демократиялык республиканы фашисттик диктатурага алмаштырган?

а) 1900-1917-жж б) 1931-1939-жж *

в) 1914-1918-жж г) 1931-1941-жж

Дал келтиргиле:

1) Ф.Д. Рузвельт кайсы жылы биринчи президенттик убакытка шайланган	А) 1936-ж
2) Ф. Рузвельттин "жаңы багыт" саясаты жарыяланган	Б) 1932-ж
3) А. Гитлер Германиянын башчылыгына качан келген	В) 1922-ж
4) Б. Муссолини Италиянын өкмөтүн кайсы жылы башкара баштады	Г) 1933-ж
5) И. Сталин СССРде бийликке келген жыл	Д) 1924-ж

1	2	3	4	5

29. АКШнын тарыхында 4 жолу катар президенттик шайлоодо жеңген президент:

а) Г. Трумен б) Б. Обама

в) Ф. Рузвельт* г) Г. Гувер

30. А. Гитлер Германиянын башчылыгына качан келген:

а) 1922-ж б) 1933-ж* в) 1934-ж г) 1939-ж

31. Германия Улуттар Лигасынан кайсы жылы чыккан?

а) 1930-ж б) 1933-ж* в) 1949-ж г) 1945-ж

32. Эң терең жана кыйраткыч дүйнөлүк кризис.....болгон:

а) 1924-1926-жж б) 1926-1929-жж

в) 1928-1932-жж г) 1929-1933-жж*

33. Испаниядагы жарандык согуш жылдары:

а) 1929-1933-жж б) 1936-1939-жж*

в) 1940-1945-жж г) 1946-1949-жж

34. 1939-жылы "Риббентроп-Молотов" пактысына ..... кол коюлган:

а) Берлинде б) Ленинградда

в) Москвада* г) Потедамда

Дал келтиргиле:

1) 1939-жылы Германия "Мюнхен" макулдашуусун бузуп, ушул өлкөнү басып алган	А) Албания
2) 1939-жылы Италия тарабынан басып алынган өлкө	Б) Чехославакия
3) Үчтүктөр союзуна Ырыыкы Чыгыштан мүчө болгон өлкө	В) Япония
4) Экинчи дүйнөлүк согуш Гремания ушул өлкөгө кол салышынан кийин башталган	Г) АКШ
5) Экинчи дүйнөлүк согуш башталышы менен өзүнүн нейтралдуулугун жарыялаган мамлекет	Д) Польша

1	2	3	4	5

35. 1939-жылы Германия "Мюнхен" макулдашуусун бузуп, кайсы өлкөнү басып алган?

а) Англияны б) Францияны

в) Россияны г) Чехославакияны*

36. 1938-ж Мюнхен конференциясында .....жөнүндө суроо каралган:

а) СССРге каршы согуштук союзду түзүү

б) Европада фашизмди ооздуктоо

в) Чехословакияны бөлүү*

г) 1918-жылдагы Париж тынчтыгын кайра карoo

37. Берлин – Рим – Токио блогу качан түзүлгөн?

а) 1933-ж б) 1935-ж в) 1936-ж* г) 1939-ж

38. 1939-жылы Италия тарабынан басып алынган өлкө?

а) Эфиопия б) Тунис

в) Албания* г) Марокко

39. Антикоминтерндик пактыга кайсы мамлекттер кол койгон?

а) Дания, Румыния, Венгрия

б) Германия, Япония, Италия*

в) Болгария, Финляндия, Греция

г) Испания, Дания, Голландия

40. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Япониянын Маньчжурияга кол салышы

б) Советтик аскерлердин Москваны коргоосу

в) Италия Эфиопияны басып алышы

г) Германиянын Чехияны басып алышы

1	2	3	4

41. 1939-ж 1-сентябрда Германия Польшага кол салгандан кийин АКШнын аркаети кандай болгон?

а) Германияга согуш жарыялады

б) өзүнүн нейтралдуулугун жарыялады*

в) Англия жана Франция менен согуштук келишим түздү

г) Германияга колдоо көрсөтөөрүн жарыялады

42. Экинчи дүйнөлүк согушту баштаган Германия 1940-жылы кайсы өлкөлөрдү басып алууга жетишкен?

а) Югаславия, Греция, Португалия, Испания

б) Польша, Румыния, Швеция, Россия

в) Бельгия, Болгария, Венгрия, Россия

г) Дания, Норвегия, Нидерланды, Бельгия*

43. Яониянын Кытайды басып алышы кайсы коалициянын түзүлүшүн тездеткен?

а) Антифашисттик коалиция

б) Үчтүктөр коалициясы

в) Атлантика хартиясы

г) Баары туура

Биринчи жана Экинчи дүйнөлүк согуштардын негизги салыштырмалуу көрсөткүчтөрү

№	*Негизги көрсөткүчтөр*	*Биринчи дүйнөлүк согуш*	*Экинчи дүйнөлүк согуш*
1	Согуштун узактыгы	4 жыл 3 ай	6 жыл
2	Катышкан өлкөлөрдүн саны	38 мамлекет	72 мамлекет
3	Согушка катышкан мамлекеттердин калкынын саны	1 млрддан ашык	2 млрдга жакын
4	Согуш аракеттери жүргөн аймактардын жалпы аянты	4 млн чарчы км	22 млн чарчы км
5	Катышкан куралдуу күчтөрүнүн саны	70 млндон ашуун	100 млндон ашуун
6	Өлтүрүлгөн жана жарадар болуп өлгөндөрдүн саны	14 млнго жакын	60 млндон ашык
7	Жарадар жана майып болгондор	20 млндон ашуун	90 млндон ашуун
8	Материалдык жоготуулар(млрд, АКШ долларында)	360 млрд	4000 млрд

44. Экинчи дүйнөлүк согуш кайсы мамлекет тарабынан башталган?

а) Германия СССРге кол салган

б) Италия Албанияга кол салган

в) Франция Белгияга кол салган

г) Германия Польшага кол салган*

45. Экинчи дүйнөлүк согуш канчанчы жылы башталган?

а) 1914-ж. 28-июнда

б) 1919-ж. январда

в) 1939-ж. 1-сентябрда*

г) 1942-ж. 22-июнда

46. II дүйнөлүк согушка канча мамлекет катышкан?

а) 12 мамлекет б) 33 мамлекет

в) 38 мамлекет г) 72 мамлекет*

47. Фашисстик Германия СССРди "чагылгандай тез талкалоону" иштеп чыккан план:

а) "Ост" б) "Вайс"

в) "Барбаросса"* г) "Тайфун"

48. Төмөндөгү пландарды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Юнга планы б) Ост планы д) Тайфун

в) Дауеса планы г) Барбаросса е) Вайс

1	2	3	4	5	6

49. Экинчи дүйнөлүк согушта Германиянын Москваны басып алуу планы:

а) "Ост" б) "Блицкриг"

в) "Тайфун"* г) "Цитадел"

50. 1941-жылдын жайына чейин Германия менен Италия 12 өлкөнү басып алышкан. Басып алынган өлкөлөрдө алар фашисттик оккупациялык тартиптерди киргизишкен, ал кандай аталган?

а) "Катуу тартип" б) "Жаңы тартип"*

в) "Холокост" г) "Кыргын"

51. Немис баскынчыларынан 250 күн бою эрдик менен коргонгон шаар:

а) Санкт-Петербург б) Москва

в) Севастополь* г) Сахалин

52. Дүйнөлүк экинчи согушта Тынч океан аймагында согуш аракетин кайсы мамлекет баштаган?

а) Корея б) Индонезия

в) Флиппин г) Япония*

Дал келтиргиле:

1) Москва салгылашуусу	А) «Тайфун»
2) Белоруссиядагы согуш операциясы	Б) «Барбаросса»
3) СССРге каршы чагылгандай тез согуш планы	В) «Багратион»
4) Курск догосундагы салгылашуу	Г) «Цитадель»

1	2	3	4

53. Япония Манчьжурияны басып алган.....

а) 1929-ж б) 1931-ж* в) 1933-ж г) 1937-ж

54. Дүйнөлүк экинчи согуштун жыйынтыгында Японияны кайсы өлкө басып алды?

а) Кытай б) СССР в) АКШ* г) Англия

55. 1938-ж. Ыраакы Чыгышта кайсы мамлекет Совет өлкөсүнө кол салган?

а) Корея б) Кытай

в) Индонезия г) Япония*

56. Япония биринчилерден болуп АКШнын кайсы жерлерин басып алуудан баштаган?

а) АКШнын борбору Вошингтонду басып алуудан

б) Пёрл-Харбордогу базага кол салуудан*

в) АКШнын колонияларын басып алуудан

г) АКШнын Азиядагы базаларын жок кылуудан

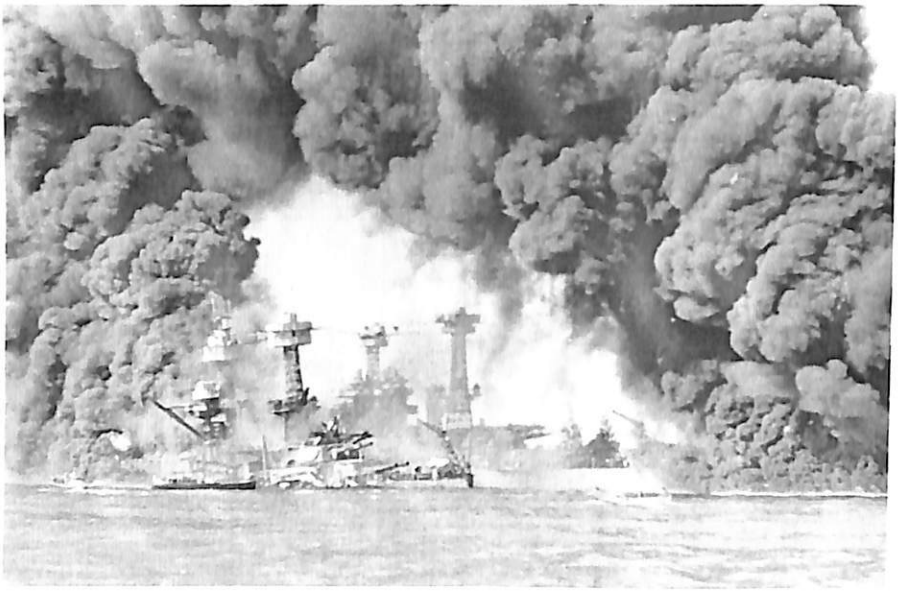
57. 1942-жылдын жай айларына чейин Япония кайсы өлкөлөрдү басып алган?

а) Кытай, Филиппин, Таиланд, Бирма, Малайзия, Индонезия*

б) Австралия, Чыгыш Тимор, Фиджи, Корея, Жаңы Зеландия

в) Казакстан, Монголия, Сахалин, Гавайи аралдары, Фиджи

г) Россия, Украина, Белоруссия, Швеция, Англия, Филиппин

Япондордун Перл-Харбордогу АКШнын базасын бомбалоо учуру

58. Халхин Гол дарыясында советтик аскерлер кайсы мамлекеттин аскерлери менен кагылышкан?

а) Афганистан б) Корея

в) Япония* г) Кытай

59. Япониянын чыгышта эң биринчи басып алган өлкө:

а) Корея* б) Вьетнам

в) Россия г) Кытай

60. Төмөндөгү окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Курск дугасындагы салгылашуу

б) Днепрден ыкчам сүзүп өтүү

в) Москва салгылашуусу*

г) Ленинградды блокадалоону жоюу

д) Берлинди штурмалоо

1	2	3	4	5

61. Согуштук-техникалык проблемалар жагында иштеген өлкөнүн көрүнүктүү илимпоздору же конструкторлору Улуу Ата Мекендик согуш мезгилинде кандай аталган?

а) "шарашкалар" б) "өлтүргүчтөр"

в) "самурайлар" г) " вангерлер"

62. Немец аскер башчыларынын кимиси өз аскерлерин Сталинградга чейин жеткирген жана ошол жерде жеңилүүгө учураган?

а) Гитлер б) Бисмарк

в) Паулюс* г) Мюнцер

63. Экинчи дүйнөлүк согушта түп тамыранан бери өзгөрүү кайсы салгылашууда башталган?

а) Москванын алдындагы салгылашуу

а) АКШнын Перл-Харбордогу базасынын талкаланышы

в) Сталинград салгылашы*

г) Курск алдындагы салгылашуу

64. Италиянын согуштан чыгышына кайсы жердеги салгылашуу таасирин тийгизген?

а) Курскинин алдындагы*

б) Ленинграддагы салгылашуу

в) Москвадагы салгылашуу

г) Берлиндеги салгылашуу

65. 1944-жылы 20-июнда Гитлерге каршы кутум уюштурган палковник ким. Ал койгон бомбадан Гитлер кантузия алып тирүү калган?

а) Паулюс б) Штауфенберег*

в) Томас Мор г) Вильгелмь

66. Экинчи дүйнөлүк согушта экинчи фронтту ачуу операциясынын аталышы:

а) "Оверлорд"* б) "Барбаросса"

в) "Багратион" г) "Цитадел"

Курск салгылашуусу (1943-ж)

67. Тегеран конференциясында экинчи фронтту ачуу боюнча кандай чечим кабыл алынган?

а) Россияда экинчи фронтту ачуу

б) Түндүк Францияда экинчи фронтту ачуу*

в) Кавказда экинчи фронтту ачуу

г) Экинчи фронтту ачуу боюнча сөз болгон эмес

68. Тегеран конференциясы качан жана кайсы мамлекеттердин катышуусу менен болду?

а) 1942-ж. АКШ, Германия,Түркия

б) 1943-ж. АКШ, Англия, СССР*

в) 1944-ж.Франция, Польша, СССР

г) 1945-ж. Германия, Япония, Италия

69. Тегеран конференциясы.....болгон:

а) 1937-ж б) 1943-ж* в) 1954-ж г) 1931-ж

Экинчи дүйнөлүк согуштагы негизги окуялар:

Окуялар:	*Мезгили:*
1) "Молотов-Риббентроп" кол салышпоо пактысы	1939-ж 23-августта
2) "Таң калаарлык согуш" мезгили	1939-ж 3-сентябрь - 1940-ж 10-май
3) Компьен жарашуусу (1-дүйнөлүк согушта)	1918-ж 11-ноябрь
4) Компьен жарашуусу (2-дүйнөлүк согушта)	1940-ж 22-июнда
5) СССР Польшанын чыгыш райондоруна басып кириши	1939-ж 17-сентябрь
6) СССР-Финландия согушу	1939-ж30-ноябрь - 1940-ж 12-март
7) Латвия, Литва, Эстониянын СССРдин курамына кириши	1940-ж августта
8) Молдавиянын СССрдин курамына өтүшү	1940-ж 26-июнда
9) Ф. Рузвелттин демилгеси менен Ленд-лиз мыйзамынын кабыл алынышы	1941-ж мартта
10) Германия-Италия-Япониянын "Үчтүктөр" союзуна кол коюшу	1940-ж 27-сентябрь

70. Экинчи фронт.....ачылган:

а) 1941-ж 7-декабрда б) 1942-ж 8-ноябрда

в) 1943-ж 6-сентябрда г) 1944-ж 6-июнда*

71. Потсдам конференциясы качан болгон?

а) 1944-ж 17-июлдан 2-августка чейин

б) 1945-ж 17-июлдан 2-августка чейин*

в) 1944-ж 8-февралдан 3-мартка чейин

г) 1945-ж 8-февралдан 3-мартка чейин

72. Крым (Ялта) конференциясы качан болгон?

а) 1945-ж февраль* в) 1947-ж январь

б) 1946-ж февраль г) 1948-ж март

Окуяларды датасы менен дал келтиргиле:

	Окуялар:		*Мезгили:*
1	Италиянын Грецияга кол салышы	А	1940-ж 28-октябрь
2	Улуу Ата-Мекендик согуштун башталышы	Б	1941-ж 7-декабрь
3	Япония Перл-Харбордогу АКШнын флотуна кол салышы	В	1941-ж 22-июнь
4	"Атлантика хартиясынын" түзүлүшү	Г	1941-ж 14-август
5	Курск дугасындагы салгылаш	Д	1943-ж 5-июль-23-август
6	Сталинград салгылашуусу	Е	1942-ж 23-ноябрь-1943-ж 2-февраль
7	Тегеран конференциясы	Ж	1945-17-июль-2-август
8	Ялта (Крым) конференциясы	З	1943-ж 28-ноябрь-1-декабрь
9	Подстам конференциясы	К	1945-ж 4-11-февраль
10	Багратион операциясы	Л	1944-ж 22-июнь-19-август

Жооп:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

73. Ялта конференциясына барган жетекчилер:

а) Черчилль, Рузвельт, Сталин*

б) Трумен, Черчилль, Сталин

в) Манамито, Тито, Трумен

г) Рузвельт, Черчилль, Хрущёв

74. Төмөнкүлөрдүн кимиси төрт жолу «Советтер Союзунун Баатыры» деген наамга ээ болгон?

а) К. Жуматаев

б) Д. Асанов

в) Г.К.Жуков*

г) К. Үсөнбеков

75. Ленинград блокадада болгон мезгил:

а) 1944-ж сентябрь – 1945-ж октябрь

б) 1940-ж октябрь – 1946-ж февраль

в) 1942-ж январь – 1944-ж апрель

г) 1941-ж сентябр – 1943-ж январь*

76. Улуу Ата Мекендик согушта Ленинград.....блокадада болгон:

а) 834 күн б) 900 күн*

в) 821 күн г) 999 күн

77. Төмөндөгүлөрдүн кимиси Улуу Ата Мекендик согушта Советтер Союзунун үч жолку баатыры наамын алган?

а) Покрышкин* б) Атаханов

в) Бегелдинов г) Сахаров

78. Экинчи дүйнөлүк согушука чейин кайсы өлкө Франциянын мандатынын астында турган?

а) Америка б) Сирия*

в) Гвинея-Бисау г) Марокко

79. АКШ Япониянын шаарларына атом бомбасын качан таштады?

а) 1928-ж б) 1934-ж в) 1945-ж* г) 1957-ж

80. 1945-жылы 6-августта жана 9-августта Японияда кандай окуя болгон?

а) Япония капитуляцияга кол койгон күн

б) Орус-Япон келишими түзүлгөн күн

в) Японияда революция күнү

г) Нагасаки жана Хиросима шаарларына АКШ атом бомбасы таштаган*

81. Фашисттик оккупанттарды СССР жеринен толук куулп чыгылган:

а) 1942-ж б) 1943-ж

в) 1944-ж* г) 1946-ж

82. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Фашисттик оккупанттарды СССР жеринен толук кууп чыгарылышы

б) Япония багынгандыгы жөнүндө актыга кол коюшу

в) Ленинград блокадасынын аякташы

г) Германия багынгандыгы жөнүндө актыга кол коюшу

д) Потсдам конференциясынын башталышы

1	2	3	4	5

83. Япония багынгандыгы жөнүндө актыга кол.....койгон:

а) 1945-ж 5-октябрда б) 1945-ж 3-мартта

в) 1945-ж 7-январда г) 1945-ж 2-сентябрда*

84. СССР жана Япония согушту токтотуу жөнүндө декларацияга качан кол койгон?

а) 1945-ж майда б) 1946-ж августта

в) 1945-ж сентябрда* г) 1947-ж октябрда

85. Экинчи дүйнөлүк согуш кайсы өлкөнүн жеңилиши менен аяктаган?

а) Италиянын кулашы менен

б) Германиянын толук жеңилиши

в) СССРдин толук жеңилиши менен

г) Япониянын жеңилиши менен*

86. II дүйнөлүк согушта канча адам курман болгон?

а) 2 млн б) 30 млн в) 60 млн* г) 100 млн

87. Экинчи дүйнөлүк согушка канча мамлекет катышкан?

а) 38 б) 60 в) 72* г) 81

88. Улуу Ата Мекендик согуш бүткөндөн кийин Москвада жеңиш парады качан болуп өткөн?

а) 1945-жылы 24-июнда

б) 1946-жылы 24-июнда

в) 1947-жылы 24-июнда

г) 1950-жылы 24-июнда

89. Окуяларды хронологиялык ырааттуулукта жайгаштыргыла.

а) Финляндия менен болгон тынчтык келишими

б) Экинчи дүйнөлүк согуштун башталышы

в) Германия менен СССРдин достук жана чек ара жөнүндөгү келишими

г) Гитлердик Германия менен согушта Франциянын женилиши

д) Советтик –финляндиялык согуштун башталышы

1	2	3	4	5

90. Хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Тегеран конференциясынын аякташы

б) Берлин операциясынын башталышы

в) СССРдин мамлекеттик чек арасын калыбына келтирүү

г) Япониянын Пёрл-Харбордогу америкалык базага кол салуусу

д) Япониянын толук багынып бериши

1	2	3	4	5

91. Нюрнберг процессинде канча миңден ашык адамга сот жүргөн?

а) 120 миң б) 100 миң в) 145 миң г) 111 миң

92. Токио прцесси кайсы жылдарда болгон?

а) 1945-1946-жж б) 1946-1948-жж*

в) 1934-1936-жж г) 1945-1947-жж

93. Бириккен Улуттар уюму качан түзүлгөн?

а) 1945-ж* б) 1950-ж

в) 1955-ж г) 1960-ж

94. Бириккен Улуттар Уюмун кайсы өлкөлөр түзгөн?

а) СССР, АКШ, Франция, Улуу Британия, Кытай*

б) АКШ, СССР, Кытай, Италия, Улуу Британия

в) СССР, Кытай, АКШ, Германия, Франция

г) Улуу Британия, АКШ, Кытай, Франция, Италия

Окуяларды датасы менен дал келтиргиле:

	Окуялар:		Мезгили:
1	Гитлер өзүн-өзү атып өлтүргөн	А	1945-ж 30-апрель
2	Берлин операциясы	Б	1945-ж 8-август
3	СССР дин Японияга согуш жарыялашы	В	1945-ж 16-апрель-8-май
4	АКШнын Хиросима жана Нагасаки шааралрына атом бомбасын ташташы	Г	1945-ж 2-сенябрь
5	Япония багынгандыгы жөнүндө актыга кол койгон	Д	1945-ж 6-9-август
6	Нюрнберг процесси	Е	1945-ж 20-ноябрь - 1946-ж 1-октябрь
7	Токио прцесси	Ж	1946-ж 3-май - 1948-ж 12-октябрь

Жооп:

1	2	3	4	5	6	7

95. БУУнун түзүлүшүнө канча өлкө катышкан?

А) 40 б) 51* в) 100 г) 84

96. Бириккен Улуттар Уюмунун расмий тилдерин атагыла:

а) Кытай, корей, англис, француз, испан, герман

б) Англис, араб, испан, кытай, орус, француз*

в) Норвег, швед, орус, украин, япон, англис, индус

г) герман, француз, англис, араб, швед, украин

Дал келтиргиле:

1) Британ империясынын колониялык системасына кирбеген өлкө	А) Англия
2) XX к соңунда Индияны өзүнүн колониясына айландырган өлкө	Б) Алжир
3) Өкүм сүрүүсүн акыркы болуп токтоткон колониялык империя	В) Португалия
4) 1949-ж НАТО блогуна мусулман дүйнөсүнөн кирген мамлекет	Г) Түркия
5) "Кошулбоо кыймылына" Европанын ушул өлкөсү мүчө болгон	Д) Югославия

1	2	3	4

97. Британ империясы .....жоюлган:

а) 1917-40-жж б) 1920-1930-жж

в) 1930-41-жж г) II дүйнөлүк согуштан кийин*

98. 1945-жылы 12-апрелде АКШ тарыхында катары менен төрт жолу бийликке келген Ф. Рузвельттин өлүмүнө байланыштуу, АКШ президентинин ордун ким ээлеген?

а) Д. Трамп б) Б. Обама

в) Б. Клинтон г) Г. Трумен*

99. АКШ да кайсы президенттин учурунда "Тафта –Хартли" деп аталган мыйзам кабыл алынган?

а) Ж. Кеннеди б) Б. Обама

в) Б. Клинтон г) Г. Трумен*

100. Германия Федеративдүү Республикасы (ГФР) кайсы жылы түзүлгөн?

а) 1945-ж 8-майда б) 1948-ж 12-апрелде

в) 1949-ж 23-майда* г) 1951-ж 23-мартта

Дал келтиргиле:

1) ГДР дин түзүлүшү	А) 1953-ж
2) "Тито-Сталин" жаңжалы	Б) 1949-ж
3) Корея согушунун аякташы	В) 1950-ж
4) "Кошулбоо" кыймылынын түзүлүшү	Г) 1955-ж
5) Варшава келишими уюмунун түзүлүшү	Д) 1956-ж

1	2	3	4

101. Германия Демократиялык Республикасы (ГДР) түзүлгөн жылды белгиле:

а) 1945-ж 8-майда б) 1948-ж 12-апрелде
в) 1949-ж 23-майда г) 1949-ж 7-октябрда

102. Югославия мамлекетинин жашаган мезгили:

а) 1918-2000-жж б) 1918-2003-жж
в) 1913-1999-жж г) 1922-1999-жж

103. Түндүк Атлантика келишими (НАТО) качан түзүлгөн?

а) 1945-ж б) 1947-ж в) 1949-ж* г) 1951-ж

104. СССРде биринчи атом бомбасын сыноо кайсы жылы өткөрүлгөн?

а) 1945-ж б) 1949-ж* в) 1955-ж г) 1963-ж

105. СССР менен Югославиянын мамилесинин курчушу "Тито-Сталин" жаңжалы болгон жыл:

а) 1945-ж б) 1948-ж в) 1950-ж* г) 1965-ж

106. Корея согушу кайсы жылдары болгон?

а) 1945-1955-жж б) 1918-1935-жж
в) 1913-1923-жж г) 1950-1953-жж*

107. АКШ өзүнүн водород бомбасын кайсы жылы сыноодон өткөргөн?

а) 1945-ж б) 1949-ж в) 1955-ж* г) 1963-ж

108. Ленд – лиз – бул: АКШ үчүн өзгөчө мааниге ээ болгон өлкөлөрдү коргоодо, куралдарды жана аскер материалдарын карызга же арендага берүү жөнүндө мыйзамы – бул:

а) Ленд – лиз б) СЭВ

в) "Жаңы багыт" г) "Конституция"

109. Социалисттик лагердеги өлкөлөргө согуштук жардам көрсөтүү максатында 1955-жылы кайсы уюм түзүлгөн?

а) НАТО б) Антанта

в) Варшава* г) БУУ

110. Варшава келишими уюму качан түзүлгөн?

а) 1949-ж б) 1953-ж в) 1955-ж* г) 1963-ж

111. 1956-жылы Индонезиянын Бандунг шаарында канда кыймыл түзүлгөн?

а) Антанта кыймылы б) Кошулбоо кыймылы*

в) Үчтүктөр союзу г) Варшава кыймылы

112. 1956-жылы түзүлгөн Кошулбоо кыймылына кайсы мамлекеттер киришкен:

а) Индия, Индонезия, Бирма, Шри-Ланка, Пакистан, Югославия*

б) Кытай, Түштүк Корея, Ветнам, Индонезия, Филиппин, Лаос

в) Австрия, Венгрия, Россия, Шри-Ланка, Таиланд, Панама

г) Англия, Франция, Молдавия, Чехия, Румыния, Шри-Ланка

113. Европалык экономикалык шериктештик уюму (ЕЭС) түзүлгөн:

а) 1955-ж б) 1956-ж в) 1957-ж* г) 1959-ж

114. "Кошулбоо кыймылына" Европанын кайсы өлкөсү мүчө болгон?

а) Венгрия б) Югославия*

в) Швеция г) Англия

СССР менен АКШнын ортосундагы келишимдер

Ядролук согуш коркунучун азайтуу жөнүндөгү келишим	1971-ж
Ракетага каршы коргонуу системасын чектөө жөнүндө келишим	1972-ж
Ядролук согушту болтурбай коюу жөнүндөгү келишим	1973-ж
Стратегиялык кол салуучу куралдарды чектөө жөнүндөгү келишим	1979-ж

115. 1962-жылы адамзатты ядролук апаатка алып келип такаган кризис кандай аталат?

а) Куба б) Кариб в) Алжир г) Суец

116. Ядролук куралды атмосферада, космос мейкиндигине жана суу астында сыноого тыюу салуу жөнүндө келишимге кол койулган:

а) 1963-ж 5-августта* б) 1965-ж 5-августта

в) 1967-ж 5-августта г) 1969-ж 5-августта

117. 1968-жылы Варшава Келишими уюмунан.....чыгып кеткен:

а) Румыния б) Албания

в) Югославия* г) Китай

118. 1968-ж Варшава Келишиминин (ОВД) өлкөлөрүнүн аскерлери киргизилген:

а) Венгрияга б) ГДРге

в) Полшага г) Чехословакияга*

119. Унистон Черчилль АКШнын Фултон шаарында чыгып сүйлөп, СССР мурдакы союздаштык макулдашууларды бузуу менен Чыгыш Европаны "Темир көшөгө" менен бөлүп салды деп билдирген. Черчиллдин дал ушул сөзүнөн кийин кайсы согуш башталган деп эсептешет?

а) Экинчи дүйнөлүк согуш

б) "Кансыз согуш"*

в) Жүз жылдык согуш

г) АКШ-Россия согушу

120. "Кансыз согуш" жер жүзүндө .....өкүм сүрдү:

а) 10 жылга жакын б) 30 жылга жакын

в) 40 жылга жакын* г) 50 жылга жакын

121. Төмөнкү окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Трумендин доктринасы

б) батыш Берлинди блокадага алуу

в) ГДРдин түзүлүшү

г) У.Черчиллдин Фултондогу сөзү

д) СССРдин аскерлери Афганистанга кириши

1	2	3	4	5

122. Төмөнкү окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) БУУнун аскерлерин Инчхонго түшүрүү

б) "Алты күндүк согуш"

в) Америкалык орто аралыкка атуучу ракеталарды Европага жайгаштыруу

г) Советтик аскерлерди Афганистанга киргизүү

д) ГФРдин түзүлүшү

1	2	3	4	5

123. 1954-1962-жж Франция басып алуучулук согушун кайсы элге карата жүргүзгөн?

а) Алжир* б) Египет

в) Вьетнам г) Морокко

124. "Баркыт" революциясы болгон өлкөнү белгилегиле:

а) Югославия б) Албания

в) Румыния г) Чехословакия*

125. Англияда В. Вилсондун бийлик жүргүзгөн мезгили:

а) 1945-1955-жж б) 1964-1970-жж*

в) 1913-1923-жж г) 1950-1953-жж

126. 1970-жылы Англиядагы шайлоодо консерваторлор жеңип чыгып, Э Хитт бийликке келген. Ал кайсы жылга чейин мамлекетти башкарган?

а) 1977-жылга чейин б) 1979-жылга чейин

в) 1980-жылга чейин г) 1974-жылга чейин*

127. Англияда 1979-жылы консервативдик партиядан ким бийликке келген?

а) У. Черчилль б) М. Тэтчер*

в) Б. Клинтон г) Г. Трумен

129. Маргарет Тэтчер өзүнүн багытын жүргүзүүдөгү чечкиндүүлүгү жана консервативдик идеяларга бекемдиги үчүн кандай атка ээ болгон?

а) "Темир канцлер" б) "Темир айым"*

в) "Тайманбас" г) "Күн кароль"

130. Францияда "Төртүнчү Республика" кайсы жылдарда болгон?

а) 1946-1958-жж* б) 1956-1959-жж

в) 1934-1945-жж г) 1920-1923-жж

131. Төмөнкү инсандардын кимиси Франциядагы "Бешинчи Республиканын" президенти болгон?

а) Гарри Трумен б) Франклин Рузвельт

в) Шарл де Голль* г) Борак Обама

132. 1960-ж Франциянын африкадагы канча колониясына эгемендүүлүк берилген?

а) 12 б) 14* в) 20 г) 9

135. "Уотергейт жаңжалына" байланыштуу өз эрки менен бийликтен кеткен АКШ президенти:

а) А. Рейган б) Ж. Кеннеди

в) Б. Клинтон г) Д. Никсон*

136. 1963-жылы 22-ноябрда АКШнын кайсы президенти өлтүрүлгөн?

а) Ж. Кеннеди* б) Р. Рейган

в) Б. Клинтон г) Г. Трумен

137. АКШда "Рейганомика" саясатын ким жүргүзгөн?

а) Р. Роберт б) Р. Рейган*

в) Ж. Буш г) Ж. Кеннеди

Дал келтиргиле:

1) 1968-жылы "май" кризиси болгон өлкө	А) АКШ
2) "Рейганомика" саясаты жүргүзүлгөн	Б) Франция
3) Баркыт" революциясы болгон өлкө	В) Югославия
4) 1968-жылы Варшава Келишими уюмунан чыгып кеткен өлкө	Г) Чехословакия
5) Мозамбик жана Ангола ушул өлкөнүн колониясы болгон	Д) Португалия
6) Америкада жайгашкан социалисттик өлкө	Е) Куба

1	2	3	4	5	6

Дал келтиргиле:

1) 1986-жылы ноябрда СССР менен АКШнын мамлекет башчылары жолугушкан өлкө	А) Куба
2) 1989-ж АКШ баскынчылык согуш жүргүзгөн өлкө	Б) Исландия
3) "Социалисттик лагерь" курамына кирбеген өлкө	В) Алжир
4) 1954-1962-жж Франция басып алуучулук согушун жүргүзгөн африкадагы мамлекет	Г) Югославия
5) 2003-ж Иракка каршы согуш ачкан мамлекет	Д) АКШ

1	2	3	4	5

139. Европадагы коопсуздук менен ынтымакташтык кеңеши кайсы жылы, кайда түзүлгөн?

а) 1975-ж Москвада
б) 1975-ж Хельсинкиде*
в) 1972-ж Вошингтондо
г) 1972-ж Бишкекте

140. "Стратегиялык куралды азайтуу" (ОСВ-2) келишими СССР менен АКШнын ортосунда качан болгон?

а) 1950-ж
б) 1965-ж
в) 1979-ж*
г) 1990-ж

141. 1986-жылы ноябрда СССР менен АКШнын мамлекет башчылары М. С. Горбачев менен Р. Рейган кайсы жерде жолугушкан?

а) Лондондо
б) Рейкьявикте*
в) Москвада
г) Вошингтондо

143. Ушул күнгө чейин социалисттик нукта калган өлкөлөр:

а) КЭР б) Куба

в) КЭДР г) баары туура*

148. Румынияда Чаушескунун диктатурасынын кулатылышы кайсы жылы болгон?

а) 1989-ж декабрда

б) 1969-ж апрелде

в) 1980-ж ноябрда

г) 1990-ж августта

Дал келтиргиле:

1) Германия XX к. аягында ушул канцлердин убагында бириккен	А) Р. Рейган
2) 1989-ж декабрда Румынияда ушул адамдын дтиктатурасы кулатылган	Б) Чаушескунун
3) Рейкьявикте 1986-жылы СССРдин жетекчиси М. С. Горбачев менен жолуккан АКШ президенти	В) Г. Кольдун
4) 1963-жылы 22-ноябрда АКШнын ушул президенти өлтүрүлгөн	Г) Д. Никсон
5) "Уотергейт жаңжалына" байланыштуу өз эрки менен бийликтен кеткен АКШ президенти	Д) Ж. Кеннеди
6) Англияда 1979-жылы консервативдик партиядан бийликке келген инсан	Е) М. Тэтчер

1	2	3	4	5	6

150. Кансыз согуш качан аяктаган?

а) 1991-ж* б) 1983-ж в) 1988-ж г) 1995-ж

151. ГДР менен ГФР качан бириккен?

а) 1985-ж б) 1987-ж в) 1988-ж г) 1991-ж*

Азия өлкөлөрү

1. Кытайда боксерлордун (Ихэтуандардын) көтөрүлүшү төмөнкү мезгилди камтыйт:

а) 1888-1891-жж б) 1908-1913-жж

в) 1899-1901-жж* г) 1900-1912-жж

Кытайдагы Ихэтуандар көтөрүлүшү

2. XX к. башында Индиянын абалы:

а) доминион болгон

б) колония болгон*

в) кошулбоо кыймылына кошулган

г) көз карандысыз өлкө болгон

3. Эл аралык саясатта Индия кайсы саясий блокко кирет?

а) НАТОго мүчө

б) Варшава келишими уюмуна

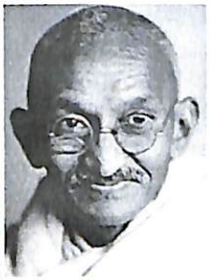
в) блокторго кошулбоо кыймылына*

г) Бириккен Улуттар Уюмуна

4. Индиянын биринчи премьер министрин көрсөткүлө:

а) Индира Ганди б) Махатма Ганди

в) Джавахарлал Неру* г) Раджив Ганди

Индира Ганди *Махатма Ганди* *Джавахарлал Неру* *Раджив Ганди*

5. 1947-жылы англиялык өкмөт Индиядан кайсы өлкөнү бөлүп чыгарган?

А) Бирма
б) Пакистан*
в) Бангладеш
г) Сингапур

6. Түркия Республикасынын биринчи президенти төмөнкү адам болгон:

а) Султан Сулейман
б) Мустафа Кемал*
в) Абдул Меджит
г) Мустафа Шамаль

Мустафа Кемал Ата-Түрк

7. 1949-жылы 1-октябрьда Пекинде кандай окуя болгон?

а) Кытайда империя түзүлгөн
б) Кытай Эл Республикасы түзүлгөн*
в) Кытайда демократия түзүлгөн
г) Кытайда Пекин университети ачылган

Дал келтиргиле:

1) 1924-жылы өнүгүүнүн капиталисттик ЭМЕС жолун тандап алган өлкө	А) Кытай
2) «Чоң секирик» саясаты жүргүзүлгөн өлкө	Б) Монголия
3) 1947-жылы 1-майда Конституция кабыл алынган чыгыш өлкөсү	В) Афганистан
4) 1921-жылы кулчулукту жоюу тууралуу мыйзам чыгарган өлкө	Г) Япония
5) Джавахарлал Неру ушул өлкөнүн биринчи премьер министри болгон	Д) Индия

1	2	3	4

8. Кытайдагы жарандык согуштун жылдары:

а) 1946-1949-жж* б) 1950-1956-жж

в) 1960-1965-жж г) 1962-1965-жж

9. Кытай Элдик Республикасы качан жарыяланган?

а) 1949-ж* б) 1950-ж

в) 1960-ж г) 1962-ж

10. Монголияда антифеодалдык, антиимпериалисттик элдик революция жеңген:

а) 1910-ж б) 1917-ж

в) 1921-ж* г) 1943-ж

11. 1958-1960-жж. Кытайда коммунизмди курууну тездетүүгө багытталган, өнөр жайдын тез өнүгүшүн жана коммуналарды түзүүнү камтыган Мао Цзэдундун саясаты.

а) «Чоң секирик»*

б) «Жаны багыт»

в) «Чоң бузуп өтүү»

г) «Кытайлык укмуш»

12. 1921-ж кулчулукту жоюу тууралуу мыйзам чыгарган өлкө?

а) Афганистан* б) Индия

в) Пакистан г) Кытай

13. Бул жылы Афганистанда монархия кулаган:

а) 1980-ж б) 1973-ж

в) 1969-ж г) 1978-ж*

14. 1977-ж Пакистан өкмөтүн башкарган аял:

а) М. Тетчер б) К. Акино

в) Б. Бхутто* г) И. Ганди

15. Бириккен Араб Республикасын түзгөн өлкөлөрдү белгиле:

а) Египет менен Ливан

б) Сирия менен Египет*

в) Египет менен Ирак

г) Сирия менен Ливан

16. Бириккен Араб Респуликасы түзүлгөн жылды белгиле:

а) 1945-ж б) 1955-ж

в) 1958-ж* г) 1959-ж

18. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Израил мамлекетинин жарыяланышы*

б) С. Альенде Чилинин президенти болуп шайланышы

в) ТАР да апартеид режимин демантаждоо башталышы

г) Ирака каршы "Чөл бурганаты" операциясы

1	2	3	4

19. Индия качан Индия союзуна жана Пакистанга бөлүнгөн?

а) 1945-ж 12-августта б) 1947-ж 15-августта*

в) 1949-ж 13-августта г) 1955-ж 22-августта

20. Кайсы жыл "АФРИКА" жылы деп жарыяланган?

а) 1945-ж в) 1954-ж в) 1960-ж* г) 1971-ж

21. Азыркы учурдагы конституциялык монархия болгон өлкө?

а) Франция б) АКШ

в) Швеция* г) Югославия

22. Республикалардын түзүлүшүн датасы менен дал келтиргиле:

(А)	Индия Республикасы	1	1923-ж
(Б)	Түркия Республикасы	2	1949-ж
(В)	Кытай Элдик Республикасы	3	1950-ж
(Г)	Пакистан Республикасы	4	1955-ж
(Д)	Корея Республикасы	5	1948-ж

1	2	3	4	5

23. Республикалардын түзүлүшү жана көз карандысыздыкка жетишкен датасы менен дал келтиргиле:

(А)	Иран Ислам Республикасы	1	1945-ж
(Б)	Индонезия мамлекети	2	1978-ж
(В)	Афганистан Демократиялык Республикасы	3	1979-ж

1	**2**	**3**

СССР

Дал келтиргиле:

1) СССРдин алгачкы Эл Комиссарлар Советинин төрагасы	А) А.В. Луначарский
2) Эвакуациялык кеңештин жетекчиси	Б) Шверник
3) Убактылуу өкмөттүн – Министрлер Советинин төрагасы	В) А.И. Солженицын
4) "Архиппелаг ГУЛАГ" китебинин автору	Г) Г. Е. Львов
5) Азыркы бактериологияны түзгөн, Нобел сыйлыгынын лауриаты	Д) Н.Н. Зинин

1	2	3	4	5

1. 1905-1907-жж. Россиядагы революциянын башкы маселеси кайсы болгон?

а) Буржуазияны саясий бийликке тартуу

б) Япония менен согушуу

в) Пролетариат диктатурасын орнотуу

г) Дыйкандар маселеси*

3. СССРди Улуттар Лигасынан чыгаруу себеби?

а) АКШ менен мамилеси бузулган

б) Германияга каршы соугш жарыялоо

в) СССРдин аскерлеринин Афганистанга жөнөтүү

г) Финляндияга каршы согуш*

4. СССР Улуттар Лигасына качан кирген?

а) 1911-ж б) 1925-ж в) 1934-ж* г) 1937-ж

5. СССРде акча реформасынын жүргүзүлүшү:

а) 1945-ж б) 1947-ж*

в) 1950-ж г) 1965-ж

6. 1922-жылы СССР дин түзүүчүсү:

а) А.В.Луначарский
б) В.Г.Плеханов
в) И.В.Сталин
г) В.И.Ленин*

7. Советтер Союзун 1924-1953-жж .....башкарган:

а) А.В.Луначарский
б) В.Г.Плеханов
в) И.В.Сталин*
г) В.И.Ленин

8. Советтер Союзун 1953-1964-жж .....башкарган:

а) Н.С.Хрушев*
б) Л.И. Брежнев
в) И.В.Сталин
г) В.И.Ленин

9. Советтер Союзун 1964-1982-жж .....башкарган:

а) Н.С.Хрушев
б) Л.И. Брежнев*
в) И.В.Сталин
г) Ю.В. Андропов

10. Советтер Союзун 1982-1984-жж .....башкарган:

а) Н.С.Хрушев
б) Л.И. Брежнев
в) К. У Черненко
г) Ю.В. Андропов*

11. Советтер Союзун 1984-1985-жж .....башкарган:

а) Н.С.Хрушев
б) Л.И. Брежнев
в) К. У Черненко*
г) Ю.В. Андропов

12. Советтер Союзун 1985-1991-жж .....башкарган:

а) Н.С.Хрушев
б) Л.И. Брежнев
в) К. У Черненко
г) М.С. Горбочев*

13. "Эгемендик революциясы" же "Эгемендик парады" аталган жыл:

а) 1985-ж
б) 1990-ж*
в) 1999-ж
г) 2000-ж

24. Советтик аскерлер Афганистандан качан чыгарылган?

а) 1971-ж
б) 1965-ж
в) 1978-ж
г) 1989-ж

18. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) Польшада "Солидарность" көз карандысыз профсоюзунун түзүлүшү

б) ГДР өкүм сүрүшүн токтотушу

в) Албанияда демократиялык күчтөрүнүн бийликке келиши

г) Венгриянын бардык саясий күчтөрүнү өлкөнүн парламенттикик демократияга өтүшү жөнүндө макулдашууга кол коюшу

1	2	3	4

22. ГУЛАГ – деп аталган: Мамлекеттик саясатка айландырылган эмгекке мажбурлоонун административдик-жазалоо системасы

а) ГУЛАГ - деп аталат

б) ОСВ - деп аталат

б) Маршалл планы - деп аталат

г) Космополизм - деп аталат

23. Советтик аскерлерди Афганистанга киргизүүнүн натыйжасында:

а) АКШда согуш башталган

б) Эл аралык абалдын курчушу күчөгөн*

в) Афганистандагы террорчулар жеңилген

г) Афганистанда Республика жарыяланган

26. СССРдин аскерлери Афганистанда кайсы мезгилде болушкан?

а) 1960-жылдан 1973-жылга чейин

б) 1971-жылдан 1984-жылга чейин

в) 1974-жылдан 1985-жылга чейин

г) 1979-жылдан 1989-жылга чейин*

82. Окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

а) И.В. Сталиндин башкаруу мезгили

а) Н.С.Хрушевдун башкаруу мезгили

б) Л.И. Брежневдин башкаруу мезгили

в) В.И.Лениндин башкаруу мезгили

г) К. У Черненконун башкаруу мезгили

1	2	3	4	5

12. СССРдин тарыхындагы төмөнкү белгилүү даталарга түшүндүрмө бергиле:

1924-ж

_____

_____

1953-ж

_____

_____

1964-ж

_____

_____

1982-ж

_____

_____

1985-ж

_____

_____

1990-ж

_____

_____

28. 1960-жылдын ортосунан 1980-жылдардын биринчи жарымына чейин СССРдин батыш Европа өлкөлөрүнө социалисстик түзүлүштү сактап калуу максатында өткөргөн тышкы саясат курсу- бул- ".....доктринасы"- деп аталган:

а) Андроповдун б) Хрушевдин

в) Брежневдин* г) Сусловдун

29. XX к. 60-жылдарында Н.С.Хрущев менен Ф.Кастронун ысымына байланыштуу болгон окуя:

а) Индо кытайдагы согуштун токтошу

б) Кариб кризиси*

в) Кубадагы революция

г) Никарагудагы революция

35. Кайра куруунун доорунда КПСС тин акыркы сьезди:

а) XV-сьезд б) XX-сьезд

в) XIX-сьезд* г) XXVIII-сьезд

38. СССРде 1990-ж 11-мартта толук көз карандысыздыгын жарыялаган алгачкы республика:

а) Литва* б) Эстония

в) Белорусия г) Россия

39. 1991-ж СССРди сактап калуу референдумунда эң көп добуш берген аймак:

а) Россия б) Кавказ

в) Балтика бою г) Орто Азия*

XX кылымдагы негизги ачылыштар

№	Аталышы		Мезгили
1	Самолёт		1903-жылы
2	Пардын негизинде иштеген турбина		1904-жылы
3	Теплоход		1908-жылы
4	Дизель-электрдик суу астындагы кеме		1909-жылы
5	Авианосец		1910-жылы
6	Химиялык курал		1915-жылы
7	Танка		1916-жылы
8	Полиграф		1921-жылы
9	Тепловоз		1923-жылы
10	Телевидение		1925-жылы
11	Ракета		1934-жылы
12	Турбореактивдик кыймылдаткыч		1939-жылы
13	Антибиотиктер		1940-жылы
14	Компьютер		1941-жылы
15	Атомдук бомба		1945-жылы
16	Транзистор		1947-жылы
17	Голография		1948-жылы
18	Реактивдик авиалайнер		1949-жылы
19	Суутектик бомба		1953-жылы
20	Атомдук электростанция		1954-жылы
21	Калькулятор		1954-жылы
22	Атомдук суу астында жүрүүчү кеме		1955-жылы
23	Спутник		1957-жылы
24	Интегралдык схема		1958-жылы
25	Лазер		1960-жылы
26	Космостук кеме		1961-жылы
27	Электрондук почта		1965-жылы
28	Интернет		1969-жылы
29	Томограф		1972-жылы
30	Персоналдык компьютер		1975-жылы
31	Компакт-диск		1979-жылы
32	Уюлдук телефон		1983-жылы
33	Дүйнөлүк желе		1991-жылы

Дин тааануу предмети боюнча тесттер

1. Марксисттер динди кандай мүнөздөгөн?
а) карангылык б) жапайычылык*
в) апиийм г) жетишкендик
2. Бир кудайга сыйынуучулук дин кандай аталат?
а) Монотеистик* б) Политеистик
в) Дуалистик г) Нетеистик
3. Көп кудайга сыйынуучулук дин кандай аталат?
а) Монотеистик* б) Политеистик
в) Дуалистик г) Нетеистик

Байыркы грек кудайлары

4. Булардын кайсынысы синкреттик динге кирет?
а) Манихеизм , Бахаизм, Теософия*
б) Буддизм, Ислам
в) Шаманизм, Тенирчилик
г) Тотемизм, Фетишизм

5. Дүйнөлүк чоң диндер кайсылар?

а) Ислам, Буддизм

б) Христиан, Иудаизм

в) Христиан, Ислам, Буддизм*

г) Зороастризм, Маздаизм

6. Туура жоопту белгилегиле:
Буддизмдин кандай агымдары бар?

а	Католик, Православ
б	Шиизм, Суннизм
в	Хинаяна, Махаяна
г	Протестантизм

7. Жаныбарларга ишенүү, аларды ыйык деп эсептөө бул:

а) Тотемизм* б) Фетишизм

в) Анимизм г) Шаманизм

Тотемизм

Тотемизм

8. Жансыз нерселерге ишенүү, аларга сыйынуу бул:

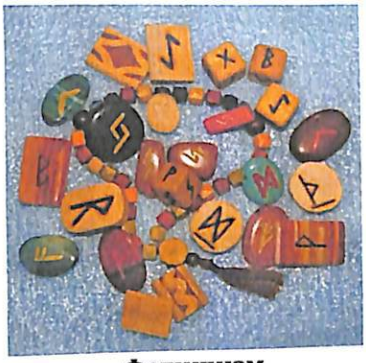
а) Тотемизм б) Фетишизм*

в) Анимизм г) Шаманизм

9. Арбактарга ишенүү, алардан колдоо күтүү бул:

а) Тотемизм б) Фетишизм

в) Анимизм* г) Шаманизм

Фетишизм

Шаманизм

10. Түрк элдеринин тотеми кайсы жаныбар болгон?

а) Карышкыр*
б) Бугу
в) Аюу
г) Жолборс

11. Эркек шаманды эмне деп аташкан?

а) Бакшы
б) Бүбү
в) Молдо
г) Поп

12. Түрк, монгол элдеринин исламга чейинки ишеними:

а) Тенирчилик*
б) Христианчылык
в) Буддизм
г) Зороастризм

13. Табиятты кудайга айландыруудан жана ата-бабалардын арбактарына сыйынуудан келип чыккан дин:

а) Тенирчилик*
б) Христианчылык
в) Буддизм
г) Зороастризм

14. Зороастризм дини Орто Азияда жана Иранда качан тараган?

а) Б.з.ч. 1-миң жылдыкта
б) Б.з.ч. 2-миң жылдыкта
в) Б.з.ч. 3-миң жылдыкта*
г) Б.з.ч 4-миң жылдыкта

15. Зороастризм динин ыйык китебин көрсөткүлө:

а) Куран
б) Библия
в) Тоорат
г) Авеста*

16. Зороастризмдин жактоочулары эмнеге сыйынышкан?

а) отко , жерге, сууга, айга, жылдызга*
б) топуракка, жанбарга
в) айкелдерге, жансыз заттарга
г) карышкыр, аюу, жолборско

17. Зороастризмдин окуусун негизинде пайда болгон дин

а) Манихейчилик* б) Буддизм

в) Маздаизм г) Ислам

18. Манихей динининн негиздөөчүсүн атагыла:

а) Исус б) Зороастр

в) Мани г) Лао Цзы

19. Төмөнкүлөрдүн кайсынысы улуттук дин болуп саналат?

а) Ислам б) Индуизм*

в) Христианчылык г) Буддизм

20. Иудаизм динин ыйык китебин белгилегиле:

а) Куран б) Инжил

в) Авеста г) Танах*

21. Иудаизмдин кудайын белгилегиле:

а) Тенир б) Яхве*

в) Будда г) Мани

22. Конфуцийчиликтин негиздөөчүсүн аныктагыла:

а) Мухаммед б) Исус

в) Кун-цзы г) Зороастр

23. Б.з.ч. VI-V кылымдарда Байыркы Кытайда пайда болгон дин:

а) Даосизм* б) Конфуциянчылык

в) Иудаизм г) Индуизм

24. Даосизм окуусунун негиз салуучусу:

а) Лао-Цзы б) Исус

в) Кун-цзы г) Зороастр

25. Жапониянын VI-VII к.к. калыптанган улуттук дини:

а) Синтоизм* б) Буддизм

в) Лаоцизм г) Ислам

26. Б.з.ч. 1 миң жылдыкта Байыркы Индияда пайда болгон дүйнөлүк диндердин эң байыркысы:

а) Синтоизм б) Христианство

в) Буддизм* г) Даоцизм

27. Буддизм динининн негиздөөчүсү:

а) Зороастр б) Кун-цзы

в) Исус г) Сиддхартха Гаутама*

28. Буддизм Борбордук Азияда качан пайда болгон?

а) б.з.ч. III к. б) б.з. V к

в) б.з.ч. IV к г) б.з. VI к

29. Христиан дини качан пайда болгон?

а) б.з. I к* б) б.з. IV к

в) 476-жылы г) б.з. V к

30. «Христос» деген грек сөзү, бизче которгондо:

а) Майланган б) Бүтүн

в) Коопсуз г) Пайгамбар

31. Христиан дини кайсы жерде пайда болгон?

а) Палестинада* б) Римде

в) Аравияда г) Орто Азияда

32. Христиан динин ким негиздеген?

а) Иисус Христос* б) Мухаммед

в) Муса г) Авраам

33. Ыйса Машаяктын эң жакын канча шакирти болгон?

а) 10 б) 12* в) 13 г) 14

34. Христианчылык качан эки агымга чыгыш жана батыш агымдар болуп бөлүнгөн?

а) 1054-ж * б) 446-ж

в) 550-ж г) 1215-ж

35. Христиан динин ыйык китебин белгиле:

а) Куран б) Авеста

в) Библия* г) Забур

36. Иса пайгамбардын диний ишмердүүлүгү канча жашынан башталган?

а) 30* б) 40 в) 50 г) 55

37. Христиандар Ыйсаны ким деп эсептешет

а) Кудай б) Кудайдын уулу*

в) Пайгамбар г) Жол башчы

38. Библия эки бөлүктөн турат, алар:

а) Эски осуят, жаңы осуят

б) Эски мыйзам, жаңы мыйзам

в) Инжил, Библия

г) Жашоо, Өлүм

39. Ыйса адамдардын күнөөлөрүн жууш үчүн жиберилген. Ыйса грек сөзү, бизче кандай которулат?

а) Пайгамбар б) Куткаруучу*

в) Үйрөтүүчү г) Башчы

40. Азыркы кезде Христианчылык – дүйнөдүгү эң кеңири тараган дин, аны тутунгандардын саны:

а) 2,4 млрд б) 1,5 млрд в) 2 млрд г) 3 млрд

41. Православие бизче кандай маанини берет?

а) Туура илим* б) Туура багыт

в) Туура жол г) Туура дин

42. Батыш христиан агымы:

а) Католик* б) Православ

в) Протестант г) Ортодоксия

43. Жалпы католик чиркөөсүн башчысы, Христостун жердеги өкүлү:

а) Иисус Христос б) Рим папасы*

в) Муфтий г) Поп

44. Европада Рим Католик чиркөөсүн реформалоонун жүрүшүндө пайда болгон агым:

а) Католицизм б) Православие

в) Протестантизм г) Ортодоксия

45. Христиан чиркөөсүн чыгыш борбору кайсы шаар?

а) Константинополь* б) Иерусалим

В) Москва г) Варшава

46.Христиан чиркөөсүн батыш борбор шаары

а) Константинополь б) Иерусалим

В) Москва г) Рим*

47. Ыйык Софиянын ибадатканасы кайсы шаарда курулган?

а) Константинополь* б) Иерусалим

В) Москва г) Варшава

48. Христиандар сыйына турган Ыйса Машаяктын, Кудай Эненин же динчилдер арасында сый-урматка ээ болгон, табынууга татыктуу олуялардын кооздоп тартылган сүрөтү:

а) Икона* б) Ыйык сүрөт

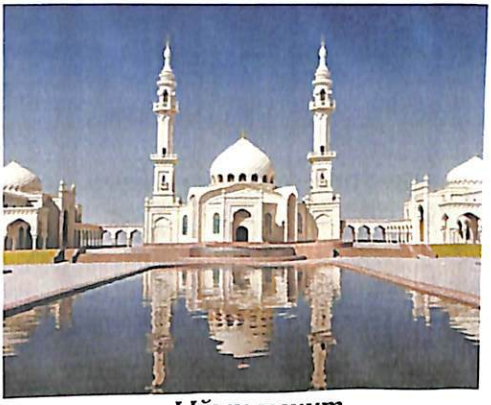
а) Крест г) Храм

49. Ислам дини качан пайда болгон?

а) 510-ж б) 610-ж* в) 710-ж г) 571-ж

Христиан чиркөөсү

Ыйык мечит

50. Ислам динин тутунгандардын саны боюнча дүйнөдө канчанчы орунда турат?

а) 1 б) 2* в) 3 г) 4

51. Ислам динин негиздеген пайгамбар:

а) Ибрахим б) Сулайман

в) Муса г) Мухаммед (с.а.в)*

52. Ислам дининде негизги канча агым бар?

а) 2* б) 3 в) 4 г) 5

53. Мухаммед пайгамбар өзүн канча жашында пайгамбар деп ачык жарыялаган?

а) 25 б) 30 в) 40* г) 62

54. Мухаммед 622-жылы өз жактоочулары менен бирге Меккеден Ясрибге (кийинчерээк – Медина) көчүп кетүүгө аргасыз болот. Бул жер которуу эмне деп аталат?

а) Ыйык көч б) Хижра*

в) Журт которуу г) Дин жайылтуу

55. Бул жылды мусулмандардын мамлекети – Халифат негизделген жыл деп эсептешет, Мекке ислам дүйнөсүнүн борбору болуп калат:

а) 630-ж б) 640-ж в) 800-ж г) 850-ж

56. Мухаммед пайгамбар кайсы жылы каза болгон?

а) 632-ж * б) 570-ж в) 610-ж г) 630-ж

57. Мухаммед каза болгондон кийин анын ордуна Халиф кызматына ким шайланат?

а) Абу Бакир* б) Осмон в) Омар г) Али

58. Мухаммед пайгамбар канча жашында каза болгон?
а) 40 б) 60 в) 62* г) 80
59. Ислам сөзүн бизче которгондо:
а) тынчтык* б) ынтымак
в) биримдик г) тууганчылык
60. Дүйнөдө кайсы өлкөдө мусулмандардын саны көп?
а) Аравия б) Египет
в) Турция г) Индонезия*
61. Мусулмандардын ыйык китеби?
а) Инжил б) Библия в) Забур г) Куран*
62. Куранда канча сүрөө бар?
а) 114 б) 113 в) 95 г) 115
63. Ислам мыйзамдары бул:
а) Торикат б) Марифат
в) Шариат* г) Акыйкат
64. Мухаммед пайгамбар тастыктаган, жасаган иш-аракети бул
а) Сүннөт* б) Парз
в) Важип г) Мустахаб
65. Исламда канча өз түркүктөрү же ар бир мусулман катуу сактоого тийиш болгон милдеттер бар
а) 4 б) 5 в) 12 г) 40
66. Мусулмандардын ыйык айы Орозо кайсы жылдан башталган?
а) 624-ж* б) 540-ж в) 662-ж г) 632-ж
67. Исламда эки негизги агым бар, биринчиси суннизм, экинчиси:
а) Шиизм* б) Бахаизм
в) Суфизм г) Салафизм
68. Бул өкөлөрдүн кайсынысында шиитер көп жашайт?
а) Аравия б) Турция
в) Россия г) Иран*
69. Ислам маданиятын гүлдөп өнүккөн мезгили:
а) VIII-XII кк* б) VI-XII кк
в) VII-XI кк г) VIII-X кк
70. Булардын кимиси мусулман окумуштуусу
а) М.Сервантес б) Ибн Сина*
в) Мифодий г) Кирил

71. Ислам дини Орто Азияга биринчи жолу кайсы мезгилде келген?

а) V кк б) VI кк в) VII кк г) VIII кк

72. Орто Азияда кайсы өлкөдө биринчи жолу ислам мамлекеттик дин деп жарыяланган?

а) Түргөш б) Карлук
в) Караханид* г) Моголстан

73. Ахмед Ясави Орто Азиядагы кайсы шаарды кичи мекке деп атаган?

а) Өзгөн б) Түркстан*
в) Шаш г) Самарканд

74.Мусулмандардын ыйык согушу кандай аталат?

а) Газават* б) Парз
в) Курмандык г) Жан кечүү

75. Дервиштик тарикатынын негиздөөчүсү жана жетекчиси:

а) Алишер Навои б) аль Хорезм
в) Ахмед Яссави* г) аль Фараби

76. Исламдын суннизм агымында канча мазхаб бар?

а) 4 Б) 5 В) 8 Г) 2

77. Кыргызстан мусулмандары Суннизмдин кайсы мазхабында?

а) Ханбалий б) Маликий
в) Шафий г) Ханафий*

78. Кыргызстанда ислам динин таралышына байланыштуу архитектуралык эстелик:

а) Манастын күмбөзү б) Шах Фазил*
в) Таш Рабат г) Кошой коргон

79. Мусулман салтына ылайык эркек балдарды канча жашка чейин сүннөткө отургузган?

а) 10 б) 3 в) 13* г) 8

80. Мамлекет менен диндин мамилелерин эки типке бөлөбүз, алар:

а) Клерикалык ,конфессионалдык*

б) диндик, динсиз

в) Шариаттык, светтик

г) атеистик, нетеистик

81. Конкреттүү динге көз каранды диний мамлекет:

а) светтик б) теократиялык*

в) атеистик г) улуттук

82. Динге негизделбеген, дин мамлекеттик иштерге аралашпаган мамлекетти атайбыз:

а) светтик* б) теократиялык

в) атеистик г) улуттук

83. Кыргыз Республикасы кандай мамлекет болуп эсептелет?

а) светтик* б) теократиялык

в) атеистик г) улуттук

85. «2014-2020-жылдарга Кыргыз Республикасынын диний чөйрөдөгү мамлекеттик саясатынын концепциясы жөнүндө» №203-Жарлыгы менен «2014-2020-жылдарга Кыргыз Республикасынын диний чөйрөдөгү мамлекеттик саясатынын концепциясы» качан бекитилген?

а) 2013-ж б) 2014-ж* в) 2015-ж г) 2016-ж

86. СССР таркаган мезгилде 1990-жылы Кыргызстанда расмий канча мечит иштеген?

а) 45 б) 50 в) 39* г) 95

87. Кыргызстанда мусулмандардын башында ким турат?

а) президент б) парламент

в) өкмөт г) муфтият*

Окуучуларды Регионалдык жана Республикалык олимпиадага даярдоо

а) Сүрөттөгү СССРдин саясий ишмерлеринин аты-жөнүн жазгыла

1.
2.
3.
4.

_____ _____ _____ _____

б) Сүрөттөгү саясий ишмерлердин аты-жөнүн жазгыла:

1.
2.
3.
4.

_____ _____ _____ _____

1. Сүрөттөгү саясий ишмерлердин аты жөнүн жазгыла:

1_____ **2**_____ **3**_____ **4**_____

1. Сүрөттөгү СССРдин саясий ишмерлеринин аты жөнүн жазгыла:

А)_____

Б)_____

В)_____

Г)_____

Д) _____

Е) _____

Алардын ичинен кимиси СССРди эң көп башкарган? Ал инсан жөнүндө кыскача очерк жазгыла:

2. Сүрөттөгү саясий ишмерлердин аты жөнүн жазгыла:

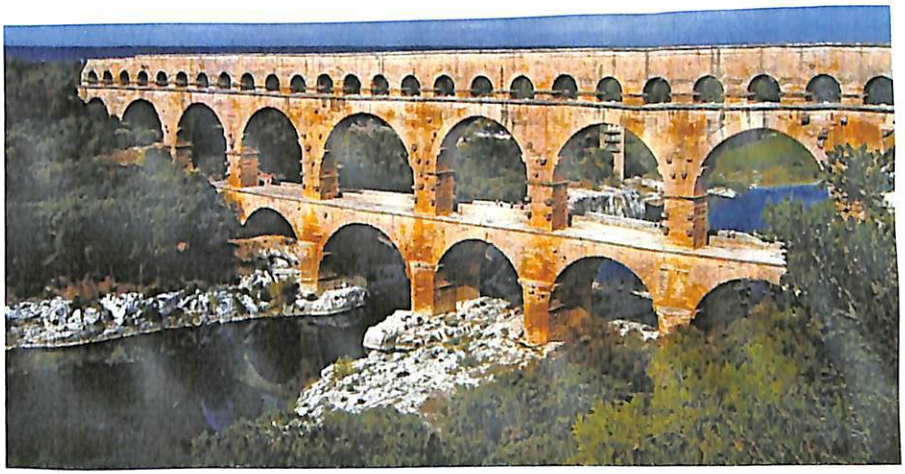

1_____ 2_____ 3_____ 4_____

5_____ 6_____ 7_____ 8_____

Төмөндөгү сүрөттүн аталышын, кайсы жерде, качан курулгандыгын аныктагыла:

6. А.С. Пушкин «Жез атчан» поэмасынын киришүү бөлүгүндө Россиянын мыкты шаарларынын бирөөсүнүн курулушун сүрөттөгөн. Төмөнкү текстти окуп чыгып, тексттен кийин орун алган суроолорго жооп бергиле.

Киришүү

Бош толкундардын жээгинде
Ал алысты карап, улуу ойлорго чөмүп турган,
Алдында болсо кеңири
Агып жаткан бир дайра;
Байкуш кайык анда жалгыз агып бараткан.
Эңилчектүү, саздак жээктерде
Оңдо-солдо жыгач үйлөр карайып турган,
Жарды чухнанын башбаанеги;
Жана да туманга жашынган күндүн нуру өтпөс
Чытырман токой
Айланада шуулдап турган.
Ойлонуп анда ал турду:
"Бул жерден шведди коркутабыз,
Бул жерде бир шаар түптөлөт
Текебердүү коңшуну кыжырланткан.
Табият бизге буйрук кылгандай
Европага терезе ачып бул жерден,
Деңиз жээгинде бутубузга бекем турабыз.
Жаңы толкундар бул жерге
Бүт желектерди бизге конокко алып келет,
Ошондо биз тойлойбуз кеңдикте".
Жүз жыл өттү, жаш шаар,
Түндүк өлкөлөрүнүн сулуусу да, керемети,
Калың токойдон, сормо саздардан
Көтөрүлдү шан-шөкөт менен;
Мында мурун финн балыкчы,
Табияттын кайгылуу өгөй уулу,
Жапыз жээктерде жалгыз гана
Бейтааныш сууларга таштачу жыртык торун.
Азыр болсо ал жерде,
Жашоо жүргөн жээктерде
Сарай жана мунаралардын
Бийик имараттары турат тыгыз;
Кемелер жердин ар булуң-бурчунан
Бай пристандарга шашууда;
Гранит кийим кийди Нева;

Көпүрөлөр асылды суу үстүндө;
Кочкул жашыл бакчалар
Анын аралын каптады.
Кичүү борбордун алдында
Өчтү эми эски Москва,
Жаңы ханышанын алдындагы
Порфира кийген жесир аялдай.

А) Ыр үзүндүсүндө кайсы шаардын курулушу тууралуу сөз болду?

_____

_____

Б) Россия башкаруучуларынын кимиси бул шаардын курулушунун демилгечиси болгон?

_____

_____

В) Эмне үчүн шаардын негиздөөчүсү шведдерди жаңы шаардан коркутууну көздөгөн?

_____

_____

Г) Төмөнкү саптарга комментарий бергиле:
Табият бизге буйрук кылгандай
Европага терезе ачып бул жерден,
Деңиз жээгинде бутубузга бекем турабыз.
Жаңы толкундар бул жерге
Бүт желектерди бизге конокко алып келет,

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Д) Төмөнкү саптар менен А.С. Пушкин эмнени айткысы келген?
Кичүү борбордун алдында
Өчтү эми эски Москва,
Жаңы ханышанын алдындагы
Порфира кийген жесир аялдай.

_____

_____

_____

_____

_____

Төмөнкү тексттерди окуп чыккыла жана кайсы инсан жөнүндө сөз болуп жаткандыгын аныктагыла:

А) ***Кайсы тарыхый инсан тууралуу сөз жүрүп жатат?***

1769-жылы 15-августта Аяччо шаарындагы Корсика аралында жакырданган жергилиетүү дворяндан чыккан көп балалуу адвокаттын үй-бүлөсүндө туулган. 1804-1815 жылдары француздарын императору, азыркы Франциянын негиздөөчүсү.

Ал "Эгер мен Киевди алсам, адегенде Россиянын бутунан аламын, эгер мен Петербургду алсам, анда мен аны башынан аламын, Москваны алсам, анда мен аны как жүрөгүнөн жара саямын"-деп айткан.

Б) 1874-жылы 30-ноябрда Мальборо Бленхейм герцогдорунун сарайында төрөлгөн. Үчүнчү жолку аракетинде Сендхерст аскер мектебиндеги кавалериялык училищага тапшырган. Лейтенант наамында 4-гусардык полкко кызматка кирген. 1917-жылы июнда аскердик жабдуу министри. Аны айрым учурда "танктын атасы" деп да аташат. 1939-жылы сентябрда Чемберленди премьер-министрлик постто алмаштырган.

В) 1473-ж. Польшадагы Торуни шаарында бай соодагердин үй-бүлөсүндө төрөлгөн, апасы шаардык соттун кызы болгон. Он жашка чыкканда атасынан ажырап, таекеси Лукаш Вачененронун тарбиясында калган. Таекеси 1489-ж. Вармий облусунун епископу болуп шайланган.

Краков университетин бүтүргөн. Аристотель менен Птолемейдин эмгектерин байыркы грек тилиндеги түп нускасынан окуп чыккан жана "Асман сферасынын айлануусу" деген залкар эмгегин жараткан. "Асман сферасынын айлануусу жөнүндө" китеп 1543-жылы автор катуу ооруп жатканда басмадан чыгып, китепти колуна алгандан бир нече сааттан кийин каза болгон. Коперниктин бул эмгеги бат эле окурмандарын таап, астрономиянын буркандаган доору башталган.

Бир нече жообу бар тапшырмалар жана дал келтирмелер:

1. Төмөндө көрсөтүлгөн окуялардын кайсылары XVII кылымда болуп өткөн? Туура жоопторду белгилегиле:

А) Англияда Карл I өлүм жазасына тартылышы
Б) Наполеондун Россияга каршы согушу
В) Англиялык буржуазиялык революция
Г) Ормон хандын "хан" көтөрүлүшү
Д) Улуу француз буржуазиялык революциясы
Е) Жунгар хандыгынын Орто-Азияга алгачкы жортуулу
Ж) Бисмарктын Германияны бириктириши
З) Кокон хандыгынын түзүлүшү

2. Төмөндө көрсөтүлгөн окуялардын кайсынысы мурда болгон? Туура жоопту тегеректегиле.

А) Улуу Түрк кагандыгынын негиздөөчүсү Бумындын каза болушу
Б) Истеми кагандын Византия империясына элчи жибериши
В) Суңга токоюндагы түрк-кыргыз салгылашуусу
Г) Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгынын түзүлүшү
Д) Улуу Кыргыз дөөлөтүнүн кыйцрашы

3. Төмөндө көрсөтүлгөн окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:

А) Жүз жылдык согуштун башталышы
Б) Уот-Тайлердин көтөрүлүшү
В) Отуз жылдык согуштун аякташы
Г) Алтын Ордо мамлекетинин түзүлүшү
Д) Васко да Гаманын Индияга деңиз жолун ачышы
Е) Крестүүлөрдүн жортуулдарынын башталышы
Ж) Нормандардын Англияны басып алышы

1	2	3	4	5	6	7

4. Төмөндө көрсөтүлгөн тарыхый ишмерлердин кайсылары замандаштарды камтыйт? ***Туура жоопту белгилегиле.***

А) Чынгыз хан жана Дмитрий Донской
Б) Хубилай хан жана Уильям шеспир
В) Истеми жана Юстиниан II
Г) Захир-ад-дин Бабур жана Шейбани хан
Д) Арслан султан жана Элюй Даши
Ж) Жалал ад-Дин жана камар ад-Дин
Е) Хайду жана Марко Поло
З) Улуу Карл жана Аттила

5. Төмөндө көрсөтүлгөн тарыхый ишмерлердин кайсылары замандаштарды камтыйт? ***Туура жоопту белгилегиле.***

А) Барсбек жана Капаган каган
Б) Хайду жана Иренак бий
В) А. Невский жана Ян Гус
Г) Үч-Элиг каган жана Капаган

6. Төмөн жакта Кыргызстандын аймагын камтыган Түркий кагандыктардын бири-бирин алмаштыруусунун ТУУРА иретин аныктагыла.

А) Батыш Түрк ---- Карлук ---- Түргөш ----Караханий
Б) Түргөш ---- Батыш Түрк ---- Карлук----Караханий
В) Батыш Түрк ---- Түргөш ---- Карлук----Караханий
Г) Түргөш ---- Карлук ----Батыш Түрк-----Караханий

7-8-суроолор төмөн жакта келтирилген маалыматка тиешелүү: **Ич ара чыр чатактардан улам Караханий кагандыгы расмий түрдө экиге бөлүнүп кеткен.**

7-суроо: Бул окуя качан болуп өткөн?

А) 753-ж Б) 875-ж В) 1070-ж Г) 1365-ж

8-суроо: Бул датаны мусулман жылбаяандары кандай жазышкан?

А) 723 Б) 605 В) 448 Г) 360

9. Кайсы окуялар Б.з.ч II кылымда болуп өткөн? 4 туура жоопту белгиле?

А) Усун мамлекетинин Жети- Сууда негизделиши
Б) Кыргыздардын тарыхта алгачкы жолу эскерилиши
В) Хунн империясынын түзүлүшү
Г) Улуу Жибек жолунун ачылышы
Д) Даван мамлекетинин өнүккөн мезгили
Е) Чжан Цяндын Усун мамлекетине саякаты

10. Төмөндө көрсөтүлгөн тарыхый ишмерлердин кайсы жубу замандаштарды камтыйт? *5 туура жоопту тегеректегиле.*

А) Үч – Элиг каган – Капаган каган
Б) Сулук Чабыш Чор – Бумын Каган
В) Истеми каган – Хосров Ану Ширван
Г) Юстиниан II – Таспар каган
Д) Унгийми – Тоуман
Д) Кир II – Томирис
Е) Петр I – Улуу Карл
Е) Алесандр II – Напалеон Бонапарт

11. Дал келтиргиле:

А) Сыма Цянь ....."Хань Шу" (Эрте Хан сулалесинин тарыхы)
Б) Бань Гу ....."Ши Цзи" (Тарыхый жазмалар)

12. Дал келтиргиле:

1) Фирдауси .....А) "Кут алчу билим"
2) Мухаммед Хайдар .....Б) "Маджму ат таворих"
3) Сейф ад дин Аксыкенди .....В) " Бабур наме"
4) Жусуп Баласагун .....Г) "Шах наме"
5) Захреддин Бабур .....Д) "Тарих и Рашиди"

13. Кайсы окуялар VI кылымда болуп өткөн? 6 туура жоопту белгилегиле:

1) Улуу Түрк кагандыгынын түзүлүшү
2) Улуу Түрк кагандыгынын бөлүнүшү
3) Жуан-Жуан (авар) мамлекетинин кыйрашы
4) Истеми кагандын башкаруусу
5) Таспар кагандын башкаруусу
6) Византия жана Иранга Истеми каган Маниахты элчиликке жибериши
7) Византиядан түрктөргө Земарх баштаган элчиликтин келиши
8) Элтерис каган Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгын негиздеши
9) Барсбектин Түрктөр тарабынан курман болушу
10) Экинчи Чыгыш Түрктөргө каршы "Үчилтик" союзунун түзүлүшү

14. Кайсы окуялар VII к болуп өткөн? 4 туура жоопту белгилегиле:

1) Түргөш мамлекетин Үч Элиг кагандын негиздеши
2) Улуу Түрк кагандыгынын бөлүнүшү
3) Элтерис каган Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгын негиздеши
4) Тон Жабгу кагандын башкаруусу
5) Карлук мамлекетинин негизделиши
6) Түргөш мамлекетинин кулашы
7) Эне-Сайдагы кыргыздарды Уйгурлардын басып алышы

15. Негизги окуялар!

1) 13 жашар Ин Чжендин (Цинь Шихуан) такка отурушу.....Б.з.ч. 246-ж
2) Лю Бандын (Гао – цзу) бийликке келиши.....Б.з.ч. 207-ж
3) Моде Шанүйдүн империясынын түзүлүшү.....Б.з.ч 209-ж
4) Моде Шанүйдүн каза болушу .....Б.з.ч 174-ж
5) Моде Шанүйдүн уулу Гийүй (Лаошан) дүн такка отурушу.....Б.з.ч. 174-ж
6) Кушан мамлекетинин негизделиши.....Б.з.ч. 129-ж
7) Греко-Бактрия мамлекетинин кыйрашы .....Б.з.ч. 129-ж
8) Усун мамлекетинин экиге бөлүнүшү.....Б.з.ч. 51-ж

16. Дал келтиргиле:

1. Улуу Түрк каганаты.....А) Үч Элиг каган
2. Түргөш мамлекети.....Б) Бумын каган
3. Уйгур мамлекети .....В) Элтерис каган
4. Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгы.....Г) Элетмиш каган
9. Караханийлер мамлекети.....Д) Күчлүг
10. Каракытай мамлекети.....Е) Сатук Буура Карахан
11. Найман мамлекети.....Ж) Элюй Даши
12. Хайду мамлекети .....З) Тоглук Тимур
13. Моголстан мамлекети.....И) Хайду хан
14. Жунгар хандыгы.....Й) Батур Коңтайшы
15. Улуу Моголдор империясы.....К) Захреддин Бабур
16. Осмон империясы.....Л) Осмон Гази
17. Кокон хандыгы.....М) Шахрух бий

17. Дал келтиргиле:

1. Улуу Түрк каганаты.....А) 704-766-жж
2) Түргөш мамлекети.....Б) 744-840-жж
3) Уйгур мамлекети .....В) 552-603-жж
4) Экинчи Чыгыш Түрк кагандыгы..... ..Г) 603-630-жж
5) Батыш Түрк кагандыгы..... Д) 603-704-жж
6) Чыгыш Түрк кагандыгы.....Е) 682-744-жж
7) Карлук мамлекети.....Ж) 940-1137-жж
8) Улуу Кыргыз дөөлөтү.....З) 766-940-жж
9) Караханийлер мамлекети.....И) 840-924-жж
10) Каракытай мамлекети.....Й) 1210-1218-жж
11) Найман мамлекети.....К) 1137-1210-жж
12) Хайду мамлекети .....Л) 1348-1708-жж
13) Моголстан мамлекети.....М) 1269-1301-жж
14) Жунгар хандыгы.....Н) 1526-1858-жж
15) Улуу Моголдор империясы..... Н) 1635-1758-жж
16) Осмон империясы.....О) 1709-1876-жж
17) Кокон хандыгы.....Ө) 1299-1922-жж

Дал келтиргиле:

1) Уйгур мамлекетинин түзүлүшү	А) Элетмиш Билге каган (Гули Пейло)
2) Уйгур мамлекетин негиздеген инсан	Б) 758-жыл
3) Уйгур мамлекетиндеги негизги ролду ойногон уруу	В) 744-жыл
4) Уйгурлар Эне-Сай кыргыздарын басып алган жыл	Г) Яглакар
5) Уйгур мамлекетини борбору	Д) 763-ж
6) Уйгур мамлекетинде манихей дини кабыл алынган	Е) Ордо Балык

1	2	3	4	5	6

18. Дал келтиргиле:

1.«Кошчу» уюму түзүлгөн.....А) 1921-ж май
2."Алаш" партиясы түзүлгөн.....Б) 1917-ж жазда
3. "Шуро и Ислам" партиясы.....В) 1917-ж март
4. Туран партиясы түзүлгөн.....Г) 1917-ж жай
5. Букара союзу.....Д) 1917-май

1	2	3	4	5

19. Дал келтиргиле:

1. К. Р. мамлекеттик желеги кабыл алынган.....1992-ж 18-декабрь
2. К. Р. гимни кабыл алынган.....1994-ж 14-январь
3. К. Р. герби качан кабыл алынган.....1993-ж 10-май
4. К. Р. улуттук валютасы кабыл алынган.....1993-ж 5-май
5. К. Р. Коституциясы кабыл алынган.....1992-ж 3-март
6. Көз карандысыздык декларация кабыл алынган.....1990-ж 15-декабрь
7. Мамлекеттик тил жөнүндө мыйзам кабыл алынган.....1989-ж 23-сентябр
8. К. Р. БУУ га (Бириккен Улуттар уюмуна) мүчө болгон.....1992-ж 2-март
9. К. Р. Эгемендүүлүгүнүн жарыяланышы.....1991-ж 31-август

1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*

20. Караханийлер кагандыгы

1. Караханийлер мамлекетинин түзүлүшү.....940-жылы
2. Карлук мамлекетинин ордуна түзүлдү.....Караханийлер
3. Караханийлер мамлекетин негиздеди.....Сатук Буура Карахан
4. Караханийлердеги негизги уруулар.....чигил, ягмалар
5. Караханий мамлекетинде Исламдын кабыл алынышы.....960-жылы
6. Караханийлердин Саманийлерди талкалашы.....999-жылы
7. Караханийлер мамлекетинин борбору.....Баласагун
8. Батыш Караханийлердин борбору.....Өзгөн
9. Караханийлердеги мамлекеттик жерлер.....Дивани
10. Караханийлер мамлекектинин экиге жиктелиши.....1070-жылы
11. "Караханид" терминин илимге киргизген.....В.В. Григорьев
12. Өзгөн Архитектуралык эстелиги курулган.....XI-XII кылымдарда
13. Чыгыш Караханид кагандыгынын ордуна түзүлгөн.....Каракытай
14. "Түрк тилдер сөз жыйнагы" жазылган.....1072-1077-жылдары
15. "Кут адгу-билиг" жызылып бүткөн.....1069-1070-жылдары

21. Даталарды окуялары менен дал келтиргиле:

1. Кокон хандыгы Ташкентти караткандан кийин 1822-ж. кайсы чеп коргону курулган?
.....а) Бишкек чеби
2. 1825-жылы кокон сарбаздары келишкен.....б) Нарын өрөөнүнө
3. Куртка чеби кайсы өрөөндө негизделген.....в) Чүй өрөөнүндө
4. Кайсы мезгилден баштап түндүк кыргыздар Кокон хандыгынын карамагында болгон.....г) 1821-1824-жж.
5. 1825-жылы Чүй өрөөнүнө кайсы чеп негизделген.....д) Олуя-Ата
6. Ысык-Көл кыргыздары кайсы жылы Омскиге элчилик жөнөткөн жөнөткөн.....е) 1825-1831-жж

А) 1-д 2-а 3-в 4-г 5-е 6-б
Б) 1-а 2-в 3-е 4-д 5-б 6-г
В) 1-д 2-в 3-б 4-е 5-а 6-г
Г) 1-в 2-а 3-б 4-е 5-г 6-д

22. *Тарыхый окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыргыла:*

1. Кир II тиграхауд сактарына жортуулу
2. Сактардын бир бөлүгүнүн Дарий I багынуусу
3. А. Македонскийдин аскерлеринин Сыр-Дарыягы сактар менен согушу
4. Грек-перси согуш мезгилинде сактар перстер тарабында согушуусу
5. Марафон салгылашуусунда сак жоокерлеринин эрдиги
6. Сак усун согушу

1	2	3	4	5	6

Сүйлөмдү толуктагыла

1. Сүйлөмдү толуктагыла

1. Нил камышынан даярдалган байыркы жазууга колдонулуучу материал _____
2. Адам башы менен арстандын сөлөкөтүн чагылдырган ири таш фигура _____
3. Эки дарыя аралыгындагы негизги эки дарыяны атагыла _____
4. Мыйзам чыгаруучу Вавилон падышасы атагыла _____
5. Персия падышаларын эң кубаттуусу, Ахеменидлер дөөлөтүнүн негиздөөчүсү _____
6. Кытайда ойлонуп табылган, чарчоону таратуучу суусундук. _____
7. Индиялыктардын "Төрт түрдүү" аскер оюну _____
8. Эң алгачкы жазууну ойлоп табышкан _____
9. Китеп басып чыгарууну ойлоп тапкан инсан _____
10. Кагаз, компас, чай жана жибек кайда ойлонуп табылган _____
11. Американы ачкан саякатчыны тапкыла _____
12. Дүйнөнү биринчи айланып чыккан португалиялык саякатчы _____
13. Мавереннахрдагы негизги эки дарыяны атагыла _____

Төмөнкү катардагыларды эмне бириктирип турат жана кайсынысы ашыкча?

1. Рафаэль, Леонардо да Винчи, Рембрандт ван Рейн, Томас Мюнцер

   _____

2. Зевс, Посейдон, Афина, Гера, Амон-Ра

   _____

3. Д. Вашингтон, Т. Джефферсон, Б. Франклин, Адольф Гитлер

   _____

4. Уильям Шекспир, Мигель Сервантес, Николай коперник

   _____

5. Фердинанд Магеллан, Васко да Гама, Фернан Кортес

   _____

6. М. Робеспьер, Ж. Марат, Ж. Дантон, Отто Фон Бисмарк

   _____

7. Ленин, Сталин, Хрушев, Андропов, Бережнев, Масалиев

   _____

8. Роддос Коллосу, Пирамида, Вавилондун асма бактары, Зевстин айкели, Александр маягы, Альгамбра

   _____

9. Улуу Кытай дубалы, Индиядагы Тадж-махал, Мачу-Пикчу шаары, Исустун айкели, Петра шаары, Александр маягы

   _____

10. Саякбай, Сагымбай, Келдибек, Тыныбек, Сүймөнкул

    _____

Төмөнкү катардагы элементтерди тарыхый жактан эмне бириктирип турат? Түшүндүргүлө

1. Хазарлар, булгарлар, аварлар, печенегдер

2. Феод, феодалдык тепкич, вассал, сеньор, рыцарь, граф, барон

3. Генералдык штаттар, кортестер, сейм, Земск собору

Эмне үчүн?

1. Меровингдер династиясынын акыркы франк королдорун "жалкоо королдор" деп аташкан?

2. Людовик XIV нү "күн-король" деп аташкан?

3. Отто Фон Бисмаркты "темир канцлер" деп аташкан?

4. "Кансыз согуш" деп аталган?

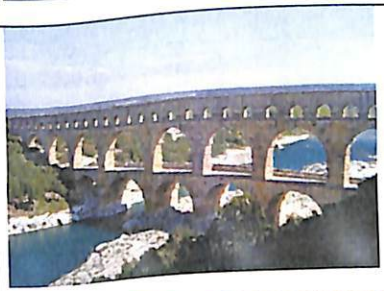
5. "Кариб кризиси" деп аталган?

6. "Кайра жаралуу доору" деп аталган?

7. "Орхон-Енесай" жазмасы деп аталган?

Дүйнөдөгү тарыхый Архитектуралык эстеликтер.

Архитектуралык эстеликтин атын атап, кайсы жерде жайгашканын көрсөткүлө

	1.
	2.
	3.
	4.

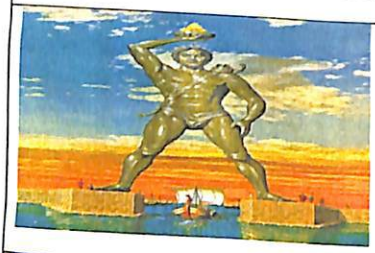
Архитектуралык эстеликтин атын атап, кайсы жерде жайгашканын көрсөткүлө

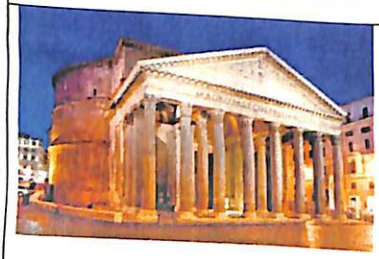
1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

Хронологиялык ирээттүүлүк

1. *Окуяларды хронологиялык ирээттилүүктө жайгаштыргыла.*

А) Африкадагы Суец каналынын курулушу
Б) Африкадагы Алжир көтөрүлүшү
В) Африка жылы деп жарыяланган
Г) Англо-Бур согушу
Д) Хосини Мубарактын бийликке келиши

1	2	3	4	5

2. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла

1. СССРдин Улуттар Лигасына кириши
2. Геманиянын Улуттар Лигасынан чыгышы
3. Япониянын Улуттар Лигасынан чыгышы
4. Италиянын Улуттар Лигасынан чыгышы
5. Германиянын Чехословакияны басып алышы
6. Япониянын Улуттар лигасынан чыгышы
7. Германия-Италия-Япония келишими

1	2	3	4	5	6	7

3. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Каталаун салгылашуусу
2) Катыван салгылашуусу
3) Пул и-Чархиан салгылашуусу
4) Таластагы Атлах салгылашуусу

1	*2*	*3*	*4*

4. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Батыш Рим империясынын кулашы
2) Рим империясынын экиге бөлүнүшү
3) Византиянын түзүлүшү
4) Атилланын Европага басып кириши

5. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Караханийлердин кыйрашы
2) "Кутадгу-билиг" дастанынын жазылышы
3) Кыргызстанда ислам динининин жарыяланышы
4) Саманийлер мамлекетинин кыйрашы

6. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Пуладчынын Улусбеги наамына ээ болушу
2) Тоглук Тимурдун каза болушу
3) Ылай салгылашуусу
4) Барскоон салгылашуусу

7. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Алтын Ордо мамлекетинин кыйрашы
2) Хайду хандын курман болушу
3) Хубилайдын Юань династиясын негиздеши
4) Куликово салгылашуусу

8. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Византиянын кйрашы
2) Сулайман I башкаруусу
3) Кордова халифатынын кулашы
4) Китеп басып чыгаруунун ойлонуп табылышы

9. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Хлодвигдин "Сали акыйкаты"
2) Франк мамлекетинин түзүлүшү
3) Франк империясынын үчкө бөлүнүшү
4) Улуу карлдын император болушу

10. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Эгберттин Англия мамлекетин негиздеши
2) Ыйык Рим империясынын түзүлүшү
3) Улуу Карлдын курман болушу
4) Христиан чиркөөсүнүн экиге бөлүнүшү

11. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Чынгыз хандын "хан" көтөрүлүшү
2) Калка дарыясындагы салгылашуу
3) Орто Азиядагы Хорезм шахтыгынын кулашы
4) Жети-Суу жана Теңир-Тоонун монголдорго баш ийиши

12. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Жучинин каза болушу
2) Чынгыз хандын Индиянын түндүгүн каратып алышы
3) Хубилай хан негиздеген Юань империясы
4) Алтын Ордо мамлекетинин бөлүнүшү

1	2	3	4

13. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Византия мамлекетинин гүлдөгөн мезгили
2) Селжук мамлекетинин кыйрашы
3) Крестүүлөрдүн Канстантинополду ээлеши
4) Иерусалим ханыдгын крестүүлөдүн басып алышы

1	2	3	4

14. Хронологиялык ирээттүүлүктө жайгаштыргыла:

1) Болгар падышачылыгынын түзүлүшү
2) Улуу Моравия мамлекетинин түзүлүшү
3) Киев Русунун түзүлүшү
4) Чех мамлекетинин түзүлүшү
5) Киев Русунда христиан динининн кабыл алынышы

1	2	3	5	5

15. Окуяларды хронологиялык ыраатуттуулукта жайгаштырып, төмөнкү таблицаларды толтургула.

А) Франк королу Хлодвигдин "Сали акыйкаты" мыйзам жыйнагы

Б) Франк мамлекетинде Королингдер династиясы башталган

В) Улуу Карлдын башкаруу мезгили

Г) Франк мамлекетинин түзүлүшү

Д) Франк империясынын түзүлүшү

1	2	3	4	5	6

16. Герман мамлекетинде болгон окяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыр:

А) Генрих I Германиянын королу. Ал бийликте турган мезгил

Б) Оттон I 951-ж басып алып Италия корлу деген наам алган.

В) Оттон I Рим папасынан таажы алып "Ыйык Рим империясын" негиздеши

Г) "Ыйык Рим империясынын" жашаган мезгили

1	2	3	4

17. Славян мамлекеттеринде болгон окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыр:

А) Болгар падышачылыгы түзүлгөн

Б) Улуу Моравия мамлекети түзүлгөн

В) Польша мамлекетинин түзүлүшү

Г) Чех мамлекети түзүлгөн

Д) Киев Русунун түзүлүшү

Е) Киев Русунда христиан дини кабыл алынган

1	2	3	4	5	6

18. Байыркы Орус мамлекети Киев Русундагы окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыр:

А) Акылман Ярославдын башкаруу мезгили

Б) Акылман Ярослав "Орус акыйкаты" деген мыйзамдар жыйнагын түзүүгө негиз салган.

В) Владимир Мономах башкарган мезгили

Г)" Владимир Мономахтын Уставы"

Д) Мономахтын "Балдарга насаат" деген чыгармасы жазылган.

Е) "Игордун кошууну жөнүндө сөз" тарыхый чыгарма жазылган

1	2	3	4	5	6	7

19. Византия империясындагы окуяларды хронологиялык ирээтте жайгаштыр:

А) Юстиниан I башкаруу мезгили

Б) "Ыйык София" собору курулган жыл

В) Византияда "Рим Укугунун толук жыйнагы чыккан"

Г) Византияда Комининдердин династиясы бийлик жүргүзгөн

Д) 4-крестүүлөрдүн жортуулу Константинополду басып алган

Е) Христиан дини экиге бөлүнгөн жыл Католик жана Православ Ж) "Грек отун" ойлоп чыгарышкан

З) Византиянын кулашы

1	2	3	4	5	6	7	8

20. Төмөндөгү конференциялардын же келишимдердин кайсылары Биринчи дүйнөлүк согуштан кийин болгон?

1) Крым конференциясы
2) Вошингтон конференциясы
3) Париж тынчтык конференциясы
4) Подстам конференциясы
5) Тегеран конференциясы
6) Брест тынчтык келишими
7) Версаль тынчтык келишими
8) Варшава келишими

1	2	3	4	5	6	7	8

21. Төмөнкү катарларда берилген инсандарды тарыхый жактан эмне бириктирип турат, алардын ичинен кайсы инсан ашыкча жана эмнеге?

1. А. В. Колчак, А.И. Деникин, Г. Семёнов, Л.Г. Корнилов, П.Н. Красанов, В.К. Блюхер

---

2. "Аскердик коммунизм", "НЭП", "Коллективдештирүү", "Кулака тартуу", Репрессия", "Врачтар иши" , "Жүгөрү жомогу", "Рейганомика"

---

3. "Жаңы багыт", "Ак ниеттүү коңшу", "Адилет багыт" программасы, "Жаңы чектер", Рейганомика", "Жүгөрү жомогу"

---

4. "Тегеран", "Крым", "Потсдам", "Париж" конференциялары

Дал келтирүү

36. Дал келтиргиле:

1) Түргөш	А) 766-940-жж
2) Карлук	Б) 744-840-жж
3) Уйгур	В) 603-704-жж
4) Батыш Түрк	Г) 682-744-жж
5) Экинчи Чыгыш Түрк	Д) 704-766-жж

1	2	3	4	5

37. Дал келтиргиле:

1) Түргөш	А) Ордо-Балык
2) Усун	Б) Суяб
3) Уйгур	В) Битян-Фанней
4) Каңгүй	Г) Эрши
5) Даван	Д) Чигучен

1	2	3	4	5

38. Дал келтиргиле:

1) Сактар	А) жабгу
2) Усун	Б) күнбий
3) Карлук	В) шанүй
4) Хунну	Г) илиг-каган
5) Жуан-жуан	Д) падыша

1	2	3	4	5

41. Дал келтиргиле:

1) Түргөш	А) У-Ди
2) Кытай	Б) Сулук Чабыш чор
3) Византия	В) Юстиниан
4) Иран	Г) Хосров Ануширван
5) Жуан-Жуан	Д) Анахуан

1	2	3	4	5

43. Кокон хандыгына каршы көтөрүлүштөрдү дал келтиргиле:

1) Ысык-Көлдөгү көтөрүлүш	А) 1845-ж
2) Ош жана Алайдагы көтөрүлүш	Б) 1831-ж
3) Нарындагы көтөрүлүш	В) 1842-ж
4) Чүйдөгү көтөрүлүш	Г) 1873-ж
5) Кокон көтөрүлүшү	Д) 1862-ж

1	2	3	4	5

44. Даталарды окуяларга дал келтиргиле:

1) Японiядагы Мейдзи реформасы	А) 1857-ж
2) Кытайдагы 1-чи Апийим согушунун башталышы	Б) 1869-ж
3) Африкадагы Суец каналынын курулушу	В) 1868-ж
4) Индиядагы Сипайлардын көтөрүлүшүнүн башталышы	Г) 1842-ж
5) Англия менен Кытайдын ортосундагы Нанкин келишиминин түзүлүшү	Д) 1840-ж

1	2	3	4	5

46. Дал келтиргиле:

1) Орусияга алгачкы элчиликти жөнөткөн инсан	А) Исхак Хасан уулу
2) Курманжанга Алай ханышасы деген наам берген орус генералы	Б) Атаке бий
3) Түштүк Кыргызстандагы эң ири көтөрүлүштүн жетекчиси	В) Нүзүп аталык
4) Шералы хандын мезгилинде маанилүү ролду ойногон бий	Г) Байтик баатыр
5) 1862-жылдагы Чүйдөгү көтөрүлүштүн жетекчиси	Д) М. Скобелев

1	2	3	4	5

Жазгыла:

1) Кара-Кыргыз автономиялуу областынын ревкомунун төрагасы	
2) Кара-Кыргыз автономиялуу областынын БАКин төрагасы	
3) Кыргыз АССРинин Эл Комиссарлар Советинин төрагасы	
4) 1950-1961-жж. Кыргызстан КП БК нын биринчи катчысы болгон	
5) 1961-1985-жж. Кыргызстан КП БК нын биринчи катчысы болгон	
6) 1985-1990-жж. Кыргызстан КП БК нын биринчи катчысы болгон	

Дүйнөдөгү архитектуралык эстеликтер

Архитектуралык эстеликтин атын жана мезгилин жазгыла:

1_____

2_____

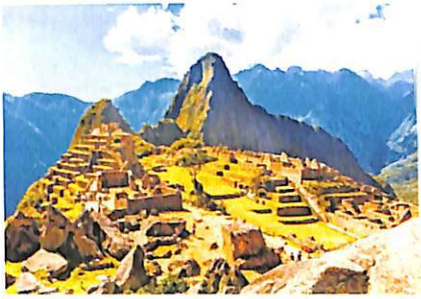
3_____

4_____

5_____

6_____

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

6_____

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

6_____

1_____

2_____

3_____

4_____

5_____

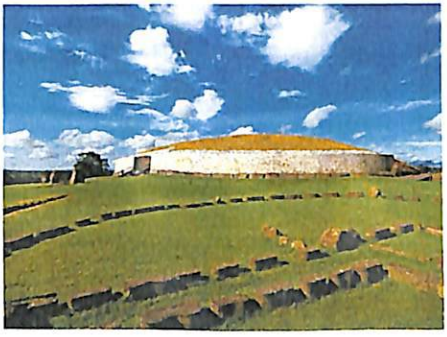
6_____

1_____

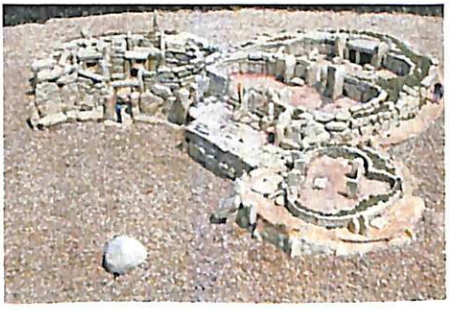
2_____

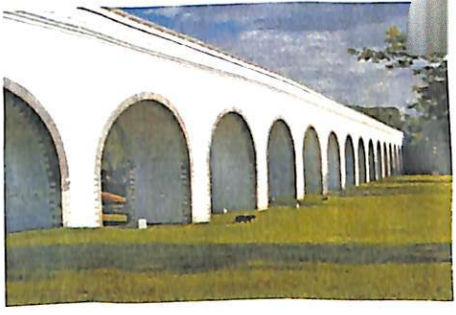
3_____

4_____

5_____

6_____

Колдонулган адабияттар:

1. Асанканов А. Осмонов О. «Кыргызстан тарыхы» (байыркы доордон биздин күнгө чейин) Бишкек 2002
2. Осмонов О. Мырзакматова А. «Кыргызстан тарыхы» (урунтуу учурлар) Бишкек 2000
3. Гумилев Л.Н. «Байыркы түрктөр» Бишкек 1999
4.Осмонов О. Мырзакматова А. «Кыргызстан тарыхы» (урунтуу учурлар) Бишкек 2000
5.Осмонов Ө. Ш.К.Керимова «Кыргызстандын жана Дүйнөнүн тарыхы» 5-класс Бишкек 2018
6.Осмонов Ө. Ш.К.Керимова «Кыргызстандын жана Дүйнөнүн тарыхы» 6-класс Бишкек 2018
7.Кененсариев Т. «Кыргызстандын Оруссияга каратылышы» Бишкек 1997
8.Чоротегин Т. Т.Н.Өмүрбеков «Кыргызстан тарыхы IX-XVIII» 7-класс Бишкек 2002
9.О.Ж.Осмонов. Ш.К.Керимова «Орто кылымдар тарыхы» 7-класс Бишкек 2007
10.Т.Н.Өмүрбеков. Чоротегин Т «Кыргызстан тарыхы» 8-класс Бишкек 2009
А.К.Дөөталиев. М.К.Иманкулов. Ө.Б.Саалаев «Жаңы тарых» 8-класс Бишкек 2007
11.Иманкулов М. «Кыргызстан тарыхы» 9-класс Бишкек 2004
12.Т.Өмүрзакова «Соңку тарых» 9-класс.Бишкек 2007
13.О.Осмонов. А.С.Мырзакматова «Кыргызстан тарыхы» 10-класс Бишкек 2012
14.О.Осмонов. А.Б.Элебесова «Дүйнө тарыхы» 10-класс Бишкек 2012
15.О.Осмонов. А.Б.Элебесова «Дүйнө тарыхы» 11-класс Бишкек 2012
16.О.Осмонов. А.С.Мырзакматова «Кыргызстан тарыхы» 11-класс Бишкек 2012
17.Элебесова А.Б., Осмонов Ө. Ж.- Дүйнө тарыхы: урунттуу учурлар. Байыркы доордон XIX кылымдын ортосуна чейин. Бишкек, 2012.
18.Элебесова А.Б., Осмонов Ө. Ж.- Дүйнө тарыхы: урунттуу учурлар. XIX кылымдын ортосунан биздин күндөргө чейин. Бишкек, 2012.

Колдонулган электрондук булактар:

1. http://www.google.kg
2. http://www.phpclub.ru
3. http://www.studfiles.ru
4. http://www.Javaportal.ru

Корутунду

Мугалим менен окуучунун ортосундагы билим жана адам болууга умтулган кызыкчылыктар, ынандыруу аркылуу билим берүүнү башкаруунун эффективдүү жаңы багыттарына чыгуу парз. Биз айтып жүргөн окутуунун интерактивдүү технологиялары таалим-тарбия берүүнүн мазмун-маңызы жаңы тапшырмалардан турат.

Мугалим менен окуучунун ортосундагы билим жана адам болууга умтулган кызыкчылыктар, ынандыруу аркылуу билим берүүнү башкаруунун эффективдүү жаңы багыттарына чыгуу парз. Биз айтып жүргөн окутуунун интерактивдүү технологиялары таалим-тарбия берүүнүн мазмун-маңызы жаңы тапшырмалардан турат.

Окуу-усулдук колдонмодо, байыркы мезгилден азыркы күнгө чейинки Ата Мекендик жана дүйнөлүк тарыхтын уруннуу окуялары камтылган. Тесттик тапшырмалар Кыргызстандын мектеп программасынын негизинде даярдалган. Ар бир тесттик суроолордо төрт вариантта жооптор берилип, анын ичинде бирден туура жообу көрсөтүлгөн. Тестирлөөнүн мындай жөнөкөй баскычы эле колдонулбастан, өркүндөтүлгөн баскычтагы ыкмалар да колдонулганы бул колдонмонун артыкчылыктарынын катарын толуктайт.

Жогоруда белгиленгендерден тышкары биз колдонмодогу ар бир бөлүмдүн жыйынтыгында, тарыхтагы негизги уруннуу учурлардын хронологиялык маалыматтарын жана ага ылайык тапшырмаларды бердик. Тесттик тапшырмалар менен эле чектелбестен, тарыхый окуяларга, фактыларга арналган түстүү сүрөттөмөлөр жана аларга түшүндүрмөлөр кеңири пайдаланылганы колдонмонун баалуулугун дагы да арттырат. Белгилүү бир тарыхый темалар боюнча окурмандардын пикирин эссе формасында жазуу тапшырмасы да кызыгууну жаратат. Себеби коомчулукта тесттик тапшырмалар билим алуучунун эркин ой жүгүртүүсүн чектеп коюуда деген пикирлер да бар эмеспи. Бул өнүттөн алганда биз изденүү менен бирге, маселени чечүүгө аракеттендик.

МАЗМУНУ

Киришүү.....3-4

Дүйнө мамлекеттеринин борбор шаарлары.....5-9

5-класстар үчүн тесттик тапшырмалар.....10-20

Кыргызстандагы тарыхый-архитектуралык эстеликтер.....21-22

Тарыхта жылдарды саноо.....23-25

I Бөлүм: 6-класс Кыргызстан тарыхы

Байыркы мезгил.....26-35

Сак уруу союзу.....36-41

Даван жана Усун мамлекеттери.....42-48

Эне-Сай кыргыз мамлекети.....49-57

Улуу Жибек жолу.....58-60

II Бөлүм: 6-класс Дүйнө тарыхы

Дүйнө тарыхы боюнча тандалма тесттер.....61-64

Хун, Кушан, Каңгүй жана Эфталит мамлекеттери.....65-69

Түрк мамлекеттери.....70-88

III Бөлүм: 5-10-класс Байыркы дүйнөнүн тарыхы

Байыркы Египет, Индия, Кытай, Иран жана Месопотомия.....89-112

Байыркы Греция жана Рим.....113-142

Байыркы дүйнөнүн тарыхы боюнча хронологиялык таблица.....143-145

IV Бөлүм: 7-класс Кыргызстан тарыхы

Улуу Кыргыз дөөлөтү жана Караханийлер.....146-156

Монгол империясы жана анын тушундагы кыргыздар.....157-163

Алтын Ордо, Хайду, Моголстан жана Амир Темирдин мамлекеттери.....164-175

Кыргыздар XVI-XVII кк. Жунгар хандыгы 176-183

V Бөлүм: 7-класс Орто кылымдар тарыхы

Киришүү.....184-185

Саманийлер, Газневийлер, Улуу Селжук мамлекеттери жана Ислам дүйнөсү.....186-193

Англия, Франция, Германия, Чехия жана Осмон империясы.....194-211

Орто кылымдардагы Европадагы илим-билим, архитектура жана христиан чиркөөсү.....212-220

Улуу Географиялык ачылыштар.....221-232

Байыркы Славян мамлекеттери.....233-237

VI Бөлүм: 8-класс Жаңы мезгил тарыхы

Кыргызстан тарыхы боюнча тандалма тесттер.....238-270

Жаңы тарых боюнча тандалма тесттер.....271-318

VII Бөлүм: 9-11-класс Соңку мезгил тарыхы

Кыргызстан тарыхы боюнча тесттер.....319-356

Дүйнөнүн соңку тарыхы.....357-398

Дин таануу предмети боюнча тесттер.....399-408

Окуучуларды Регионалдык жана Республикалык олимпиадага даярдоо.....409-428

Хронологиялык ирээттүүлүк жана дал келтирмелер.....429-438

Дүйнөдөгү архитектуралык эстеликтер.....439-443

Колдонулган адабияттар.....444

Корутунду.....445

Тарых предмети боюнча колдонмо жана тесттер жыйнагы:
Түзгөн:
Бабаназар уулу Исабек,
Маманов Муратали. – Ош-2019 446-бет. Нускасы 150 даана.

T0503000000-19
ISBN 979-9967-18-540-1

УДК: 93/94
ББК: 63.3

Тел: 0 (779) 93, 88, 87

0 (557) 45, 58, 56